

دهزگای چاپ و بلاوکردنوهی

زیستی روح

زنگیردی روشنبیری

*

خاودنی ئیمپتیاز: شەوكەت شىخ يەزدين

سەرنووسەر: بەدران ئەھمەد حەبىب

* * *

ناونىشان:

دهزگای چاپ و بلاوکردنوهی ئاراس، گەرەكى خانزاد، ھولىبر

هاشم سه‌راج

زینانی روح

كتيib: زينانی روح - شيعر
نووسينى: هاشم سه‌راج
بلاوك اوهدى ئاراس- ژماره: ۳۶۹
ددرهينانى هونمربي ناوهوه و بهرگ: ئاراس ئەكردم
پيت ليدان: عەزىز عەبدۇلخالىق
سه‌ريه رشتىيى چاپ: ئاورەھمانى حاجى مەحمود
چاپى يەكم، ھەولىئىر- ۲۰۰۵
لە كتىيىخانەي بەرىپەدەرايەتىيى گشتىيى رۆشنېرى و هونەر لە ھەولىئىر ژمارە (۲۰۸) ئى ساللى
۲۰۰۵ ئى دراودتىن

گۆرستانى ئەپىكۆرس

شەوبۇيى سەرى سونبولى زولفت لە سەرى دام
ئىستەش سەرەكەم مەستە لەبەر نەشەبىي شەوبۇ
نالى

ھەمەو روپىەك بەرەو دلەمە و دلىش تۆى
ئەمەم زانى... ھەتا زانىم... تەمەن رۇى!
كەسىن ھەس وەك منى شىيت تۆ بناسىنى؟!
ئەگەر گەردۇن گۈلى بى، دىارە تۆ بۇى
ئەحمدەد تاقانە

پیکنینیک لهناو قورگى شارى گریاۋ

گیانه تارا.. وازبىنە لېم
 گې بەرمەدە.. لە سەر تا پېتىم
 چىت لېم دەۋى
 پىكەنینى قاقاى چاوه شىيەكانت
 نامبزوپىنى
 ئاوازى.. ماتەمینى ناو نۆتەكانت
 نامگۈرپىنى
 گريان.. ژەھرى چاوانى من ناشواتمۇھ؟!
 ژان ھەتادى
 كلى ئازار ئەبا بەرەو شارو لادى!
 لەناو قاقاى پىكەنینتا
 سەد نەھىپىنى
 باھدى شەرابم بۆ دىتىنى!
 من بە تەنبا
 باھدى عەشق لە ليپى گول دەخۆمەوە
 شانەي مېشىكم
 بە ئارەقەي ناوجەوانى ماندوپۈونت ناشۆمەوە
 لەسەر ليپى منالەكان.. زەردەخەنە
 قەت شين نابىن
 تەنبا لەسەر ليپى سورى ماكىاج كراو
 دەست و پەنجەمى پېر لە خەنە!
 قاقاى پىكەنین ئەبارى؟!
 چىت لېم دەۋى
 من سىپالى... تارمايىھەكان

لەبەر ناكەم
 لەبەر دالىدەي سىبەرەكان
 خەوم نايىت
 لە هەلپەركىتى دەسگىرانىت
 لە رەشبەلەك و لە شايىت
 لېزمەدى دىنار شاباش ناكەم!
 چىت لېم دەۋى
 من ئىيستاكە
 چاودەرۋانى وەرزى بەھارىتكى تەرم!
 لەسەر شانۇرى چەۋساوەكان ھەلپەرم!
 چاودەرۋانى
 بەرگى خاموشى ئەم سالەم
 پىكەنینى بزەلىپى ئەم مەنالەم
 گەرددەلۈلى شارى شىيواو ئەي شىيۇنى
 گەر تى بەربۇرى رەشمەلەكان ئەي گەرىپىنى
 گیانه تارا
 لە دامىتىنى قىرى زەردەت
 ھەزاران ئەفسۇون حەشارە
 ھەموو چاۋىيىك.. فرمىسىكى رەشى لى ئەتكى
 بە تەنبا چاودەكانى تو
 پىكەنینى ئەفسۇوناوى پىتە ئەللىكى
 چىت لېم دەۋى
 باھدى عەشقەت
 ناخۆمەوە
 چىلکى رەشت ناشۆمەوە
 تالى مەشقەت

ناچىزىمەوه
من بە تەنبا

بادەي عەشق لە ليپى گول دەخۆمەوه
شانەي مىيشكىم
بە ئارەقى ناوجەوانى ماندووبۇونت
ناشۆمەوه
ناشۆمەوه

تەمۇوزى (١٩٧٥)

سۈوتان لەناو گېرى عەشقا

كچى سارى...
تۆ هيئانەو من پاسارى...
تۆ لە لووتكمى دار گویىزى
من ئاوارەدى دوورە شارى!
لە گەل ئەۋەش... ھەموو شەۋى
دلى زامدارەو... قەت ناسرەھوئى
ھەموو شەۋى... ژەھرى دوورىت دەخۆمەوه
لە تارىكى نىيە شەوا
ھەموو لەشم لەناو لەشت دەتۈتىمەوه
ھەتا دلىم تىيکەللاوى دلت دەبىن!
حەز لە ئەۋىنت تىئر نابىن
تىيکەللاوى يەكتىر دەبىن.. دەتۈتىنەوه!
ھەر بە چەشنى ھەللى بەفرو سرۇھى كۆپستان
پەيتا... پەيتا
رۇو ئەكەينە... شەپېزلەكان
دەرژىيىنە ناو... خەمەكانى دلى سىپروان

١٩٧٨/٤/٢٤

بەغدا

تۆ کۆچەرى و ... منىش تاولى دەرىيەدەرىت

ئەي ئەو كەسەئى شىيت و شەيدايى
 هەورى و شەددەدى
 دەپىيم بلى؟
 تۆ چۈن خەمى ئەم سەرددەمەت
 بەبا دەدەدى..
 تەمەن ئەپرلەو.. گەلاش درەختان جى دىلىنى..
 ورده ورده بىرقەمى چاوى تۆش دەروا..
 پەمەي خاوى.. نەمژراوى
 كولمەكانت.. سات لەدواى سات..
 لەگەل پىشىنگى رۆزگارا
 ئېبىتە هەلەم و بار ئەكەت
 بۆئاسمانى بىن كوتايىي هات و نەھات
 هۆ.. هۆ كۆچە كۆچەرەكە
 خەمەكانت لمى كەنارى چەمېكىن
 تا دووكەللى ناو رەشمەلى تارىكەشەو
 رەشتەر ئەبن.. خەستىر ئەبن..
 هۆ.. هۆ كچى - كەم دىدەنېت..
 نىڭاكانت بىتە چەپكىتىكى رابردوو
 هەلّبۇرەن و بىرۋىتە ناو
 لاپەرى پەككەوتوبۇرى مىيىزۈمى مردوو
 تۆ كۆچەرى و منىش تاولى دەرىيەدەرىت
 تۆ ئاوارەي منىش ڇان و دەردەسەرىت
 وەرە .. وەرە
 لەناو جەرگەئى ئاگرگەرتووى

ڇانەكاني ناو دەرۈونم تىير بىرەوە ..
 هۆ.. هۆ.. كۆچە كۆچەرەكە
 سىينگەم تاولى نەبوونتە
 لەشم دنياي ونبۇونتە
 ناودرۆكى زامەكاني ئاگردانى
 سەرمابىي ناو دەرۈونتە
 خەمەكانت.. بەرەللاكە
 با دەم بىنېنە ناو دەمى ڇانەكاني
 شىلەي لىتىي تامەززەرى
 دېرەزەمانىيان تىير هەلەمژن
 تاقە شەمىي دىۋەخانى
 ھاوسەرى تەمەن و بۇونم
 شەپۇلى سۆزى هەلچۈجۈنم

١٩٧٩/٢/٥

دوو پارچه شیعر

۱

چامه بیتکی شیواوه

پیشکه شه به «روتای» شیله‌ی گوله خوداره کان

دووکه‌لی جگره.. هه‌لمی ئاو
بۆ باوهشی ئاسمان دهپوا
نایيته‌وه.

دووهه‌م: که دیته‌وه
ماچی لیتی تاشه‌به‌ردی تاڭگه ده‌کات
که دیته‌وه، ده‌رېتیه ناو دلّى
نېشراوی، خۆل و قومی بیابانی مەرگە.
ئەی تو.. ئەی دووکه‌لە
کەسک و سوورو بین رەنگە‌کە
ئەی دووکه‌لە
دل پر وزه و بین دەنگە‌کە
دیتیه‌وه.. ئا..،

که ئاسمان تەپی و مردن بوو
بە كچىكى چارده سال..
ئىنجا.. باي دووکه‌لە هەلئە‌كا
دارستانه سەوزەكە سووتا
تەنیا پۆلە مەلئى نەبوون بە خۆلەمیش
تۆپش ئەی بەزىن و بالا شۇپەبى
لە ئەشكەوتىكى تارىكا
گپ لە بالا خۆ بەرددە
دەروازىيەك رووناک دەكەى
ئەي جەنگەلە سەوزەكە... هەلانە‌كان.. جريوه

زريان هەلائەی نېرگزى..
ناو قەدپالى..
دلمى دزى..
ورده بىن و زەرده بەرى..
بە تەۋزىمى
ھەلەنە سەھۆل..
ھەلئە‌ورى..
گەردن بەرزى بىن دركەزى..
فەرىكە‌گول.. عەمرە‌کەم..
نەرمە بۇنى زەرده‌كەزى..
لە شەوانى سەھۆلېندان
چۈن دەتەزى؟

۲

بە دەنگىكى بىرىندارىي..
کە بانگم كردى و نەهاتى..
ژيانم چوو.. بەرەو
وەرزمىكى نەهاتى..
بەلئى ئازىز قورىنگىكى راژىلە بۇوي
لە هەلانە ساردوسى
كەلا و بۇوي ناخى دلەم
رانەهاتى.. رانەهاتى..

۱۹۷۹/۴/۲۳

بۆ کۆئی؟... سەھۆل بۆ شەو.. شەویش
 بۆ فەریکە نیزگزى دددوى
 چۆن رازى دل بدرکىتىم
 سېرۋەتى رەبەق + شەشەلان
 بەرپۇزۇ دەبۇو
 ھاودۆستى ھەمیشەيى
 روبەندى رەش بۇو
 راژىلە بۇو.. راژىلە.. مەمك شەمامە
 دوورترین گەشتى بەرە حەمامە
 پورە «ئايىش» بەدىدارى ژوانى
 جووتى درەختى رووت شاگەشكە دەبۇو
 وەرزى نەھاتى رايالى
 كۆنه ھاوسەرى ھارى
 لە حەساران.
 دەستارى سېيكس دەبەپارى
 نىيە شەوه لەبەر دەرگا رامەوەستە
 دەلاقەى خانوھ كۆنه كان دلىان مەستە
 لەبەر دەمم تىيمەپەرەو.. مەپەرە
 بە بارتەقاى گۈرستانى
 لەناو دلتا... لە دەروونتا
 بىرەورىم جى ھېشتووھ..
 كى دەلى عاشقى ھەۋادى دووكەل بۇو.. چىش
 ھىللانەى كۆتىر.. تىباران دەكەت
 ھەموو سالىنى دىزى
 چاوم كۆير نابىٰ و لەشم كۆچ ناكات
 قاوهخانەى كۆشكى شوشە بەند
 دالىدەى پشىلەى گەندەمۇ زەرد

ئاگىداニيانە، گۆرەپانىيانە، تەويىلەيانە
 بۆئەچى بۆ... خەستەخانە
 وەرە ناو ئەو دلە و تۈرانە
 بازىنە كانت ساكاران
 بەردى بناگەى شەوانى
 سوارى بالى سىمەرخ دەبىن و دەپوا..
 بەرەو بازارى شەھوەت
 سادىيە، پاپىكىشە، كەندۇوى بۆشە
 سووتانى شەوانى كۆلانە تەنگەبەرەكان دەگىرېتىھە
 عاشقى قىدىلەى سوورى زولۇقى چاوكەزەلە كە دەبىن
 دلە.. زەددەيە كەلاۋەي دووكەلە
 ھىللانەى رەۋەيەك مەلە
 بۆنى خەراباتى مەخەمەلەندى شارى پايتەخت
 گەمارقەم دەدا
 وەك زەرددەوالە پېيم و دەدەدا
 دووكەل گۆماھى دەدا.. ھۆ...
 كە منال بۇوم.. دىدەكالبۇوم.. ساكاربۇوم
 دەستى چەپم لەناو دەستى راستت دابۇو
 لە ئازاۋەي ناو بازارا
 خەمى دووكەل و خواكانت ھەلگىرتىبوو..
 دېمكەيەك ئاواي ھەيات بىنە
 كۆلەمى كچە رەۋەندىيەكى پىئاواھ
 پېكەنинى جاويدانە.. رۆژەپتىيەن دەپوا
 بەرۋەكى ئەو دلە بەرەد
 بۆ.. نابىيە.. دارزەپتۇنى رۆخ قەبران؟
 فانۆسەھەلگىرى نىيە شەوان ئەبىنى
 تەرمى تەزىيە سوورەكە، مشك و جرج سىپەلکىيان

گه ردنی بربندار دهی ئه و ناسکوله يه
 ماسى له ئاوي دهريا تير نابى
 به گوزييه ك ده خوينه ووه
 چهند جوانه ..
 پاشئمودى ئەشكىدەرپىزى
 ئه و جووتە چاوه سەۋازانە
 ورده ورده هەنگاۋ باۋى
 چاچنۇكە ئه و شەۋيايە
 چەشنى گوانى مامز. لەگەل. سروھى ھەناسى
 سوتىئنەر ئەلەرىتەوە. پەلامارى لافاوى دووكەل بده
 دەبا .. لاسارەكە دىيدارىت بکات
 مەپرسە لەم بوركانە، لەم زىنداňە
 ھەموو خويىنى لەشى لە چەقى روومەتى مەبىيە
 دەنگى ھاوار كىردىن پساواه
 مەمكى خىرى .. لە مەممىيانە دەفرى
 بەشىكى لە بۇنى پۇنگى رووى جامەماست
 تورەگەيەك سەھۆلى توندى لەپشتە
 بەرەو شارى ھەتاو ھەنگاۋ ئەننى
 ھەموو تارىكايى دنيا
 لەناو قورتى كولىمى ئالى
 دەبىيته دانە خالىن
 قامكى .. نىنۇكە كانى جىدىتىلەن
 دووكەل بەناو شارى ھەۋادى پرجى پەخش دەبى
 كرمى ناو دیوارى قاودىي بىرسىيانە
 عازىبە .. خۆرتە، تۈغىيانىھىتى
 دوايى پەلكە كالەك دەكرۆزى
 دەردى لە شىرىپەنچە گرانتە

دەھارى
 دەزانى .. ئەكتەر ئاسا دەلەرىتىتەوە
 قومرىش وەك تۆنازناكەت
 ئاكىرى زستانى تەمەن
 پېچت لۇتكەدى دار گۈزىدە خۆرى گرتۇتە باوەش
 دەنكىن تەزبىح لەسەردىلتە لەلگەرە .. مەگرى
 مەگرى .. پېكەنە .. بۇنى ئەم ژۇورە بکە
 دوا سىپاڭلى كالى مەشۇرەدە
 بۇنى بکە و پېكەنە .. خۆيەتى
 بەدوا .. بەدوا .. وەك مىپروولە
 قومرى بىرى لەسەر سىنگەت
 لەسەر دەلت قەبرى بۆ ھەلگەنە
 روالەت دەرۋاوا
 ڇانەكانى دلەم ناخوا .. خوتىم نامىزى
 دەبىيته بەشى لە مېشىكەم
 ماچى دەم ئىتىوارانى سەربىانان .. كارەساتە
 جەستەئى نەخۆشىن دەگرىيە باوەش و نامرى
 قازى گەردن سېپى عاشقى سىيانى رەشە
 بالىفى لە تۈركى كام بالىندىدە ..
 لە فريشته جوانترە، كاتى بەتەنبا دەبى
 كەرپۇچە كانى دىوارىش پەنچە لە چاوى خوبان دەنلىن
 دەلىيى دووكەللى جىكارەدە ھەموو ساتى
 دەمسۇوتىنى و لىيت تېرىنابىم
 سىنگى بەفرى يەكشەوە .. گەززەپىز دەكەت
 فنجانى قاوه پېرە لە دەنکە ھەنار
 مەھەستە، رامەھەستە
 كۆنە دىوارى مالەكە مرۆز قوتددات

کاتنی په نگر ئەبىتە خۆلەمپىش
لە شەوانى ئارامگا كان ھېمىنلىرى
بەزىن دار حەيزەران
ژوانى ئاگرو بەفر چىيە ؟

دەبوايە : تىزاب .. ژەھر . مسى تواوهى پەئاگر
بېزايە ناو چاوه زىتەكانى . ئەم كۆلىتە شايەنېتى
سەگى نيوه شەوان دەحەپىزىن

چەمەن ئەرازىتەوە كاتنى ئۆغرەدەكەى بەرەو قوتاپخانە
قامىكت ئەنگوستىلە ئەلماسى لىدى

كولم گولە رىواس
بەركۇزە سوخىمەكەت داخە

چاو بىرسىيە دل پەداخە
كىيلەكان ھەلددەپەرن
لەناو قەفسى قەبران
دەيانەوى دەرىپەرن

ئەو كىلافە ئاوريشىمە خودايىيە لە كويىيە ؟
چەناگەت لە گۈل وەردە

پەچت لە زىپاوا .. كلان لە چاوكە
باوەشى ھاوينى شىيت بوبە پەردە
خرمەي بازنى گەردن بەفرەكە

ئاوازى .. دەردە
مندالىدانە .. نەزۆكە
پەرييە .. كۆكە

مردن باشتە .. لە قاوهچى دىۋەخانى مالى پاشا
سووارى پىشى ئەسپە دووكەل بە
بۇ ئاسمانى دنياى ھەوران
لە گەل رىتنە بارازىتكا دەگەرېتىتەوە

كەپرى رۆخ جۆگەلەي ناو رەزان
جۇوته سىتىو سەھۆلى سەرسىنگەت رادەكەن
دۆدانە شىپوانە : دۆدانە شىپوانە
نەمن دەمەرم ،
نەتۆش مەله لە رووبارى حەزى تەننیا يىدا دەكەي
دووكەلى سېپى «ئەستى» خانم
مامانى ھۆنراودەكانم ... ھۆزان شىپان
مسى ئەستونى شەقامەكان تېرت ناكەن
دەبم بەخواي ھەور .. كىيلەكان دەكۈزم .. ئەوجا
لە بىبىلە ئەچاوه كان دەتۈيمەوە .. بەفرستانى
چاوى زىتى سەمۈرەبى
ئەبرق و بېزانڭ رەش قەترانى
ئاستى نىگاى چاوه كان
زەرددەخۇرى مانگەشەوە
يا پەشنىگى بەرىيەيانى
نەرمۇكە ئەلەرىتەوە .. لەنگەر ئەگرى
بۆ باوهشى خواي نوستن
لەشى ماندۇوى
گرمۇلە ئەكا بۆ خەوتىن
لە خەونەكان بىسۇتىنە
دووكەل رۇوخسار دائەپۇشى
توانەوەي ھەر ھەرى .. سا . دەي دىدەكان
رازىلە ئەدرىيەستى ناومال
ئىنجا .. ژەھرە نەھىننەيەكان .. دەپشىمەوە
جارىيەكى تر بۆزۈۋانت
بۆگەزتنى كۆلەمەكان .. نايىتمەوە
دەمرى دووكەللى رەش ھەلددەكە

منیش دهمم ئەو دنیایەش کاول دەبى
 شەمال دۆخى مردنى بەسەرنايى
 هەنگاو بەرەو لوتکەئى تامانج
 لە دوندەوە دادەبەزى
 ئامىز بەفرەو شەختەبەندە
 دەست و پەنجەم
 گۆشتى سرى زېرىنىتىكى پې ئەشكەنچەم
 پلۇوکە بەردىش ناڭرى
 مىنائى پەنجەرەي شەوانى ھارى بىتدارىت
 وردو خاش كەم
 وا خەرىكە ورده ورده بەشى چەپى لەشم دەمرى
 گەمارقۇم دە... وەك بۇن و بەرامەي تەۋىيىلەي
 رانەپەزى.. گەمارقۇم دە
 بە باى چارۆگەئى ئاسمانىت زامەكانم دەحەستىنەوە.
 ئاي بۆ شەۋىئ شادومەرگ
 حەزىتكى بىن جىل و بەرگ
 رەوە زەردەوالەي حەزىت
 ژەھراوى تالىيى چزوويان پېتم وەددەدا
 خۆت حەشارەدى.. خۆت گالەدەي
 لە زىپكەكانى روومەتت دەتناسىمەوە
 شەو درېزدە.. شەۋى يەلدا
 شەختەبىن سوورە ترسناك
 ملييونە خەمى ئالىز
 تەنبا دلىنى.. دلىكى تاك
 خويىنم لە شەختان بېپېزە
 دووكەل بەرەو بەرزا بۇونە
 بىتدارى. دۈورە پەرتىزى.. بىن ئامىزى

رېچىكەئى تەمەن بەرەو چۈونە
 گەر زامداربى.. ئەى بەزىن و بالا شۆرەبى
 ياخود بىرى... مردنى سەگ
 لەم گۆرەپانە تارىكە.. ئەى ساولىكە
 ھەموو لەشم ئەبىتە چاو
 لە روانگەئى خۆ ويستنا
 سەرنج ئەددەمە ئاولىكە
 لە كلاورقۇزىنى چې دووكەل لېيم دىيارى و لېيت دىيارم
 ئا.. دوپىنى عەسىرى.. ياساولەكان
 گېيان بەردا دلى نەرمى دارلانكى
 ھەزانەوهى پېتەكەننى كۆرپەكى چاو كەۋالىش
 لە گىزەنلى گپاوايا
 لە جىاتى بۇوكە شۇوشەئى خۆئى مشتى پەنگىرى ھەلئەگرى
 شەو درېزدە
 كارىتەئى بنىيچى مىزگەوت
 كز ئەسۇوتا
 دووكەللى مەردووئى نەزۆكى
 بەرزا دەبووھو دەگرى
 بۇنى غوربەتى خواوەندى لىتەلەستا
 لە بەرۋىكى تارمايىه كان
 پارچە كەسکى ھەلئەواسى و توند ئەيپەستا
 ئاڭىرىدانى شەوانم تۆى
 لىيمۇدۇزى زامەكانم.. فريشىتە بالا كەلەگەت
 وەرە.. وەرە.. لەم شارە دووكەلاؤيە
 بەدوايى يەك كەۋىن
 ھەردوو ويتكەرا.. عاشقى دەنگۆكەئى كەۋىن
 بەرەو ئەم دووكەلە چېرە.. ئاي چەند كەرە

گوله سوره کان.. بونکهین
 عیشقمانه.. خوامانه..
 گلینه هردوو چاومانه
 له کولاره هردوو هریم.. ده پاریزم
 باوه شگیر تده که.. ده تگوشم له ناو ئامیزم
 خمه کانیش تیکدنه لاین
 دووکه لیش شه پولی وردتر دهین.. ونده بین
 ئینجا.. کیژوله می شاری دووکه لاوی.. دیسته وه
 ئ.. سه گه کان تره کان
 به چکه کانیش گه ورده بون
 گوله کیوبیه کان ونبون و سه ریانه لدا
 خدرمان دووکه لی له خو بمندا
 که.. دیسته وه.. ده چبیه توله کان
 بمندو میرگی هیسکنشین
 به په بیزه کاسه سه ری کریستالی
 بمندو چمه که شوربونه وه
 بالنده کان له داهول ناترسین
 ئهم زناره هله کولم.. میزروی ته قینه وه
 عیشق.. دابران.. هله کولم
 له رووی با هله کولم.. ئا.. با با با با با
 ئه دووکه لی چر
 چهند کیژوله حمزه زکیبان لیکردى
 دیر زه مان تیپه ری و.. تو هر نه مردی
 بونی کاریته کانت کونه
 بنکه هیلی شه منده فه ری برسی
 ورد هنگاویان دههاوشت
 پلووکه بمندو قدر اخ چه

دیاره ئیمشه و خشپه بین دی
 بونی بیگانان دی..
 سه گه کان دهه پیتن.. سه گه رهشه
 خه و بچاوا ناین
 دلی له ئه قین بین بشه
 پاسهوانی ده سمالی رهشی خازیه
 ته نیا رنوكی تیزی نینوکانی خوی پیتیه
 ئ.. کن ده زانی
 خازی کچه ری کام رتیه
 خازی دووکه لی کام دیتیه
 شه دریش و.. دووکه ل.. دووکه ل
 خشپه بین دی
 ناله می شیتیپکی زورهانه
 له خوار ئا ولی رت ده کا
 له برسانا بین وهی هه ستکا
 له گه ل تپیه لتی تاریکی وازی ده کا
 ویکرا.. ئه بین به دووکه ل
 هه لئمی ده ریالووشی خوا
 سینگم کیلگه می کاسه سه ره
 خوریش لاشه بین بین سه ره
 ورد.. ناو له پت له ناو له پم که
 قامکان گیرکه بین
 هه تا ده توانین را که بین
 چه شنی کارمازی تیرپیشکراو
 به ره بمنار.. قهراجی تیله کو
 به ره گلکو
 گله سوره کان.. بونکهین

ورده شهپول ماچیان دهکنه
 تؤیش ئاوینەی دلآنى
 دهم و چاومان.. دلمان.. بشوئىنهوه
 لەم ئاوه سەھۆلىيەدا بخنکىين
 لە پەۋەسىلەكە گىزەكە دەكەي
 بالدارە كۆچەرەكە.. بەدوای چى وىلى
 جەستەي مەدۇوت جىن دەھىلى
 بېھۆش مەبە... سەرسەپتە مەبە
 ئەم ھەرىمە پېقەناسە
 لە ماوهى چىركەيە كدا ناھىلىن وەرگرى ھەناسە
 لە پال ئەم يالە راكشى
 دىكەزبىيە كان بۆنکە.. گۆشەگىرم كە
 كە رۆز ئاوا دەبى.. ژەھرىش دەپىتە جۆگەلە
 درەختىش وەنەوز ئېگرى..
 دووكەل بەرز.. بەرز.. ون ئەبىن
 لەم چەمە مەپەرە..
 قەوزە سەۋەزدىيان لەسەرە
 دىارە مەلېندى بۆقانە
 هەلّدە خلىسىكىيى كچى تاقانە
 شەو درىزد..
 ئەم رەختە فرى دە..
 دلەم لە خۆت گرى دە..
 خۆت سۈوك كە..
 خۆت ئىسىك سۈوك كە
 رىكەين بۆ لەوتىكەي زەردە
 گېلەم بەردووكەمان بەرددە
 دووكەل بەرز ئەپىتەوه

ئاسمان ئەھەزىتەوه
 تەممەنى عىشقمانە
 دووكەللى جاويدانە
 لە خشتىمانبىگرن.. لە خۆلەمېش
 ئەي دووكەللى قەلەندەرى كۆستكەوته
 لەشم شەكەتە
 كاسەي سەريشىم وېرانە
 چ.. گەرددەلولى ھىناتى
 ئا.. لەم پېيدەشتە خۆلەمېشىيە
 تەير پەراموجەرپىزە.. شەو درىزە
 دەمارەكان دەبەستى
 چەمېش ئەدرەوشىتەوه
 دەسگىراني كەشتى و كەنار
 كەشتى بارى كرد
 پېرىتكى ساويلكە مەد، خەمى پى بۇو
 دووكەللى گىرۆدەبى پى بۇو
 چەمېش دلۋىيە عىشقى ھەلەملى
 شەپولەكان سەرخۇشبوون
 چارۆگەدارەكان دەلەرین
 پۇولەكە ماسىش ھەلەدەرین
 منم گەللايى دارى بەھەشتى تەممەنت
 رۆشىنلى لە دەررونى رۆز
 بېرىن بەرەو بوركاني دووكەللى كانزاكان
 ئىنجا.. دووكەل تىزىپەو ونە..
 قولايى راوكەر نايگاتى.. چىڭال گىربىي
 گوللەي قەناس
 تەختى نىيچەوانى نابېرى.. كەت و پېرىن

کرم ناکه ویته لهشی ونه وشه بی
له زمستانا نامه بی..
بالنديه خوش ئواز

ده خريته دارستانى کاژ... ده چرىكىتىنى
بهرز.. ون.. برهو گورستانى قەرەجان
لمەكان پېرۆزه... عىشقمانە
زەردەخەنەي شەوگارى تالىمانە

بۇنى پىستى كچە قەرەجىتىنى رەشئەسمەرە
دلىم، دلت، دلى... دوو بەددەرە

شە درېزەو... لهوديو تارىكتانى ئاوايى
كاروانى دووكەلى زەرد گىنگل ئەداو بەرز ئەپى
جلەو كىشە.. پېچى زەردى شاپەرىيىن دەسۈوتىنى
ھەتاوى شەپۆلە كان بۇنكەرن

گولە سەھۆلە كان بۇنكەين
مه رىگىش لە كەۋاھىدە كەگوازىتە وە
دەبىي بەھە؟ با؟ سەۋازايى سەر سىنگم

دووكەلى زەردى شەبەك... دەتوبىمە وە
كلىۋ بەفرى بەگەرمابى گۆمەخويتنى
وردە وردە توايە وە

ھەتا دووجاوى ھەنگۈينى لە بىنينا كۈزايە وە
بەفرە خويتىش بۇو بەجۆگەلەرەنگاۋەنگ
بەرەو قەرسىل و گولە كىتىيە كان

شۇرپۇونەو... خۇرتاوا نەدەبۇو
لە دووكەلە رەشكانا، لە نەھىتىيە كانى ئاسمانا
لە ساچەمە زەنگاۋىيە كانا.. ياخى دەبۇو
گېرى زەردى دلى لامپاش بەرز دەبۇو
ساپىتەي.. كاريتە كانى رەش دەكەرە

خەمى بەسەر دەم و چاويان دابەش دەكەرە
پارچە پارچە جل و بەرگ كۆچيان دەكەرە
ئاي لم شەوه.. كش و ماتە
دەنگى سەگە كانىش نايىن
بۆكۈن دەرپۇي من لم چۈللىيە زەھراویيە جى دەھىلى
بىن ئاڭىدان و بىن چەترە
درەختە كانىش گەلەيان پېتوھ نەمايدە
كادىنان مەسوتىنە
ئاژەلە گەرپەكە كان دەگەرېنە وە
تۆزى لەشەپۆللى زولفە كانتا بەھىسىمە وە
تىئەتماشاي چاوه خوايىيە كانت بکەم
بارستايىيە كم لە شەختە، تەنبا دلىم لىن دەدا
دەمارە كانىشىم دەبەستن
بۇنى گورستانى ئاوايىيە كە.. ئەم ئافرەتە دەگەرېتىدە
چەپكى بخۇورى نىمچە سووتاوى لە مىستە
بە قوريانى گەردىت يام
ھەتا سەرخۇش دەبىم.. بۆت دەگەريم
زۇولۇنى پەشىيۇم.. كراسى باپردووم
شەپۆللى عىشقى مەردووم... فرمىتىك بارانە
بېرپۇ.. بەرەو گورستانى قەرەجان
دلىمان.. عىشقمان.. پىن كەين
رەوشتە كۆنە كان لەپىن كەين
رەشپۇشە كە پاكانى شل نەبۇو
لەم گورستانە.. فراوانە
وەرە ئەي زۇورنازىنى مەرگەم
فرىشتە كانت سەما ناکەن
گۆمىش مەنگە.. شەويش درېپۇ ساماناكە

تارماييه کانى رووی دیوارى زىر ئەم خاکە
 دەجولىئىنەوە... لەناوەدە خەمە کانم
 چاوه سەھۆزە کانت جووتى ئەستىرىھى نزىكىن
 لە ئاسمانى پې دووكەللى ئانە کانم
 درەختە کانى لەشم تىر ئاو دەكەن
 شەوان باوەش گىر ئەبىن
 شەو نىبىيە.. لە دارستانى كاش بەدرختە كان ھەلنىڭەرىپىن
 بالىندەي قەلەندەرى ناو قەفەسى دووكەلا ويم
 لە ئاسمانەوە تۇوشىم بۇوي
 تۆپىت تەمت لە دەرروغما جى هېشت
 تەمى دووكەلا وى.. تەمى خودايى.. گىرۇددىي
 وەكى با رابردى چاۋ چاوى نەددىيت
 بۇومە ئاوارەي سىيەرى قاوهىيىت
 بەدوات كەوتىم.. هەر رابردى
 دەشمىزانى جارى نەمردى
 وەرە... نىبودۇرىيە... لە گەرمابيان ھەلەمۈزۈرە
 ئازەلە بەرەلەكان.. گەرپەكە ونەكان
 ھەموو رۆزى دەورى ئاخۇرەكە دەگرن
 ھەنگاوا بنى بەرەو كادىين
 سىيەرى مندالەكان رازى دلىان دەدرىكىيەن
 ئەسپەشىيى مالى كۆچەرەكە
 لغاوى ھەلپىچەراندۇ بەرەو ھەلدىريو نشىپوان
 سەرى ھەلگىرت.. بەم تۆفانە وىرانە
 كىن دەلىنى شىيت نەبۇو.. ئازەلېيش دىن دەبىن و
 لە خەلەپۈزى تاولەكانا سەمكۆل ئەكا
 ژانى ناو جەرگەيى بىرىنى سارپىش ئەكا
 ھەزارەدا دارو بەرەو چياو دەشتىمان لەنىۋانە

گولى سەھۆز.. لى زىر بارانى شەوان عىشقمانە
 چى ئەكەي لەم وىرانە ؟
 خەمە کانم دادەگىرسىتىم
 جىنى بىمارى دیوارەكان ھەلەميان دەمثى
 كەولە رېيى تۆزىشىن بۇو.. لە بىنېچەوە شۇرۇپبۇوەوە
 ئەم تەننیا يىيە.. ژەھراوېيە.. خودايى
 ئەي مىوانى شەوانى سەرمائى زىستانم.. چراخانم
 لە پەنجەرەي ژۇورى مەركەم مىنایا يەكى كىرىستالى
 ھاوبىرىنەم.. ھەورە دووكەل بەرى ئاسمانى گرتۇوە
 ئىميشەو دلەم ئۆردووگا يى كۆمەللى ئەلە
 تۆپىش دوورى لېم.. وەك ئەستىرى
 دەنۇوكىيان ژەھرە چىنگالە
 ئەترىسم چاوم ھەلۇورى.. نەتناسىمەوە
 يى پىادە سەرەھەلگەرم بۇ ناۋ ئازاۋەي ئەم چالە
 زووكە دەستت بۆم درىزىكە
 تەماشاي زىلەمۆي لەشم
 دووكەللى زەردى روومەتم.. ئەى زۆزانىيەكە
 منى بىتدار.. خەربىكە دەنۇوك رېشىم كەن
 لە عىشقت بىن نوپىش كەن
 «با» يىش لمەكان دەگۈزىتىمەوە
 «ئاوا» يىش درەختى ھەلکىشراو
 «تۆ» يىش عىشقى لەشىكى سەرپراو
 شەمى دەوارى كۆيىستانان
 چەپكىن پىفۇكىيان كەردىبۇو.. بەجووتە دەگەرەنەوە
 لە دوورەوە لېكداپىان
 لمەكانىش سوورەھەلگەران
 دالىش دەنۇوكىيان سوور ئەچۈوەوە

بۆ ھیلانەی کەندەلانیان دەچوونەوە
 مەشکەش چاودپیتی بەیان بwoo
 رانەمەپری سپی و تەبەش
 ئارەززووی گیاو ژوان بwoo..
 لە ھەلەمی ژانی جوودایی.. لەگەل يەکن
 تىغى دەبان و کالان
 برسىيەتى و كۈنچ و كۆلان
 نوېر و بەرمال
 سترانبىزۇ ئاوازى ماتەمین و خوش
 مەی و سەرخوش
 خوتىپىزۇ كەللەھى بەتاڭ
 ترىپى رەشمىرى و قەرتالە
 خەم و نالە
 من و كەرپۈچ و تارىكى و خۇشۈستىنى
 دوو چاوى كال
 ودرە كېرۋەلە كەی شارى بەفر
 تەنەنگى بەتاڭ كە لە جەرگم
 لە گې بىگە تەرم و مەرگم
 دووكەل عىشقمانە
 هيىدى.. هيىدى وندەبى.. خۆرىش ئاوادەبى
 لووتکەش گەرمابى لەشى لى ئەترازى
 خەمەھەلگرى... خەمەھەلگرم
 لەگەل ليدانى دلۋەپەي چىتارى خەم
 دلەم بەدوات
 ئا.. ئىمىشەو بەدوا تىدەكەم
 بەدواي لەشى والات.. سىتەپەرى بالات
 گەرلىيم ونبى.. بەدواي خاكا

بەدواي بۆنی لمەكانا
 بە دواي تاريکى شەوانا
 بەدواي خەمى ناو ھەگبە شىپەتى زيندانا
 كىتىلى گۈرەكان دەخويىنمەوه
 بەردان رىز دەكەم
 ئىنجا.. قاقاي پىتكەنин دى
 هاربىووه بۆ لەشى ئاگر گىرتوووه كە
 شەمدانم.. گولدانم.. ژەردانم.. ژانى ئەزەلى
 لەگەل منى.. وەك كاتىزمىر.. وەكۈ كەوش
 بەلام چەسپا وو نەگۈرپى
 دوا مىوانى ناو گۈرپى
 لە بەفران بارو سەرمایه
 گەرمایىت وەكۈزۈپا يە
 گەرمایى زىندهگى سەرمى
 خەوشى قورپا و لەمى
 لەو دىبۈ با دەدۋە.. دەتىبىن
 دوو چاوى كال... وەكۈپەرگال
 دەرددەپەرى و تىپەپەرى
 لەناو چەقى.. كەفى مەتى تال ھەلەچەقى
 كە ئاودىبۈ دەبىتىه ژۇورپى
 لە خەمە كانم دەگەپەرى
 بە لووتکە بىن كۆسپەپەرىيان ھەلەدەگەپەرى
 خەمېش ئەندامى سى سالە
 لەبۇ ماچى
 لە ھەلۆتىسىتى و دردەگەپەرى
 هانى.. هەر چوار سىلەھى دلەم تىكەھەلپاچى
 رەگى دووكەل دلۋەپەزەھرى مەبۈسى لى دەرنەچى

دەللىتى كاروانى مېرروولەن.. قەتار دەبەستن
 لە چەقى بازنى دووكەلدا دەرىبەستن
 كەزت گۆزىيەكە لە گۇرۇمە
 خۆلەمیشىش رەش و تارىك
 پەينى و ئالىك
 گەھ با... دەى با.. دى.. ئا
 قەرەجە ئەسىپوارەكە بایانە دى
 شەمشىپىرى دەستى زەنگاوى.. تىغ ئەھراوى
 وەك برووسكە نىزىكە لىيم
 بەقەد ئاخور لە تەۋىيىلە
 وەك... دان و لېيو.. چاواو بىرزاڭ
 هەلقوتىنەر مەبە جىئىم بەھىلە
 ئىمىشەو دلەم زەنگەلدىتىنە دووكەل ئەبارى
 شەوان وەرە بۆ گلڭكۆ
 دركەزىيەكان... قامىشەلانەكان... بىسوتىنە
 سىلەكان بىرخىنە
 جەستەم پېر لە عىشقى تۆ... زۆر
 مەگرى چاوانت دىيشىن
 بە دلۇپە ئەشكى
 تىنۇيەتى حەزىدەكان دەشكى
 سىيىبەريش لە بالاى ناسازى كىتلى گۈرە كۆنەكان
 هەلدىشاخى..
 لەنیيەدى پى.. بىگەرپىو
 خۆت و تارمايى بالا..
 لە پال سەرم
 لەچىكت بىكە بە ئالا
 پلۇوکە بەردەكان بۆنى غەرەبىي ھەلدىمژن

دەزانم بالندىدەكى نامۆيەو دەچرىيەكىننى
 ئىيوارەدە درەنگ
 كۆمەللىتى كۆتىرى سەھۆل رەنگ
 لەو ھەورە خەست و چەپەيان دا
 سەرخۆشىن يى... با... دەيان با
 بەيەكىيان دا دەدا.. نا.. نا
 رۆحى عەشقە سووتاوهكان
 لە كەللە سەرى دان
 رۆحى شتە سووتاوهكان
 ھەورى بىن بارانە
 دەبىن پەرامۇچەيان رەشەلنىڭەپى؟.
 خۆ چاوم دەردەپەپى!
 ھەورى دووكەللاوى.. بەكەلە شقاارتەيىن
 لە خۆلەمېش دا دەبىرى
 كاروانە دووكەل.. تالى يەكەم جىلەوکىيىشە
 قەتار دەبەستن.. تۆ دەرۋىيت و.. بەرزا.. بۆ كۈنى..
 ئەي خوا پەرسىتەكە... وەرە
 لەبەر ئەم خۆرەتاوه جوانە
 لېتىكەپەيىنин... خەممە كاغان پى كەين
 دەبن بە بازنه.. بازنى دووكەل
 گەورە دەبن.. فراوان.. گوشاد.. دادەپېين...
 دادەپچىرىن
 وندەبن ئەدى رەنگەكان
 بىنین و بىستان و دەنگەكان
 بۆزى ئېسقان.. عىشق و خەممە تالەكان
 چىتىزى حەزە بەدەكان
 ئەم جەستە ئالقزو گرى دارە

منم روحى شته سووتاوه كانى عىشق
 له دوورهوه باوهشى گلۇپ دادەگىرسى
 جووتى كانى ھەلدىقۇلىنى
 هەنگاوه كانى تېك ئالا
 ترووسكە يىن بەھىلى راست
 بۇشايمەكان ئەپشىنى
 رەشاتىيەكانىش پەرت دەبن
 لە پارچە زەوي دەگەرى
 رۆحى رووناكى بۇ دوو چاوى تارىكستانى گۈرەكان
 دەپزى... ھەلدىهورى
 ئەم فانۇسەھەلگەر مەجيورى كلىساكانى خودايەو
 توزى پىرۆزى دىوارە ئەفسۇناویەكانى لىنىشتوه
 لە ئارامگاي خواپەرسitan... شەوهەاي شەو
 لە گەل فريشتان.. نوستوو
 قورسايى سەرشانيان فرىي دەدەن
 دەبىتىھەواپىنیم... ھاونوينم
 بەرە دووكەلى بىن كۆتايى...
 دووكەلى ليچ بە پەنجەكانىم دەنسى و
 خوين قۇورىسى وەكۇ خوززە
 لە شان و ملم گىر دەبى وەكۇ قىزال و
 سەفەر ساز... فېرىت دەدەم
 لە كاتى بىنپەرە دىنلىتىھەلدىدەم
 ئەبىم بەشىتىپەتھەللىخاوس
 ئەبىم بە دىنلى رېشئاللۇز
 سەرەھەلدىگرم بەرە دۆللى گىرى مامزان
 تۆيىش گۈرانيان بېچەرە
 بەدەم ئاوىتنەكەت پەرە

زۆر جوانە تابلوى ئەو دەم و چاوه
 شەوبىرى قەراخ چەمەكە لە كەللە سەرى دا... دىن بۇ
 ئە... نىبۇدشەو بۆي ئارەقە بارانى كوللەدى دوو قۆلى
 چىرىشى گەرۋىكى رۆژانى بىن شۆلى
 شەقامەكان گەرمایىيەكى زۆربىان پىيە
 راوكەرەكان ھەللىمى سوورو تۆربىان پىيە
 كۆنه گوشىن بەسە... بۆ ھەلچۈونى...
 پەرداخى چاي گەرم... بەدووان
 جىڭەرەيىن بۇندار... بەدووان
 مردن... بەدووان
 سېبەرى رەش و سپى لېتكەدائىن
 جوڭەلەيىن ڇەھرى ھارى بىتدارى بەرەلا دەبى
 لە تە «سەندەويچ» ئى تالىيى گەددى ھەردووان
 دەحەسېتىتىھەد...
 كونجى دوورە پەرتىزيانە باوهشى كش و ماتى
 فارگۇنە كە.
 سەگەكان بەرپوتى بەرپوو ئاوىتنە دەحەپىيەن
 كچە قەرەجە كە نەرىتان لەپىن دەكا
 دوورى لە ئازاوهە ئاوەزۇوی فابرىقەو كارخانە
 كارمەتكان
 جەرددو چەتەو رېنگرو فيلىبازە دزەكان
 هەتا ھېزى كارى تىابۇو بەخورتى ھەللىاننۇشى
 سىيس بۇو... ۋاڭا... رەشەھەلگەر
 وەك سوتى جىڭەرە نىيوان پەنجە زەرددەكانم ھەلۋەرى
 دووندى گومبەتى خەلۇقتخانە
 ئارەقەو خويتىيەتى... لە تە كولىرەتى
 زارۆكەكانىيەتى

بهدهم باو بوران باسه‌کهی ئەدرکاند
 سپیلکهی چاوت له بهفر ئەکات
 ئەم شەو لهخون و خەوما دلم تۆپەلىٌ عىشق بۇو
 دالىش دەنۈك رېشىان دەكرد..
 چ.. ئاگرىكى ئەزدىت جى هېشىتە
 دەلىن.. دكتورە بەگزادەكە رووتەلەكەي سوتاند.
 دە مەتى بۆھەلکەناند
 دەلىيى چى؟.. چونكە براى نەبۇو..
 قولىڭ بۆ بەرد راودشىنە نەك بۆ بەفر..
 لىيو بۆئارەقەي چەناگە نەك بۆ دەفر..
 ورده شەپۈلى چە دووكەلى زەرد.. بەرەو كۆئى
 زەرنگەرە ورگەكان هەتا تىشكى خوريان دزى
 حەوشەو كانزاو زېپۇ زىپيان تواندەوە
 ملۇانكەيى بۆ شازىنەكى بەگرادە
 شەمدان بۆخوانى مەي و بادە
 لەيەك پەرداخ دەخۋىنەوە
 باشتەر بېي بە ستىركى
 منىش ھەزگىن ھەويىرى تىر
 بەرەو تەنورى ئاگربارانى عىشقى برسىيەتى.. بېرۇين
 تىلەگە پۇوشى كۆلى كچە قەرەجەكە
 بەپىشىكى ئاورىنگى... بەردەستى
 حەزبەدەكان.. خەممە سەۋەزەكان... دەسسووتى
 گەرتۆ بېرۇى... بەدهم ئەستىركى كەلاوەت
 رادەمىيەنم...
 چە دووكەلى سۇتەنگى.. دەم ئىتواران
 لۇوتکەي ھەور
 ھەلەمى سوورى ئارەقەي گەردنى چەور

گەمارقى لەش دەدەن ... گورج.. كورچ
 بەرەو كۆمەلگاي قەرەجان ھەنگاۋ باۋى
 لەچلەزىستانى تەزبۇ بەرپووت و قوت
 لەدەورى گېسەما دەكەن
 پىستە كانيان... پىتەكەنى
 گەر خوانەخواستە دامىرىكى... بەرگەناگىن
 لەباوداشى يەكتىر دەمنى
 ئاي .. چ گېتكى ئەزدىت بەرداوەتە گىيانى من عىشقى
 قەرەجان.. خوابى.. خوابى
 ھەرپۇ.. رامان و دامانە
 بەدهم ئەستىللىكى سۆماوى چالى كولىمى
 لە لۆچايى لەكەن لارپۇمەتى راما
 لە رىشە بۆزەكەن داما
 لەزىر دالدى ساي سىتېبرى جووتى ئەبرۇى
 سىيارەشتالەن دووپىشك
 چاو خەواللۇو.. بۇورايەوه
 رەشبەلەكى رىشى پۇشى خوتىنە ئەشك
 بەبای وەشتى زەردو تورە زوولقى پەشىپو
 گەوالە ھەورى عاشقى ناواھوھى.. قەلەشتى بۇو
 عىشقاوى سوورى لەبەرچوو
 لەباوداشى ساردو سپى
 دلۇپ.. دلۇپ گىيانى دەرچوو..
 ئا.. وەرزى جوانەمەرگ بۇونە
 لە پىرسە جوانەمەرگىكى
 زىزىزە بىرى گېرۆددە دووكەل و جوانى و كۆچ بۇو
 ھېيىنە خەمى لىيىدارپانى ھەلەمىزى
 سپیلکەي چاوى داگىرسا.. ورده.. ورده

شیستانه.. ده جو رو لیتته ووه.. و روزانی پهنجه شیسته کانی
رهوه زه رد و الله ن.. شهیدای شیله‌ی هیشووی قهرتالله ن
پای بچووکی جوان و کوکی پر گوره‌ی ووه..
به دهستی چه پی له رزوکی توند هه لگوشی
له گیزنه‌ی حمزه کانی شیستانه سواری پشتی ئه سپی
له ززه‌ت
ئهم ئه سپی خورت و چه تونه له دۆلەی لووتکه به رزه کان
جووته له سینگی به فر ئهدا.. دلارامی خەم ره وینم
جووتنی دل و یه ک تینجانه
دووکەل مەلبەندی هه ردوو دلانه.. جى زوانه..
گولى عیشقى بیوندارى سور
په خش ئەبىن بۇ دنیا ي دوور
ئەمە يه.. لیتك توانموده.. تېكەلاو بۇونى ئاسمانى
نەک لیكتىر جوودابۇونموده
کۆنە ما فورى پېرۇز چەند پرسەی دلسوتىنەرى واى
دېبۈه
ورووژانى ورده شەپۇلى ئاوازى مۆسیقاي تەرى
پەرتۇوكە ئاسمانىيە کانى هە لەمژيۇه..
باش دەزانم.. لە پرسەی جوانەمەرگە كە
نەيتوانى لووتکەي روومەتى گەززە پېشىكا..
لە مىنای پهنجه رهوه دى.. بالوورە لە ززه تى پېرۇز
ھەور بەرى ئاسمانى گرت.. چەپ تەم بەرى دوو
چاوى گرت
دەمۇت هەتا دنيا مابىن.. لە ماچى مزرت تىئر نابم
نوستىنى خەوی فينگى سەر سەنگىي سینگى به فرت بىزار
نابم.

روومه‌تی قشتیله‌ی لوح بwoo..
خوا دهزانی چی روو ددها..
گهه دووکه‌ل به مالان کهه‌ی
له دووکه‌ل‌گای پیه‌یه ته لاران ده رکه‌هه
گهه‌شتن ئال‌لوزو ئاویته
دنیام سووتا به گپری.. ته
ئا.. لهم دانیشته پهسته مهستانه دی.. لهش شل و مل..
خو.. خه‌ریکه.. سنگی موودارم هه‌لکولن
ورده ئه‌لچه‌ی زریزه‌ی زیبیونی خه‌می
په‌نهان.. بیچ‌پینی..
شله تیزابه.. ئهم شلکه.. دی..
بو‌ردزی مووداری سینگم
خه‌مهه‌و ده‌زی و لهش داده‌ریزی
له ژیتر تیشکی پرته‌قالی..
لووتکه‌ی روومه‌تی مندالی
تیشکی پیروزی سوتینه‌ر
رواله‌ت و روح داده‌ریزی
ئای ئهم دانیشته پهسته کش و ماته
هه‌وه‌سمه.. تیزه‌دو به‌رهو مینبهه راکه‌م
قامکی بچووکی زه‌هراویم لهناو گرووی تارمایی
مايكروفون راکه‌م.
دوو ده‌ماری گزایه‌تیم لیکتر گیریوون..
خوا دهزانی چی روو ددها له ساته‌کانی شیتیبوونا
زور.. زور.. جوانن..
کهه‌وانه‌ی لووت.. خایه‌یی رووت
چکوله‌ی پات.. له نجهه‌و لاری ریکردن
هه‌لکه‌هه‌تونی به‌ژن و بالات

ته مهن بی تۆ بیابانیتکی چۆل و هۆلە
کچە تیوه قەرەجە بابان ویرانە کە ... تۆ چۆن
هۆگری رەشمەللى

ئەز ھۆگری رەفتەی شىنى نېچەوانى نۇورانى تۆ
شەۋىيەك لەخەونا زوپىرى بوبۇ
لە سېپىدەي بەيانەوە تېپر بۆزى گریا
بەگشت دىدەي گىيانەوە
عىشق بى فرمىتىك بۆشە
باوداش بە عىشقاوە خۆشە
تۆش باوداش و عىشق و مزرى
ھەۋىنى رۆمان و شىعىرى
وشى .. مەرجانە تىپى دارمۇيە ھەلوا سراوە کە
بن گۆن سوانە كۈنچى عىشقاىى
بەفري .. مزرى .. تارمايى ئەفسۇونە سحرى
كابرا پىيى دەوت ... بە رازى مزرى
ھەر بىنپۇونىتىك .. سەرەھەلدا نىتىكى تازەي خۆى ھ
ئا .. من و تۆ .. بە جۇوتە سەر ھەلددە دىن
بە دوو ھېلى دووكەللى رەش .. لە ھەردە دە سەر
ھەلددە دىن
لە دوندى لۇوتىكەي درەختى
شىيتانە ليكتىر دەئالىتىن
لە بازنهى خۆلە مىشى گەلا نۇورانىيە كانا
تال .. تال پارچە كانى لە شەمان
قامكى رەشيان ليكىبەر دە دەن
ئىنچا .. دووكەل پىيى ئازارى جودايى تېپر دە دە نۇش
وھى .. وھى لەناو باوداشە بۆتنى
ئەم لەشە شل و سەرخۆشە مەلە دە كا

شل.. شل.. گرموله دهبي.. رادهکشى
بۇنى خۆلى پاش باران..
بۇنى ليزمە كەلايى داران.. هەوينىيە تى
تىشكى سەوزە لېفي.. لە بالاى درېشترە
سوارى ئەسپە هارەكەي خەونە رەشە كان دەبى
گەرمايى بن پاي لەشىتكى زەردى خستە وزە
جۇودابۇونە وە.. وەك بەفرو لووتىكە
لەپاش سۇوتانى لەشى نېشراوى دلى تەپۆلکە
تىشكە شىيە كان لە گەردىنۇھە لېيدەئالىين
دەبن بەرسە بازنى..
لەم قۇل و مەچە كە گەنم رەنگە
خىنگەيان.. رۆزە رېيىن دەپروا
ئىنجا عىشقت زۆر پېرۆزە..
وەك گۈلە گەنم و كىلىگە
دەبى بەكراسە نىبۇ قولى ئاسمانى قۆيچە كريستالىيە كان... دەدرەوشىتىنە وە
شلکە قولە كان... تەزۈۋى تېزاييان پىن و دىيە
يەكەم ساتى مېشۈرى عىشىقى پى گىيىزاوه دەست پى دەكا
ئىپوارەيە جىيت دەھىيلەم؟ نانا نەكەي.. لەپال
دارگۈزىز پېرەكەي حەوشە كەمان ھاوشە و گارىين
زىپكە كانى لاروومەتم بەئەنگوستان بىرەن
تارىكە شەو گەمارۋىداین
بىرىنە كانم.. قۆيچە كان... دادەگىرسىتىنى
ديارە بۆقە كان ناخەن
زىنگەي پىالەش دوورە رېيىن دەپروا
گىيانە باودىركە ... دەستلىكىبەر دەدەن
ھەرچەند ئامىزى گەرمى شەوانت ئاگىدا نەم بى
لە سەرمائىسىلى زستانى درېز

قردیله سوری کاکولی سیات
 دهروونی تارم تیشک باران کات
 رنگی تیشی قامکی تامه زرقم
 سیپالی پمهی تیالو لدر اوی شهوی ته نیایت
 پچ پچرکات
 ودک دووکه ل و گر.. ده ستلیکه بر دده دین
 ئاگریکی سور.. له هیلینه کمی عیشق به رده دین
 جا .. هودا.. هودا
 دووکه ل له قولایی شهودا... ده نالینی
 بو ودی دیواری موخت نه پوختی
 کرم مره شه کان ژهر خوارد که
 چاوه گوهه ریبه کانت ده دره شینه وه
 ئینجا حه شارد اوه کانی نیو هه ورہ رهشی تاریکی به دی ده که
 ته ححا ته ححا هه رایه
 بوئه ودی زیاتر وورگن بی
 سه گه پولیسییه کان مهشق ده دا
 سه گه دره بن بره
 چخه چخه چخه چخ
 پیره راوکه ره کان له که نارو لووتکان
 له نیچیره خاسه کان ده گه رین
 نیشانگری کارامه ن
 ریشه بو زه کانیان چه و راییان لیده رزی
 ئینجا دووکه ل.. دووکه لی مردن / چه و ساندنه وه
 به ری ئاسمانی شین ده گری
 تؤیش به له شی لینجم و دده نووسیتی
 کوییخا پر ده داته با خه لی پرم مکی زوله يخا
 دووکه لی سینکس بو کام له ته زه و بیت به ری

خۆگریه، خۆر اگریه، هۆگریه.. ئا لهم مانگه شه وه
 پرشنگی جۆگله خوینی بن گابه ردان
 گورانی بۆ
 چارۆگه تەمی دهوری هه وی ده لى
 خۆشم ده وی لەم تریفه شه و ددا.. پەلە مەکە
 پیکتی لەباده عیشقی هه رهه ری ده خوینه وه
 فیسی لاهوت لە سەرنە کە
 جوانیه کانت ده شیبوی
 لە ئیتر تریفه مانگه شه وه ماره رەشە کان
 رادە کشین و سە ما دە کەن.. لە و شیبوی قەرسیلیه دا
 کەلبهی ژه راویان هە لە ده و دەری
 لە لە زە دە دیان داده کەن
 لە ناو ئەم کیواره سە وزە دا
 مارانە لیتکتر دە ئالیت
 دە زانی؟.. دە زانم
 نە بینیه کانت هە وی نی چامە بین چون
 شیلهی خەمیتکی نە من
 چیزی لە زە تى حە زە بە دە کان مۆخ سوتی نە رن
 ئالەم مانگه شه وه پیرۆزە
 نە بینیت دە خەمە دەم با
 با بیبا... با.. بیبا.. بە یە با بە یە با
 ئیستاش ژانی چینیا یه تى
 و درزی خە زانی جەنگە لە
 چەورە بە رەم
 ئالقەی لو ولپیچی دووکە لە
 ئا.. من.. لە ساتە شلوقە کانا
 تو لە ئە سیبی.. من لە زینی گوهه ر بەندی ئە سپە شیبی

بیستانی خوا داده بهزم
 له بهر تیشکی ته مومنتی جادوی ئاللۆزی جوانیت
 ده تلیمە وە دە بهزم
 بۆیه ئەسپ، لە خاکى پې درکە زیبە
 سمکۆل دە کا
 ژەھری زیپکە لە درک و دالان روودە کا
 ئەسپ له بهر دەردی بەزین
 پشت نازیتە ناو سکى زین
 لە ساتانى شلوقيە
 لە گولە خودارى بهو لاوه هیچم نیبە
 بۆ بەرۆکى پالتۆری رەشت
 لە کاتى سەما کردىنا.. دووكەل لمباوەش گرتنا
 قەلگان و سپەرم مەبە.. لە ساتى بى بەزىبە
 گەرەكمە، تەنیا تالى لەم
 قۇر بىك و كەزىبە مەرەزىبە
 شەوانى دوورى تەنیابى
 جادووی غەربى بەتال کا
 لە خەوى شەوى ناوهختا
 تارمايى زىننە بەچال کا
 زویر مەبە بۆئەم تالە
 هانى تروشكە ناوهجاوم... ھەللى مژە
 هانى گەرمایى ھەنام .. ھەللى مژە
 هانى بالاکەم چەتال کە
 لە کاتى نيشان گرتنا
 يازانە ھەورى ناوهەم بىبارىتنە
 ياخەنگى لە قورىگى رەشم بەتال کە
 گەشتى شيتانە دووكەل بەرهو كۆن

ئا دەلّین ئا.. ئا.. ئا ئا
 چونکە .. دەلّین.. گوايە.. ئا ئا ئا
 كەنارى چەم قرچەی ھەتاو بىسىسو تىينى
 لە پىستى برونىزىت دە کا
 ئاسوش ئاسمانى سامال بىن... لە پىشنگى
 سۆمای چاوت دەخوانەوە
 وەچەي پەريت و لە باودشى ھەلّى جادوو سەمادەكەي
 پارچەيەكم... ئا.. بەشىپكەم
 لە پىشىتىنى ئەسپسوارىكى ھەمەوند
 كەمەرىيەندى خستە ناوقەدی خاتۇو «ما»ى
 شۆخ و شەممەند
 پارچەيەكىن.. دلۇپەيەكى ليخنى توڭى سەرشىپت و
 پەرتىشان
 ئاي لە بەر دووچاوت مەرم..
 كە مناڭ بۇوم لە گەل ئەستىرەي زەركفتا وازىم دە كرد
 توغا زەبىي و لە دانىشتنىكى پەستا
 ھەموو خەم و وشكەدەردم بە باھەيەك دەخۋىتەوە...
 وەك شىيت لە بەر دەرم قەدىلەي سۈورا پەل دەھاوم
 خۆ تەمى شەرمىش پەرت نابى
 چىڭال لە پەرەدى.. ئاسمانى عىشقت گىرکەم
 شەۋى تەنیابى و چۈلائىم بىن كوللەيە
 ئەستىرەيەكى زىيوكفتت لى داگىرکەم
 ئا.. دەزانم پەنجەت نەرمۆكە و پەمەيىنە
 توژىكەلەم و مەنيش قامىكەم زەردو زەددەن
 چاوم شەوانى مەيكەدەن
 وەرە مۆمى داگىرسەتىنەن لە پال كىلى
 گۆپى ونبۇي دەسگىرانەكەي خاتۇو «ما»

لەمەترسی ژەھرى خۆرسکى دووپىشىم دوودىل مەبە
 لەوانەيە لەكابوسى خەونىتىكى پې مەترسيا
 سىكارد بە دەستانە بۆم بى... دوودىل مەبە
 دەم ئىپواران زۇرتر دلەم بۆتلىنى دەدا
 هەتا گۆمى روو بەقەوزە
 جادۇوى چاوى تۆم پىن دەدا
 لەيادىمە لەگىيەنەي دووكەلى كارەساتى رەش
 بەردى بناغەي شەوانىم
 لېشاۋى ھاوارى دەنگت كارىتەكانى دەھەۋاند
 دەمزانى جارى زىندۇمە
 قۆشەنى خەم ھەممۇ پارچەكانى لەشى نەگرۇمە
 وەك نەرمەبۇنى كاكۆلتى... لەيادىمە
 لەم نېيوه شەوه سارددەدا... كزەبا
 خەو لەچاوان دەترازىتىنى
 خۆكاتى ئاۋىتىه بۇونە..
 چىركەى تەيرىنەي نامۇ تىرۇھاوارى
 ياساولىنى... لەئاسمانى ئاسۇنى مىيىشكى ئارتەشى
 خەو لىنى كەوتوا..
 ئەم گەشتە بەرەو كويىيە؟.. ئا.. ئىيمىشەو چاودەرى بە
 چاوهەكانى دىنە فېين.. ھېيلىنى بىرۋانگ جى دىلىن
 ئىنجا.. دى.. مارانە دى.. بارانە دى
 خۆشەوان سەۋەزە سىتىبەرى
 مارانە دى..
 لەدرزى بەتانى قاودەنگ
 چوست چوست دەخشى..
 جار ئەستونى.. جار لاتەرېب
 جار شۇخ و شەنگ... چەماوه وەك

شۇرۇھۇنى قەدشۇرۇھى
 خۆ جار ھەيە بەچنگالى لەززەتى ئاڭر وەدەبى
 نە (ئىثا) يە.. نە بەفەرينىڭ كەپ پۆلەندى
 نەقۇل و باسک دەيگىرى
 نەدىدەدى
 لەسىبەرم گەورەترە
 لە كلۇرۇۋەپىلى گەلايان سەۋەزترە
 خۆشەو نىبىيە.. لە مەنزىلگاى خەمەكانىم دانەبەزى
 گۆى خەونەكانى نەگەزى
 نەدەرزى... نەگەشە دەكا
 نە نۇورى جوانى مندالىي خۆى ووندەكا
 بەفرەو ئاڭر باران لەپىن
 بۆمۈشىنى لووتىكە لەززەتى ھەرھەرى
 لە بەتاني قاودەنگى مىوانخانەيەك دەگەزى
 كەفى ھەلچۈرى ئارەقەى رەش.. جۆگەلەيەك
 دەبىت بەزى... دەزى.. نازى
 لەبەر تىشكى مىيىنار رۇونى پەنجەرەيەك.. دەزى.. نازى
 زۆر خاس و جوان
 خىتە شەمشىپەر بەدەستەكان
 لەپۇرى دىبورى ئەشكەوتا سەممادەكەن
 وەرن... تارمايىيەكانى دەرۇونم داگىرىسىن
 تارىكى لە دلەوھ ئاڭر دەگىرى
 دار قەزوان تىشكى دەمزى
 ھەر چوار وەرزى سال تىپەپى.. سەۋەزترە
 شەوان... لەدۇبور
 پەلە ھەورى كلاつか دووكەلى جەگەرەيەك.. جوانترە..
 جوان.. تە

من نۆبەتجى جوانىيى ھەلەمى گەردنىتم
زووکە .. ئىمېشەو لە دەرگايى دەلىم دە
بىيۇدى بلېتى كى لەمالە ... وەزۋوركەوە
ھەر چوار پارچەمى دىوھخانە
بۇئەم گەردنە جوانە
بەقامىكە نۇورانىيەكانىت.. كەلە شقاراتەيىن بەرددە
لەو كالافە خەم و دەرددە
پرو باكە بىن تۆ.. تەنیام
تۆيىش وەك پۆيىكە سىيرىنىكى كىتىي تاق و تەنیما
لە پىيدەشتى ئەم خاكە دل خاپۇورەدا
سەرەھەلددەدى
نەكەنىشىكىكى لا ديىسى
پەي پەنجەت بۆ درىتىز دەكە

نە جۇوتىيارىتكى زەممەتكىتىش لە كىتلەگە فەرىيەكە نۆكا
بەلاچەپەرى سىبەرت تى دەپەرى
تۆ رووهك نى... بەلام تەنیاى لەم چۈلەيىه وېرانە
دلى كۆپەيەكى گوندىشىنى بىنار زەردەدى
تۆ رووهك نى.. ئەي بۆلەناو
تەلەزمى گەرم و قەلېبەزە دووكەلى رەشا
نەرمە زەرددەخەنان دىتى
دەزانى كىتلەگە خەلۇوزە بىنمىچى ژۇورى دىوھخان
دەمى خىستتە ناو دەمى حەۋەشەو ھەبىان
وەرە.. لەم خاپۇورو وېرانىيە.. خۆتىيەلەدەين
خۆتىيەلەدەين... لەدوندى قوللەمى بلەندى
بۆ قۇوللايى دەرياجەمى شىن
مەلەكىرنى... نەوەك مەرنە
باوھىڭىرنە... نەك خۆكۈشتەنە

نەلە باوھىشى ئاوا... نە بانى قوللە
ئەو ئاگەرى كە دەوري دلى گەرتوەمە.. داناکەسى
دۇوبىست سىپالى سەۋىزت لەبەرە
بۇ نايىكەمى بەسىن
دوايى.. ترووسك دەبىتە نىچىرى برووسك
ئا.. دەلىي شالۇورى زامدارن
شەپۆلە سەۋۆز شىتە كان دەجىرىپۇن
خۆتىيەلەدەن
نېزىكە لېيم بەرلەوە خۆمان فرى دەين
دەمەوى بەفراوى سىنگەت بىنۇش
با خۆتىيەلەدەين
ئاوا... بەرە دۆخى شەختە رى دەكە
خۆرىش ھاوارى ئاوازى تەمە
ئەشى بەجارى راز نەدرىكتىنى
سەھۆلېبەندانە
لە كلاورقۇزەنە بەفرىزىپۇنى ئەو جۇوتە كاژە.. لاتەرىبانە
دۇورتىرين لۇوتىكە دەنیام لى دىيارە
منم شەرائى كۆنى قاودىيى
تۆش بادەي روونى شەرابەھەلگەرى
باخۆتىيەلەدەين
رۆخى زىنندۇرى مەى
وردە شوشە كان لە باوھىشەدەگەرى..
ئەو ونبۇونە... بىنېپۇونە .. ئاسىوودە بۇونە...
سەماي دووكەل ھەۋىتىنى چرکە كە شىتىپۇونە
ئا.. لەو رۆزەدە... لېكىدابىاين..
لېكىدابىاين....
گۆل گۆل ھەور بەرى ئاسمانى گەرتىپۇو

قیرباچی سوری برووسک
 له کوللهی ردا نوستبوو
 شهوبا بین هەلۆشینه..
 به خیل مە به
 بۆ گازى پشت..
 قامچى ئاگر راوهشینه..
 بۇنى وشكى گل چرىيەيانه
 جاريىكى تر..
 له جۈلانەی رەشى شەوا
 خەمه كاغان دەھەزىنин.. تا
 تريفه..
 دلۇپ دلۇپ
 دەرۋىشىتە ناو شىلەی لىچى
 گولە لىفە..

١٩٨٢/٥/٢ - ١٩٨٠/٢/٩

كات و شوين

گوئ لە تېپەی نەرمە تۆزى
 ئەم ئىپواردە يە راگە
 روودو پانتايى زەردو تەرى ئەم شۆستە يە
 هيواش.. هيواش.. دادەبارى
 لەتك مىيىاي پەنجەردە فراوانەكە
 ئىستاكى تەمى چەورايى
 زۆر بەشۇوشى دايپوشىوھ..
 دلۇپ.. دلۇپ.. دەتۈتە وھو.. دىتە خوارى..
 ئەي پارچە برووسكە سورەھى گورج و بزۆك
 لەۋىندەرى...
 وەك ئاردەدارى بەر خەبەنگىكى داخراو
 مەنگ راوهستە...؟
 نەرمە بايىت.. بە لەنجەوھ..
 جىيى لە درزى چەورايىيا دەكتە وھ..
 رەوە كىشىكە پۆپ پىرەدار
 بۆ شىلەي ھەنگۈنى چاوت دەجريبوىن
 بپوا بکە.. بەر لە كاتى ئاوابۇنا
 خۆر بارگەي شىرى تىيىكەدنى
 لەزىزىر رېزىنەي پەرامۇوچە بارانىيىكا
 زىزىزەي لەپكەي گەردەنلى.. دادەپچەرى
 لەۋىندەرى..
 بە سىنگە خورپۇشە كەت
 ورشهت دەدا.. ئەو گەردۇزە.. مەزدەرە
 دەتۆزقالى پشۇوت ھەبى
 چەخەمى جەلاتىنیم..

دەگەل.. تەزۈمى بىرۇسکە يېتىكى ناوهختا
دلم دەبىتە.. خۆلەمېش

٢

بەشۇپىن پىيىدىتەرەكانا..

بە قادرەمى ئەم سەر سەرايە سەركەوتى

وەك پەيكەرىتىكى بەفرەنگ

لە قوللىپى ئازاوهى رەشا.. بۆم دەركەوتى

ئەي پارچە خەمى خامەكىي ناو تاراي سور

جۇوتى پىلاوى خەنەرنگ

لەناو سووتووى پەنجەكانا.. هەنگاودىنىن

پاش تۈزقىالى..

گالىيسكە بە شار دەكەوتى

دلم لىشادى پەرۋىشى..

خۆى راودەنلى..

ئاخ.. لىرە..

كۆنە دىوارى ئەم زۇورە كۆم بۆتەوە

سى سالە دەردى غەربىي دەيھەزىتىنى

نەبا.. ئىستا

بەرەو بالاى دارەنجلەرىتىكى بىن بەرا

خۆ.. بېمبىنلى..

چاوت لىتىيە؟

شۇرەزىنە چاو سەوزكەى سەر بانىژە

تال.. تال پرچى

لەزىز گىرى.. چەرخى خۇداگىرساندى.. جەڭەرەبەك

دەسووتىيەنلى..

گوشېنەدە شۇورە

پاش چەند ھەنگاوى
گوشېنەدە شۇورە..... وەك (خۇرئاوا) دەبىن
خشىپەي گەللا دەچرىيەنى:
زېبىرى پەت لەمپەر ِ راگە.....
مەلېبەندى سەماي خىوانە باوھىش...
سەردانى دوورەرېتىگايە ھەوھىس..
دەلىن: دى.. وا.. دى.. دى
سەگ ئاسا بېۋانە
درزى شىشە ئاسىنинە گولە جەھەنە مدارەكە
فوتوگرافى كۆنەگەرەك بەزىنەرە..
چەند بە غۇرۇبە تە لىدانى دلەزانگر تۇۋەكەم
دەلىتى دەخزىتە ناو شەرىبەي بن ھەيوانەكە..
چۈن بىرەكە يىتەوە؟
خۆ تۆ لەشت
فەقيانە و كراسېبە فەرىنى بەرى ھەمۇوانە..
ھەياسەت تاقانەكە.. بەلەپانت يىنە سەماو
گۇرانى ھۆدا.. ھۆدا.. بلىن:
سېپىندارە قەد قلىشادەكەى حەوشى
وەك توھەمنى (تەننیاىي) ات
ئىستاڭىن پايز ئامىزە.
ھۆ.. ( ) ھۆ.. ( ) ھۆ.. ( )
يەكباوھىش دەبىن لە گەل تاقانە سېپىپاتە كەتا..
ئىننجا لە تە سېبىھەرە كانم يەكتەر دەگرنەوە.
دىسان سەگ ئاسا بېۋانە
قالبى شانەكانى
لەودىو مىنای مەيخانەوە..

١٩٨٣

وورده کاری (ئیستاتیکا) بهزینه‌ره
نیوهرق وختیش ئاوابو

دارپائى تەۋقەسەرى دەبەنگى ھەر بەردەوامە...
ھۆ.. ( ) ھۆ.. ( )

سەر ئىشەی ئىواردەختان

چىز و چەشە سووتىنەر..

دۇيىنى شالاوى ژانەسەر

گەمارقى داي...

بە تالى رەشكەزىتەوە..

كۆنە خەمى لەمېشىنەت ئەڭمېر دەكىد

ئىستاش پارچە ئازارىتكت لە باوهى

- واز لم دىرە شىتەھەلگەراوەدى من بىتە..

+ دەنا پرۆگرامى ئىمپۇشمان بەفيپۇ دەچىت

كاتىكى تى سەرداشت دەكەم

لە خەلۇدتخانەتا راڭشاوه تەمەن..

با سېپىندارىش تەماشى بن دىوارەكە بکات

سەۋەز گەللىپىزىن

پەنگرى ئاڭرى غوربەقىن..

ھەللىدەكشىي؟

دوا قومە جغارەش پەخش دەبىن

سەماي گېرۆدەبىي پېشكان

چەقى سەرت جى ناھىيەن

ئاچىر.. گولە جەھەننم درزو دەروازەدى داڭرتۇوە.

دەنا .. پرۆگرامى ئىمپۇشمان بەفيپۇ دەچىت.

ھۆ گوشبەندشۇرە .. تىيدەپەرىت.

دەبىت ھەر دەبىت

من و توخىمە سەگەكان

بەرئ نەكەوبىن!

ثان

لەسەر يەك تەل رازاوه دىيى
گولى قايىشى كەمەرت
كەلا رەنگىيى درەختى پايز ھەلۇدريوھ
تىلمە ھەورىت كەردىتە قەدىلە .. ئىمپۇ
ھەنىت جار دەسروكەش لەچك
ھەورىكى مەيلەو گلوازدارت شاردۇتەوە
بېچوھ سواندووكە سەر سىنگان
دۆعای تەمەن درېشىت بۇ دەخوازن
شەوانە ھىللانەيانە ئەم باخەلە
ئەنگوست لە گىيانيان وەرددەدى
ئاچىر، فەرىيەك نەماواھ لەم سىلاكەنە بۇوە
ھۆگۈرى پەنجانت نەبىن
سىن بەتلىي كاتىش بەسەرچوو
ھېشىتا دەقى نەشكەواھ ئەو بەرگە رېكە
دايكەت دەيگۈوت: چەند پېرىيم
تۆزىاتر خىلىت لېدىت
دەبىن ھەر تەماشات بكا - دل -
دەزانى چىت حەشارداواھ ؟
پۆشىتەيىت لىنى دىن
دەندەو پەراسووشت دىيارىن ھەر جوانى
بۆنلى پېستت - وەجاخ كۆپەن
گېرۆدەي ژيان دەكەت
تالەمۇوى ھەلۇدريوھ سەر مېزەكە
دەسپېرىتى لە مردن دەكەن

١٩٨٣/٩/٢٤

له باوهشی کورسیبیه کی قه دیفه کەسک
پالکەوتتووی
شهویلاکى ئەژدەھایه
بە دلشکاروییەوە
پشوت لى براوە
وا ئىمپرۆزشت له سەردانا

ھەموو وزدت بىتھوود بەرەللا کرد
دەبىن بەو ئازارانمۇ سەر بنېتىھو - مرو -

بى ئەھى هەست بکات
خەنجەرىيکى «مشت و مال» كراوه زەمەن
نىيۇشەوان.. شلک و تەنك
تەنكە كراسىيکى قەوزەبىت له بەردايە
دنيا له باوهشتا

قاڑىكى سپى بن بال چەورە
رېزىنە بارانى سەرىيە كلاۋەھى جاددان
دووچارى غەربىيەت ناكا
له باوهشى نەرمۇكەھى تەلار دنيا كېھ
دەيھۈن ئاگرم تى بەريدا «قان»
ئەم باسكانە شەوانە چ دەكەن؟!
دینگە فۆرمىكادارەكان له ئامىز دەگرن و

دوايى.. دەخەون
ئەو داوه پەچانە
شەوبا تىپكچۈزانيان دەكا
رەق راوهستە، رەق بىرۇ
بە رەقىش ھەنگاوان باۋى
خاۋىنېيەكى كېپ و پىرۇز ئەو ناوه دادەگىز

كاتىپ پىيەدەكەنلى
ھەموو رۆزى بەھەمان پۇشتەيىھەوە
بەتاقى تەنلى
دەگەرىتىھو .. مالە بابان
شەقام فەرشىتكى لۇولدرارو
فيئە گەمانت دەكات.

تهزوو

گه‌مانی به بالات دهکرد - با -
 ئارهقى بن هەنگلەت پىن وشك دەكىردىو
 هەرئەودتا راپىچى نەدەكىردىو
 زنجىرىه كېيىدە دەوروبىر
 كشوماتىيەكى سامانناك دايىگرتىبۈون
 چى وا نەماوه ئىپوارە تۆۋى شۇومايمەتى
 بە دەروونى كېلىگان وەركا
 ترووسكەي گلۇپىه شىرىنگەكان
 دەبىنە كفن و كالانى بەلاشەبۈوهكان
 پرچت رەونەقى روومەتت دەشارىتەمەد
 هېيىندە بەشتەت و پەتى وەستاوى
 هەروەختە لە خۆشىيان - دىن - بىم
 گەر - با - بىترووتىپىنىتەمەد چ دەبىن
 كەفرى سېمى
 سەعاتى ئەم جادده رەشە بۇھىتىنى
 دەلىم بەر بەستەودەرە
 پەيكەرى راكابەرايەتى بىرۇوخىنەن

١٩٨٥ - سليمان بەگ

تاريکى دۆستى ئەزەلى مەرقەھو
 هەلەدقۇلى، فەرروھ بەردىن
 وەبەر قەپىلگان دەكاو
 تووڭ و پەرامۇچەھى قەلان
 ئىسک و پرووسكى زەمان
 لە زەربىاى هەتا هەتايەھى ھېيىمنى دا
 دەشىپەتەھە.
 مندالىيى ھورووزم دىنى
 بە تۆپە تەختەرەنگاوارەنگ
 گەماندەكەين
 «رووتاى» بە كراسى شىنەوە
 بۇ گلەسەرى لىت دەپىشى
 كەفە سابۇونى خودايش لە پەرچان
 دەتەقىنەوە
 چاومان لە چاوى يەكدى نا
 لە ترىيقەو قاقامان دا
 تازە رۆحمان لەنیيۇ قەفەسى
 جەستەدا... بەند كرابۇو
 مۆمى غورىبەت، گىرى شەھەوتى
 - هەممە دند... هەللايىسىن
 سىيساركى كەفرى داگىرساو
 ئەى خاڭ و خۆللى - ئاگىردىز - سەما
 بکەن
 تازە (ئەزىزەر لە گەردنى

بازی فریبو نایتیه وه)

***

پەراموچەی قەلەرەشکان!
ستونە خوی!

بەردی قاوه‌رنگى چىا! دارى قىتال!
نە رەنگى زەمان دىارە
نە مىېژۇوى پەكارەساتى روھى بەفر
تۆماركرا

چاومان لە چاوى يەكدى نا
لەپكەي كولمۇ سوور هەلگەرە
مارانە هاتە باوهشىم
تىئر بۇنم كردو نەمردم

تىيشكى رۆز كىلى قەبران دەبىزىنى
دېكەلان دەندەو پەراسوو
رەۋىلە رۆحىكى جەلاتىنى نەو
دەقىزىن

بە رووتى دىن
بە رووتى بەيى ئەفسوسونى

دەسپەنگىنى بىز دەبن
بەفرە بە ئەشكىبووه كان چ دەلىن?
بە فريام كەوە پلنگى سركى ھەست و
سرووش.

سەرى بەر تىيفە كەوتۈرم
ئاگر لە ئاستانە ئىيوارە مالان
رۆزىمېرى زىرد!
شەپكەدارى قاوه‌يى!
پۆشاڭى بەر دەركى كلىسا

بەفرى پە تۆزە غەربىيە بىتۆقىنە
لە مازووان قوتارم كە
بەلکو- كرمە قاوه‌يىكەنە
سېتە لاسورەتى تەمەن
دەبىنە پەپۇولو سووتانى لەززەت و
سوتەكى ژان
لىكىدى جوئى دەكەنەوە
پەشتەمالىتىكى پە بهەفرە فرىشته
رووتاي
چىنۇوكى كتك بىرىندارى نە كردوو
بىر لەو تەنكە ئاگەش دەكەمەوە
زستانە شەوان دەيکاتە بەرى
ئارددەدارى قاوه‌يى، دووكەلى شىرەرنگ
شەھەدتى چاۋ، عەلەتىرىكى ئەو
مەمكە خەرانە دادەگىرسىتىن
زەرد زەرد ئەو پېچە بە گۇلاۋە ناردىنە
دەسووتى
گەردوونى تۆيەلاستىك بە كاوهخۇ بە
گۆرەپان بە قاقابىتنەو
خۆلەمېشى پە كەفى مارى ئەزەل بەبادە
ئەم بەفرە زاگرۇسىيە پېرۇزە
قەلەرەشکەي عەنتىكەخانە كەشتى و
نەعرەتەي فارگۇن و شەمەنە فەرنىيە
دلېپەيەكى دوورە ئەتۆمە
ھەيۈولاي پەللاسى رەش خورى و
گلىپەنە ئاگەرىش پاقۇز دەكتەوە
(نە شەوه نە نىيۇدشەوە نە بەيان

بهردانه) بەردانه
 (کەلەشیپەری سپى دەقوقىيىنى)
 (ئاسن لە ئاگىر وەردەدرى)
 پزدانى شەو لەنجەمى زنان
 بەلەز بن خۆ راوداشتىن
 - حەكىم - و گىيل بەيەك پەرداخ دەخونەوه
 (ھەور سكى لە عاردى دەخشى)
 فريشته رووتاي تەماشاي ئاوينە
 دەكات
 درەختى لەش نىيۇدىنېرۇ نىيۇمىيىنە
 بە پەرداخە جىوه يەك سەرخوشە
 ئەم چاوه بازىنەييانە
 ئەم قىزە پې گەلەسەرە
 بايى شەوه (باخوس) يېكى سروشتىن
 سىيمىرىخى ناو ئاگىرى دەرۈون
 ئەم شۇوشە پې شەھەوت و
 زەرنىخە ... ھەلایىسىنە
 ***
 تاقە تەرمىتكى تىيەلەدراوى
 نىيۇ شەوه دەربىاي مەنگى و
 لەشە وردىلە كانىش دەرىبەستى تۆن
 لە قوللابى ناختا دەخون
 دەرفەتى هەناسەدانىيىكت ماواه
 ئەوهى چەپەلە و ئەوهى جوانە
 پاشان ھېۋاش ھېۋاش
 ئالقەي يەكجارەكى دەپچىرىن
 رۆزانىش، بەفر شەۋوقى گىياو درەختان

- بە كراسى سوورو تاجە دركەزى -
 ئاوينە ئاسا
 دنياى سەراب، تۈوند لە ئامىزىيەتى
 ***
 شەو بۇو، مەرگ لە ئامىزى كىدىن و
 نەترساين
 دەرۋىن دەگەينە كۆئى ؟
 ئېرە بازىنە - قابىل - رۇوتا
 شەيتان و قەتران، گولە لۇتس و سىيمىرخ
 دۆستى ئەزەلىينە
 نە لم ئاگىرى تى بەرددېتى
 نە زمىستانى لەشم دەشكى
 (سەمعان) اى مەبن
 ئەي مىشە شىنكەي - دۆزەخ -
 بۇنم مەكەن
 شەباقةي زامى ئاوينە قوتى مەدە
 ئەي گەورەتىرين «دىدىلۆس» لە دىزىدا
 مەمكە خەكاني رووتاي
 بۇنى بەفرو شەختەي شەفەقىيان
 لى دەھات
 گريانى گى، گريانى خۆل
 گريانى ئاو، گريانى با
 لە باوھشى يەكدى و نبۈوین
 قوراۋىيىكى خەنەرەنگە سوور ھەلگەرە
 لەپكەي كۆلمى خاسەزەنگ بۇو
 بەبەر دوكانى - دەكانە فرۇشى -
 دەس لەناو دەس

بۇنى جەستەي داۋ و دەرمانى
 مەست دەكەد
 رووتاي ئەي-بادى- يە مېرىولەي
 زەمان
 دالى چىاۋ شاخى- سوپىحان-
 لەو حەشاماتەوە بىروانە
 كۆپەيى هەنئىبە بە بۆيەي باوەش
 ژنان
 چۈن لە ئاسمان رادەمېين
 بە لارى دەرپۇن
 بەلارى تەماشاي ئاۋىنە دەكەن
 خۇ دەھاۋىنە نىيۇ بازنى سەمای
 دۆزەخىيانەوە
 «سالومە»ي نىيمچە گۇناھبار
 بە لافى مندالىيەوە سەما دەكا
 هەستىم بە يەك جەستەبى دەكەد
 بەلام سىمېخ سىمېخ نەبۇو
 غۇوبار لە كلاورپۇزىنەوە لەشمان
 خripin دەكەت
 تەممە زەردىيکى دەرۇن پەر مۆسىقاي
 ئەزدەلە... ئەم كەللەسەرە

***

غۇبار دۆستى ھەميشە يىيەو
 تارىكى دەھىسىنەتەوە
 قوراوى موشكىن بەلەشى بۇونەوەرى
 تىكشىكاو و
 ئاسن و پاسنى كارخانە و بىزگۇرۇ

سىپالەشىرى قازى بازار
 سەنۇوقە مۇركرادەكانى قەلاۋ
 ئەشكەوتان ھەللىدسوئى
 ئاو بەلەدى نىسكۆيە كانى گەردوونە،
 ھەللىدقولى
 نە (كلاڭە داۋى كەتان) تەواو دەبىن
 نە چىاى پىرۆزى بىن بەفرو باران
 بۇومەلەرزوھى فى دەيگىرى
 گەيشتىنە قازى بازار
 - كەچەل - لە نىيۇ قازانى سفردا
 سەماي دەكەد
 تەورزىنى مەرگ لە كۆيى؟
 بە دىيدەنى ئەو حەزىبا كراس ئاڭرىنە
 شادبۇوم
 جانتا رۆغانى دەستىنەي
 لە زىندى شۇرۇپتەوە... ھاوارم كەد:
 - كۆنستانس- دووپىشكى دەريا
 (مەمکانات بەر باراندە و غارەد)
 گۈلىن لە قەبرت شۇرۇپتەوە
 بۇنى دەكەم
 لەشمان لەشمان لەشمان
 شانەي زەنگە سوورەيە
 دەرياچە ئاۋى پەر كافوورە لەشى
 زەرى كەفە سابۇنلى دىتۆلى بىن
 دادەكەن
 درەنگە ئىتوارە بەپەلە يە ئەمى خۆم
 دەرپۇم دەكەم كۆيى؟

به پالتقی رهش و پیلاؤی ئاویننه وہ
(په په سیمرخی ده سو توینم)

گل گل سیمرخ

له که فرو هه وی ده تالیین

که تیره و جه لاتین داده دېزین

بە فریام کەوه پلنگى سرکى هەست و
سرووش

لەم شەرە شەوقە دنیا و نەدا

گەردەلوولى باخەل پە گولە

زەمبەقە - بەياتریس -

ئیوارە خەفتى مازووی گیانم تۆفانیەتى

چیم لى دەكە ؟

پاشان چیم لى دەكە ؟

دەرۇم دەگەمە کۈ ؟

بە (شەش سروود) ای درەونگى

خۆ ھەنجن ھەنجن دەكم و ھېمن

دەبم

دەبى لەو خەوە لەش پارچە پارچە

کراوه داین ؟

لەشى رووتاي ئارەقە ئى پە

لىمۇدۇزى لى دەچۇرا

گیانى پارچە ھاوارىيک بۇو

- ئەو دەستە گەرمانەت بىتنە

مەمکدانم پە جىزىكەن

ھەور كەلاكم دەمژن

دوا كراسى بى زىزىم بۆ دەدروون

تاۋوسى سېرى

دايانا

مشەمايمەكى زىزىهدارى قاودىيى لەبەردابوو

لەبەرددەم دوکانى عەلەتىرىك فرقىشى

شەپۇلە تىشك دەيشۇرىيە وە

شەرى گلۇپە سفرى نىيۇ جامخانە يە - دەرۇون -

رەنگى پەرچەمى خۆر توقىنەرى

تەرەسکە شىعىرى تىكىرتە

ھەر ئەوەندەم لە بىرە و بەس

چشم بە خەيالا نەدەھات

«تازە كار لە كارى ترازا»

نسكۆ ئەنجىن ئەنجىنى كەربووم

ئەي چارۆگە تەمى دايانا

خەنچەرىيکى رىشوه ئاوريشىمینە - خەفتەت -

ئىستەش لەت و پەتم دەكتات ..

دەبۇرۇورۇزىنە ئەي ساتە وەختى ئاسوودەگى

ئاڭرى شاۋەتى خاندانانى و ئىستاتىكى

شەو تەواو نابى سېپىدەش بە گەمزىيى دىن

ئەي ژەنگە مېرۇولەي كۆنە شىمىزىرى بەھەرە ھەلۇدرى

شەختەبەندى دەرياقەمە دەرۇون تىكشىكىنە

ئەو بارستايىيە مەرگئامىزە لە تەكمایە

بە جانتايىكى قەترانىيە وە بازانە دەلەنگى

منى توخمى بارپەش و پەتا سېپىلگە و نەعرەتە

بىر لە سېبەرى بەفر رەنگى دۆزدەخنىشىنى دەكەمە وە

بۇم دەسەمۇ نابى

منی پاشه بهره‌ی شیله‌ی سیوه لا سوره
دوگمه‌ی کراسم ترازاو، گوره‌بیه کانم چلکن و
ئەژنوم دله رزن..

بەخۆ بە خاچیکی کریستالیبیه و
ھیتى ھیتى لە نیو فەریکە رۇنى جەستەی
سرووشتا نغۇرۇ دەبم

لەم نیوهندە سەممەرەیە چ ھە یە ؟
«ئەمیستا دەرۇونم نېگەرانە، چ بلىئيم ؟»
ھینندە بە کش و ماتى

لە نیوان حەشاماتى رەشەوولاخ و جۆگەلە سیانى خەلۇزى
و بۆ درپىنى ماسىيە لینجە كانا..

ھزرى کریستالى شەكەتى كردم
پشومان دا

مەريەمى كىيژولە - مىعدان -
بە بزە لېيە خالىكوتراوه كەيە وە ئاگرى تىبەردام
بە پۇشاڭى رەشى بىرەدارى بەرەيە وە
تەنۇورى جوش دا

چەنلى لاواز و بنىس گيانى سەماڭەردانىيە تى
ئىوارە وەختان ئاگر لە پووش و تەپالان جوانە!
شىت ھەلگەرام.. ھەستى مەرگ بەمۇرۇۋىتنە
ئەم خودە زىرباوه، ئاگرەنگە، كات لە بەين دەچىت
زۇر لە قاقام دا، چاوه کانم رۇندكىيان تىيزا

چەند دانە ماسىيە كى سورەدە كراو
بادىيە پەتاتەيە كى جنراو
جوانى و چەپەلى
خۆشگۈزەرانى و چەپەلى

لەززەت و چەپەلى
بسوزى ئەى لە تە دلى ھەمېشە كەيلى خەمۆكى
مەدن لە ئىتىوارەدا
مەدن لە سېيىددەدا
چ رادەگەيەنلى ؟
جانتا يە خەفەتىكى سىيا يە ئەم لە شە خۇورى رەنگە
منى تارما يى لە ئاۋىتىنە يە كدا دەتسارمە وە
ورده نەيىتكەن ئارەقە ئى گەردىت
دەرىتىنە سەر سىنگ و مەمکان
بە فەستانىش شاۋەتى شە بەقى بە خۆلە كەمەدە
مەدۇوان خەفە كراوه
ئەى تاۋوسى سەوزەللى بە چاوه خەوالۇبىي جوانى
دەھەلسە بەو لەنجە و لارەوە پى كە
ھەتا خاكى ژىير پىت كۆتايى پىن دى
مەرگ و ئاژاۋەش مۆلەتى تاقە خەلۇتى نادەن
لە ژىير ئاسمانى بە ستىر رازاوه دا
بە كەسىرەبىي هەنگاومان دەھاوشت
ئەى ھېتىزى رەها
«ھىتلان و ھېلىن» م بىارىزە
كە فەستانى مىدۇزايە / ئابلىقە دراوم
شە داھۇلە كانى كىلىڭە رۆحىشىم
پەلە پەلە سۇوتاون
شىيەكان لە يەكدى ناكەن
لە ژىير ئەم قۇوللە زىردا نە و ئەپارقا نە ئاسمانىيە دا
بىر لە چى دەكەيتەوە ؟
ئەى مەر قەمل لىدە

مه رگه هی زیندو وانه

حه شاما تیش به گرموله بی له بین ده چیت

سه ره تایه کی ئال تو سکاوه.. ته ما شای چ بکم؟

به راز او دی بی له ئامیزم کرد / ئه و سپی پاته

ئوقیلیا تاووس له دریاچه شیر تکدا مهلهی ده کرد

شه وانه مازو وه کانی نیو فه خفووری باوه شی زیتر ده بون

مه رگ به دره شاوه بی پیشوازیان لی بکات

به له ز لاجانگیم ماج کرد

چ برینیکی ئاله /

بروام نه ده کرد ئه و کانیله زه خمه

به تۆپه له به فری سارپیز بکریت

هیندہ به قەشەنگى ھزرە چە تە کانی رووده رووخساری

گەردوون دەردە بپری

جو گە له شیر تکی ئەفسون اویش له پوز و به له کی دهاته خواری

تارما بی چاکتره له هیچ

دەودره له نیو شیله و کفاوی تاقه سیوت کدا

خیو ھتی جاویدانه مان هەلدەین

خه ریکه له بین ده چین

کاتیش له ورینه دا ئەندیشاوییه

ئەمیستا تە ما شای چ بکم؟

بە لنگە پا پوجى ئال توونى و ئەنگوستیله نقیم ئاسما نییه وه

با زی سۆزانیان دەپریت

سەنگینه، بالا بەرزه تاووس کە

پیستى ئاگرەنگى دەلیسینه وه

خالى بان كولىمى دەگە زین

قامکە چ كۆلە کانی پر قۆلۇزىيا

ئەم بۇونە وەرە سپیپاتە
لە پەيژان داد بەزى
ماتیلدا، ھۆ ماتیلدا لامول
لە زیتر ئەسکەم و قەنەفە قەدیفە پۆشە کان
سنگە خشییە تى
بە فريامکە و «كۆراسوف» ئى نەفرەت ليکراو
دلىپە خوبى خانە دانيم له شادە مارکە
تەلە فۇنى خوناو بارانكراو، شۇوشە بەندى درەشەو
من ئىسسکسوو كەم کاتى ئە ما شاي ئا وينه دە كەم
گیانم بە ئا و خەرمانە دراوه
چرا خانى لە شە خرپىنە كەم رىستە گلۆپى زیتر
پېرەدارى جەنگە لىستانە
لە پەنجەرە و له تە زولفت تىيدە گرم
با وەشە تەنافىتكەم شاردۇ تە وە
بەلام، دايىكم گولە جوانە کانى زیتر پەيژە دە كەن
ھۆ ماتیلدا
بە تىرۈكە وانى ئەفسانە بىي و ماينى سپى و
جوو تە تانجىيە كى جەستە سىتكىسىيە وە
بۆ دووكەلى تەختە سەوزى باوت لى دى
بۆزت دە كەم، بۆزت دە كەم
ئەز شە كە تم ئىسقانام رەشە لىگە راون و
دەمامكى گیانم دەعە جانە
بنىشته لىنجە كەش بە ددانتا ئالا وە
شەويىكى پەلكە زىيې بىي بۇو
تا ووسىم تىيا ماج کرد، دەمان پە گىا خاشخاش
لە پرمەمى گرىيانى دا

تازه ئاگریش پاقزمان ناکاتمهو
 ددم و چاویکی بازنه بی، دوو چاوی هنگوبینی
 پەنجھە زیری بە بربینی دلما داهینا
 رەنگە کان دەبۇنە ھەلّم
 بىرم لە تووك و پەرمەمۇچە سپىيانە دەكىدەوە
 پەپەپە رەشەھەلّدەگەرەن
 ئەی جوانىيە خوداوندىيە كە ناسكتىرىبە
 جىهانىيکى ئالوسكاو و سەرداتايەكى بە ژاوه ژاوا
 ئاخىر ئەز شەكە تم
 بەخۆ بە تورەگە وە شەورىزەمە
 ئەسمەر پىچىيان بەر زەرنىيغ دا
 تاوسى لەشم پەپۇقلە تىپازاب
 نە زىيان ھېمىنىيە كى جاويدانە يە
 مەركىش و ئيرانىيى و بەس
 نەپۈزىم خودان ئابرووه
 گۇرپستانم نغۇرۇ
 هەردوو حەمايەلۆكەي تاوسىيىشيان دىزى
 ولاتىيکى بىزىرخان و زانىارىش زەللىل
 دەپسىوتىيە ئەي ھەرماسى كىنە لە دلى گەردوون
 كاتە خەلۇز رەنگە کان سەما دەكەن
 بۇونەوەر، بە لەنجەوە تاراي ئاۋىتىنە
 بازنه بىيە كەي ھەلّمالىي و ژۇورەكەي (سپرا) باران كەد
 داو داو پېچى بە ھەنئىيە و دەنۈرسابۇن
 خەرىكە رەزمىيىكى ھېمن كۆمان دەكاتمهو
 تەفر و تۇنابە خودى درېنەد
 ئەي جەستەي مەكۆي گوناھ

دانە دانە دوگەمە كراسم ھەلّدەپچەران
 من جۆليانم، جۆليان سورىيل
 ھەلايسى ئەي دلۋىيە خويىنى خانەدانى
 تۆلە كويى؟
 ساتە چەرمەگە كان بەيدەس ناكىتىن
 چالىي چەناگەي پەركەف
 پاپوجى خەنەرنىڭ
 من چۆن بىر لەم تۆپەلە كزە ئاگرە بکەمەوە
 لەشم لە ئارەقان وەرداوە
 شۇوشەي سەعاتى مەچە كەم شىكاوە
 پەيكەرىتكى سفت و سپى لەتە سېيىت دەملىتى
 زمانى مارانە دەجولىتىتەوە
 كەواتا خەنجەرە كە لەبەر تىرفەدا بدرەوشىتىتەوە
 ئەي خوداوند لە گيانەلّا دامە
 لە بەفر سپى تىر... دەسۋوتا
 كىنى لەبردا نەبۇو
 لە مەرگ لىينجتر.. خەفەتبارتر لە ئاوارەبى
 لەشى بە سرۇوشت و دەنۈرسا
 زىنەتكە من و تۆۋەك مان و نەمان وايد
 بە كەپېشى لېم مەئالى
 لەش كاولتەرە لە و ئيرانىيى دنيا
 گىامان بەر با دەكمۇئى
 بايەك لە تارمايش ناكا
 ژەنگە قاودەنگە كان
 مېشۇولە ئاسا لە دەوري بلازكىتۇرى بالا يى
 وەردىچەرخان.. ئەو گوم نەدەبۇو

په په په په مه مه و تیل تا ووسی لئی په رت ده بون
 سرو وشت يه که مین زدنگی بونه و دری ئه زدله -
 ده با بدرو شنی ئه و چه قویه ده سک قه ترانی بیه
 تا ووسخان بونی هه و رو لمی ده ریال ووشی لئی دئ
 کوانی له کوتیه
 په پوله می ماچ له زیر چه رچه فی ئالله وه
 «دهوری مه مکه خره کانی بدنهن...»
 هه لايسن ئه ئاگری چراخانی نه هلیستیه
 به لا ته نیشتی جوانتره
 شوشه چلووره ده گردنه
 لمزیر هه تاوی نیوهره وختانا
 زهره ندی گیانم ده په غیتنی
 زدنگی توتیای ئه زدله به سه ر قژیا داده باری
 به خروشنه ئه ئاگر گه رمه
 گلۆپ نیبیه، هه وریشه
 لیسپی لوه پرچه بر قزیه پر چه و راییه
 له قامکم ده ئالیینم و
 تازه زریزه کیسه خهوی مه رگ کۆمان ده کاته وه
 ئاخه بدهو کوئی ریده که بین؟
 فه نه ریکمان پیتا یه ئه م ریگایه رۆشنده بقروه
 بؤیهی رهشی شه و حه شاریداين
 گازی له و به فرستانه،
 «هیلان و هیلین» مان ماچ کرد
 زاروک ئازیز نه جگه رگوشنه.. ئاينده ش
 به تانیهی مه رگم به خو داده دهن
 شاوه تی عیش و ئیستاتیکا ده و روزی زین

گازی له مه چه کان.. گروگالیانه
 خو له بن بالم ده شارنه وه
 مردن چیتره له که مته رخمه می
 کاتنی ده بعه تارمايش له یاد ده کرین
 پیویسته به هیمنی بدوبین
 لیکدی رابینین
 ئه گینا ژاوه ژاو ره زم تیکده دا
 تنهها چرکه یه که له زده خشب
 ئهی له شه سپیپاته که
 بوتله قۆلۇنىيا ژەھرىيک دەخۇنې وه
 قىشى درېشت به دلۋىيە «جن» ئاوا پۈزىن دەکەم
 ئه گەر دەریاچەی لئی با يە ئېرە تېر مەلەمان دەکرد
 كۆنکرېتى بىر ژاوايش گەرمى دەکردىنه وه
 لەشمان بەر «دووش» دەداو
 ئاواينىيە كەمان دەشكاند
 سىيچكە سلاودى سەر پىتلۇي ماتىلدا تاوس
 شىلەی مىتىنە بى لئی دەچۈرپا
 شەمالىش له نجھى بە ئاوه لە كراسيا دەکرد
 پشۇومان دا
 فە خفۇرېيە کە چەرە زمان ترو كان
 شارستانىيە ئەی خودى گەمۇز
 ساتە خەلۇزىزەنگە كان نەدە بونه ھەلم
 هيىدى هيىدى دەگریا
 هەللىقلى / ئەی كانىلە كۆنانى نەفرەت لېکراو
 لە گەنە گۇناھىتىكى سورىباوه لەشمان
 بارانى دلۋىيە ئاللىتوونىش نابارى

دووباره پاقثر بیننه وه
 سیامالیکمان بهرچاو که وبا توژی دده ساینه وه
 بوتلله شیرتیکمان به خو داده کرد، قرمان شانه ده کرد
 موره مان هه لددادو پیتده که نین، ئەمجا گازى له و
 گه دنه به فرستانه، ئا خى گرمایه،
 میشولەش بەربادى کردوين
 دەبا جىگەرەيەك دا گىرسىتىم
 بەلکو زەرەد پەرچەمى تارمايى سپى وەدر دەكەوى
 ئاگرى زەرەباوی فەنەرى چراخانى پېرۆزە
 هەلايسىن / ئەي گيانى نېيو چىنگى پلانگى برسى
 زىنده گى لەنېيو بادامى هەلۇۋەيەك ھېمىنترە
 لە «دۆزەخ» دا خىوهقان هەلدا.. چرا خاموش
 دەلپە خوبىنى مەرجانى ئادەمزادە بەدرەختبۇوه كان
 رۆشمان ناكەنە وه
 لە «پاقڭە» شەختەبەندى دەرياچەيە كمان شكاند
 هيئوريە / كانيلىه «كاستاليا» بەھەرەدرەمكە
 ئەي كى گەمان بە زەنگىيانە سۈورە كانى خەفتى
 رۆحىم بىكا
 لەوى لە رۆخ رووبارى «لىتى» دا ماتىلدا تاوسى
 كراسە سپىيەكەي بە لەشى وەنووسابۇو
 كفن نەبوو.. باران نەدەبارى
 لە «فييردەوس» دا.. لاولاومان لەخۇ لۈول دا
 پەيتا پەيتا خۆلى لەشمان دادەبارى
 ئاڭ ئاڭ پىستى دەلپە ئاوى گەرمى لى دادەچۈرە
 ئەگەر بە شانه دارىنەيەك شانەي بکەي
 ھىلە وردىلە تەلىسەمدارە كان ئاسەوارى خودا وەندن

گەردوون لەتە سېيويتىكى مزرە و تاوسىيىش شىلەي مىيىنە بىي
 دلۇپ دلۇپ پەرشى سەر گەلا لاولاوانە
 خۇ بىزقىرىنە ..
 ئەي خوتى خاڭ، خوتى كافۇور
 چىنگ چىنگ گەلا يان لە ئاگىدانى خەفتە كەين
 ئىستا ھېلان گەورە بۇوە
 كراسە خەت خەتە كەي بەرم لەبەر دەكە
 ئەي ھېيزى رەها / بېپارىزە
 گەردوونى شىنە شاھۆى دوورە ماتەمەن
 لە ژىر بارانى زىوين و پرووشه بەفر و
 دەرياچەيە لەززەت دا.. زامدارم مەكە
 ئا خى تاوسى بە خرۇشە
 بە دەنكە ھەنارىتىكى ياقۇوتى لەش ئاوساوا، بىي زوو يەتى
 - شەو نەبوو -
 لە بەر دەم دوکانى عەلە تىرىك فرۇشى
 دور دەمى رۇشىن، سەۋۇز پۇش
 ھېيدى ھېيدى
 چەتىرى بالە قورسە كانى خىزى
 هەلددادا.....

1992-1989

مۇنادە جوانەكان

دەبا لەنىيۇ بازنه ئەفسۇونىيىكى سىادا گەمارق بىرىن
گومان مەرگى بەردەوامى بە كاوه خۆيە / لوولمان دەدا
بىسۇزىن ئەى غەرېزە نەفرەتلىكىرا وەكانى ئەزەل
بىنيشىتە تالىرەنگە ليوانى
بە چۈرە سرکەيدەك ھەرددو چاوى دەلىتى خوتىن
ئىپوارە وەختان / تىرىفە وەختان
مەرگ ئاوا دەبىن / بەردى سەبۇرى شەقدەبا
چەپەرىيەند دەورەمان دەداو چزووى زەلسەستانى ھارى
لە توپى دىلمان رادەكا
من مارلۇم .. نە مردىن ئەم كەينۇونە خەفەتبارە دەگۈرىن
نە زىنەتكىرى رووەو لەبەينچۈون
ئەى لەبەينچۈونى رەها / ھەيوولاي بى زەمن
تىرىفە نەما / ۋازەۋا رامانى مەستكىرمەن
لەم بازنىيەدا چ دەكەين ؟
لەم بازنىيەدا چ ھەي ؟
لەم بازنىيەدا چ دەلىتىن ؟
ئەى لەبەينچۈونى كىرىستالى / ئىيىستە بىر لە چ بىكەينەوە ؟
باوهشە چەققىيەكى مىشتو خەلۇوزەنگى دەمئاڭ
تەرزانە / دادەبارىنە سەرخوانى مەيخانەيەك
دەبىن توانستت ھەللايسىتىنى
مەردىن خۆشتەرە لە زەليلى
جوانتەرە لە چىركەي تىرىسنىكى
چاوهكانت ھەلگۈزە بۆوا رەق وەستاوى ؟
بىرىقىيە ئەى بۆ ناجوللىيەتەوانى ؟
دەجۇوللىيەمەوە / ئاخىر مەچە كەن ئارەقدارە
پىيىستە بازنهكە وەرچەرخىتىم

ئەو كۆتىرە پەر لەپىتىيە
چايە بە فەنجانى قاوه دەخواتەمەوە
رەنۇوە بەفر بەحلىيەنە / دۆلى تارىكىي شىشىكوتىكە
پەزىزەتلىن نەبىراوە / ئۆمىيەم پېتىنە ... رازاۋىيە
تەلەفۇزىيىكى پەرتەقالى بە سەۋەزە تۈرى داپوشراوە
وايەرى سېپى پەرچى دەگەزى ..
بە جارى سۇوتاواھ / لە خەۋى رابۇوھ
لە كۈپاواھ شاۋەتىن باسکەمەلەيەتى
دەنگى تەسک دەكاتەوەد
چەپ / راست / رى دەكا ..

تاقە بازىنەكى لە زەندى كەربابو پەرى
دەنكە ياقۇوتى زەردى لە باخەلدا نەبۇو
چ كاولىستانىيىكى جوانە لەشى
بىرم لە گۈزۈگىا ژەھراوېيەكان و پەرەمۇوچەي تەبىرو
ئىسىك و پەرووسكى رۆحەلەبەرە كەلتۈرۈرە پەتىيەكان دەكەدەوە
من مارلۇم .. چاوم لە چاوه پېرۋەزەيىيەكانى رەھبەرى بە دەنیيم و
خۆم و كەلەشىپەتىكى قەترانى
پاشتىنەم لە چەرمى گورگان
«پەرى» يىش لەبەر تىرىفەدا چاوانى سەۋەز دەچنەوە
بلىورىتە ئەى خودى گۇناھبار
زۇمەپەرەد بارانى كە / گىريگۈزى رىشىخەنەبى
مۇنادە جوانەكان / تاۋوسمە سېپىيە لەش كاشانە ئاڭر كەرمەكان
فيەدارى سرۇوشتن و پەزارەي گەردوون دەپازېنەوە

په خشنهش لهشی لیر لیر کردو ومه
 ئهی خودای بوزورگ به فریامکه وه
 تارماییه موناد قهترانیبیه کان زار زار دهگرین و
 دهتریقینه وه تیلهم تیدهه گرن..
 گوتم پهري: ئئی جوانی ئاشوبگیتیر
 چه قویه ده مئاله کان به رده ام سه ما ده کهن
 پیویسته بخروشیتی و بخروشیتی
 دهنا جهسته تدرمی تاویره به ردیکی له میشینه يه و
 له زده تیش تمده نمان نابورزینی..
 ئهی خودای په رویز چه پاله م ده
 چون / چومی هزرم گلیرکه مه وه
 پیویسته ئه میستا بیر له سه هولبندی گیانم بکه مه وه
 خودم که شنه نگ و ماندوو / پرچم په ریشان
 شه و بهندم له ملي ئالاوه / زه کی له شم خدهه تبار
 ئهی جوانی چه رمگ.. په لمه که په لمه که
 بارانی که رهسته چه مه نتسازیک ده سووتین
 سووج سوچ لهشی په زمورد همان گه رم ده که ينه وه
 له بهر روناهی له زده تدا ددره خشین و چه رخهی روومه ت
 ئال ئال ده سووتین / ئه میستا گله جوانی
 تیتکت هیلانهی عله تریکه و ئاره قت رشت ووه
 هه و دخته له خوشیان توونابم
 نه رمه با سکت بالیفؤکهی سه رو قرشی تیکنالا وته
 په له مه که... په له مه که
 دنيا بکه به تقبیح و تییهه لد..
 قورتی حهوشان قوم قوم ئاو قوت ده ده
 تؤیش به تاسو وقهی منالیبیه وه پیدهه که نی

بسازی / چهشنه مزناهه پهناهه نده په رهوازه کان
 لهم بازنه دوزه خیبیه دا بسازی
 دهبا زووکه بین.. لهشی هه تاوگازمان راخه بین
 مه رگ ملپیچیتیکی ئاله / چه تری ره شه / کراسیتیکی ئاسمانیبیه
 له کونه درزیبیه وه دت..
 بهو چه رچه فه سپیپاته ش پالکه وه
 سیتوه لاسووره متفره رکه به لیتوه په ردینه کانت بیقلیشینه
 چه نی شه رانی هه لکمو توونه به شیله وه دهخنه
 په له نورانیبیه کهی به ر پاژنه هی چه رمگ پیروزه
 روزگار قهواره تیکنادا به جاری خاپوری ده کا
 فه ریکه رونی نیتو قرشی ئاوه دوزنی زهی توونه / په ری
 دایکت دهیگووت بگه ریتوه بگه ریتوه
 که له موگاتیسی دلی هه راشی دنیا یه - ئیواره -
 شه وهی نیتو باخه لی ئاره قه داره ئه و ره تجبه خه ساره
 زور جار ده رگه کلّوم نادا / پیخاوس به ری ده که ون
 گهر تنوه بای شیت ده بلو
 مو رانه ش کراسی به ریان زیوال زیوال ده کرد
 کتی دلی: رددوو ناکه ون ئه و به چکه مه له که...
 شه و پشتی هه لکرد / پاشان شاوه تی نیو که لله سه ر دار ما
 ئه فسوونه ره شه کانی بازنه ش به ر خور که وتن
 هه لمی شه راب و دووکه لی جگه ره و بوکپروزی جگه رم
 خه ریکه به ریشی خه نه بیه وه ره هه نده
 شه خته بندی مه رگم ده کهن
 من مار لقون... موله تی بی رکردن دهه نه ماوه.. که و اته
 سه ده ده سه د په تیار دم / ئه گینا
 خه و به ری چاوی نه گرت باما یه / به لولدر او وی دهی تو قاند

دلم ته ماشا ده کاو چاوم دله را وکه يه تى
جارى روومه ته کانى بريقهيان دده

پهري به فوستانى رهشه و پهري بازى نه ده کردو
دهم به ده م زياتر دهشيووا
ئى بزماري هارى قهردج به دوام مده کوه / كه پرهشينه م
لى تيكمه ده ..

ئى تيرى ناگههان / خدهنگى نامرادى
ئاوهقى چ بونه و هرى ده كريبي ؟
ئه و مشته توتكله ش به شهويلاكى «با» داکه
چه هچه هه بو ته لاره كپه کانه

ته نها کراسه قاوه رنهنگى کي ناموي سه رهنا في جل هه لواسينه و
سه ماي مهرگى ناوه ته و ...

له ته كونكريتى کي زده لاحى سه رشان و با هومه خه فهت
دره ختى شارى خاموشان
به پهژموده ده ديداريم نه کردارى

تونابومايه چيتىر برو
«پهري» يش دووچارى گوشە گيرى نه دبوو

ئيواره وختان / چه مه رچيبيه تى
تال تال گيسوى رهشى دله رزن
پرجى شانه ناكا ئالاي شيوهنى له ئه ستويه په كوكو چاوم ده رى

- ميمكم نه برو

شه قللى مهرگى لى نيشتووه
ئاخر له زثير گه رمايى دلمندا گه مانى ده کرد
ئهى خودى گوناهبار

تازه به ج رهند ده بىن ..

پيوسته بير له گمهه رى زيندگى بکه يتموه

بوروزى هزرى خه والو
كه و دنه ئاوه ز له نهينييه کانى موناده جوانه کان بگا
بدره وشين ئهى نوقلانه جيويييه کانى دله كه سيره کان
خه لقنه نده شياوه کان به زه ميلى ئورقنه نيه و داده بزن و
ئاخى خاکه سارى به با ددهن و دۇنا دۇن شونبىز ده بىن
پاش عه سرانىيکى دره نگ برو / پهري له چكى فرى دا
له گهل تىمى ئىسىقاداران له تەنكاوىتكدا پالكىوتىن
ئىمە گيامان دژوون برو / ئاوه جارى له رزى نه هاتى
بيهوده ده گريا / بيھووده پيتدە كەنى / بيھووده ده بورا يه و
بسوزى ئهى چاره نووسى سه راسىمه
رەنگە ئامىتە بوده کانى سرۇوشت نسکۆيان بژمېرىن
ئەمېستا پسولە يەكى شىدارى نىيۇ بەرکى كراسىمى
«دلىپە فرمىسىكى شەۋى دووشەمم»
كولمت چرايە / دلت چرايە / بۇنى دەكەم بۇنى دەكەم
پەرچووكەي سەرەنەنیيەت قەلە پەشەنگن
خۇم بالىانم كرد / قوت قوت پەھمۇرچەم لى پەرتىكىن
چۈنۈوكان لە دەرۈونم دەگرن
بە ترسناكى دەقىغىيەن و دەرۇن
لاياندەبەم لاياندەبەم
بن پەرچەمت چ بۇنىكى ليدى
ئەو مەمكە خەرى تېراندازان دەيانيسووتان
ئىستاڭىن لە دوردەمانە

ھەم دەمرم ھەم خۆشم دەۋىتى
مەرگم باھوزى تەمەنمە
تەقىنە ودى ئىسىقانە قاوهىيە کانم دەلە سەببۇو
ھوماي رۆحەم بە سېبەرى ئاسوودە گىيە و لە رزانىيە تى

سهمه‌ندر به بلقی زنه په رکه مداره
 چهنی بیماری نهاتی که تانی له شمان
 بدینه بهر تریفه و ههوری ئه زدل
 که مه‌نگیرمان کات و هه رگیز دانه بارین
 پیت بلیم له تهشقی ئاسمانی / بارانی پیکمه و ہبوین
 به فر بهربادی کردبوی / کولمت چرا بwoo
 ئاونگی گونات ستاره ملپیچی پر زرده خنهت
 له گه‌ردنی گری دابوو، بونم کردی و بهندی دلم نه پسا
 بگه‌رتیوه ... بگه‌رتیوه
 دنیا بکه به توچین و تییه‌لده
 دهبا بازنی سیا گه‌مارؤمان بدا
 تۆپه سیوی سامسای دده‌جانی میتایه - گه‌ردوون -
 به‌رقی ئاوه / قنج قنج راده‌وستى
 جانه‌وهری چاو ئاوینه‌یه چاره‌نووس
 به سنگه‌خشنى له سه‌ر کاشانان ده‌خشنى
 تیشکی گه‌ردنی - گریت - پیده‌که‌نی و
 ده‌بیتته خه‌رمانه ته‌می ده‌وری هه‌وی
 که‌مانت ده‌خمه سه‌ر دلّتی په‌ری
 به بسکت خو ده‌خنکیئم
 ئه‌ی فریشته ده‌روونم خو له می‌شییه
 منی مۆمیا .. چرکه‌ی بون و له به‌ینچوون
 دلّتپه شاودتی بwoo
 ئه‌وه‌تانی جاری مایه بۆیه دلّیم
 چاوت له ره‌نگی تازه فریزان ده‌کا
 ئه‌وشوکه ماچیان ده‌کم
 په‌رجوکه‌ی سه‌ر هه‌نیهت ده‌مبزوین

به‌لکو رۆحمان ده‌بیتته دلّتپه ئاره‌قى جه‌سته‌ی
 نه‌شەمز اوودي ئەم گه‌ردوونه بى كوتايیه وون ده‌بین و
 له دۆن و ئادگارى قازو قورینگى نیيو هه‌وران ددگه‌پیئن‌ووه
 ئه‌وشوکه / به‌زنى با تهنافي ئالقىزى پر مۆسیقا‌یه
 لوولیده‌دم ... لوولیده‌دم
 پیپلیکانه‌کان ره‌شن.. دره‌نگه نیبودشە‌ووه
 - سپییده بwoo .. بددواي داره‌بازه‌که که‌وتبورو
 ئاوینه‌ی پیتلاوی ده‌بریقا‌یه‌ووه -
 عیشقت له مردن دلّتە زینتره
 داده‌بزم .. چ شۆریبوونه‌وھیه‌ک
 فانوتسى چه‌په‌ریه‌ند خاموش
 خۆت به‌لە‌دى درز و ده‌روازه‌ت کردووم
 دەنگى «گۆن» و نالله نالى کەنەفتانه
 ئامیتتە ئەم په‌شاپیه ده‌بن
 ئەم زەلستانه پېرۆزه .. کوانى «پان» له‌کوتیيە ؟
 مۆسیقا‌ی خەدەنگان وەنسنگى باپه‌پیوون داکا
 ورده‌کاي سواخى سەربىانان بتروسکىتىن
 دهبا بپروخى ئەم بالاخانه‌یه
 ده‌روونم بى تۆ خاپووره .. هەر ئەمودتا نەمردوومنه
 دەبى وەبىرم بیتەوە .. چلۇن داپەزىنیک بwoo
 زەندو مەچە‌کى بازنى باغەت
 ئاسمانى هه‌ورپوشى فيرە جادو و گه‌ری کرد
 ئەو لیتۆ خالىكوتراوە کە دەلّیتى
 جوگە‌بىن .. قەوزە
 دەرزى سوبخانىي و شىرى كەۋالە
 پەنجە و مەچە‌کى پاكىزەشى تىدا گه‌راوه

با خەلی کەیلى گولە حاجىلە يە

گەردەنی چرا قوتىلەيى درەنگە ئىوارە وەختانە

قامىمك دەبىنە با.. خوايەندت دەپچۈپىن

چىايىن بە فەر رەنۇو يە تى

رۆحى گەردون سترانىتىكى خەفە تبار دەچرى

دەوەرە وە .. دەوەرە وە

چاوه تارىكى ئامىزەكانت پېن لە رووداوى مەرگ

كارەساتى خۆشە ويستى / گورگى سېتكىس دەلۈرۈنى

دەگرى .. بە تۈوكە حەرامەي زەندى

تۈوك تۈك گلۈر دەبىنە وە .. بەرە وە كۈ ؟

رەگ و رىشالى هار قوتىيان دەدا

گيان تىكەلەن / قەبر دەنالىيىن

بۇنى مەرگ شاراو شار دەپروا

پىيى بلەين بە پىيىشمان كەھۋى

گولە حاجىلە بەزىن درېشى بارىكەرتىيان بچەمېننە وە

دەترسام بە چىنگەرنىنە ھەلىكتۈلى و بە گەرمابى دلى وەنلى

ئەمجا بۆ درىنى زەلسەستان و ھەتاوى نىيەرەق وەختان

گيانى يەكدىيان دەھارى، دەبا ئەم وېرانە يېيە

جىبىتىم / بەلکو پەرى دەسگىر دەگەم ..

ئەستەمە مرۆز بە تاقى تەنلى ھىزى بېر بكا

بىرسەنەشىنە ئەي دل

چ وېرانە يېيە كى جوانە لەشى ..

سەھەر ھاتم درەختەكان لە خەۋى دابۇون

كەسکاوى لەشيان بە هيئىنى دەگىيا

ئەۋىستا زانىم چاوت شىتە رەش و جوانە

دلت پارچە يەك گۈكانە

كرم خۆشىيان دەۋىتى

كەفە سابۇونن و بە مۇنادى جەستەت وەردىن و

شامپۇبارانت دەكەن

زەردىخەنەي لېتى كەفاوى بە جغارەوە جوانە

بە ھەۋەس خۆ بلهنگىتە

لەم شەرە شەوقە دنيا وونەدا

باقە بلقى حەوزە چىكولە كان

سەردىلکەي مەرگتە / قامكىت بروسك ھاۋىيىن

تاراي مەلەزو پەشتەمالى ئارمۇشىيان بۆ راگرتى

بە خېخالى گېنال گېنال مەچە كېھستىيان كردى

ماچت دەكەن .. تەير بە بۇكىت دەبەن

ئىستە لەم كشوماتىيە جوانىيە

تەلە شقاتەيى لە زىلگەيى گەردون بەرەدەو

ئالقە ژەنگاۋىيە كان فەرامۆشكە و دنيا بکە بە تۆپىن و ..

پرچى مەيلەو ئاگرەنگت بۇنى عىسىق و مەرگى لى دى

سرووشتى دېندهش بەسەر پاكى وەرزە كانىيە وە

دۇزمىدارىت دەكَا .. دەبا غەورىنى

تازە وەك جەستەيى بن پىيىخەفتى لەبەين دەچىن

دۇرددەمى پلنگى قاۋىدېشمان پې سووتووى جىڭەرە كرد

ھېشتىا دانەدەمرە كا ئە و ئاگرە

دەوەرە وە .. دەوەرە وە

تۆپە چىكولەي چەرمىگى رۆژگار فيرە سەمات دەكَا

بە گەردن و ژىرىچەناغە راگىرى كە

- بىرم لە و تۆپە چەرمگە دەكىدەوە، چۈن چۈنى شىتۇيدى كى

جوانترى

بە چەناغە كە دەبەخشى

ئەمیستا فره جوانى
 تۆرى سەوزىش لەبەركەى
 ماسىگەشاكە دەبىن
 هىيندە بۇنم كرد... تىبر نەبووم
 چاوم مەستانە دەگریا... پەرى پەشتوكاو
 وا بەسەر پەردى تىيەدەپەرين
 سۆلى دەعارضى دەخشى
 ئەشكى خەفت بادامى چاوى دەشۋىرى
 تازە بەرە خۇي ئەمى خودى گوناھبار
 بە چ رەند دەبىن
 كلۇ بەفرى بەسەرداكەن
 داو و دززووى دەسائافەتان ترسناكە
 پىيوىستە بە بېرکردنەوە خۇ لەناوبەرين
 بەر منهتى مە نىيە دەوران
 ئەوانىش دىن.. وا دەلىن
 من هەر دەلىم تو مامزى و يالى ئەسىپت لە پشت ملى
 شۇرىپتەوە / گەرەكە پەرژىن سەوزەكان
 شكارى مەرگى تو دەكەن
 لەشى لۆياسانى سپىيت دەلىسنى وە
 لەم ھاوارو فەريادە، خۆلۈرنگىيەدا
 چ بە فەرياتەوە دى.. منىش دەرقەم
 ديسان دەگەمە ئەۋى
 تاقە گەلايىن لە يۆكالپتۇزەكە دادەپچىتنىم
 بۇنى دەكەم.
 بېرەورىيەكان ھىيدى ھىيدى سەرەدەننەوە
 شەو ھاتم گلۇپە شىيە مانگەكەى بەر دەرگانەكە دەسۋوتا

زەھر وەك جىيە دەوورۇۋە
 چەرچەفە پشکۆبەكى لە خۆ لۇلدابۇ پەرى
 چاومان لە دورچاوى يەكنا
 بەلام لىتكىدى حالتى نەبۈيىن
 بەمجۇزە بىرمان دەكرەدە
 لە باوهشى ئەسكەملەتكى درىزكۈلە دارگۇزىز قاودەنگدا
 دەسبازىمان دەكەد
 درەختە مەرگ لىداوەكەش چەشنى ئىسک و پرووسك و
 ئارددەدارى نىيۇ ئىسپەرتۇ دەپىسىكايەوە
 با پەرته قالەكانى دەلەراندەوە
 لەۋى پا چادانى سەر زۇپاکە ھەلەچوو
 پەرى سەۋزە تۆرىيەكى پەرگەلاچايە قىزى
 جارى زوولۇف زەرد فېرە سەما نەبۈو
 كادى / مىنابەندى شۇوشە عەترو فەخفوورى و تىفالە
 نارنجىيەكانى دەپىقاندەوە
 بۇنى باخەلى موشكىنى مەستىكەرم
 چ چەويىلە بەفرىيەكى نۇورانى دووبەدەرى دەكا
 لە شۇوراواه ئاوابۇيىن
 بۇوكەشۇوشەيەكمان دزى
 دايىكم پېشكىيىشى كەدوومە
 ئاخىر من نەرم و ھەلۇلۇم
 «بۇن و بەرامەي كانداس چەشنى بۇنى درەختى
 بەرپاران وا بۇو»
 تەمەن ژەنگى دەرگە ئاسىننەكانە
 وەك تۆزۈ خەنە ھەلەدەورى
 لېك دانەدېرىاين، بەلام پەرتەبۇيىن

نم نم باران گلۆيە شىۋە مانگە بۆ يۆكالپتۇزەكەي
دەشۇرىيەوە ..

توخۇدا تايىەتىنى ئەم زەلسنانە بازىنەيىه تىكىمەدەن
ھەر نەبىن سەھەندى ئەو سىنگ بلنەنە مەمكەواپىزەيە
سەرە قەلەمجاۋىتكى پېرۇزىيى شەمالى سەرلىيە فەرىيە
بەمچۈرە بىرمان دەكىدەوە
رۇزگارىش گورگىنى باگەھانمەوە دەيلۇران
بەچەپكى خەدەنگى ناگەھانمەوە دەيلۇران
دەنیا لە پېرىيان شەكەت ..

دەبا گىيانيان بىتتەوە خۆ^١
لە شۇوراواه ئاوابۇوين
خىنگەي خىشل و خىلخالى وەجاخزادانەي نەدەھات

گەرلىيەبا ئەو دەرگەيەيە كلىق دەدا
تاپىرى دەسکىزىردىمان بە ماامزە شۇوشەيىھ دوو قۇچ زىزەكانى
نېتى جامخانە وەدەناو مەستانە بەسەر كامايى قەنەفە
قەدىفە سەوزەكانا بازماندەداو گازى لە تەنكە گەردنە خودايىيە
دەتىقايىنەوەو چەرخەي روومەتى دەدرەخشا / تېرى تېرى
«ئەتارى» مان دەكىدو لەم ئازىواه لەززەتىيەدا دەربارەي
«سىباند» و «كەي يوبىاند» دەدواين / ئەمجا كوتالە
خەتىخەتكانان

زىوال بە زىوال دەكىدو پەرى خانەدانانە دەدوا
خانەدانانە پىيەدەكەنى
خانەدانانە دەبۇورايمەوە
بازىنەي رەشئەفسۇونى كەيلى ھەرماسىيەت دەداين و
ئاۋىنەمان دەلسەتەوە

بەو شقاتەيەي كە دلۇپە شەمىيەكى پىيا رەشياوه
ئاگرمان لە قاقەزى كەسک و سۇورى نەرىتان بەردەدا
بەمچۈرە .. هېتىنە بىرم لە كراسە پەپ مىشىيەكەي كەدەوە
دین و پەتىيارەبۇوم
جەڭدرەيدەكم داگىرسان .. پەرى
ئەي ئەم چەرمە رۆزانىيە چىيە ؟
من نەرم و ھەللىق و سەنگىنەم ..
ئەي كىن خالى سەرلىي و چەناگەي كوتىيۇو ؟
مەرگ لە درزو دەروازەو گلۆپ و پۆقلەي كەفە رەنگاوردەنگەكانى
سابۇونەوە دەھات ..
گەردوون ھەستى بە چەپەلايەتى خۆى نەدەكەد
«لە خەۋى رابۇو» گلۆيە سەرفەكەي داگىرسان
«خەون بۇو»
ناوکە سەمۇن و پاشەندى سەرخوانەكەي
بۇ چۆلەكە بەختەوەرەكان ھەلدا
لەولاشەوە پەرۋانە خۇيان بە گلۆيان وەدەنا
جەمیلە هوچەمیلە
ئەو دەرزىلەيەي كە داڭىكىت پىن دەكەد
ئەمېستا لە سۇورمەي سۇخەمەي سۆزانىيەكى
پەرتەقالى داچەقىيە ..
تىشكى سۇور دەيترووسكىيەتەو
«مەخەللى سۇور خۆين و تاوان دەشىرىتەو»
شتە نەبىنراوەكانى ئېوارەوەختان لەبەين دەچۈون
منىش شەكەتم / بەخۆ بەرىشى خەنەيىھەو
مۆلەتى سەرەتاتكىتى خۆرىشى نەماوە
دەرۇم / دەگەمە ئەۋى / لەۋى كات دەھەستىتىن

مه رگت دايرزاندم.. به مجوره بيرمان ده کرده و
شيووه که رسه هي زوروه که شمان گورى
خده فهه نمده گورا... خاته چ دكه هي؟
چنگى ورده بزمار و درزيله و ده موسمان
له ناخى دله قاودييه که راکرد
گوتمن ئاگره / زووكه بخولىره و
شهومان روونا کرده ته و

بۇنى بخورى سېپى و دووكەلى شيرەنگ لە پوشاكان دەپژا
قاوه کزەكانى فرمىسىكىيان تى زابون
دالگە درەختىكى گوناھە
بەرامبىرى بخورى كافورى باناوبان لە خۇدەچۈن
تەلارە كەربۈچ زەردىكەش كاول بۇ
ئەمېستا / رىيەكە
زەردىبىكى پوشاكى دەپازىتىتە و
ھۆ «ماتيا»

ئى مۇمىيىت بەردىركى گەرمائى
سيۋوه هەراشەكانى رەنگى مەرگىيان ھەلىيناوه
رەدووكەوتبا وا سىيس نەدەببۇ
عەلەترييکى مۇنادە جوانە كانى دەدرەخسان
لەشى كاولكىرىدا
دووانە دەھاتن سەمايان دەكىد
«سارەرەش» دەپاراستن
بىشمەد باى سوورنىيكم لەسەر دلى دەچەقاندى
منىش دەرۇم دەگەمە كۆي؟
لەۋى كات دەوەستىيەنم
ئىسىتەش هەر بە ساكارى بىر دەكتە و

ئىسىتەش هەر بە ساكارى بىر دەكتە و
ئينجا دلۇيە خويىنيكى خەستى مەيلە و قاوەيى
لە مژۇلى بىزەنگى چەپىيە و دادەچۈرە
جۇگەلە «شىر» يىكى رۇو بەسەرتۈرىش لەوهى تريان
دايىكم بە چىمكى چارۆگە رىشوه زەنگىيانەدارەكەي
دەيسپېنە و
پەككۇ چاوم دەرىي..
پېتۇوى نەگىسى لىنى راخست
بەرگەي ئەو نالە نالە ئازىزانەيەي نەگرت
ئىسىتەش تىلمە چارۆگە و دەنكەزەنگىيانە
دەم رادەچەلە كىيىن و بۇنى
«چەۋىلە خۆلىكى پە حەسرەتم پىن دەبەخشىن»

(١٩٨٩ - ١٩٩٣)

ئەلپىاسابات

رەھا بە بازىھىي بىير ناكاتەوە
زەنگىيانەي كاژمۇر بەگەر دادەكى
خورجىيکى ئاوېيھو پېيەتى لە مۇورووئەمۇين و
زەنبەقەمى بخۇرۇرۇ پەرنگىي هەيوولا
قازانىكى باھۆزۈ زەلزەلە دەلەرلى
كەينونە هەتوانى سرووشت و
ئىسەفەنجى لۆگۆسە، دژۇونى وەرزەكان قوتىددا
ئەندىشە خۆشتە، تىپامان
گەمانى پاپازى كچانى ئاراسە و
پاژنە خى/ لۇوبىلەك / گىسىوان كارەبا
ئاشتەبا جوانەكان بەرھەلائى قۇولايى شەو دەكەن
كراسيان لە بانى منارە ھەلددەن
مەرجانى نەزۆكى لە مىنای پەنجەرە زىنەگى و
پەشمەكى سپاتى خۆر دەگرن
من مەرگم شەرابى عەددەمە و
تەممەنم پېركەفي گوناھە
دلىپە خوناۋىك لە دنيا
ئاوېتىنە دلانە
بەلەرزا

خەشخاشى ناموراد
بلاچەي سلىكاي بىبابان
بۇلە تىپى ساباتى نورانى
جهنگەلى رۆحستان وىرانە و
چاودەپىچ دەكە ؟

فاوست

لە رۆخ دەرياچە گولگولىيەكەدا
قۇرقۇشمى خاترچەمىي دەتۈپىتەوە
پەلكەزىپىنهى مىتالە لاھوتىيەكان لەبەر دەكى
شەختە ئىكسيرىتىك دەسۈرتى
دەكپۈزىنەن.. راقانى.. راقانى
دەرۈونم گولە فېردىھوسە
ھزرم بارستىيک تلىياك
سېھى گىيانم دەلۈورىتى
دەلەنگىيەم
خەرىكە بانگلۇز دەبەوە
كەواتە / بۇلە سرکەيدەك لە كۆغانى مەرگ دەگرم
ئەو كەفرە سېپىيە تىيەر ووسماوانە چ دەكەن ؟
ئاوهزىپى خەفتە ئەبەدىيەكان
بەو دەرياچە جەلاتىنېيە دادەكەم و
دەكپۈزىنەم

١٩٩٤/٩/١٦

١٩٩٤/٩/٥

شه قام ئەزىزلىكى رەشبەلە كى گرىن گرىتى زىبەلا حە به سەر
لاشى سرووشتا دەخشىنى
قەپىتكە ئايىسکرىتىم ، قالك و قەوانى بىرقۇنىزى و دار عەسا
قاوەدىيەكان

رووهه خه رنه چراخانه قه ترانيييه كان راده مالى
په زمورو ده يه هه لّووزه هي گيان
تفرى زمه نه هه لّددوه درېتنې
په بتونه جوانه كان

تابوته شووشه بیه بۆ نخوشه کان ده گوازنه وە
گولدانه کریستالییه ک بەسە
ژنانگه شیعري و دنه و شه بی تیکەین
مەرگ قەفی، تەنافیکى، ئالۆسکاواي تەلیسما و بیه

پلنگی هزار به رزهفت دهکاو
خوّله که وهی فهنتازیا دهباریتینی
شده متیبوونی ڤایرۆسەکانی ناخه و
ئاوازینه زهرا او بیمه کانی، رۆح

دھسیازی خودستانی پیرایہ تی دھکهن
بریق و باق نہما
دھف - دھف - دھف
که رنه فالی کهرتہ موسوہ کانی زیر ابی :

که فی قه و زه سه وزہ کانی ئه
دھف
چنگتی مورانه ی ئه ندیشہ
دھف
چنگتی ئاگری تھ جه للا
، ۶۸۶

بومهله رزه / گولدان، پیاله و ژتربیاله

سیمیبیه پوله کیبه ژیکله کان

ئمیستا / سوراچیه شه رابیکی پر رازیانه ههبوایه

خهفته هیسیبیه مه رگه مووشیبیه کانی

له یاد دبردینوهو .. قاقا / سارا / بتیرقیتنو

/ تاپر / ھەوسمە کانت بته قینه

«میری سەرپروتى رۆبى بېرى رووسى لەبەر

لەناو رىمى سورى تووريدا رېشى

بەشىرى دەتاشى»

لەنکەشۇر لەنکەی تەپى بە بزمارى

بالکونەکە وەدەکاو خەناوکەی

لە ئاواي جوانىيى دەنى

بى ئاگر لە خۆمان لەم زمستانە تووشىدا

«ورچ ورج چەته و سىخۇر دادهبارى»

/ سارازىن / رۆپايە و خۆزيا قله شقاتەيەك ههبوایه

گەرم گەرم سۇولىيە ئاگر دەتروسکاندىن و

/ پەرداخىتك / گواردو ئەنگۇشتىلەي

نقىم درەشاوهمان بە خۆ دادەكەد و

بە قەلەمبىران پەرەتۈوكى باليفە بەرگ

سىرە كاغنان بەر گەردەلۈلى حەز دەدا

«جاناتات لە لەشت جوانترە»

«جاناتات لە لەشت جوانترە»

توبىكلە پىرتە قالىمان بەر / مەقدەست / دەداو

/ شەكردانىتك / خامەو قەلە متراشمان بە

لېغە رەنگاورەنگە كانا پەرت دەكەد

ئەم ساردە بارانە سەرى لى شىپواندۇوين

پېۋىستە خۆ ھەلّدەين ...

ورچ ميرغەزبە و زمانى بىستى دەركەدووھ

ھەوزە ما سىبىيە كاغنان لەبن ھەنگلى

كرا سمان كرا سمان كرا سمان

لە بىمارە زەنگا وىيە كانى دىوارە تەپە دۆرىيە كە

گىر دەبۇو ...

ئاھ .. كراسىگەھىزىن .. / سۆما سىما / سۆما سىما /

ئەي روونا كىيە رەنگا مەكان تىير بىر قەمان كەن!

كرا سەھ سوورە سۆرا وىيە قۆپچە سۆرە كىيە كان

مۆرە مۆرانە يىيە خامە كىيە كان

زەر دە زەر دىنە يىيە زېبا كان

سەۋەزە قەنۇزىيە كەس كا وىيە كان

زېوال زېوال ھەلّدەزىران

قۆپچە كانى / دال / كرا سەھ دەلۇولىيە كانىيان

جى دەھىشت

بى حەوز لە خۆمان

لە تە لىيمۆدۇزى زەر دباون و بەسەر

كا شىبىيە كاشانىيە كاندا دەخشىن

لەزىتىر / ژۇورى / ھور دەكە فە خەفۇر بىيە وە

ھورچ نە عەرەتە يەتى / كى دە توانى

بەرپىنەي باشى و پەلکە مۆزى

لە بن پى رايە خى

ئا خىر / جوغىدە و موقۇر بازە .. مە كىيىنەي

دروو مانى ژنان .. سە ما و درو باولە

تۆتىيا ھەلّدە داتە نىيۇ حە وزە پىر

پارچە ئىسقەنچە كان ..

/پور مامز/ دوپشکه و قل قل
 سیری سپی قوتدد او به ددهمه جه ران
 پشتی / نه زوکان / دا خدہ کاو چاوی
 لیتیه تی / چلون / چیلی ئەلبان / به
 / تادانو / دباته بانی ئەپارقانه کان
 لەم بارانه ساردە بەز او ژاودا
 تەپ و تۆزى / هزرم / داوه شاند
 «دینم یا وورپنان دەکەم»
 با راماندەمالى
 / سارازىن / .. زىنەو ماينىتكى سپى
 كريستالى دەدرە خشىتىنى!
 قەلەمۇن مىنای پەنجەران دەنۈرۈكىيە دەکەن
 «بەھاتنان سەرفرازو خوشبەخت دەبىن»
 «مەقباش نەما لەبن كراس و پشتىنانيان
 راكەين»
 من وەستام كە وەستام
 تومەز / سارا / بىززۆك
 «دەبدەبەي بەرغەباھى / شۇقىئىبيھىك /
 دەرزى ئازىن دەكا»
 هەرازم ھاتى و رشىامەوھ
 هە مدیس فافۇنىك شەرىيەتى مىۋۇمان فېڭىد
 ورج گورگە مىيىشە / سېكلىۋە / مەگەزۆكەي
 پەتاى / حەممەمە / و بىن چووب
 لە نېيو كەفە دېتۇل و تايتساودا
 بۇقە مەلەيەتى ..
 روومەتى بەرھەلەمى كەلىيە سەتىلە كەدا

/سارا/ى چاوقەزوان/ جندە يەكى
 نەورەسىدە سەلارە
 كراسى شاۋادت بە لەشى
 گەردوووووون دادەدا
 /پەرووين شاهىن/، /ھەۋە كۆپان/
 /لەيلا سۆمەر/
 «Are beni boy a beni»
 مووروى ھەۋەسە كان لە ئىسەنچىتكى
 ليچندا سەما دەكەن
 كولىمى سۆزك سۆزك بەھاراتى
 خاسەرەنگى لىن دەرژا
 جىيە ئاۋىنەي مالان ھەلۋەرى
 مافۇورە جوانە كان لۇووووولدران
 خۆزىيا جاجىمە حەشاردا وەكاغان
 بسووتاندىا
 مەرگ دادە كىرساوا
 دووچارى ئەم زۇورگ و ھەلە تە
 نەدەھاتىيەن
 لۆز لۆز رېگە توناوتونىيە كان دەپىن و
 ھەللتەك ھەللتەك دەگەرىتىنەوھ ..
 ئاخىرى ؟ ... كى دەتوانى
 سوارى قەلاندۇشكانى ورچى قەدەرىتى و
 سەرمارىۋى كات / چش
 لەبەر دەم مينا بەندە كەدا وەستاين
 لە يېستۆكى قورمۇشىكراو سەرى بۆ دەلەقاندىيەن
 خۆمان لە قەپانە شىرىيە پۆدرەيىھ گەچىيە

جیوه بیه که دا...

«مهغازه چیبیه سه روتاوه بوین باغ

شه که ربیه چاو برؤن زیبیه که»

گلۆپه حاجکی ده ته قاند و گورگانه ده خنه نی

کیشمان / کیستان ٦٥ کغم و

«دووشه موان به خته و هرن»

بیرمان له دووانه دایساوه کانی

«دی .. سوسيیر» نه ده کرده دوه

هورچی مهرگ قه پی له قوچجه

کراسه که تانه کان نه ده گرت!

له به ردم میزه شه خته بیه پان و پوره که دا

روونیشتین ..

زیقاوله، خرخال، بدرسیله، بووکه شووشه،

جهزو، شانه دار، مهلههم، ده سمال

دانه دانه ده دوان

چ جوره لیدوانیک

ئیمە يش نقەمان لیتوه نه ده هات

ئه و چه پکەنی پوشى و

منیش پیتجامەم و ساغره رازیانه يەك

تاو تاو کات چه پا و ده کرا

شه بې يخونى شال و شەپك و

دانیلاش

تەلە شقاتەی گیانی داده گیرسان و

قوچە قه ترانييە کانى پالتقى

ورچى ده تيقاند دوه

مهرگ و جوانی

بوهسته به رانبه ر پەيکەرئ

کە هيشتا

روو خسارى سه رده مى منالىي دەلەرزى

لەم شەوه بى دەنگ و كپەدا

نيگاكە .. پەرييان

لە رازى پىشىگ و خەرمانە خودايى

تى ناگەن

تىپامى .. بەرلەوهى تەلىسىمى

ئەو گر و ئافاتە لە كىس چى

قەياغى گەردن و ئالىتونى

ئەو قزە بنوشە

كى دەلى:

سەھەرىيک لە هيکىرا

ئېوارىيک لەنكاو

خىوهتى وجودت تىكىنائى

بى چپە؟!

ماڭشاوا ئەمی خودە جوانە کان

ئەی خودە

دژۇون و بەدەکان

تمۇزى (١٩٩٥)

بازنەی قابیل

بازنەت ئاونىھى «نەرسىس» دو دەدرەخشى
چ درەخشانەۋىدەك!

دووشىك لەبرەدم بارانى بى رەحىمەتى بازنەكەت
دژۇونى تەمەنلىرى مىردو

تەمەنلىرى كەسىپەرەپەزىنگ و خۆلەمېش
ئەودى باشۇوكەپەپۈوهەكان

پى نابەن/ پادەكتەمەد/

ئەي خودان بازنەي كەيلى ئاڭى جاويدانە

ئەوه سەرينچاوهى زىنەتكەيىھە

يان ئاوه شىلەپاقلاۋىدەكى جەلاتىنىيە

زەخمى زمانە سوقاکە كان سارپىز دەكا

دەوەرەو چىركەيەكى بىھۇودە لەگەل

بازنە باراناوىيەكى سېپىپاتا

ساپساپىنى عەددەم بىكەو

حەزى بەدو لەزەتى شەرەنگىزىيەتى

سەيرۇورەي شىتەلگەرپاودى

ئەم سرووشتە زىلگەيە دامرىكىنە

تۆنازانى ئەويىندەرىنى

سەھۆلېبەندانى «قابىل» د

بەستەلەكى دەرياچەي گوناھكارانە

ھەم دۆزەخ و ھەم پاقىزگەو ھەم فېردىھۆسە

دەپى كى بىت لەويىندەرى و

لەبەر لەزەتى بارانى ئەم

بازنە هەلۇرۇشىيەدا توونا نەيت
لەو بازنە ئاڭىشىيەدا
«كوردكۈزەكان، خەيانەتكارانى وەتەن
ئاڭەلىكى دەعەجانى
دە سەپاچە و چاۋ بەرەزىر»^(۱)
لەۋى مەرگ ھىتنىدە شەكەت و بىزازە
بەرگەي سىبەرى ياد ناگىرت
لەۋى مەرگ
سەرابى شەختەبەندىكى شۇوشەيىھە
ئاۋ نىيە ..

۱۹۹۵/۷/۲۰.

(۱) : دەتوانى ئەم بېگە يە نەخۇنىيەۋە، چونكە شىرارىزى چامەكە تىيىكىدە.

بۇھىمەت

بۇ: سالۇوكتىرىن ھاورپىي ھونەرمەندىم
«حەممە عەلى خان»

قەلەرەشەكانى - پۆ - و
بە كىسەخەويىكى زىزىزدارى ئەبەنۋىسى
لەم خاكە خاسەرەنگەدا راکەى
ئەو راکىرنەئى ئاسكە قاچ خەناوېيەكان شەرمەزار دەكاو
لەنیتو ئاڭرە نەستى درەشاواھى پەتا تاعمۇن و
بۇومەلەرزەي - ئارتۇ-دا
مۇرەھى چارەنۇرسە خەمەركىيەكان ھەلّدەين
مەوهىستە / بەرەو ئاپۆرەي كچە قەرەجە رەدووكە وتۇوەكانى
گەردون ئەوانەي كەينۇنەي مەرگ نەدىيۈرۈنگەلە
كىيژۆلە رەونەقدارەكان تووکە حەرامەمى لاجانگان
دەلىسنىھە .. بەرەو حەشاماتى ئەو سالۇوكانەي
شەوانە بە رىشى نىكوتىنېيەوە كەفى شەرابى
دەرەجە سفر دەنۋىشىن و لەشيان بەر مۇوس و خالە
كوتراوەكانى بازۇوى جەربەزەبىي دەسۋىزىن
قىر ئاڭتۇونىيە دەرۈون چەمك خەفتاوابىيەكان
پەيتا پەيتا
دۇوكەللى عەبەس لەخشتەمان دەبا
كەسىرە كەسىرە
بادەھى جىيوھ سىيمىاوابىيەكان بىنۋىشىن و
لەباودىشى يەكىدىدا بىبۇرۇتىنېوھ
مەردن چرا شۇوشەيەكى بىن ئاڭرەو بەس
ئاخىر، بەو ملىپىچە حەلۋاپەنگەو
بەو پەنجەوانە ئاسمانىيەوە
بەو فوستانە سەوزۇ قەترانىيەوە
گولاؤوه «ئالاندىلىون» يىش لەخۇ بىسۇوى
مەرگ تەنها پىتىكىكى پەلە ئەستىرەھى ھەپروون

قاپە «جن» يىك شىرارازى كۆنەخوازى لەخشتە دەبا
نەخشى كەرەكىفە ھەلىتىنلىرى «منى بالا»
ھەلّدەوەشىپەنەتە وە
ماسىيە سرکە كانى گيان
لە دەرىياچە شەكىرەنگە بىتكۆتايىيەكەي جەستەدا
دەردەقسىز
ئىچەمى تىپەلەرداوى ئەم بىستە خاكە خەنەرەنگە
دلىپە كەپتەلىيەكانى پروشە جن
بە لەشمان دادەچقىرى
فوستانە رەنگالەيىھەكان لەبەردا
گۆرانىيە ئەفسانەيىھەكان دەچپەن
سېپىدەبا / ئاڭر سەما با / مەرگەساتەكانى با
ئەي بەچكە ئاڭرى ئەزەلى خۇدى كەسىرە بۇوم
گۆنە پەشمە كەمائىزە لەززەتدارەكان جىيە بارانكە و
مانگە شۇوشەيىھە شىرەنگە كرو خامۇشەكان لە ئامىزكە
ئەمېستا لەم دەقەرە قاتى و بىرىندارەدا
كەرنە قالى غەریزە جەھەنەمېيەكانە
ئاي چەنلى بەلەززەتە
بە جانتا «دىلىزى» يەكى كۆلەپشتى تىرى
لە لاپەرە نەفرەتلىيەكراوەكانى - رامبۇ -
چەشە سادۇ ماسوشىيەكانى - ساقۇ -
حرۇوفە بەدەكانى - بۆدلېر - و

بەھەپروون کراوهی بەر تریفەی مانگەشەوابا یە

ئەی خوداوهندى قەدەر

ئەو بەفراوه شەوبۆيە چاو و لیون نازونۇزاوېيەم بپارىزە

بارستە سەمايەکى ئىتىسكسوسوکى نورەسىدەيە و

بۇنى چەرمە گلاسىيە نارنجىيەكانى لى دى

ئەو تىلمە چەرمەي پاپوجى سۆزانيان

دەنەخشىتنى و دەمانچەي مارشالە دلىقەكان

شكۆمەند دەكاو دەبىتە قەلاتەي تانجىيە

نامۆكانى دەسدىماياران

نېيەرە با / ئېوارە با / مەرگەسانى با

ئەي گەردەلۈلى عەددەم

شەوبا ئابرووي خەفتە عەنتىكە كانى تىكاندىن

عەلەترييکە زەرداۋەكان

خەرمانەي رووخسارى

مەوەستە / ئەي بەچكە ئاڭرى ئەزەلى خودى كەسىرە بۇم

ئىتمەي تىتەلدرابى ئەم بىستە خاكە خەنەرەنگە

لە نوبىخوازىتىرين ويرانەي كۆنەخوازىدا

كۆت و بەندكراو

خودە گومپاڭمان .... دوور لە شەوە باخووسىيە

پىكەننەن ھەرماسىيەكان

بەمجۇرە ئەم زىنەگىيە بەدبەختە جىيەدەھىتىلىن و

ئايىندەش... فرزەندەكاغان قەوانە گوللەتىرى

شەرى دەسەلەلتى بىھەوودەيى مارشالان كۆدەكەنەوە

ئەوانىش دەبنە سووتەمەنلى

بەلام چ سووتەمەنلىيەك ؟!

ئەي نورەسىدەتىرين خەفتە

مەوەستەو

بەجانتا دىلىزىيەكى كۆلەپشت و

كىسىخەوييکى زىزىزەدارى ئەبەنۆسى

بەرەو مەزەدارتىرين

دنىاي ئاژاوهى ونبۇنى

مەرگ

و

شىتىبۇون

و

جوانى

1995/11/6

سزا

بۇ: حەممە رەنجلانى شاعير

شاھينى دىدە بازە، مەستى شەرابى نازە
دل دارو دل نەوازە، دل كىش و دل فرىيە
«نالى»

شهرم تنوکە بەھارىيەكانى گولە
جەھەننەمېيەكانى باغى ئىرەمە
ئىۋەش مەترىسن ئەى پاشكۈكانى دل!
ئاوازەكان تىكەل و پىتەل كەن و
زەنگىغانەكانى گولدانى ئولفەت ھەلۋەشىتىن
ئىتىر پووه و نبۇونىيەكى ئەبەدى ئەبەدى
رېتەكەين
نبۇونىيەك بەتالىتىرىن كش و ماتىيە
لە بۆيەكانى
شەو شەو شەو
دە تۆش و درە ئەى چەھچەھەى
ھوزارى شىعىرى ناز پەروھرى
زمان حەلەزۇنى
وەى چراى درەخشانى شەوى عوقبا!
جەستەى پەيچەكان بىرىنداركەين بىرىندار
تازە
لە فەزاي زايەلەيەكى
زەوال زەوالى لازۇوردىدا
زەوال د بى ن زەوال

٢٠٠٤-١٩٩٥

دەبا تىكىپاى ناقۇسى كلىساكان
بىزنىڭىن
منى غەمزىددە تىيەلدر اوى چركەساتە
تاوانبارەكان
خۆم و پۇشاکە ئاگىرنەكەم
لەم پىتەشتى قاودەنگى قەدەر دادا
سەرمەست سەرمەست دەخولىمە وەو
ئاسمانىش.. شىن شىن و ھەورىن ھەورىن و
قەشەنگە!

شەو / ئەو شەو كپانە فريام نەكە وتن
ھۆگىرى و ھىمنىيەكانى ئاتەشى گىيان بنووسىمە وە
چىم داوه لەم زەمەنە زوشت و بەرەللايە
خىسىسى ناچىزو دەدەجانىتىرىن ئافەرىيدەي
ئەم سەر زەمېنە پەشمە پەشم
ئەو گۈكانە چلۇن وەك منى ئاتەشزەدە بىرەكەنە وە
وەرە ئەى گەورەتىرىن پەرەمىسىسى سەلتەنە تى
ئەجەل و مەرگ و فەنا
بەرە و غەربىيەكى خاموشى ھەمېشە بى
پېتەكەين
تاوانەكان پېتوانە ئىتمەن

دوش

هاشم سهراج + زانا خهلیل

ئىيّمه چلّكىنلىرىن دژوون بۇوين، لەم كەرنە قالى عەدەمى بۇونەدا رۆزە كاغان بە مۆزە مەرجانىيەكانى كا فيتىريا كان ئەزمار دەكىر ئابجى خەناوى داو داو قىزە شۇرۇبىيەكانى غەزىزە دەخوسان كە، واڭۋە كە؟

ئېمە بە دژوپىنیيە وە جوان نىن!

دروش دووش دووش دووش

برینداریترين شهباقهی زهخمی سهیروورهیه و

پیته ئاوییه کانی سه مای ده سه و اژدی جهسته به گیانه لا دهدا
ئیممه به دژوئنیه وه جوان نین!

ئىمە بە دژوينىيە وە جوان نىن!

سوراھی خوایی پر زناکی خفه ته ردنگاله ییه کانمان بخواته وہ
سترانیکی زیتر وجودیم بو بچڑھ، ئهی ئاسکی غار شور ہبیی
ھؤئه ته کیت چہ نزی به ختہ وہری!

ئىمەم لە بازنىيەكى قابىلىدا بگەوزىين و شەوبىرى تەمەن بخەينە بادەي
و دەنە شەبى

ئائى ئەتكىيەت دەبا بەختە و درىين: دەبا نەمرىن و بەختە و درىين
ئەي گوناھبارىتىرىن مەرجانى فيردى و سەجە حىميمەكان

ئىيّمەي موتەشەرىد ئەودەمانەي لەبەر رەھىلەي خولىيائى حەرف
عەبەس دەچىرىن و سامبا دەكىين،

نهی گولیتیرین گیان: چهند حه زمان به شه ویترین روزه کانی ماچه هه مدیس هه و دسمان حه لمه لی تیواره کانی کمون و، لومبیکانی بارانه توڑه: دوورگه بیترین جه نهند لمو فهزایه په نگر تورو تاجه غه ربیبیه کانی کاژله، ئالقە ئاللتو ناویبیه کانی قامکی خورانی

بۆچاری له کوتییه شیتته سه ما یه ک بۆ سیاچاران بسازتنى
ئاخر لیزد، هەموو شتە خەلۇوزىيە کان جوان، جوانىتە له مەرگى يەکشە وە
جوانىتە له وەختانەمی ئیقامەی جەھیممان لیدەسیننە وە
هاوکیشە بەختە وەریبیه کان بەرەو تاریکستانى له بەینچون دەرۆن
ئاخر لیزد هەموو خەلۇوزە کان جوان جوان جوان جوان
وەردە .. ئانا

بۆ بۆچاری سه ما یېکی شەراببیرەنگ سازدەو،
ئیرۆسە کانى رۆچ بە خوداوهندى شەراب شادكە
وەردە ئانا: جەنتاکانى نامۆسى بخە کۆز و، دوور دوور رووهو نىبو
ستىرە خاموش و مانگە ياخى و دورگە شیتە کانى عەدەم مل بىتىن
جانتاکان ئازارى غورىيەتن، ئەم پەریبیه گولگولىيە سنگ بە پلپلە کان
ئىتمە شايىستە تاقە جانتا يېتكىن و رووبار راپىچمان كات
ئەم شازنىتىرىن كچى كانىسىكان: وەردە
جانتاکانى بابان له ماكىچاج نى، وەردە ... وەردە
ئىتمە له جەنتا يېتكى نامۆلدەدایك بۈوين
جەنتا ئەم ۋىنۇسىتىرىن چىركەساتى قەلسىيم
كىن ھەيدە كىن .. له و رووبارانە مونحە ريفيتىر .. !؟
لەو ھەللانە يىش سىيما بىزركاوتر
ئاخر لیزد باران مەرگە .. ئەم مەزنلىرىن كەھىلى بەرباران
دەبا ئەمشە و بە ئاھى ناكامىت بېشىتە وە
منىش تېير تېير رۆخت دەكىر زىزم
رووبارمان بۆزۇر دەكىد، ساقۇ دەھات ..
ساقۇ. شۇوشە مەرەكە بېتكى ئالى مازىخەو
فەزاي رەوحانىيەت حەرفىريت دەكىاو
شەوه سۆزىيەك فەراھەم كات، وەردە باران
رووبار سەفەرەو، سەفەريش ..

ئەي بىرۇنىزىتىرىن خەفتە

بۆ: زناكىيەكان

ئەو چاوانەي دلۋپ دلۋپ، خەفتە كانى قەدەر و
ئاسنە ژەنگاوايىيەكانى ياسا ياساغەكان دەتۈپنىتە وە
دەبەنگىتىرىن دنياش

بارستە كۆنكرىتىكى تارىكى ئامىزى ئاوهز ژەھراوېبۈرى
وشك و بىرنىڭ، ئەندىشە جىبۈيەكان دەپلىشىتىتە وە
سرووشە فرىشتەيىه كان لەمپەردار دەكا
بەتانييەي كەينونەش ئاسوودەگىيە
ئاللۇزىتىرىن خەون و پايەدارتىرىن جەستە
لەزىز تۆفانى عەددم دا حەشاردەدا

بەم جۆرە رووبارى زەمن بەرددوامىتىرىن ئەزىزەھايە و
سوزە تىزابىيەكان روودو هيچايەتى رادەمالىنى
سوزانىتىرىن سۆز لە ئاوهزە رەنگالەيىيەكان سەرابىتە
گەمۇزەتىرىن خەفتە لە لەبارچۇنى سۆز غورىيەتىيەكان دايە
بىرىنە شەرابىيە دوورە خەيالاًوييەكان
دەبنە توخمەسەگ و تاك تاك دەحەپن
چ جۆرە حەپىنتىك!

رۆحىش ھەلۆيەكى دەرۇون خاموشى غەمزەدە
چاوه خەمۆكىيەكانى روودو دوورتىرىن ئاسىتى لەبەينچۈن
كى لە نەھىننېيە ژاوهز اويىيەكانى دەرۇونە ئاللۇزىكاوهەكان دەگا؟
ئاخىر ئىيمەيش، لەزىز جىبۈ ئاللۇزۇناوېيەكان دا

بارستە پلازمایەكى ئاوهلىنجى
منالىدانى عەبەس بۇون
شۇرۇشەكانى شەو بىرۇنىزىتىرىن خەفتە تى پىيەخشىن و
مانگە ھەپروون بەھەپروون بۇوەكانى گيان
گەمانە ياقۇوتىيەكانى چلۇورە ئەشكەوتە
لەبىرکراوهەكانى سەرددەمى منالىبى بۇون

شەو خەفتە سەھۆلىيە كريستالىيەكان ھەلەدە وەشىتىتە وەو
گەمانى مەرگ بە پىته ئاونگىيە ئاوهز وەكان دەكا
ئىيمەيش لەزىز جىبۈ جىبۈ
ستىپە ئاللۇزۇناوېيەكان دا
دەھالىزە تارىيەكانى رۆحمان رۆشن دەكەينەوە
چەند بەختە وەرين

بەختە وەرتە لە هيچترىن بەختە وەرى
ملوانكەي و جىوودە نەفرىناؤېيەكان
لە گەردى ئەيقۇنە فيرەدەسواوېيەكان دەئالىنин
ئەو ئەيقۇنانەي شۇونپەنجەي
خۇداوەندە سەراسىمەكانىيان پىيەو لكاوەو
زىزىزە ھەلّماوېيە ئاوهزىبۇاوېيە تاوسىيەكان
لە دەنۇوكە شەرابىيە قاسپە نازۇنۇزاوېيەكان
ئاۋىتىزان دەكەن و

شەمەكە بۆ بخۇورىيە دانسىقەكانىش
بۆ كچۆلە و فرزەندە دەلالەكان ھەلەدەدن
كەس لە نەھىننېيە جوانە بىچارەنۇسەكانى گەردوون ناگا
ئەي شەوه باخووسىيە شىتىتەلەكەراوهەكان
ئىجمە بەتۆوه جوانىن

ئاوهدۇنى پېرۇز بە قىرى
راھىيە جەربەزەكان و سۆزانىيە سەماكەرەكان دادەكەين و
خەوالىو، خەوالىو دەتىرىقىتىنەوە
خەوالىو، خەوالىو دەتىرىقىتىنەوە

چیزیارانی کردووین و خاترجم نهبووین

ئایندهش فیردوسیتکی ئاسو سهوزى همیشە جیوه باراناوییه

لەم چركە پەشمەکییە ناجاویدانەبییەدا بەيدەس ناکرى

دیدارى مەزترین لەززەت و ئاخافتىن

مەزدارتىن ھەبوونە و دىزى چركە چلىتىسيه

مەرگاوبىيەكان دەجەنگى

كەس لەو چارەنۇرسە نادىارانە ناڭا

مەگەر لە جانتاي ئافرەتە بەدبەختە كاندا

لە دايىك نەبووپىن و

چارۆگەى زەمەنى بىپھودىبى گەمارقى

گيانى نەدابىن

مەرگ بۇو، دوا گۆرانىيە عەندەلىبىيەكانى بۇ چىپىن

مەرگەساتى سوپەرنۇقاى

ستىرە پەرآگەندەكانى پى راگەياندىن

گەمانبۇن، گەمانە دۆزەخىيە ھەرماسىيەكان

بەرەللاتىرین گەمانى گەردونى گول، سفلسى

بىئاپروتىرین سەرددەمى شەپو كوشтарو دژۇونى

دەوەرە، بېبارى لەحەزە وجۇودىيەكان

ئەي بىۋىزىتىرین خەفەتى خوداودىنى

شەرابى فەنهرى

گيانى كەسىرەبىي ھەلايسىتىن

ئاخىر: ئىيمە بە چاوخەوالۇوبىيەوە جوانىن!

بە جەربەزەبىيەوە جوانىن!

١٩٩٦/٤/٢١

يەشەكانى چۆمسكى

بۇ: «شىئىزاد حەسەن» ئىچيرۆكىنوس

بۇ: «شىئىزاد حەسەن» ئىچيرۆكىنوس

فەنەرييک لە بەفر

گەلەرييەك لە سىتو

سەبەتە نەردىيک

لەبەرددەم رووناكىيە بىرىندا رەكەدا سوراھىيەك

و شەمان بە / كەفە پىرە قالىيەكانى لەش داكرد

ئىستەبرەقەكانى رۆخمان لە ئاتۇن نا

لەخۆشىان پەرەدى لووتقان دەلەرزا

دەدرەخشا گەلەرييە سەرخۇشە بەدمەستەكە

دەبۈرۈزى فەنەرە سەھۆلىيە چىلچىلەكە

نەرەدە مىرۇولەش رەنگ رەنگ

ئاۋىتنى دلىان دەشكان

ئاۋ فەزاي لەشمان دەشىيەتىنى

ئاگر فەزاي لەشمان دەشىيەتىنى

ئايىندهتىرین ئايىندهمان لەكىس دەداو

بە / سەرگەردايىيەوە دەخولتىيندەوە

چ ئاگرىتكە ؟

ئەو گەرمايىيە كەھولىيە دۆزەخىيە ياقۇوتىيە غوربەتىيە

بەرددە سپاڭتەكانى ئۆرفىيۇس دەرەقسىيەتى و

مەززە ھەندەسىيە سىنەمايىيەكان

مشتومرە سەفسەتاوپىيەكان

پېخەنинە سىيامەستاۋپىيەكان جىلۇدەر دەكا

نەرەد گەمان بە پەنجەكانغان دەكا

پەنجەكانغان گەمان بە نەرەد

گه‌مانی عیشق له په‌رەمۇچ سووكىرە
له په‌رەمۇچ سووكىرە گه‌مانی عیشق
نه زەمەن گەمەكان دەسىمۇ دەكا
نه گەمانىش زەمەن

ئى سېپىاتلىرىن سېيەكانى بەفرى ھەمىشەيى
ئەى كى بەرپرسى نەبۇون و بۇونە گوناھكارەكانە ؟
تازە ج دەكەين ؟

دەبا ببارى يەشمى ئەفسۇنناوى
لەۋى لە مۇوبەقە پەرداخەكەدا
ئامانە بىرق و باقدارەكان كۈرسىيەتى
شۆخان توقە رەنگالەيىھ خوداونداوېيىھ كە لە قىرى
دەداو

گەردا نەبارى ج دەكەين ؟
پەرداخە مۇرييک ئاودشاڭو فەدەكاو
«گللتە ئىتە مىسنىخ»

شۆخان تاوسىتىكى مەلولەو بىر لە مەرگ ناكاتەوە
پەر پەر لا پەرەكانى كىتىبى ھونەرى
چىشتىلىنان ھەلددادەتەوەو بەسۇوكە سەمايەكەوە
گورانى پىتە ليتاوېيىھ كان دەچىرى
لا لا لە لا لە لا

شەش، شەش، بالۇل بالۇل.. چۈومىسىكى
بەفيكە هيماوېيىھ سۆزاوېيىھ كانى
بەردەقانى لە فەزاي مۇوبەقە نارنجىيە كە دەكا
ئەى بەختەوەرتلىن خەفتى درەنگە قەدەران
بارت لە شۇوشە نىيې و جوانى
دېزى مەرگ دەلەنگى

نەرەدە پېرۆزەيىھ كان لەنیتو قىرى حەشارددادو
بەگوناھكارېيەوە پەيەكان
پاژ پاژ ھاۋىر دەكەين و
چاوه چىۋاۋىيىھ كانان مەست دەبن مەست
دەبا ببارى.. گەردا نە بارى
پەرداخە مۇرەكان تىرى نابىن تىرى
مەگەر لەگەل خانمە چاومەستە پەممەيىھ قىز ئالىتوناۋىيە
تاوساوايىيەكەدا قىل قىل كېرىتە ئالەكانى تەلەشقالتان
بىكەرۆزىن و توقە رەنگالەيىھ خوداونداوېيىھ كەش
لە پەلكە زىپىنەي قىرى زەرىيە چاۋ مروارېيە
دەسکەفاوېيىھ سەرمەستە كان بىدىن و دەنا
بۇنى وجودىتىكى شەت و پەتى خەفتەبارتر لە
تەرمە بەمراز نەگەيىشتووھە كانانلى دى و
غەریزە ئاگراوېيىھ كان.. دىن دىن گىيانلا دەددەن و
خەوە نۇوتکىتىي قالىيۆمە ھەستىشىپىنەكان
متبۇونىتىكى مەرگاۋىيە
ئاخىر پىتە قەترانىيە كەف چۈيىتىيە كانى ئىيرۇسن
بلىورە زەھراوېيىھ كانى ھۆشىمەندى خاشخاش دەكەن و
زەرددەخەنە زەنگىيانىيە كانىش تەمنى وەفرىيائى
كۆفان و دىزە يادەورىيە كان ناكەون
دەبا ببارى بە رەنگاۋەرنگى
پەلە ھەورە پلازماكانى ئاسۇي ناھزرو
تەززە زۇمەرپەددە كانى
شۇوشە چرا پې نەرد بن
دەماماكە تەلىسماوېيىھ كان بۇنكەين
چىۋىشى تiliاكي عەدەمەو

تاریکی گهوره‌ترین کولله‌ی سه‌ریه‌ستیبه
 پرچه حله‌لاییه‌کانی تاوسه‌ژنان به بؤیه‌ی
 خله‌لوزی دنه‌خشینی و قوچچه نه‌رد
 کریستالیه‌کانی ته‌نکه کراسان ده‌تازیتی و
 له مه‌رگ هیمتتره خهونوازی سه‌رمدیانه‌ی
 نیو باخه‌لی دره‌شاوه‌ی، کیسه خهنه
 خهوساوه‌که‌ی باوه‌شی بئی زاوه‌زاوی
 ئه‌و تاوسه‌ی کوچونی پاکی ته‌مه‌منی
 لمبه‌ر هوروژمی بای عه‌دهم شه‌کاوه‌یه‌و
 نازو نوزی، ده‌سپه‌رداربی، خهفه‌تہ کوشندکانی
 شووه‌هی شکاوه‌ی لاجانگی...
 ده‌بتروسکی.. یه‌شمبارانی غه‌ریزه جنونیه‌کان
 ئه‌ی ئاگرینترین خهفه‌ت
 خه‌ریکه کات به‌سه‌ردچی و منی هه‌میشه ئاوینه‌ش
 ده‌سیکم له لووتکه‌ی سیو ووو
 پلم نوقمی شیله‌ی به‌هئ
 ددانه سه‌ددفیه‌کانم نه‌رد بازیانه
 فه‌نره به‌فرینه چه‌رمینه‌که‌م
 له بهردهم ئاوینه سه‌رابیه‌که‌ی له‌شمدا
 بریق و باقیه‌تی
 پرچم له گه‌ردهنم لیوولدهدم و به‌و لافاوه
 زیویه جیوه‌بیه ده‌خهنم
 حه‌زی ئاماژنیه‌تی پارچه ئاوینه‌کان
 ناخروشینی...
 با بیاری.. گه‌ر ته‌رزدیه‌شم نه‌باری چیتر
 شیعری جه‌لاتینی به سوخمه‌یه‌کی به‌رتمسک و

به‌ژن و بالاًی رووباراوی
 سه‌مای مه‌رگ نانیته‌وه
 چزووی دووپشکاوی هه‌وه‌س
 به ئیسنه‌نجی پیت وه‌نادا
 نه‌فتالینه نه‌فتالین
 نه‌فتالینه قه‌وزدیبیه‌کانی ئائینده
 مورانه‌ی ته‌مه‌منی و دنه‌وشه‌بی له نیو نابهن
 یه‌شمی ئیکسیری نه‌باری
 به‌هیتی مه‌رگ، سیتوی سیکس
 خر خر به په‌یزه‌ی عمرمان
 غلور نابن..
 هه‌لوزه‌ی تازه ره‌سیده‌ش
 شه‌به‌قی ددهم لینجه‌کان مزر ناکا
 فه‌نر، گوناهه گوماناوییه‌کان
 سیتو، گه‌مانه گه‌مژاوییه‌کان
 نه‌رد، ده‌روونه دره‌شاوه‌یه‌کان
 گوماناوییه گه‌مژاوییه نه‌رداوییه‌کان
 فه‌نراوییه سیتواوییه دره‌شاوه‌یه‌کان
 گوناهاوییه گه‌ماناوییه ده‌رووناوییه‌کان
 سه‌ر لئی شیتواوییه ئاگراوییه‌کان داده‌گیرسین
 ئه‌مه هاوه‌کیشی و جوودو نا وجودی تاوسه‌کانه
 ودهه ئه‌ی روناکیه بربنداوه‌که‌ی هه‌بوون
 ده‌با له هیما زمانه‌وانیه‌کانی سروشت رابینین
 به‌مجوزه به‌لله‌دی کردین.. کئی؟
 به‌لله‌د بوون له غووباره رۆحیه‌کانی
 دوای فه‌نابونی جه‌سته

با ورزه کان.. کاژمیزه که سیره کان په ژمورد هترین
له ئاللۇزتىن سەرقالىيە جەنجالىيە وەرەساوپەيە
زەھراوپەيە کاندا

خەناوکە زناکىيە تەلىسماماوپەيە كە ھەوا دەين
لە گەردىنى ھەورە تۇتىيا چەرمگە کانى مىتا بدرە خىسى
گۆزە شەرابىيەك بە كەپۇنەي ھەلۋەشاوهى
خۆداكەين و بە درەخشاوهىيە وە جوانپەيەن.. جوان
بەرسىلەيە مەززەيە حەزە کان ماچبارانى قەدەر بكا
شۆخى لە بەرددەم رووناکىيە برىندارە كەدا
تۆقە خودا وەنداوپەيە كە ھەلّدە دەشىنېتە وە
قل قل - مووروو - قل قل

بە درەخشاوهىيە وە درەخشاوهە تر
خۆشىيە جوانە ھەمېشە خۆشىوپەيە کان ھەلّدە دەشىنېتە وە
با بىارى با يەشمى سېيكس بىارى
با يەشمى عەددەم بىارى

خەشخاشى ھەستە شىتە کان بە ئاۋەزۇيى بىلەنگىتىن
ئاخىر وجودىيەكى شەكتە و رىگايەكى تارتارقسى
مەترىسييە کانى كەڤرى عەقل

ھەراسانى گيانى كردوين.. گەر وانەبى
ئەي كى بە سەوزە ماھوتە ئەتلەسىيە سەما دەكاو
پەلکە زىپىنە زۇنارى و شە نەفرىناؤپەيە کان
لە نىيۇ قەدى دەقە هيىشۈپەيە کان دەئالىيەن
منىش شەكتە.. ماندووتر لە وجودى ساتى
ھەسانەمەدى
مېتىا... تۆقە سەرم پەزىز موردە تر.. دانتىلاي بەرم
خەفە تىبار.. پلە نوقمى شىلەي بەھى و

زووکە وەرە ئەي ئاڭرىنلىرىن خەفتە
لە زەرپاچە عىشقاوپەيە نەستاواپەيە كەدا
دۇور لە ژاۋە ژاۋى ژەھراوى
شاتە شاتى شەكتە تاواى
مەلەي نائە بەدىانە بىكىن
ئىيەمە بىن جاۋيدانە بىي جوانلىرىن
بەبىن بىرگەنە وە جوانلىرىن و
بەبىن لىنى خوردبۇونە وە جوانلىرىنىش
ئاھىر پلە نوقمى بەھى و
غۇوبارى قەدىفەي قەنەفە رەساسىيە كە بۆزۈزمە دەكا
بە سەركاسىيە وە شەمە كە سەركاسە کان دەجولىنى وە
بەم جۆرە ھېتىنەدە لە سۆز دواين سۆز، سۆز سۆز
عىشق گېرى تىن بەر نەداین
بۆ كەپۈزى سەماي دلە ئالە كانە ئەم ھەبۇونە
چىركە ئاڭر تىبەرپۇوه کانى عىشقە عىشق
ئەمېستاکە يىش
زىگار زىگار
تابوتە قەلەندەرە کانى بۇونمان
لە ئامىتىز دەگرىن
سوراھى سوراھى
جواناومان لىنى دەتكى
سبەيىش كراسىيەكى زەرنىخىيە و
«بۇونە وەرە سامساوپەيە کان» دەپپۇشەن و
سەرچالىيە کانى ھەرقەل و سېتە ئالىتۇناؤپەيە کان
لە خورجىنى گەمژە بىدا دەشىرەن وە
تازە پاپى شەرابىشمان نۆشىيە

شۆخان ترووسکەی ئاگریکى ئەزەلیبە و بەس
چى نەماوە

تفتىللىكى گييان بەرھەلا بى و

گەر ئەو يەشمە مۇنادىيانە دانەبارتن

فەنەر خاموش

هاوکىشە دۆزەخىيەكانى چۆمىسىكى فەرە خاموش

سەبەتە و گەلەرى خاموش

باووو جووو د د د د

جوانەكان توور ھەلدىرىتن

ئىمەيش حىت حىت

بەبالاى زرافى زەمن پىتىدەكەنин

مايسى ١٩٩٦

(ئاقىيەت / گەمە دۆزەخىيەكە بەردەۋام دەبى و
ئىمەيش چنگمان پې نەرد و كراسە ئاودامانە كانمان
سيخناخ لە داشى شەترەنج
رۇوەو گەمەي بالۇنە رەنگاوارەنگەكانى ھزرو
دەبىدەپەزمۇوردەكانى ئاللىش ھەنگاو دەنپەين
ھەنگاو دەنپەين - دەبىدەپەزمۇوردەكانى ئاللىش، و
بالۇنە رەنگاوارەنگەكانى ھزرا)
سولىن تاك تاك سۆلە سوورمەيىھەكانى تۈر ھەلدىدا/و
نقىيمە دووپىشكاوېيىھەكەي گەردنى دەدرەخشى

ئەي! درەخسانەوەي دوا چىركە ساتەكانى مەرگى ئال
بەدرەخشى... ب د رەخ شى
پەرتەوازە به / ھەزە شەرابىيەكانى مۇرفىيەكانى دەرەنگى
لەم چىيمەنستانە ئاگرايىيەدا.. پ د رەت د وازدە
بەللىك، گەمەكان ئەنجامدەدىن، و زەممەنە زىيوبىيەكانى
زنارە بەسالكە وتۈوهكان بە جوولە دېنىن!
نەسييەرەكانى (ئەلف)، نە تارمايىيەكانى (بى)
دەسەبەر دەكىرىن...

نەيىنەيە فەسلەجىيە وەنەوشادەيىيە ئاللىزكاوهكان
دەسە پاچەمان دەكەن / و تەراتىلە سەحەرىيەكان
تەنگۈزەتىرىن كە سەرمان بە ئاودەژۈويى دەلەنجىن
ئەمە كوشىنەتىرىن نىگەرانىيەكانى وجودد، و
فەنتازىتىرىن ماكەكانى مەرگە
سروپىيەكە لە مراز، و نۆخىزنىكە لە ئومىيد،

هیقیدارتین ههوله ههتاوییه ههلا یساوه کان
 له عبووریکی فیرده سه جوانه کان بهولاوه چیتر نییه
 لهم سه یروورهی وازیبه زده ناوییه چ بکهین؟
 جهسته یه کی په ژموده روحیکی که سیرهی سوسنی
 سوستین گوله و درزیه کانی گیان
 ئهی،! بوونه و هری بولیله کانی کانیه قهشنه نگه کانی هوش
 ئای،! قومار بازترین مژرفیمه کانی خشته بهندیه کانی روح
 ئیمه سه رکه و توترین بدبهختیه کانی ته مه نی
 جاویدانه بیش / په شمینترین چرکه په شمینه کانی په رتشانی
 سوئلین ئهی س و لی ن
 و درزشی عه به س تیر میوه جاتی عیشقی نه کردین
 خودی خه لوزی نه سروشا / نهورووزا
 ئهی،! ژهراویتین سرووش: - بهو شهیدایتین لنهجیه
 دهربازمانکه .. لهو ها و کیش مه ستاوییه دهربازمانکه
 به کوشدران، په پوله سپاته کانی شیعر، و چرکه گه مژاوییه کان
 بهو شه پتوی عیشق اوییه شیعراوییه یه کتا په رستاوییه
 رسه نترمانکه / ههی! رسه مبارترین فریشته
 بنوشین،! شه رابی به هیکانی جهسته نهیینه فیرده ساوییه کان
 بکرۆژن،! قهنده مه رمه رییه کانی گه ردنه عیشق اوییه کان
 بدؤشین،! لهو له ززدی گوی سینه بازه سه رمه دیانه
 په پوشین،! په شه نه کانی، ئه تله سی، سوندوسی، ئیسته برقه کانی
 سیتو

فهنتازیتین شیعری خودا و هنداویان پیتبه خشہ
 ئهی زراشیتین بالا بلندی رهه اکانی ئاسمان
 بهو به رزیتین بالایه زدان اوییه چلون بیرده که یته وه؟
 - پیکتی لهو خهونه و هنه و شاوه دیانه سو سه نیانه ده خومه وه
 تاک تاک سو له سورمه مییه کان هه لددم
 هه لددم پوشنه نی ئه تله سی، سو سه نی، ئیسته برده قی
 گه مانن گه شته جهه نه مییه کانی زینده گی
 و ازییه و از دنیینه واز واز بوده کانی زخم و خفه ته
 زریزهی زربانه زبوبیه کانی زده مه ریی
 زراشیتین به رزییه کانی عیشقی بالایه
 (به مته رزه.. نازداریتین خهونه ئالو شاوه بیه شه به قئامیزه کانی
 س و لی ن.. بهو جهسته پارچه سه هولیانه وه ده ره قسی
 قل قل کامای عهینه کان لینکدی گری دده او..
 ع، ع، ع.. ئهی که مه ریه ندی عهله تریکاوی
 ره و شه غانکه.. حروفه هه لوه شاوه کان ده زریکین)
 بابچریکیتین که نارییه کاکا و رنگه کانی ووش
 بدره و شیتن داله کان، بژاکین چه مکه کان
 تنوکه چه چه ههی له ززد تاوی نه فینا وی هه لوه رین
 کنی ده کاری،! بلندتین به ژنی شیعری کی شه رابی بخواهه وه؟
 کنی ده کاری،! سه فهه ره ئاوریشم اوییه کانی دو و که ل بخواهه وه؟
 بچریکینه ئهی ووش بنه غممه کوکاینی پیته کاکا و رنگه کان
 سه رمه ستین / بهو غه بیویه عه دمه
 هه لمشین / سیپه ئه فسوونا وییه به نگاوییه کان
 با نه شه ووتین لهم گه ردوونه که نه فته
 هه لددمین سو له کان، گوشه وییه هه لوا وییه کان
 زیلمان خه لمانی زو خال، و روحمن وورده شوش اوییه

که‌ی ده‌چریکیتن؟ له کوینه پیته شه‌که‌ریبه‌کان؟
به‌و پیخاویبیه چیمه‌ناویبیه گورانیبیه‌کانی عه‌به‌س ده‌چرین
هه‌لددین، نه‌رده‌کان، داشه‌کان، بازه‌کان، رازه‌کان
سوّلین ئه‌ی سوّلین
بازدده‌دین له سه‌کتی مه‌رگه‌کان
(به‌چاوه شه‌مشه‌مه کویریبیه‌کان، دوشاداماوترين
نووشته‌ی سینه‌ی بازان ده‌خوبنیه‌وه
باپزیکیتن پیته برينداربووه‌کانی ئه‌زهل
قاوه‌کان قاسپه‌ن، و زیبیه‌کان - زریزه‌ی ئومیدن
به‌و نه‌ردو شه‌تره‌نجه‌ی، زریکه‌ن.. ز ز ز
گرتنه عه‌ینه‌کان، ع ع ع
قیژنه قافه‌کان، ق ق ق

قاپقاپه‌کانی قاف / حه‌للانه‌کانی حئ
هه‌لله‌لله‌ی هئ / عه‌رعه‌ری ع /
خمرده‌له‌کانی خئ / ئاتونی
تاقامه‌ترين ئه‌لطف جوشده‌دنه

بازی سپی / بازه دلّیه شیراویبیه‌کان ده‌برن، و
له‌شی قوچه‌کی ده‌رده‌قسىتن
باز باز بازه تلیاکیه‌کان
مۆرفینیه‌کان
کۆکاینیه‌کان
بەسیپه‌ی دۆزه‌خینی سیحر بازیبیه‌وه چ ددکه‌ن؟
(باز مەلیکی جوانه ترسناکیشه)
(باز ترسناکترین مەلیکی جوانه)
سوّلی بالا بیسترن زرا فیترین سینه‌بازه ترسناکیشه)
پەریان له پەشمەکی هەور، و بۆیەی پەلکە زیپینه
بۆ میخه‌کیه‌کان ده‌نین، و
دەسبازی گەلا قورقوشمیه‌کانی
دارستانی عه‌قل / و توله‌ماره خورافیه‌کانی
بیکردنەو ددکه‌ن / شەونى مەزدندەو
هه‌لمى سرووش ده‌ورۇزىن
خۆلەمیشە قەقنه‌ساویبیه‌کان بەکیلگەی زیندەگى و
مەزراى مۆرفییمە سەر شیتەکان پەرت ددکه‌ن
تاپۆي قاموسە خۆرسکەکان هه‌لددەبزېکیتن
زمانه ناھزراویبیه‌کان ئەو پانتايیبیه نەقشدار ناکەن
پیوسته دیده‌نى ئەو (خۆى) بکەم
داشە شینه سوورباوە بیتەنگەکان له
تاکە سوّلیکی شه‌کەری جوانترن
سوّلە سوّلینیه‌کان له پاده‌کەین، راده‌کەین
هه‌لددەنیشنه‌وه، ده‌وەستىن
بازه تلیاکاویبیه‌کان هه‌لددەفرنەوه
هه‌لددەفرن ئەو بازه پرۆمسیو سیانه‌ی

له کوینه؟ بابچریکیتن پیته سوسمىيە ئەتلەسیبیه‌کان
لە سرووتى تەلیسماوى زەمزەمە نووساوه‌يدا
ئاوینه بازناویبیه‌کان / غوربەتاویبیه‌کان
سیمیاى ھیشىووی وشە / پەرجۆي پیته نەبزوینه‌کان
دەستى / فۆبیاوى گەشكاوى جنۇكاوى
لە چركە ساتە پەمه‌بیبیه‌کانى بۇغان دەوەشىتن
باز باز بازه لەنجەو لا ریبیه‌کان
بەسیپه‌ی دۆزه‌خینی سیحر بازیبیه‌وه

مه‌ر مه‌پی سینه کون ده‌کهن
بابچریکیتین: فرنده ئاگرینه زه‌یتوون ره‌نگه‌کانی زیان و
سورو ره‌نگه‌کانی دوزدخ
تازه بهو پیخاویسییه جهسته مۆرفیناوییه چ ده‌که‌ی؟
- تاک تاک سۆلەکانم هەلددەم
قاچت له چقلە ژەھراوییه کان دەپاریز
ئەی! ژەھراوی ئىلھام بەخش بەختەوەرمانكە
(دوئین داشەکانغان پەرش نەکرد ئیمپوش نا)
(نەردەکانغان ھەلنىدا ئیمپوش نا)

ورىتىنە نەستاوايىيە سىپە بازاویيە کان تىير لەزىزتى نەکردىن
(سۆلەن يان دىيار دەبىن ياخود دىيار نابى)
(داشەکان دىيارن و دىيارىش نىن)

ئەي قومار بازىتىرىن شەترەنچە تېكشىكاوهەكى عىشق
زىلىمان خەلتانى زۇوخال، و ئاگرە سپىيەکانى زايىند
ھەلچۈونىتىرىن دەستمۇاژەمان پىتبەخسى

خۆشمان دەۋىي، ئەي فيتنە بازتىرىن جوانىيەکانى رەها
(رەدووكەوتىن پىتەکان، بەتالبۇون بەتال دەسەواژەو رىستەکان)
خۆشمان دەۋىي.. بەو يەكتاپەرستاوايىيە ئەقىنائىيە

ھەمو سۆلەنە بازاویيە سپىيەکانغان خۆشەدەيى
رەشەکان نا / شەوەکانغان خۆشەدەيى رۆزەکان نا
سۆلەن پاكىزەتىرىن باز بىيۇزىنە چلۇن گەمەکان ئەنجام دەدا
(گەمانە نەرداوىيە شەترەنچاوايىيە مەرگاوايىيە سېكىساوايىيەکان،
ئاچر ئەو باوەشە ستىيان، و پۇشەنە گولگولىيانە كەيلى وشەن
دەزرىكىتىن / خۆشمان دەۋىي / نە زىنجى دىيار
تۆزى پشۇو بەين، نە زەريماچە شەرابىتىكى خەنوابى)

دەبدەبە ئالۆشاویيەکان پەزىمور دەبن چ دەکەين؟
ھەلددەدەن سۆلەکان، دەكىرۇزىن گەردنى
قەندە مەرمەپىيەکان..
ئەو سۆلەى كە لەپاي نەكىدووھ ئەوي ھەلدا،
بەرەو كوتى؟
دەزاكىن، نەردەکان، عومرەکان، داشەکان، جەستەکان، شەرمەکان
(سۆلەن كەساس و زىنگە)
(سۆلەن كەساسە بەلام زىنگە)
(سۆلەن لەگەل ئەوھى كەساسە بەلام زىنگىشە)
ئەي بەرزىتىرىن بنىيس، بەو زراقىيە ئاتەشىيە
سەما بىکەو كەمەرت بىلائى لە قەوزەي شەرابى عىشقەکان
پەرشىپى ئەو قىزە شەورەنگە، داپۇشى گەردن و بەھىتىان
(چەنلى بىلاكەو بەرزە، بىلاكەو چەنلى بەرزە)
(ھەمو سۆلەنە کان پاكىزەن، شۇويان نەكىدووھ)
(شۇويان نەكىدووھ، سۆلەنە پاكىزەپىيەکان)
(پاكىزەپىيە سۆلەنە کان شۇويان نەكىدووھ)
(سۆلەن نەزۆكتىرىن پاكىزەپىيە، شۇوى نەكىدووھ)
(بىيۇزىنەن كچى دەقەرە شەرابىيەکانه)
(ئەو بازە سپىيەكەي راواكىدا)
(بازە سپىيەكە لەلايەن ئەوھەو راواكى)
(ئەي! دۆزمنىتىرىن بازى پۇرمىسىپىسى لەشمان كەيلى ئاگرە
داشە مەرجاناویيەکان، نەردە كەيىستالىيەکانى نىيواخەلى
دەنوكىتىشكرا)
[«بابلەنجىن بەو پەرەد پەرمىشىيە بگەوزىن مافوورى ئەتلەسىيە
بەمناوهختىيە دوو بەختىيە: ئەي پىتە كۆكايىناویيەکان
وازىيەکانى زەخم و خەفتەن چلۇن ئەنجام دەدرى»]

نه ئاگردانه قاميشەلاناوبييەكان، نەرييگا مەيخاناوبييەكان،
نەزانيارىيە تiliyاكاوابييەكان لە ئارادانە»] سۆلينىش (منالىيەكانى كچىنى / بەرزىتىيەكانى
قوولايى، و جوانىيەكانى دۆستايەتى پاراستووه)
با پايەداربى خەيال سەرۇدەرىتە له واقع
سۆلين كراسىتكە له خەيالىكى خەردەلى، سرووشىتىكى
سۈورىباو، و هزرىتكى پىرتەقالى... .

خۆشمان دەۋىيى ئەزەھراوېترين نەفرىناوېترين
ئىلهاام.. هەلددەين نەرەكەن، بازەكان، سازەكان،
رازەكان، دەگەچلىقىن كراسە رەنگاوارەنگەكان
زىندهگى چىتەرە له مەرگ، هەر نەبن گەمانە
بازاوبييە ئەندىشاوبييە مۆفيقاوبييەكانى تىيا ئەنجام دەدرى
(مەرگ مەرگە و زىندهگىش زىندهگىيە)

(ھەموو بارتىك فېندييە، و ھەموو فېندييەكىش باز نىيە)
سۆلين ئەمى سۆلين
(سۆلەكان ھەلمەدە، بازىيە بازاوبييە كەعەقلەت دەشىيەتىنى)
ئىيمە نەرەدە كانغان ھەلددەدا، و جىيڭۈرۈكىيەمان بەبرەد
سېپىيەكان دەكرد، زاق زاق قەلەرەش زنارە پىرۆزەكانى
شىعرە شەرابىيەكانيان داگىر دەركد)
ئەي كەسىپەترين كەسەرە كەسکۈنەيەكانى عمر
تازە تەمامان بەچى بىن،! لهو تىكشىكاوابييەترين گەمانە
شىعراوبييە ئىيستاناتىكابىيە وەرەسبىوين)

ئاخىر ئەم سۆلە شەكرابىيە، داشە نەرداوبييە شەترەنجاوبييەكانى
ھەموو گەردوون قوتىدەدا
(بەمەنەزە لەمۇتىر دار قەيىسىيەكدا دەستىن شەترەنجمان
ئەنجامدا، تارمايىيەكى سېپىپات به چاوه گورگانىيەكانى

سۆلين / سۆلين / سۆلين
سۆلين ئەمى سۆلين
لە پالىتۇدا سۆلين / لە پالىتۇدا سۆلين
لە پالىتۇدا سۆلين

لە پالىتۇدا سۆلين
ويىنە دەنگىيەكانغان لە قۇغەيەك زىندانى كرد
عىشق بەو پەرى سەرىيەستىيەو ووشهكانى دەرەپرى
دەرۇوغان، دەرۇوغان، دەرۇوغان پەرنگاوابىيە
پارچەيەكە له نەقشە سەھۆلىيە شەباوېيەكان
پېرىھەنلى شەراب، و ھەستى كوشندەيى ئىيوارە وەختان
زەمەنىش / زىخى زەرباچە زېباكانى شەپۇلە لەوايىەكانى
تارىكىيە، بەكەفە سابۇونەكانى ئومىيد جەستەي
بازىنە پەيچىنەكانى دەدقە مەستاوابىيەكان دەدرەوشىتىنى،
دەرەقسىتىنى: پىيە شەككەرىيە ئەفسۇنۇوابىيەكان
سۆلين ئەمى سۆلين، لە پالىتۇدا سۆلين
سۆلين سىيىستەتىكە له كۆد، ئەم نەقشە پېرىۋە،
ئاوازەكانى ئۆرفىيۆسە، گەوهەرىتىن پەرنگى
گەمە جەھەنەمېيەكانە)

ئەی داب و نەرتى: سىيمۇناوى

: شىفۇناوى

: سىيفۇناوى

ئېيەمە بەو پىتىكى وشانە سەرەمەستىن

با پەيەكەن گەرمائىتىن سۆزازىتىن گۈزانى بچىن

سۆزى عىشقاوى سىكساوى ئەخلاقاوى

بىگەوزىتىن / لەو شەپۇلى ئاتەشىنى خۆلەكەودى عىشقا

دامرکىتىن / شەوە تامەززۆرەكانى نائومىتىدى

بچىتىن / گۈزانىيە ملاوىيە خاسە رەنگەكان

بلورىتىن / گۈرگە مۇزانە رەنگەكانى خود

سۆلىن ئەى سۆلىن

ئاي؟! ئاي رەمز بارتىرىن فرىشتە

نازدارتىرىن بازو بەندى شىعەر / بەو دلۇپە قەترانىيانە

بەو خەفەتە شەكەرىييانە

ژەھاراوى خودى خەلۇوزى بەھەمان داچقۇرىنى

باپېرىتىن نافۇورا رەنگالەيىھەكانى فەنتازيا

بپوخىتىن قەلا بەرداوىيە نەرتاوايىيە كانى خەمۆكى

تەقىنەوە ناوهكىيەكانى فۇنیمەكانى دەرروون

بەردەسىپىتىزى قەددەر، و

شەپازلەمى لەزىزەتدرىتىن

زەمزمە زىتپاوابىيەكانى زەربىاچەدى

نەغمە ئاوازەكانى عىشق پەرتەوازە كەن

كى دەكارى كىن؟

بەو شەپۇلە شەرابىيە جناوبىيە جنۇڭاوابىيە

سىيمە كىرسىتالىيەكانى كاژەللاك بىتروسكتىنېتىمەوە

(بەمەتەرەزە / لەو سەرىيەستىيە دەرىيەستىيە

گەمانى وەرق، و نەرد، و زىندانىبۇون

لە خىشته يەكى شەترەنجدا)

گەمانغان بە تەرزە سورىباوهكانى ووشە دەكىد، و

زىاراوى رېتساكان لە پەرداخى نەرتى دەكىران و

دابىش / لە شۇوشە خۇلۇۋىيەكانى مىرات

لە پانتايى دەنگە بىيچەمكەكاندا

(كورد / كاكلەترين توېتكىل و توېتكلىترين كاكلەكانى

بانىيەقى شەرە

ھېقىدارتىرىن بىتھىيواكانى خودان ئىستاتىكاي

سرووشتىكى لەنچەدارە

كورد / خەمبارىتىرىن ئاوازەكانى گەمانە فۇنیمەكانە

لەويى لە پانتايى دەنگە بىيچەمكەكاندا

تەلارى برقۇنى و گەرەكى مەرمەپىيان

بۇ ماناكان بونىياد نەنا

زىيزەي بزەمان بەكاماي عەينەكان نە ئالا

وەرە ئەى شەرابىي زەمنى زەمەھەرىرى

بەرددەمەتىرىن سەرخۇشمانكەو پىتىكى

لەو بەرزيتىرىن بالاى عىشقە بخۇنەوە / با

بەخەندەي قىرمىزىيەوە سەرىنېتىنەوە

پەرتەوازە بن ھېيما عورفييەكان

بەم ورپىنه شەكەرىييانە

لە ناوابەين ئىسىك و پرووسكە كەنەفتەكانى عومر

ئەنجامدەين / گەمانە دۆزەخاوابىيە مەلعونەكان

بچورىتىن / شەونمى، بازەكان، نازەكان،

سازەكان، رازەكان

ئېيەمە بەو سەرىيەستىيە شەكەراوابىيە عەبەساوابىيەوە

جوانین

ئەی جوانترین سۆلینەکانى فىتنە باز، خۇبىزقىرىنى

بىزقىرى / ئەی بىتخدۇنلىرىن تەننېيىمى

لەم كەونە بەتمەنگە و تۈوە .. دەرىازماڭكە و

لە ئامىزماڭكە ئەی عىشقا بازلىرىن مەراقى ھەللىقى

باق و بىرقى، جىريوه و جوكەكان

كەچەرىنىنى چۆمە كىتىپىيەكان / عەبەس بۇون

ھەلدىدىن، بەردىكەن، نەردىكەن، كراسە رەنگالەيىھەكان

بەردىكەن خەۋىيىكى سەھۆلىن

بەرد، بەرد / ئەی بەردى بازى عىشق دەرىازماڭكە

بەردىسماتە / بەردى زۇورە، بەردە چەقۇر

خەۋىيىكى سەھۆلىن .. ھەلدىدىن بەردى خەۋىيىھەكان

(بەرد ھەر بەردى، باز ھەر بازە، مەرگىش مەرگە)

بەمەنەر زە / گەمانە مەستاۋىيە و رېتىناۋىيە كانغان

ئەنجامدەدا،

ئەو فۇوانىمى لە بالۇنەكان دەكىران ھزر بۇون

ئەو دەرزىيە مۆرفىينىانە لە تاقە ووشە دەدران سرووشبوون)

دانە دانە ۋالىيۆمەكانى خەواللىبۇون قوت دەدىن

جىيڭۈركىن بە بەردى سېپىيەكانى زەمەن دەكەين

(بازى مەرگ نەوى دەفرى)

ئەي پەرۋىشىتەرين دل لە حەسرەتكانى شىعرا!

دەبدەتكانى ئاللوش دەپروشىن

شەكرابىي پىت، و خىتارىكى مانا جەھەنەمىيەكان

ئاوىتە دەبن

ھەرماسەكانى گىان فېر لە دەفرە كەيلەكانى

گوناھ دەخۇنەوە

گەرداڭە دوو پشكاۋىيەكە دەپچىرىنى

سۆلین ئەي سۆلین

سۆلین حەپساوايتىرىن زمانشىكىاۋى ئەزەلە

كىن لە سېپىدەتىرىن تارىكە شەودا

زوقمى زمان تىكىدەشكىتىنى / پەيف نا

تۆبى، ئەي بەپېزتىرىن سروشتى ژەھراوى

ئەي مەكرباپىتىرىن بازى بازىلە بۇوي جوانىيەكانى گەردوون

كەيانوپەرەن خانى چىركە لەززەتاۋىيەكانى وجود

تونامانكە بەو فيتنە بازىتىرىن جوانىيە

جىريغۇن نەھات / بەباتايە

دەرىازى دەكىدىن لەو وازىيە دوو پشكاۋىيەو

رىيگا دوو بەختاۋىيەكانان دەپرى!

(ئىمەمەي گەشتىيارى دالىدە ويرانەكانى پىتە

نەمرەكانى بىتھوودەيى پانتايىيەكانى ورپىنەي

حەپساوايتىرىن سەراسوئى و سەرلىشىپۇراپەتىرىن

رەنځىبە خەسارى گەپىدە دوو بەختى سەمتىۋورە

جنونىيەكانى مۆرفىيەت مارانگازى كەدوين

سازە هەلايساواكەنەيى فۇنۇم پەرتەوازە

مۆخمان بارستىيک ژاواه ژاوا، دەلمان بارستىيک

لە عىشق،)

بازىش بەو روناھىيە دۆزەخىيە رەونەقاۋىيە

ئاخىلەي خەنەيى گەردىيان دەدرەووشىن

سۆلین نازدارتىرىن باز و چاو بازلىرىن عىشقا بازو

سەرفازىتىرىن دوندى ئەقىن پەرسەتە

شەككەرىتىرىن ئىقاغەكانى زەيتۈون و زەيزەفۇونە

ئەي كەشخەتىرىن شۇختى شەختى ھزر

لهم گهوره ترین گهشتہ سیزیفیه و
پان و پورتیرن به تالییه دا
له ززه تاویتیرن ماچی شه راییمان پیتبه خشہ
پیمان ببه خشہ له ززه تاویتیرن شه رایی عه به ساوی
(بازی مه رگ نمود ده فری)
په ری قازو قورینگاوای تاووساوی ده بارین
هه لدنه نیشنہ وہ که راده کهین،
هه لدنه فرنہ وہ که ده دستین
ئهم پولینه دوزه خیه هه لفرتین، هه لکان نا

هه لتو، خه رتهل، باشوکه، سیسارکی سه رگه،
واشه، په پو، دال، قه لم بچکه، کولاره
له قلهق، ماسیگره، شمقارپ....

(جوانن، خمه زنگیانه بیه ئاسمانیه شه راییه دوزه خاوییه کان
کودی په مه بی، هزره کریستالیه نهوره ساوییه،
وینه زینا وییه مورموره کان، ئیقاعه ئارموموش اوییه کان
کئی ده توانی کئی؟
پیش بینیه شونغا وییه کانی ئه جمل، بخواته وه
بچیشی، هه سته عیشقاوییه کانی مه رگ
له و زه ریا چهی تافاویتیرن زینایدا
که رسته کانی مه ستاوی لارینه وه
ئهی وینه ئاللۆز کاوه کانی (هوش) ده رازمانکه
له و توفانی حروفه تلیا کاوییانه
ئهی رازاویتیرن دو گمه زیواوییه کانی ئوقیلیا
تابانیتیرن ترووسکهی ته لیسمماویان بۆ بهاویزه
په لکه زیپینه کانی گیان هه لبزركان
په زموردہ بون لاؤلاوه کانی بالا
(وهره: چرکه کاستالیا بیه جه ره زاوییه قه ره جاوییه کانی
- زناک - لمو خه لوهتی ئینتحاری پر ئازاوه بیهی خودی
خه لتنی خه لزووزی رزگارمانکه سه رفرازمانکه
قهوس و قزه حی (سووتانی ره نگه کان) خمرده له کانی
گیامان بسووتینه، تا لمو پانتاییه (سەمای
بە فرى ئىپوارانى) حمزىنه، (تەمە سپییه کانی
رۆح) بەو پوشاكى فريشتاتاوییه شه رایی
عەدەم بنوشى / سۆلین ئهی سۆلین
شه رایی عەدەم بنوشى، و فەنتازیتیرن
پیته بالدارییه کانی (كتیبی شیعر) رامکهین
هه لدده دهین / سۆلە کان، بازە کان، زارە کان
خۆلە کەوه زناکیه کان، میدالیا پیرۆزه بیه کان

دنیشنہ وہ که راده کهین، هه لدنه فرنہ که ده دستین
سۆلین شیته، و مازۆ خیه ژنگا ویتیرن سۆراوی
گوناکانه ..

سەرپاکی بالا بی بازاوی
بازه سە متورییه کان هه لتونه
سازاوییه کان ماسیگره
ئهم پولینه ئاتەشییه بۆزۆی کردىن - جريفون نا
(باز هەر بازه، و ماسیگرهو شمقارپیشە)
ئهم پولینه دوزه خیه ش بۆزۆی کردىن
ئهم پولینه دوزه خیه ش بۆزۆی کردىن

ق	س	ت	ش	
ع	ر	ا	ز	

تیکه‌لده کهین دلّویه خوینه ئالله‌کان
دەرۆین، ئەو گەمانه دۆزدھیخیش بەردەوامە
دەرۆین، نازداریترين کەردستە کانى وجود جىيەھىلىن
جىيەھىلىن، ئاسەوارە سپلېرەنگە کانى ووشە
کى دەتوانى كى؟
لەو زەمەنە زىپراوییە چراخانە کانى قەدەر
بەو شەپقلى روحانىيە،

بەرسىلە مۇرفىتىناویيە کان، ھەنگوبىنە فۆنیماویيە کان
بەشە كەرپىرىن پىكى مىزاوپىرىن شەرابى عىشىق
بخواتەوە، بەو بزە زىپراویيە زىباویيە زىلاویيە
پەمپىشىتىن پەردەي شىعىرى نەفرىنارى بورۇوشىنى
لەززەتاوايتىن گوناھە لەززەتاواييە کانى
(مەجدەلەيە کان) عىشقاوى كا

بەمەرەزە.. لەم گەمانه شەترەنجاواييە جواناواييەدا
جىيگۇركى بەداشە کانى زەمەن دەكەين، و
سۈلىن كراسىتكە لەپىتوندىيە ئىحائىيە کانى
كولىمى / شەرابى سىيۇي زىپر زەوېيە
گەردىنى / پارچە سەھۆلە ھەندەسىيە کانى نىبو بادە
گەرداخە دوو پىشكەواييە كە فۆپياوى دەخەنلى
(گوبى پە دووكەلى سۆقىرنە، جانتا دەستىنە كە تەزى
ئامپىلىن، دوو پىشكە بارانى لەززەت نەبارى)
بە لەتە مۇوسىيە كىسىھە چېسىيەك بەسەرو قىزيا
دادەبارىنى، قاروورە شەرابىيەك دەسىنى،
جەلاتىنە شامپۇيە كى زەردەتىنە بى دەرزى ئازىن)
ئىيمەي مورىدى تاقانە تەرىن (ئەلف)
گوناھە ژەھراویيە کانى جەستەي ھەمىشە تونامان

ا ف و م ر

شايسىته پرۆسەترين پرۆسەي موچىكە ختووكە دارە
جاجم نا، نەقشە مەرگاواييە کان ھەلددەشىپىنى
زەخەمە کانى زىننەگى دەسولىنە وە
نەغمەي تەراتىيلە سەھەرىيە کان جىيەدە
حەسرەتە کانى بزواندىن
ھىتنىدە بىرمان لە سىيگۇشە بىتكۆتايىيە کانى
ئاسمان كرددەوە / پەتىيارە بۇوين
سۇلىن سۇلە سوورمەييە کانى رووەو چىمەنە کان ھەلددەو
بەو پىتخاواييە شەكەرىيە وە دەخەنلى
گۆرەوېيە حەلۋايىيە کانى بەپۈزى وەنوسابۇن
لەززەتە سىيگۇشاواييە کان بەلەنجەي خستىن
تەنافە پۆشەنېيىكى شۆردرامان لە باوهەش نا
جەستە / بىنگۇناھتىن جوانىيە
سەرپاڭى زەمین بۆ رازيانە لى دەھات
عەقل / بىر لە ھززە كىرىستالىيە کان ناكاتەوە
غەریزە / دەبدەبە گىابەنداوېيە کان دەتەقىنەن

گه ردون / ماسولکه مازخیه ماره زیاوییه کانی
 مازخیتر له میژو
 سولین / دهربکی زیاوییه و له باله
 له دنکه هناری ئېقیناواي
 لیومان مرجانی / چامان هەلماتى /
 لوغان شەوبۇ شەوانى شەيتانى
 تازه / كەلكلەي عەبەس له كەللەي داوبىن
 له كوييە ؟
 موسى
 بەرگ
 سورى
 دەم ئا

گراوى شادەمارەكانى عىشق بېچرىتىنى
 كەي ؟! رادەكەين بازەكان ھەلدەنىشىن
 كەي ؟! دەوەستىن بازەكان ھەلدەفرىن
 (باز فېندىيەكى جوانە ترسناكىشە)
 (باز ترسناكتىرىن فېندىيەكى جوانە)
 (باز پېرۆزە بەلام ترسناكە)
 (باز پېرۆزە بەلام ترسناكە)

وەرزەكانان به رەنگە نامۇكەن دەناسىيىە وە
 ئەو بزاڭە لەنجە لەيونىيە مەرجاناوېيە نەھىننېيەكە ، و
 درەختە قەيسىيىەكانى عومر ، و سرووش ،
 رووهو بەدمەستىرىن بەدمەستىيەكانى بېتھوودىيى دەبا
 زەمەنیش / پۆشەن و گەلاو سپياوەكان
 بەفيرق دەدە..... بېتھوود بۇ گەمانە
 (ئەتلەساوېيە سونداساوېيە سونداساوېيە ئىستەبرەقاوېيە)

ك
ا

مايس ١٩٩٧

نەرداوېيە شەترەنجاوېيە دۆزەخاوېيە سۆلىنابىيە كانى
 و پىيىنه كانى گەمان / ھەلدىنى داشەكان ، بازەكان
 نەرده كان ، رازەكان ، سازەكان ، نازەكان
 ماچ و موچە پرتەقالىيە كانى توپىاي چرابەندى باخەلى
 سۆلىن / بەو چاولىكە سفرەوە گەلى جوانە
 نەخوازەلا / گوارە ياقوتاوابىيە كانى
 بلهنگىتىنى
 بلووزە نارنجىيە ئاتەشىيە نەينۆكەوابىيە كەيش
 لە گەردەن بىلەتلىقى .. و
 پەنجە لە وزىنە بىيە كانى
 نوقمى كىكىتىكى ئىسەنچ كا
 نوقمى كىكىتىكى
 ئى س ف ھ ن ج

زى زى

شەمیشە

دایکمانە

بۇ: ھاولىچى شاعيرم «تەلۇعەت تاھىر»

پرچت خىۆدتى عومرمەو، سوتىند بەو تالە پېرۋازانە دەخۇم
قامكت، چەند دانە جىگەرەيەكى پەرتەوازى عەبەس

لە بازنى دووكەلاؤ بىسانەو، دەپوانىن
سەفەر... سەفەر
سەفەرى بە گومپاڭدى كەون و،

بەلەنگاز بۇونى رۆح
زەردەخەنە ئەشكاوېيەكانمان وەشىرە

چىمان لەدەست دى چى؟ ئىمەى گەشتىارانى كاتەكان
تىئى نەبوبىن لەو گەرمىاي ئامىزە،

ئەي ئامىزەكانى غەربى
دالدەترين كونجى حەسرەت، سۆزىارانماكە
تازە روو لە كۈنى كەين؟ لە كۈنى

تىئى نەبوبىن تىئى.. لەو ھاوارى وجودە

كەنالەكانى ئەستاخسۇس» نەكراپانەوە چىتىر بۇو
نەعىشىق دەمما.. نەشىعەر نەتىپرامانەكانى عەددەم

بەو جەلاتىنىلىكاكاوبىيە دەبەنگىر دەبوبىن
گەردوونىش پىر پىر بە گەمزەبى دەتلابىيەوە

دادەپراين، لەو گەلە گورگە، ئىمەى بىرىندارانى شەو
بپوانە.. بەھىيى رەنگ چ ھۆزانىيەكى ئاوېيە
ھەلچۈونەكانم سىيمىيەلەت و پەت

بىننەودىرىن رووخسارى شەت و پەتم
لە روبارىتكى زىبوبىن جوانترە
زى زى فەركانى زەمەن ھەلددەكشىن
«زىزى» تامەززۇم بە قەيسىيەكانى عىشق و،
پەتكەقالەكانى لەززەت، لەتىكىم لە ئاخافتتەكانى ئاواو
بارستىكىم لە گولە دۆزدەخ و، حاجىلەكانى فېردىوس
بەهارزىنى گريانەوە، چەقزىكانى ياد
بەو بەردىھەسانە ئىسەفەنجيانە دەدرەوشىئىنمەوە
ئەشكەوتەكانى مەركىش دوور دوور
كەيلى گورگى برسى
زى زى دىن.. دىن
دادەخەم دەرگاكانى چلىيسيم، كش و مات
بەرانبەر سىيىترين مىيەجاتى ئەبەننسى
حەپەساو... دەسەپاچە
با بلالىيەنەوە زىزى بلالىيەنەوە
بۇ خەميتكى لە ئەزەلەوە
قەف قەف زنجىرە ستىلاوېيەكانى
لە گەردن بەند كەدووبىن
«زىزى» كان گوناھن، دەللالىيەنەوە
زى زى فەركانى زەمەن ھەلددەكشىن
سېتو فەريوی نەبابىن
پىيىستىيەمان بەلاانەوە نەدەببۇو
ئاگرىش بەجۇولەي نەدەخستىن
تامۇرۇمى پەيغە كان كۆكەينەوە
كەفرىتكىن، كەفرىتكى چارەنۇوس روو «زى» گلار
دەكەينەوە

«هەودا هەودا قىزە سېيەكانى «زىزى» ش بۇن دەكەين
مووكىشە نەخىدارەكەى، تەزبىحە دانە قەزوانىيەكەى
قامكە زەرد ھەلگەراوەكانى.. رادەمۇسىن
چارۆگە چەرمگەكەى لەسەر دلىٽ گرى دەدىن»
رووھو ئاوئىنوماى بالاى كەنەفتى دۆشدا دەمەنەتىن
سوژدە بۇ عىشقى دەبەين ئاوه ئاوه.. ئاوه ئاوه
پېيەتى لە دلىپە شىرىدەكانى گوناھەكانى زەمەن
با ھەلۋەرەن رۇندىكى عومرو
قاقاكانى چىركەى وەرسى
نەرم و نيان.. پېتكەنینە خەفەتاوىيەكان دەخۇپىنەوە
«زىزى» كان گوناھەن، بەدبەختى
پەرژىنى خەممە كەۋاھىيەكانماىن
ئاقىبەت خۇ لە باخەلى
نۇورانىيان دەشىرىنەوە

1997/7/16

جهنگ

نه دەكرا بەم شىپۇدیيە بېرمان بىكرا دايە وە
بېرکردنە وە، بەم تەرزە جىاوازە
يە كجارەكى دەيتاساندىن
لە ئاكام بەجۈولە خىستنى جىلىوھى پەونەقى
پروخسارە سوبخانىيەكان بۇو، بە نەشتەرى
جادووى لەنجەي بىزدىيەكى مەزدار
[فەزاكانى گىyan]
پارچە پارچە كران و دين بۇوين و دين دين دين
دەللالين و دەللالين و حەزمان بۇو
لە دامىنى گومبەزە خۇلەمىشىيەكەى سەيرۇورەي بۇوندا
شەكەت شەكەت راكسىيەن و پۆل پۆل كۆترە شىنەكەكانى
عىشق عىشق عىشق
لېتفەيەكى ئاسمانىپەندىگى
ئەتلەسى ماھوتى سوندوسى ئىستەبرەقى بى و
سەرپاپى لەشمان لە باھۆزەكانى سرۇوشت و
ئاشۇوبەكانى فيراق و ژاۋەراوەكانى وەرسى
دا بېپوشى دا
ئىيەمەيش جەنگ جەنگ ..
ھېشىووى و شە بچىپىنەن
پەھيقى پىت بلەنجىنەن و
جەنگ جەنگ
يارى بە مەمكە ھەلۋۇزەيىيە بۇ پىرتەقالىيە تام
ئەناناسىيە ئىلاھىيەكانى ئەثىن بکەين و
لەسەر دوندى قوللەي بىتھۇددىش

جهنگ جهنگ جهنگ

چاوهالوو ... پنجبه خهسار

بنیشته کوردییه ردنگاودنگه لمزده تداردکه

قانیلای حمز و بهندواری و فهنا بجاوین

نده کرا بهم شیودیه .. ئاوه زووترین بەردوازییه کانی

هزرى بۇغان بخېينه چنگى شەوتیرین ئەژدهاکى

مهرگ و مهرگ و مەینەت .. هۆ

شۆخانیترين شۆخى تەرسا

وھى تەۋەھى مەعېدە دل

تۆى سوھانى چەقۆكانى شىعر و جهنگ و

شەعشەعە ئاگرى دەيرى موغان

باقاپىنه و حىلىكوهور بقاپىنه

ئەى دەقەرترین شوپىن كاتى هوڭىيە کانى

يادەورى گىيانى سەرابى ..

پەژمۇرەد مەبە

با له دوند و دامىتنى قەلايەك لە شىلەخانە

مېيۇرۇتلىپەرتەوازەترین عىشىقستانى حەشىشىدا

جهنگ جهنگ جهنگ بگەوزىين

جهنگ، بىرىندار كەرنى پەيچىنە کانى ناخ و

جوانىيە کانى جەستە به

لە خشتە بىردى فەنتازيا کانى عمر و

ئارمانىجە نەخشىنە کانى غەریزەيە و

قلېپكەرنى ژەنگى بونىادە پەشۆكاوه کانى

ژىارىتكە لە خۇلە كەوه و خوم و خەرددەل

جهنگ سپىتىرىن بەردەوامبۇونى سەرابىتىكى ئالۆسکاواى ھەرماسىيە و

ئىكسىرى زەردى زىنەدەگى و گەممە بى پايانى گەردوون

بەر مننەتى جەنگ و جەنگاوهەر و جنون و جوعەل و
جىينا يەتكارى نىيە ..

جهنگ جەنگ جەنگ جەنگ
تەنزاكارى بەخىندا تەرىن قەشە يەكى زوھانى
كارىزماي شىعرە و لەسەر ما فۇرۇتىكى
«سەندباد» يدا روونىشتۇوه و
بىتلۇ خەشخاشى مىھەر و پىيالە يەك فۇنىيەمى غورىبەت دەنۈشى و
تۆزە تۆزەش تارىيەخانە
زىندا نەكانى فاشىزەمى ئېنجىلى
زمان تېكىدەش كېتىنى
جهنگ جەنگ جەنگ
عەبەس بۇو، جەنگ و جەنگ و
چىركە شەيتانىيە کانى نۇوسىن و نۇوسىن
نۇوسىن ئەى بىيەمودە تەرىن شەرائى
دايساندىنى جەنگە جەنەنەنەمەيە کانى
عىيشق و ھەۋەس و جوانى و ناخودئاگا
وھى لە دەستدانى
تەرزە و تەۋەنە تەماویيە کانى سەلتەنەتى
ھۆش
ھۆش
ھۆش ...

٢٠٠٤ - ١٩٩٧

بۇ: دكتور سەرەودر عەبدۇللا

«ھەلبىزكى اوترين دەرىياچە ئەستىرىدە يەك لە مەمى ھەلمىترين
جىوهى كەحولى پېيەخشىن سەرمەستى نەكەردىن، ئەى دۆست
بەشىكبووين لەو سووفى كۈنجانەى دەنكە فستقەكانى
زووھەد، مەمانەى پېتەدە كەردىن»

پەپولە بالىنە خشىنە كانى عىشقى وجود
ئالوودە بۇون ئالوودە

ئالوودە سىيسترين گولە باغە كانى هيىشىوی ووشە
چ سىيسترين ئالوودە بۇونىكە ئەم ھەلوددا بۇونە!

مەرجانە كانى مەراق درەوشادە
زومەپىرەدە كانى زەمن بى ترووسكە

ووشە بەنگىنېتە لە قالىيوم / رەنگىنېتە لە ئاۋىنە كانى ئايىندە
شەبەنگىتە لەو رەزمە روۋەنەنیانە گیان!

ئاي؟! ئىكسىرىيتىن پەيىشىن
پارىيون پارىيون پارىيون

خاسەرەنگىبۇنى سىيما رووخساراوىيە كان
نەيىنېيەكى يەزاداناوىيە / سۆزاوىيە عىشقاوىيە

با دەيدەك / لەو فۇنۇيمە فوارە تەلىسماوىيە بخۇينە وە
گۆزدەيەك / ئىقاق دەرەوغان دەشواتە وە

پىددەشتە ئاۋىيە قورقۇشماوىيە خەفە تبارە كانى خوود
دەبىقىنېتە وە.. پارىيون

جەزودەيەك / پشکۆي پېرۋەزدېش بە جوولەي
دوو پشکىيە وە ئىسقانغان سوور سوور ھەلەدەگەرپىنى
تازە بىر لەچى دەكەيتەوە لەچى؟!

ھەلەبزىركىتىن / مەززە ئەقىنېيە كانى كەحولىتىرىن رىستە
ھەلەبزىركىتىن / سېتىوھ لاسوورە ئەمو گۇنا
چراخانەى وادەسووتىتىن

سووتان بەو ماچە پەممە بىيانە وە چەلىيىتىرىن عىشقة
ئەوقا / «منى شىعىر» سۆزاوىتىرىن تەنچە نارنجىيە
پەرتەقالىيە كانى پەيىشىن و ھەلەلە زەممە قىيە كانى
باغى تەممەن پەرت دەكە پەرت
لىمۇر تەرسە كانى حەززە لەزەتاویيە كانى
- سەبەتە - ئەتلەساویيە كانى تازانى رەنگە كان
ھەلەكشىن ھەل.

نغرۇ دەبىت نغرۇ

بەرەو نەستە كانى مەرگ / و زىنده گى
لەو نەستە كەرىستالىيە مەرجاناوىيە كاشەلەكاوىيە
رەونەقاويانەى

گەچ / رەنگى سەمادەكەن

گەچ / رەنگى فەرامۇشىيە كان لە ياد دەكەن

گەچ / رەنگى بە ئىقاقى ئارمۇشىيە وە دادەپىن
ئاي؟! ژىلەمۆكانى مەمەبىت چەنلى

سۆزاوى خولقاون سۆزاوى

«بىىدنىڭى خانەدانلىرىن شازادەتىرىن رەفتارە كانى وجودە
با بەناسكى بەويىن، بەناسكى بىير بکەينەوە، بەناسكى
بەخەنلىن، بەناسكى لەو دەرىياچە ئەزەلىيانە پەيىشىن مەلە
بکەين و بەناسكىبۇنىكى پەتىش جىهانىنېيە
ئەفرىنلەلە كان راڭە كەين راڭە».

عىشقتىن / مەستىبۇنى بازنه دەنگىيە شىرىن گوفتارىيە
رې ئەرە ئارمۇشاوىيە كانە

عىشقتىن / زەللىكتىرىن زەبۇنىيە. تەماھىكەرنە كانى چىكە

دەرزى ئازىزىيەكانە

سوزىتىكى ئاگر رەنگە / سىيېرەكانى مىزو كراسىتكە

لە سركەي هەنارى دانە شۇوشەبىي و

ساتە وەختەكانى ناوادە هەلددەورىنى

خەستىر لە دلىپە ئاتەشىيەكانى تەمرى هندى

دەخواتەوە.....

مېيۇزاتەكانى سفرەي جەستەمان پەزمۇورەد

ئەي هەلېزپاكايتىرين نىكەرانىيەكانى رۆحى كەحول

مەست نەبووين مەست

بەو نۆشىنى قەدەحە / خەوالۇوتە لە فەزاكانى شەو

ئاي؟! كەردە قەشەنگىيە جەھىمېيەكانى زايىن

پىت پىت ووشە زاكان

بادە مەست بوبەكانى عمر پې دەكەن پې

ئىمەيش بارستىك / لە مۇرفىمە لە زىزەتاۋيانە

با / پىتە بىزىكە كان دەگوازىتەوە

با / رەنگە هەلېزپاكاونى جەستەمان دەگوازىتەوە

با / ژىلەمۆكانى مەحەببەت دەگوازىتەوە

زىيان / گوازنەوەيەكە لە پەرتىوون و پەرتىبۈنىكە

لە گوازنەوە

بەو ئىقاعەي سوپىترە لە رۇندك و

مەخەمەلېتىرين بىركردنەوە / چەنلى خۆشە

چەنلى خۆشە

قامكە شۇوشەبىيەكان / لەبەر دەم تىشكىكى وەنەوشادەيىدا

ھىليلىنەكانى پىچ پىچ پىچ پىچ پىچ پىچ

لە بەرددەم تالە تىشكىكى وەنەوشادەيىدا

مردىن / لەبەرددەم تىشكىكى وەنەوشادەيىدا

چەنلى خۆشە خۆش

بىركردنەوە لە پانتايىي مىيحنەتى دەريايەكى
ھەتا ھەتايە
لە ئەشكەووتە كەفراوېيانەپىتىكى
زەمەنی قەوزەبىي پەي پىن نەبردون
لەو «مايا» گەماناوىيە كەفەنگاۋيانەي
بەرددەوامىيەكانى خەندە بىن ھزرەكانى
لە بىزە ساولىكە تىرىن كۆرپەيەك دەكتات
ئەي هەلېزپاكايتىرين رۆحى كەحول
دەبا لەم سىيىتىرين ئالۇودە بوبۇنە
{«سوئى» كانىي «مەرگ» و «وجوود» راڭە بىكەين راڭە}
بەو جل و بەرگە رەنگىنانەوە.. بخەنین / خەننەنەكە ئاگر
ئەمە كەرنە فالىي زەيتۈونى بوبۇنى رەنگەكانە
«ساردىن» كەمەربارىكتىرين كۆتە بارىكەي فەزايى بالى
بەنەغمە قەياغى قورگى دەپەيقىن
ساردىن ئەي ساردىن
چ پەيقينىتىكى ئاگر بىنە ئاگر بىنە!
لەم سىيىتىرين ھەورىنتىرين تەرزىنەتىرين
نەفرىنى ترۇووسكەي عىشقاوى بوبۇنە
دەزىيەن بە / پەرژىنەم بە / ھاۋاڙىنەم بە / پەيقينەم بە
با لەو سوراھى سەھۋالىنىي گەردنە
سوزازىتىرين شەرابى ئاسۇودەگى بىنۇشىن و
ھەرمىي و ھەلەمات و ھامۇونەكانى سىينە
غلىر بکەينەوە غلىر
لەو گەردوونە بىن دەزىيەنە. غلىر دەبىنەوە غلىر
ساردىن ئەي ساردىن
ئاخىرىن دووماھى خەونەكان هەلددەبىزپاكىن
ساردىن / نارنجىتىرين گوتارى سكالاۋىيەو

دژ به خدهه ته ئې بەنۇساوییە کان دەجەنگى
 لەم سىمېنترىن زەيتۇنلىرىن كەرنەڭىللى و دەنەوشادە بىيەدا
 پەرداخىيەك ووشەمان خواردەدە. پارىيون
 ئاي؟! ئەوه لېرە وەستاوه بە كراسەوە چەنلى جوانە!
 لە ماسك و دەمامكە ماياويانە دواين كە رۆحدانى بۇغمان
 با بەو مايانەوە سەرنەزىيەنەوە «ساردىن»
 + بەو جل و بەرگە رەنگىنائەوە چەنلى جوان!
 ژيان/ زنجىرە مايايەكى ئاسمانى رەنگاۋىيە
 ھاوكىشىيەكە لە ئاو زۇ زۇ دەخورىتەوە
 تىترواسكە سەرگەردانە كانى ئەندىشىيە يش
 مرازە ئەبەدىيە لەزەتاویيە كان حاسلى ناكەن
 سەرمەست نەبووين ئەى دۆست
 پىيوستە/ شەرابىه تالەكان بە گولە نازنارەكان داکەين و
 «لىلىپەرى» كۆلمە پەممەيىە كانى «ساردىن» بىكرۇشىن
 ئەمە خاپۇر كەردىنە سەرگەرەنە كانەو
 تىفەكىننېكە لە كەرە نەستىيە كانى مەى مەى مەى
 وەرە ئەى گولە عەتىرىيە كانى «بۇون» با بەدەفرەتىن
 بەدمەستىرىن گۈرانىيە زەھراویيە كانى «چارەنۇس»
 بچىرىن و بە سووکە سەمايىن/ خۆ بە ئاخافتى لە نىتۇرىن
 نەبادا فۇزىيە كانى تەنھايى دىيدەنیمان نەكاو
 كىلىلە تەلىسىماویيە كانى «مايا» لەدەست دەين
 «مايا» حەسرەتىيەكى ئالە و
 ورپىنەيەكى جۇنۇاۋىيەو نانۇوسرىتەوە نا..
 ئامانجىنەكى تەماوييەو راڭەكان دەوەستىپىنى
 ئاخىچ؟! سىيىستىرىن ئالىو دەبۇنېكە ئەم ھەلوددابۇنە
 دەرگاكان دوورو كىلىلىش ھەلەمېنېتىرىن شىيۇ
 + «تازە بەو ھەنگاوه سىستانەو

بەو كراسە شەت و پەت و شەورەنگانەو
 بەو پەيىش و پەيىشىن و چاوه ماياويانە
 پېشىبىنى چى بکەين؟
 پېشىبىنى/ ساختومانىكە لە شۇوكولاتە
 خۆرە مەرجاناویيە كانى زىنەگى
 بەتىشىكى زەرنىيختىيەوە گەمان بە گىيانى دەكەن»
 وەرە ئەى ترووسكە ترىن چىركەي مەستبۇون
 با وورپىنە زەھراویيە جۇنۇاۋىيە كان بىنۇسىنەوە
 مەستبۇون/ بەجىيە كەردىنە رۆحى كەھولە
 مەستبۇون/ بۇورانەوە كە
 دېرى كەرە لۆزىكىيە كانى/ عەقل
 مەست دەبىن مەست
 پارىيون پارىيون
 ھېيەز نەفرىنابىيە كان وون دەكەين و
 لېكمان بە نىنۇكى كەساسىيەوە دەخەنلى
 ئەمە خەننېيەكە لە مۆسقىاكانى «با» دەكتات
 تازە بەو شىيۇدە بىر ناكىتىتەوە.. نا
 چىتەر مۇورووە ھەتاوپىنە كانى مرازە نارنجاوابىيە كانى
 «ساردىن» ناترۇسکىنەوە
 قەدەرىيەك بۇو.. ئەم تۈر ئەلدىنە يەكجارەكىيە
 ئاي؟! زىنەگى
 رازاوهتىرىن خەفەتبارىتىرىن سازاۋىتىرىن
 ماياكانى ئەزدەل
 مەست نەبووين ئەى دۆست
 مەست ن ھ ب و ي ن
 «وا ھەلددەبىزكى كەھولەتىرىن «شەرەب» و
 زەنگاۋىتىرىن «ولات» و قاودەنگىتىرىن «جوانى»

تازه به فیروز چوو... به فیروز
 ئەم تۆمار كردنى ورىئەنە كەيلى قەشەنگىييانە
 تازە قۇيچە وردىلەكانى حروفەكانى
 كراسى دەق. كۆناكىتىنەوە. كۆ
 تۆئەن ئاگەر بەھەرى بىنىسىتەر لە
 غاقە ئاۋىيە كۆچەراوېيە خوداونداوېيەكانى
 كەفالە غورىەتاوېيەكانى «سەرورد»
 دەزىيەن بە.. دەزىيەن
 لېكدانەوە هەلەمىننەكان زەللىن زەللىن
 ستيان و گۆرەويىيە نارنجاوايىيە بۆنخوشەكانى
 چىلکنەتىرین «جوانى» و مايا رەنگالەيىيەكانى
 ئارەقاوېتىرین شىعەر /
 بە پەرژىنلىنى / تەنافى ئىيرەمەكانى ناخ هەلۋاسىن و
 چەورىتىرین هەلەمىتىرین كەحوللىتىرین گۆرانى
 بۆ / وەھمە جوانەكان / ئەدى دۆست
 وەرە بەو خەفتە زاھەرانىانەوە
 ئەي سەرورەتىرین «عەقل»
 جوانىتىرین ئالۆزىتىرین تارمايىتىرین ئەبەنۆسىتىرین
 نەھىننە ماياوايىيە سەرمایاوايىيەكانى «مەرگ»
 راڭەكەين راڭە
 كەناسە كەناساوايىيەكانى سرۇوشت زىيالى بە زىيال
 توپى بە توپى
 لاپەرە نۇستالىزىاي گوناھەكان هەلەنەنەوە
 ژىيان / سەفەرىتكە لە باران
 باران / سەفەرە سىزىفييەكانى ئاۋە
 مەرگ / سەفەرە سىزىفييەكانى رۆحە
 خەمۇن / جىلىو دارتىرین سەفەرە جۈولەدارەكانى خەمۇن

وەرە / ئەمى رۆختوتىياتىرین رۆحى شىعەر
 لەو زەبرىتىرین زەبرۇزەنگىيەكانى ئەقىيىنى ئاگراوېيە
 «بۇوته» قەشەنگەكانى «مۆرفيم» لە پاكەين و
 بەو سەرمەستىبۇونى كەحولە /
 «بىرمان لە فۇنېيمە حەسرەتاوېيەكانى دەكردەوە
 مەرجانە ھەرماساوايىيەكانى ووشە
 بەكاڭا و رەنگىيەوە گەمارقى دەداین»
 تازە خەرىكە مەست دەبىن مەست
 مەستبۇون / لە دەرياچە شەكراوېيىكى ئەقىن رەنگ
 پېتە پېللۇداخراوەكانى شىعەر.. ناكىتىنەوە
 پېكىنى لە فۇنېيمەكان. تەنها پېكىنى
 پاربۇون پاربۇون پاربۇون
 مەشقى بەزىندەگى كەردىنى پېتە سەرشىتەكانە
 دۆ، پى، مى، فا، سۆ، لا، سى، دۆ
 قىقۇق. ھب ھب. حقحق. عقرقوف.
 بۇودا بۇودا بۇودا
 كۆخىيىكى سىيا سېتىپەراوى كۆمانكاتەوە خۆ
 شترە لە شىعەر
 ئاڭار.. بەو خەلتانى شەرابەو
 لەم سەقەرە سەقەمى ئالۆزىبۇونى دەرروونە
 چىركە وورىتىنَاوايىيەكان / لەوحەكانى شىيىتىتى تۆمار ناكەن نا
 تازە. ئەستەمە دەريازبۇون... ئەستەم
 ئەي سەلارىتىرین رۆحى شىعەرى نەفرىنداوى
 ھاوسىيدارىيان كە «ساردىن»
 «كەناسە وەنەوشادىيەكەدى جوانىتەر»
 منى تەمادار تىكادارتىرین ئاگەرەكانى
 سۆز دەنۇوسمەوە... دەن و سەن و دەن...
 160

شەمزاوە میوهژاتەكانى خودى ياقۇوتىم
ئەي مېھرەبانيتىرين ماياى پەممەيى

پولەكە بارانى ئەم سەرزەمىنى رۆحەم
دەريازبۇونى بازنهكانى دەنگە دەنگ
راپايدى كىستالەكانى - دل - دووماھى ...

سنجىر سنجىر بە ئاگەرەكانى شىعەر دەسۋىزىن
با هەلەتكىيەن / پىتى واژە خەمپەنگىيەكانى

قوللەتىنى گۆشەگىرتىرين دەرۈن
با بەدۇوارېتىرين شىيە بىر بىكەينەوە

توئەي / رەسىنەزادتىرين خانەدانلىرىن شازادتىرين دۆست
«ساردىن بەو جەستە بنىسىھە و گەلتى جوانە»

قاڭ قاڭ ئەنگوستىيلە قەرەجاوېيەكان بەر ئاڭرەدىن
ئاگرىيک لە نۇورە دۇوارەكانى عىشق بكا عىشق
ئى خودا !!

شەو بە قوتىلە چرايدىكەوە چەننى جوانە جوان !
بە قاقاواھ / پارىيۇن پارىيۇن پارىيۇن

شەمەندەفەرە و تىلەكانى دنياى پىت قىلپ دەكىتىنەوە قىلپ ...
مەرجانەكانى مەراق درەوشاشاھو

زومەپەرەدەكانى زەمنى بىن ترووسكە
لەبەر دەم ئاوىتىنە زىياوېيەكەدا قىزمان دادەھىتىا

بىرمان لە توپىلە ئاوازە زافەرانىيە دەكردەو
{نە «مەرگ» مولىكى ئىيمەيە نە « وجود »}

ھەلەمى دەرۈن بلوپەكانى قەدەرى دەزەنلى
«قامكە شۇشەيىيە كىستالىيە تىترواسكاكاوابىيە

نەخشى يەزدانابىيەكان بەشىيەك دەبزوان
بىركەرنەوە ئەستەمە ئەستەم»

خەندە ئەبەنۆساوابىيەكان دەبۇونە دەنكە گېۋىزى
درەختى عومرو ھەلەدەدەران»
كى بىزە باراڭان دەكاكى ؟!
چەند جوانى «پارىيۇن» ئەكان لە پاوانىيىكى چەمەناوابىيدا!
«ھېزىز و زە پەنگاوابىيە ئاسكاكاوابىيەكان»
شىنگە خەنەيىيە جىوپەيىيە شۇرەبىاوابىيە نىمچە نەمرەكان
لەو كەلۆ قەندە پاكيزەبىانە دەكەن
جارى بەرلىكە ژەھراوابىيەكانى مەرۆ نەكەوتۇونە
ئەي مەرۆ / غەریزەكان ھەنگۈنىيەكى ژەھراوابىنە
ساردىن / چەند جوانجوانىن چەند جوانى جوان
فنجانە قاواھ / لە بەرددەم ترىيە سوورەكانى مانگەشەو
بەلەرزانمەوە «ھەتىلىنىيک ترىيە رەنگاۋەنگ»
لەبەرددەم ترىيە سوورەكانى مانگەشەو
شەو / خەلۇھەتىتىرىن پانتاىيە ترسناكىيەكانى ئەقىنە
رۆز / لاسارېتىرىن گەمانى دۆزەخىن
خاپۇرپۇين ئەي خاپۇرپۇين عىشقى ھەمېشەيى
بە چىركە ئاگر پەزىتىنىيەكانى بىتھوودەيى و
تەلەزمى ژەھراوى بۇونى رەح
تىيەكىرىن بەم تەرزە نەھامەتىيە
ئەستەمە ئەستەم
تازە بەفيۋە دەچى
مايا پەممەيىيە مۇنادىيە فيردىوساوابىيەكان
ئەي ھېزىزى چەرمگ ھېزىزى ھەمېشە چەرمگ
دەزېتىن بە / دەزېتىن
بى پشت و پەنا لەخۇم ..
دەرۈننېكى دووفاقى
زىيانىيىكى دووفاقى

له دایک بیونیتکی دووفاقی
 مه رگ / دوو فاقیترین دیاللۆزه کانی
 دوالیزمه بیتھوودیبیه کانی
 ئەی هەلۆزر کاویتیرین خەفەتە شەکەریبیه کانی
 رۆحى كەحول
 زیان ئەو ویرانەبیه نیبیه کە ئېچمە بیرى لى دەكەینەوە!
 چ سیستیرین ئالوود بۇنیتکە ئەم هەلۆدا بۇونە!
 مەرجانە کانی مەراق درەشاوهە
 زومەپەدە کانی زەمەن بى ترووسكە
 پاریوون پاریوون پاریوون
 كەی تنۆکى / لهو ئيقاعە خوداوهند او بیه
 دەخوینەوە ... شۇر دەبىنەو بەرەو
 قووللايىه بى كۆتاپىيە کانی ئاسوودەگى
 «بەختەوربىيەك لە كش و ماتىيە كى شازادەبىي»
 زیان / دانەدانە رەشە زەيتۈونى هەلېزياوى
 رۇوتەختى فەخفوربىيە كى قەياغەنگە
 مېنۇكانى شىكۆفە لىيۇ بەخەندەوە
 پاریوون پاریوون پاریوون
 ئەی تۆقاویتیرین هەلۆماپىبۇونى ترسناكى
 لهو گۆزدەلە بۆن و بەرامە قۇراوييەدا
 حەشاردرابايان
 «مەست نەدبووین مەست»
 سترانە کانى «منى شىعىر» يىش
 سەرمەستىتىرین كەحولى عىشقى گەردوونى نەدەنۇشى
 بەو بەد مەستىتىرین سەرمەستىيە
 وورتەنە کانى بۇوغان تۆمار دەكەين
 چ ؟! تۆمار كەرنىتىك!

لە سرۇودە کانى باران دەكەت باران
 هەدەربۇون / شۇوە شادومانىيە رۆژە ئازاۋەبىيە کان
 گۆرانىيە سەھە راۋىبىيە کان... پاریوون پاریوون
 هەتاۋىتىرین سېبەر نەي دەشەمزاڏىن
 ئەي شازادەتىرین دۆست
 وا هەلۆدەورى
 خەزەلە کانى درەختى چلىسى
 پاریوون پاریوون
 تېرىيوون لەو ئيقاعە شەكەریبیه خەنەبیه
 مەردنە ... مەردن / مەردن
 تالىتىرین چوكلاٰتە ئەي دۆست
 پاشان / كى لەو باخچە غوربە تاۋىيانەدا دەخواتەوە
 گلۆپە سفرە کانى دەوەنە شۇوشەبىيە کان هەلۆدەك
 «چەننى جوانى دەوەنە شۇوشەبىيە پلاستىكاكەبىيە کان
 بە چىچراي عىشقەوە رووەو درەختە کانى شەو
 هەلۆدەگەرىن... تېر تېر دەخەنن... و
 گەرمەسېرە کانى ناخ، كۆپستانە کانى ئەزەل
 بەھى باران دەكەن»
 {ساردىن} بە ماكىاجە نارنجاوبىيە
 شۆخە ژىتىكى ئالۆشاوبىيە
 چىركە نۆستالژياوبىيە کان لە «ستيانىتىكى» لەززەتاۋىيىدا كۆ
 دەكاتەوە... كۆ
 بەزمانە کانى لەش لەش لەش دەپەيىشى
 دەسەمۆ نەكراٰن ئەي دۆست
 شۇوە شەوقاوبىيە کان
 وەرە ئەي لەززەت بارىتىرین چارەنۇرسى ھەنگۈنى
 تالىتىرین چىركە ساتە خەفە تاۋىبىيە کان بىسۇزىنەن

لهم کونفویترين مهشقى گهمانى درنده ترين
ووشە ئاتەشىينە

روه نهستەكانى «مهرك» و «ژيان» نغۇرۇ بىن نغۇرۇ
بەرە ئەۋ ئايىدانەي بە گۈزى
نەتىيەكە دىن... .

خېۋەتە قەترانىيەكانى شەواچا وەپوانى دەكىرىدىن
ئىيەيش كراسە سېبىيەكانى دەقىمان دەسۇوتان
بەرە بېھەودەترين گۇناھەكانى گەردوون
لەم پانتايىيە مايا وييە ھەلەبزىرىكىيە!
دەرفەتى بىر كەرنەوەمان نەماۋە
«گەر لە دارستانە گۈزەر كەين و تۆزى تۆزى لە
حەسانەمەدە

ئەو ھەمۇ درەختە لە پاوهستاوانە تىپامىتىن...
لىشىاوي خەزەلەر... شەپۇلى كلۇرۇفىلە كەساسەكان»
شەلوولى داباين بىرمان لە نەھامەتى نەدەكردۇھ
كراسىتىكى مەخەمەئامىزى پەشمەكى ھەمېشە پەرداخە
«ساردىن»

پەشتەمالىيەكى شىتىتە شەو..
جەستەكان دادەپۇشى

چ؟ سىستەرین ئالۇودە بۇنىيەكە ئەم ھەلۇدا بۇونە
مەرجانەكانى مەراق درەشاواھە
زومەپەرەدەكانى زەمەن بىت ترووسكە
«پارىيون» نىش كۆتە بارىكەي بەھە خودا وەندىيەكانە و
بەخەفەتىيەكى مۆزەدە دەگمىتىن:

«ساردىن» كراسە وەنەشاواھىيەكەي جوانترە!
«كىسىھ خوييەك سوتىرە لە شىعەر وشەو»
«كىسىھ ئالەتىيەك تونترە لە شىعەر وشەو»

نه رۆزمان دەستەمۆكەد
نه شەو، نە وەرزەكان
دەبا بە وورپىتە قىرمىزىيە و سەردانى
گولە نازنانزو لاولاو و بەيىونە زەرنىخا وىيە كان
بکەين و لە گوتارە بۇنخۇشكە كانى شەوبۇق حالى بىن»
خۆشم دەۋىتى
ئەي ناززو كەتكەن چىركە فالىيەئامىزە كانى
سرووشى شىعەر / دەزىتىن بە دەزىتىن
بى پەناو پەسيتولە خۆم
سەرودەرى بۇونى / عەقل / يش دادى نەداین
ئايىندە شەرابىتىن شەختەيە شەختە
ھېيىندە لە سىيما بىرۇنې شەكەر او يىيە كان
راماين.. لىيخورد بۇونە وەيەكى شىتىنە
رۆحمان بەرچەستە نەبۇو بەرچەستە
نەمدەزانى ژيان «ئەو وېرائەييە نىيە كە ئىيە بىرى لىن
دەكەينەوە»
ژيان / سەراسىمەترين شىعىيەكى كەساسى لەززەتدارە
كى چىتى لى وەرددەگىرى كى؟!
«شىعەر تونترە لە ئالەت، ناسكەن لە خاسەپەنگ،
نەفرىنەتىر لە هەرماس، قەشەنگىتىر لە زەرى،
درەشاواھەت لە پەرەنگ كوشتا رىت لە تاعۇون،
ئەشكەنچەيىتىر لە جووزام، مەعرىفيتىر لە كۈوچە
ئالۆزكەواھەكانى عەقل، ئالىتوونىتىر لە داوهەكانى
گەنگەمۇو، سۆزانىتىر لە سووحاق، ئاسمانىتىر لە ئەقۇسقىر،
ئەمازۇنىتىر لە ئاو
نوقالانەيىتىر
لە پېشىبىنى موغەكان، شىعەر رەنگە رەنگى پېتە

ماياوبيه کان، مردن / بهشىعرى كردنى جەستەيە، و
ئيقاع / نجىپ ونجىپۇنى رۆحە

مهست نەبۈين ئەدى دۆست مەست نەبۈين

بەو تۆماركىرىنى وورتىنە شىتاتاۋيانە
كە بەرىتكەمۇتىن

«نە رىزە كورسىيەكى نەيلۆفەرى، نە لالەزار، نە ئاو
نمایا، نە ئاوازە سۆزاوېيەكانى پارىوون،

نە فوارەي نافورايەكى پېيشك زىوابى

رووتەختى مەرمەرىتىكى چەرمۇوتەر لە بەفرىش نىيە»
«ئەي قاوهەرنگىتىرىن ولات

ژەنگاوىتىرىن چارەنۇوس؟ ؟ پارىن پارىن

لەم ئاودادنلىرىن چۈلۈپىيە خۈلۈپىيە
راقە ماياوبيه كان يەخسىرن يەخسىر»
كە بەرىتكەمۇتىن

بە تىيلەي چاوجىزەمان دەكىدو

گولە نەيلۆفەرى بىزەمان هەلدەدران
سارىدىن ئەي سارىدىن

خې خېرەمىتىكانى پازىنەي دەبىزان و بە گۆشەي

چاوه سىحر اوبيه كانى دەپەيڭا
خەوتىن / لەو ھەوداى ھىلانەي ئەگىرچە پەرمەنېيە
كەستەنائىيەدا

ئەزەلىتىرىن زەمنە زەمنەن

پەرتىدەن / خەفتە مەستبۇوه كانى وجود
تۇونا دەبن توونا

سووتاندىن بەردە دۆزەخاوبىيەكانى مەراق / پارىن پارىن
«نەمەدەزانى سەرپاڭى جوانىيەكانى گەردون

لە تاقە ھەلۋۇزىيەكى تەپچىكى سېپىتەر لە بەفر لەنجەولارىيەتى»

ئەي شەكەرپەتىرىن ماچى شەپۇلاوى / گاز گاز
سېتە لاسوورەكانى لەشى شىعە زامدار كەين و
چىزىتىكى ترى سادۇمازۇخى ھالاۋىيەتى»
كە بەرىكەمۇتىن / ساردىن
بە ماكىاجى پەتنە قالىيە و
رۇومەتە عەتراوېيەكانى دەسۇوتا و
لىپى ۋەزىەتى دەگەزى و
دەپەيغان چاوه سەۋەزەكان.. بىزانگە ئالتۇوناۋىيەكان
پەيقىنەتىك / لە رۇوبەرى دەربىا و نۇوكى نىزە
قەوزاۋىيەكان دەكە
ئىرە سەربەستى بۇونىتىك / لە سەماي كەوچكى نىپو
پىالە گولگولىيەكان و ژاوه ژاوه بىن كۆتاپىيەكان دەكە
شەپۇلى پېپەزاقى پېشاکە پەلکەزىپەنەيە دوورە
ھزرەكانەو بە لىشماۋى رەنگەوە گۇرانى دەلتى...
كە بەرىكەمۇتىن
«ساردىن» لە سايىھى درەختى فۇزىيەكان پالكەتىبوو
هاورپىكەم پېشماۋى لى كردىن
لەۋى لە دەرمانخانە چىكۈلانەكە
«لە دامىتەن خەرمانىيە داودەرمانى «سفلسى» دا
رۇونىشتىبوو، و بەشىنەبى كەپسۈولە كەلىتىسى
ووشەي دەتەقان»
دەرزەنە دەرزىيە پلاستىكاكەۋىيەكان
زەندەقپىتىكى كردىن و راچەنین... كە راچەنین
بە دلىپە شەرمى شەونىيە و لە بىزەمان دا»
زىان / ئەو وېرائەنەيە نىيە / پارىن پارىن
كە ئىيەمە بېرى لى دەكەنەوە
«لە پۇرترىتە خەفتەبارە ئاۋەزۇوەكە رامايان»

ئەسلىقلىرىن سىيمىن و سىيمىنلىرىن ئەسلىقلىرىن»
 ھېتىندە بە كۈرۈلەيى بىرمان لە «ھېچ» دەكىدە و
 ورىئىنە قىزمىزى سەرسەپتە كان تۆمار نەدەكىان
 ئەي ئەشكەبارلىرىن ئايىندەكانى شىعىر / دەزىتىن بە
 وەرە ئەي شازادەلىرىن رەسىنزا زادەلىرىن دۆست
 خىلتەي هەلبىزلىرىن شەراب
 مەستمان دەكما مەست
 با گۇرانىيە عەبەساوپىيە كان بچىپىن
 كە بەرپى كەوتىن
 «ساردىن» خۆى لە زىير كراس و فانىلە كان حەشار دەداو
 تارماقىيەكى نارنجىيە و دەسەمۇ ناكىرى دەسەمۇ
 هاوارپىكەم / لە جولولەي مەكىيازىتلىرىن عىشقاوپىتلىرىن
 «چاوه كانى» (فەرەنگىسى) دەدواو
 ئەو چاوه هەنگۈينەنگانەي بە زەردەي هەرماسىيە و
 دەدوين و دەخەن .. كۆتا يى بە ۋاراوه كانى «ئايدۇلۇزىيا»
 دېنن
 ئەي خودا!

چ ئېپواردىيەكى قەددەرىيە و كى بىرى لە و
 چىركە پەممە يىيانە دەكىدە و ؟!
 هاوارپىكەم بە سوراھىيەك پىتى هەلائىيە و
 تۇنى رەنگە پىرتەقالىيە كانى شىدەكىدە و
 پۇرتىت پۇرتىت پۇرتىت
 ئەي شوناسىتلىرىن دوودىلىيە كانى ئەم وجودە
 هەلچۈونىتلىرىن / سور
 ڇاكاواپىتلىرىن / زىرد
 پەرۋىشىتلىرىن / شىن
 ھېمىنلىرىن / سەوز

پاقشىتلىرىن / سپى
 ئەمجا بەرپى كەوتىن / كە بەرپى كەوتىن
 چ ؟! بەرپى كەوتىنلىك ...
 «شىپا سەرەلۇوتى تەزاندىن»
 خەندە خەنەيىيە كان بەرپا دەكەوتىن بەرپا
 «زىيان / وىرانىيەكە لە ئاسوودەگى ئەي دۆست
 لە هەلۇورىنى دەنكە هەنارە شەربابا وىيە كان دەكما
 زەمەن / بەو ھەموو خېرىايىيە و ئەشكەنجهى دەدائىن و
 لېتىنە دەگەرپى سىيمبارانە كانى بەيدەست كە يىن بەيدەس
 [نە «مەرگ» مولىكى ئىيەمەيە ، نە «وجوود» و نە
 مەرجانە كانى «جوانى»]
 تازە نە ورىئىنە جەھەننە ماوپىيە كان تۆمار دەكىتىن
 نە دەرگا سەرابىيەكانى «چارەنۇس» دەكىتىتە و
 دەرۋىن ... / خۆر / يىش پارىيۇن پارىيۇن
 خەفە تبارىتلىرىن لەپكەيەكى «فلس» پەنگەو
 سەفەرە سىزىفيە ماياوپىيە كانى
 تەواو ناكا ... تەواو

تمەمۇزى ۱۹۹۸

دارهان

بۇ: عەدالەت رەزاي شىيۆھكار

«چ بىنېسىتىرىن كېيە رەشتالەيىھە كى شۇوشەيىھە و
بە سەرتاسىرى سەۋىزە فەزاي
مېزەكە / ، دارمياوه
ميتالىيەك / لە رۆحى كانزا خوداونداوپەكەن
دەكتات!

لەو شەپۆلى پېچە قەتراناوپەيە ھەمدا
تەلىيسمائىيانەدا
ئاگر دەگۈئ ئاگر»
پەنجە بلوورپەيەكەن لەو دامىنە خەلۇوزاپەيەدا
دەھىسىنەو... حەسانەوەيەك / لە ئاو
خەوتەن / تىيەكىرىنە لە مرازەكەن
خەوتەن / لەبارىدىنى چىركە مەلۇولىيەكەنە
ئاي! / مەسيحا / بەو رەنگە زافەرانىيەوە
چەنلى جوانى!

چەنلى جوانى! ئەو كاتانە بە يەكجارەكى
دادەرمىن و خەويىكى قۇول قۇول قۇول
خىيەتى خەفەتەكەن دەخاتە لەرزىنېك
لە لەرزانەكەنە ھەدا عىشقاپەيەكەن و
زەردەخەنە عەبەساپەيەكەنە روودو
/ بۇون / پەرش دەكىرىن... و
ئەى كى گەلا خۇلۇپەيەكەنە درەختى
/ وجود / دەجووللىيەتەوە؟ ؟ كى
با بېرۇخى! ئەو بالا كىيلە بەفرىيە بەفراؤپەيە

ئەممە! ئەسمەريتىرىن
رۆحلەبەرى قەدو قامەت شىمىشاداپەيە / چەرخىتىكى فەنتازىياپى
خەنەبارانى كرد با چى دەبوبۇ!
خەنەبارانكىرنى بالا يەك لە
تەنكە شۇوشەكەنە گلۆپە نىيۇنەتكى
ئاسمانى رەنگ دەكا و
خەونە چىيمەناپەيەكەن
ئاوازە نەشمەيلانەپەيەكەن
دەبوبۇزانەوەو
بۇزانەوەي کارمازمە گەرمىنېيە سەرگەردانەكەن!
ژيان / جوانىتىرىن دارپۇخانىكە لە سەھۆل
كە مالئاوابىي لە دارمانىيەكەن دەكەين
تاوى / دەلەر زىن و دەلەنگىيەن و
ھەمدىيسان خىيەتە خەلۇوزىيەكە
ھەلەددەين...»
با تاوى بلەر زىن
تاوى بىسۇزى
بىسۇزىن، دەبا بىسۇزىن لەبەر دەم ئاۋىنە جوانەكەنە لەزىزەتى دنيا
سەماڭىرىنىكە / بە قىرىپەي پېتەنەن
شىيت ئەنگىيەزەكەنە و
تا / فنجانە كافۇورپەيەكەن
مەست دەبن مەست
كەس لەو رووبارە ئاللىتوناپەييانە
بزاقىتىر و رۆحلەبەرىتىر نىيە!
ئەى مۆرانەكەنە / زەممەن/
چاوجەروانى چى دەكەن؟!

ئەی! پاکىزەترين بىلا بلندى
بىنېسىتىرىن ئالۇزىتىرىن كىتىو
دارمياوى رەشتالەيىھە كانى گيان!

ئېمە يش دەرخىتىن و دادەرمىتىن و لە بناؤانەوە ھەرەس دىتىن
بى ئەودى... جوانىيەكانى قەدەر پاکىزەكانى گەردون و لەززەتكانى سەفەرە ناوا دەكان
كۆمان بىكەنەوە... كۆ!....

١٩٩٨/٥/٢٥

پايىزى رەنگەكان

يان («كەفالىك بۇ رېبوار سەنىد»)

پايىز فەزا يەكە لە مەھى

گۆزە شەرابىيىكى زەردباو دەشلەقىتىنى

وردە گەللى

شۇرۇبىيىھە سەرمەستەكانى بۇونمان

ھەلّدەورىن و

پەر پەر

پەرەدى گولە بالى پەپولەيىھە وەنەوشادىيىھە كانى باخچەمان

«باخچەيەك دۈور لە رەوشە رۆشەنېيىھە كانى جاویدانى بى»

بەر تەۋىزمى كاكاو رەنگىتىرىن گەھىيەك دەدرى

گەھىيەك

جوولەي تەنافە ئالۇسقاوهەكانى - با - نىبىيە

كەفالە سەرشىتەكانى گىيىدەنى - ئاو - نىبىيە

قاوەيى بۇونى رەنگە ئاگىيىھەكانە

رەنگ رەنگ..

پەرت دەبن پەرت

«چەند خۆشە.. سەماي قامكان

لەو ھىللانەي ھەودا پايىزىيەدا

ئەي بەدمەسترىن يار..

بە سەرخۆشىيىھەكانى عىشق

ئەي پاقۇتىرىن يار

بە ئەسرىنەكانى بەفرىن»

شەرابى خەزانى مەرگىيەكىن بە ئالى

مەست دەبىن

«جهسته يه ک له ياقووت

سەفەريک له گوناھ

خرنگەی ئالتوونىك له وازى بەردەستى زەربىان

چ! هەلۇشانەوەيەكە زىنەدگى / ئەم يار»

با / بەو كزۆلەيىمۇ خەونە دۆزەخىيەكان

تۆماركەين تۆمار

با / لەو فەزا رەنگ تەلايىهدە

بادەكانى ئەقىن نۆشكەين نوش

سەۋەز دارستانىيەكى ئاڭراوېيە

گەمەكانى خود و شوناس

دېن دېن چەند بە ئەسپايى دېن!

گورگ گورگ گورگ

لە مېرگە مەرجانىيەكان دەلۈوريتن

ئاي كوردستان!

شاالاوه كريستالىيەكانى ئەشقىيا جەربەزەكان

گورگ گورگ چەند بە ئەسپايى دېن و دەلۈوريتن

ئاي كوردستان!

نازىچىتىرين / لەزىزەت بە پىتكەكانى ئومىيەدو

پرته قالىتىرين / لەنجە بە كەوانەكانى ھززەوە

خورافىتىرين فېنەدى رەنگاۋەنگى خەونەكان

بەو عىشۇو نازىۋە

ئاي! دەرياچە سوورەكانى مەرگەسات

وا هەلددەوشىئىن / بارستە ئاوىنەيىەكانى

بەفر رەنگىتىرين ئامانجى هەلۇهدايى

پايزى رەنگەكان

دارستانى رۆحمان مەي پەزىزىن دەكاو

مهستانە دەلەنگىيەن بەو ئومىيەدە ژاكاوانەوە
چەند خۆشە.... سەماي قامىكان
لەو هيئانەيە هەمودا پايزىيەدا
ھەلۇشاندنەوەيە هيئما جوانىيە
لەززەتدارەكانىيە جەنەدەنەوە
ئىتىر چى دەكەين؟!
مەگەر مۇوروو مۆزەكانىيە خەمۆكى نەدرەوشىتىنەوە
لەم كورتىرىن زەمەنەدا چى دەكەين؟!
گەمەي رەنگە ئاوابىيە شەيتانىيە مەلاتىكىيەكانە / ژيان
دەبا بەدرەوشىتىنەوە
رسەكانىيە مۇوروو مۆزەكانىيە ملۇانكەي مەرگ
رەنگ رەنگ رەنگەكان
تەنها رەنگەكان، مولىكى ئىيمەنەو
ئەوانى تر نا!

1998/9/2 : هەولىتىر

سەھاي ئاو ئاو ئاو

كريستالن بۆ

ئىيەمە دادەرېزىن

چەننى كريستاللىن ئاواهكان!

ئاي! جوانىيەكانى شۇنپەنجەمى

خودا پەروەردگارەكان

ھەنگۈين چاۋ چاۋ

دەرۈنمان ئاگىدار دەكەن

تازە لهو نەھىييانە ناگەم

ئەي شەو ...

شەوي كەيلبۈونى

لەزىزەتە ئاورىنگاوابىيەكان

دەبارى ئاواي جوانى

ئاواي ئەگىرچەكانى عىشق

دەبا مەرگ بى

بەو ئاتەشى پەيكەرى

مېھرەبانىيەوه

ئاوا سەما دەكا

ئاوا ..

ئاوا ..

ئاوا ..

چۈپى

ئەگەر ياقوتەكانى تەمەن لەو دەسمالە

پەنگالىھىيە حەشاردەين چى دەبىن؟

ئەگەر بازىنەكانى بۇون / لەو

بەفرستانى دۆزەخە

ونكەين ون / چى دەبىن؟

توانەودىيە / ئەو پەنگى دەنكە فستقانەى

سەھۆلىبەندى ئەزەل كاتىنى

نەشەبازتىرين لىيو بە بزە دىتىن

چەننى جوانى لىيوه ئاڭ ئاڭ ئاڭ مەرجانىيەكان

بەو شەپقلى بزەي ئاوريشمىيەوه

پامانىيک لەو رۇوخسارە بازىنەيە

ئاخىلە خودا وندادىيە

لەبارىدىنى / وجوودىيکە لە ئاو و ئاوا دەن و ئاونگ

رۇوخاندىنى / شاخىكە لە شەكر و رەحىق و پەشمەك

بزواندىنى مشتى شەربەتى لەيمۇنى رۆحە

با پەسەنزا دەتىرين شەكەرپىتىرين

پرتەقالىتىرين بەفرىنيتىرين

بەچكە نازىزە روەرەكانى خۆر

لە ئامىتىز بىگرىن و بىرىن

مردن / توانەوەي كلىۋ شەكىتكى كەمخايىەنى ئەبەدە

تال ئال تال ئال تال ئال تال ئال

بیهوده‌یی

لاولاده‌کانی ئەو زولقەم بە رووخسار دانەدا
کەپریک، ساباتیک لە گوناھ چیتکەم چى
ئاوه ئالّتوناوجە کانی ئەو گۆنە دەنکە هەناراوییەم
تىر نوش نەكەد نوش نوش نوش نوش
تا بىر لەو تىوکە شەراباوجىانە بىكەمەوە ئىرۇسە کان
بەرەو جەھىمەتكى جوانەمەرگ بۇون دەبەن
جواناوجە يەزداناوییە ئاتەشاوییە / ژيان
چىم لەدەست دى و چىت لەدەست دىت ؟
خۆلەمېشبوونى لاولاده‌کان و ياقوتە کانى گۆنَا
دەروونىيان نەكەدەمە فېرەدەسىيەك لەو
ئاتەشكەدە مەمى پېزىنەنى مەرگ
دەبا بىچ... بالايدىك لەو
ھەنارە سرکەيىانە پەشمەكىيک
لە نافورە کانى حەزە تەلىسمەوايىە کان
بەلەنجە دېن و زەنگىيانە کانى روح
بە نەخشە خوداونداویيە کان دادەكەن
گشتىيان گەمانى ماچ كەدەن پەيقىن و ھەلۇرەينى
گەندە مووه‌کانى لاجانگن / ھەلەدەرەين
ھەلۇرەينىك بە ئاستە کانى ئالّتون .. ئالّتون
ئالّتون .. ئالّتون ..

ئالّتون.

١٩٩٩/١/٢٧

زىندانە‌کانى ...

ئەو تاقانەترين فيشه‌کە زىوبىيە زەيتۈونىيە
ئەو تاقانەترين فيشه‌کە ئال ئال
ئالّتوناوجە
ئەو ژەھراويترين كەپسۈولەي فەنتازياى
زەماوندى ئەفسۇونىيەترين تووناكردىيەكى
خود خود خود خود خود خود
لەكوى بۇو... لەكوى.. لەكوى؟!
زېپىتىرىن زەماوندىيەكى مەزنتىرىن
رقىكى پېرۇزو بەتالّكەرنى
نەزەكتىرىن خەونى چەكمە بۆرەكان و خۆ
لەنیبۇردىيەكى
ئال ئال ئال ئال ئال ئال ئال ئال
ئەي كەپسۈولە ژەھراوييە کانى
ژەھر ژەھر ژەھر ژەھر ژەھر ژەھر ژەھر
ژەھر ژەھر
کوانى؟! ھۆشمەندىيە کانى
رۆحە ئاتەشكەدەيىيە کانى
كورد كورد كورد كورد كورد كورد
ئەو تاقانەترين فيشه‌کە زىوبىيە
زەيتۈونىيە
ئەو ژەھراويترين كەپسۈولەي فەنتازياى
زەماوندى ئەفسۇونىيەترين
تووناكردىيەكى
خود خود خود خود خود خود خود
خۆلەنیبۇردىيەكى
ئال ئال ئال ئال ئال ئال ئال!

شازاده

دەبا / دىالۇڭى ھېۋىرەكانى تەنیابى
رافەكەين ئەى شۆخ!
دىالۇڭى ھۇرىتەكانى ھاژەرى رووبارى شەيدايى
لەززەتدارلىرىن ئىقاقە
دین دىنەكانى مىزدە .. مىزدە .. مىزدە
ئەو / ئەسمەرىتىرىن گەزىگىتىرىن قەشەنگىتىرىن
تالە تىشكى فېردىھوساۋىيانەى
مەملەتكەتى رووخسار
كە / رافە ناكىرىن
رافە ناكىرىن
رافە ناكىرىن
ئەى درەخشاودەتىرىن شازادە!

١٩٩٩/٢/٤

تۆ بەو گەمە ئىسىقانانەوە
چەننى خشکۈكى شازادە
تەنكىر / جىلاتىنېتىر / بىزەقىتىر
لە گۆشتىتىرىن رەونەقەكانى جوانىبى
بەو / خەوالۇوبۇنى خامۇشىبى خومۇنگىبىي
بەو / شۇوشەيىتىرىن لەنجەولاردى دۆزەخىبىي
بەو / ھەتاوېتىرىن ھەللىمى ھالاوى ھەرھەرىبىي
پەريشانىن پەريشان شازادە
سرووتىك / لە مەراقىتىكى ئەبەدى و
نيازىك / لە ئاگرىتىرىن
رەنگە رەنگامەبىيەكانى جەستە
خومارىتىرىن / سەماي ئەجەلت بۇ دەكا شازادە
خومارىتىرىن سەمايەك سەما سەما سەما
بەو / كەش و ھەواي ئاشناپۇنى عىشىقىستانە
ئاخۇ؟! بىلىسەكانى ئاتەشى - زەمن -
چىمان لىت دەكا ؟ چى! چى چى چى
زەمنىك / لە دوورپىانە درووپىيەكانى
لەزەكانى شىپىتىپۇن شىپىتىپۇن
ئەى بىرۇنىتىرىن كچە شازادە
بە ماكىاجەكانى نەھىنېيە سرووشتىيەكان
ئەى ئاسكىتىرىن شۆخ
بە سرکىيەكانى سووتانەكانى مەحەببەت
چ ؟! سەرسوورپمانىتىكى شەراباۋىيە / زىنەدگى
چ ؟! سەرسوورپمانىتىكى زەردەخەناوېيە / ئاوزىنگدان!

له هه مبهر سرووشتاله هه مبهر سرووشتدا

بهمجوره له باده يه کي قهوزه ييدا
 دووكه له ئالله کانى عمر فر ده كهين و
 گيا به نده کانى ئه گريجە داده هيئين
 خەنininيکى ئاگرىنيش رووه و
 بىرده سىز يفېيە کانى خاموشى و هەودسە
 گولخەندەرانىيە کان
 ويئانكىردىنى كونجى خەفە تبارىيە / ئاسوودەگى
 خاپوركىردىنى خەلۇدەتكە کانى گۆشە گىرىيە / گىرۇددىي
 تو / به خەنە وەرى
 ئەي دژوينىترين بۇونە وەر!
 لە نسىيى درەختە موھاجىرە کان و
 شەكە تى ئەو پەرسىيەلکە حەز نارنجىيائى
 فەزا مۇر مۇرە کانى دوورى دەپرەن و
 لەو كىيە بالا زراۋانەي بە سەقام گىرىيە و
 لە هيچىيەك دەپوانى هيچ هيچ
 ئاخىر
 بەو / دەسەپاچە بۇونەي رۆحە و
 بەو / ئاللۇدە بۇونەي پەتاي مەرگە و
 بەو / لانەوازى بۇونەي خەونانە و
 لە هه مبهر وەحشە تە / شکۆمەندە کاندا
 چى دەگۈرتىت... چى؟

١٩٩٩/٤/١٧

هەنارە

برىنە سەرشىتىيە کانى بۇونان
 بە باندىيجى و شە سەركۆنە يىيە کان دەپىتچا و
 سەرىيەستىيە شەرابا و يىيە کانى شادى
 كۆيلە دەكرا كۆبلە
 كەسيش بە تەمائى تەممەنە ئارمۇوشىيە کان نەبۇو!
 بە تەمائى نۆشكەرنى بادە ياقۇوتىيە کانى زەمن!
 پەرەوازە بۇوین پەرەوازە
 ھۆشمەندىيان پەرەخىتەر لە
 پارچە شۇوشە رەنگاوارەنگە کانى دلۇقانى دىنبۇوين دىن دىن دىن و
 ياسا مەرجانىيە کانى سرووشتىش
 بەغۇيارە کانى جوانى و ھىيەنلىيە کانى تەنبايى
 دەيتۆقانى دىن
 سترانىيەك و بەس.. چىتەر نا
 پېتە خۆلەمېشىيە کانى پىن دەچىن و
 خەنەمان بەبزەن نارنجىيە و پېيدەكەنلى و
 «لەزىز دار سىنۇبەرە دوور دوورە كەشدا
 سوخمە خەنە يىيەك
 رۇوە ئاسق دەسەھەلەدەبى
 دەلىيى زەرىيە كە لە زەنگە کانى ۋۇدگا و
 لە سەردەمە منالىيە کانى
 تۆى ھەمىشە خەزەلۇر رەنگ دەكَا»
 گەمەيەكى بېھۇودە يىيە لەنجاندىنى سۆز و
 داچۇرۇاندىنى ئاوى زىنەدەگىيە زوقماوييە
 زەمزەمە يىيە کانى عىشق

لیمۆ ترشه نارنجیه کانی دیلان دیلان دیلان دیلان دیلان
دیلان

دیلان

دیلان

دیلان

دیلان

دیلان

دیلان

لیمۆ ترشه نارنجیه کانی دیلان دیلان دیلان دیلان دیلان
به تویی ده سپیرین دیلان

ناسکترین به هر هی کوره خانه دانیکی

خه یلانی و خه یلانی و خه یلانی و

تورو تاووسه کانی ئیزید

له دوو تویی دله سووتاوه کەت و

ستیانه ره شه کاندا بی پاریزه و

ئهو ئازیزیترین فروی

ده ریا کانی ئه فرۆ دیتی شیعره

ئهو شازادی زنا که زنا ک زنا ک

وازیتینه با هه ناسه زیوبیه کان

هه ناسه دهن هه ناسه هه ناسه هه ناسه

تۆی گونا باریتین دۆست / ئهی عیشق

ئهو شازادی زنا که خیلانیه خیلانیه خیلانیی

لیمۆ ترشه کانی جوانی ناور پوشینی

ناور پوشینی

ناور پوشینی

۱۹۹۹/۵/۱۱

تاوهری هه ولیز

سیما کان

له علیک / له و وحشەتى فەزاي
فراوان بۇونى گەردوونەوە
داده بارى و دەدرە خشى !
له علیک / نەوشکۆفەي
قەشەنگىتىرىن خەندە يەكە لە شەراب و جن
ئاويتەي ئەسرينە کانى نەھىنى و
ژىلەمۆ كانى حەسرەت دەبىن
لەعل دەچرى يىسىكىتىنەوە لەعل
«سترانن»
سېتون
خۆخ و بادامى دانسقەن»
لەعل
«بەھىن و نارنج و ترنجن
ياقۇوتە دورىدانە کانى ئەھۋىن
كراسى پەشمىن و كريشەن»
هەلددەرىن و هەلددەرىن و هەلددەرىن
بە زەردە خەنە يەكەمە /
رۇووھو نادىيارە نادىيارە کان
هەلددەرىن و هەلددەرىن و هەلددەرىن
لەعل لەعل لەعل ... لەعل
گۈرانى بۆ كى ؟ ! دەلىن و بۆ كى ؟ ! دەلىن ؟
و درە هەممە مىتىرىن !
لەعلە کانى دل دل دل
«ع» نىك / له و عوودى عەرۇھەرى بالا يە ،

کوانووه / خنه / يه ک ده کا»
 ئى چى لەو بلىسەى / جوانىيە / بکەين ؟
 ئى چى لەو بااده تفتهى / عەدەم / بکەين ؟
 وەرە ناسكىرىن ئاسكىرىن ماسكىرىن
 شۇخى دىدەباز!
 غۇوبارى / بەزىنېك /
 لە ئامىز بگىن و بگىن و بگىن و بگىن و بگىن
 ئىمەى رەميمىدەى رۆحە پەرواكان
 جەسارەقان نەكىدو نەكىدو نەكىد
 پەنجە نەبلىورىنەكان بە لەنجە بىتىن و
 بىتىن و بىتىن و بىتىن
 تۆزى / لە تۆزى ليسيپى خەناوى
 قىش موشكىنەكان
 بۇنكەين و بۇنكەين و بۇنكەين
 ئىمەى رەميمىدەى رۆحە پەرواكان
 نەويتارىن و نەويتارىن و نەويتارىن
 چلۇورەى چەناگە و گەزەنگى گەردەن
 / ئاتەشىنى /
 هەلمىن و هەلمىن و هەلمىن
 جوانىي / كودەتاينىكە لە سەھۆل و سىيم و سىيميا
 تۆفانە رەفتارىيەكانى تىكشەكاندى
 تەوتەمېيکە لە كەسەرە لە كەسەرە لە كەسەر
 نەكارايىن و نەكارايىن و نەكارايىن
 ساباتى قىش قىش قىش قىش قىش
 عەترناكتىر بکەين و بکەين و بکەين و بکەين
 شىتەكان

دامرکاندىنى كىلپەى سوتى غەمېيکە لە / لاھووت /
 «ھ» يېك / لەو بەھىتى نەورەسىدەى
 فەخفورى سىنە يە
 ئىپوارە غەمگىنەكانى / دل / سېپى دەكتەوه
 «د» لېك / لەو دىدەيى مەستبۇونى
 دىدەنېيە خوداونداوېيە
 / چەواشەبۇونىكە / لە گرمەى ھەورەكانى گوشەنگاو
 شۇرۇشە ئالۇزاوهكانى راپايتىن
 رۆحىك لە ئاوازەكانى بخۇرۇ و شەم
 درکاندىنى خەمى چى چى چى چى چى
 بەو پەرتبۇونى خەيالى بنىتىسييە و
 لەچى دەدۋىن و بدوئىن و بدوئىن و لەچى دەدۋىن؟
 ئەدىزەخىتىن شۇخى رووخسار
 تىفاولى / خەناوى / خۇناواوى
 شەراپىتكى تالى تالى ئارمۇشىيە
 چىكە گومرایىەكان
 سەرەپۇزىتىن خەونىيکە
 لە چالىقۇم و تلىياكەكانى مەھەببەت!
 بە با دەدرىن / بە با دەدرىن بە با دەدرىن
 ئاھە ئافەتىيەكانى
 «رەميمىدەتىن ئاھووى
 هەنگۈنېتىن چاو خەزالىك و
 خەزالىك و خەزالىك و خەزالىك
 بەو گريشىمەو نازەوه
 بەو زەرباوابىي خەزانى نيازەوه
 لە پشکۆنارنجىيەكانى

بشيوبين و بشيوبين و بشيوبين
شيواندن..

به حهشيشكردن شيعرو تهمن و تهمه كانى
عيشق و گوناهه ئه بهديه كانه
به حهشيشكردن / پارچه روحىتكه له ئلماس و
لهنيبوردىنلىكى سورى سورى ناوهخته
ئاوا / كلافقى تهنيبيه كانى تهنتنه
دززووه كانى وشه

هه لددوهشىننەوەو هه لددوهشىننەوەو هه لددوهشىننەوە
رەمیدەبوونىك / له فۇياو هيستريا
دەرىدەبوونىك / له سىتم و سىستەم و ياسا ياساغە كان
ئەمە دەسەپاچەبوونىكە له زوق و
تىپامانىكە له زەبوونى
لەبەرددە تەلىسىمى پېشىنگى خودايى
گەردەن بەخۆر سوردرادە كان و
لاجانگە / نىشان / ئال ئالە كانى سەھەر و
رەنگە شەيتانىيە / ئيقاع / يەزدان اوبيه كاندا
دەوەستىن و دەوەستىن و دەوەستىن
زارەترەك
دەخەنین و دەخەنین و دەخەنین!

١٩٩٩/٩/١٩

ھەولىر

مەرجانەكان

بۇ: (مەحمۇمۇد زامدار)اي مامۇستاۋ ئازىز

مەرگە مەرگەمۇشىبىيە سەگسارييە كان
بەشىيەتكە دىن
لە هەلکىردىن «با» كان دەكەن
با با با
دەنگە كان / رەنگە كان / رەوشە يەزدانىيە كان
بۇنيادە دانسقە كانى لەشە كاشانىيە كان
لەنیيودەبەن و لەنیيودەبەن و لەنیيودەبەن
شىلەي نارنجىتىرىن
گولە ئاوىنەيىيە كانى ئارذزووش!
لەم هەلپەي گرفتار بىونەي عىشقە سەرمەستىيەدا
بى سەرۋوشىن و سەرگەردان چ دەكەين؟! چ
جانتايدىك / تۆرى وشەي سەرشىتىسى
بە كىتلەگە تەرچىكە كانى رەنگ وەرددەكەين /
رەنگ رەنگ رەنگ
ئازاھىيەكى رەمەكى و بزاھىيەكى رەشتوڭى
لەۋىز سايىھى درەختى
گەلا ئالىتسكاواه كانى رىستە ئاللىتوناوابىيە كاندا
بە كۆلىن مەرجانى خەمون / و
ياقۇوتى ئەندىشە / و
خىۋاشانى سېۋە لاسورە كانى
مراز مراز مراز مراز مراز مراز
ئاھە ئاتەشىبىيە كانى هەناسەمان
بە نىيلە نىيللى حەسرەتە كانى جوانىيە و
يەئىسە كانان دەكەنە چرا چرا چرا

لاله يه ک / لیواولیتو له گه رده لول!

لاله يه ک / لیواولیتو له بقیه کانی قهیسی!

له و دیجوری شه و سه رمه دیبیه سامزرا بیهدا

گومرا گومرا

بو کوئ ده رین؟ بو کوئ؟ ئا خر بو کوئ؟

بۇنى شه رابى كەساسى / و

تەزۇرى مەراقە بېھوود دیبیه کانى

ھە وەس / و

نەواي گۈزانىيە سەرسەرى ئامىزە كانى

بە خاموشىيە غورىه تىنسە وە

سەركاسى كەردوين / سەركاس

ئىچمە تىھەلدر اوپىرىن

خەلقەندە كانى ئەجهەل

لەم سۆزاپىرىن خولانە وە سىزيفىيەدا

چ دەكەين؟

چلىق دەنكە هەنازە دۆزە خىيە كانى

/ دىدىمان / كۆدەكەينە وە كۆكۆ كۆ

زەردەوە كەنی عەددەم

ورووزاپىرىن لە چىركە ئاتۇن ئەنە كەنی / سىتكىس /

ئاي؟ دەخىلت بەم ئەى

مەرجانىتىرىن ئاگە لمىزە تىدارە كانى

عىشق عىشق عىشق عىشق عىشق عىشق عىشق

ئاوازە رۇحانىيە كانىش

بەو خەسلەتى كىرى و بەربادى و مەلۇولىيە وە

دادمان نادەن

داد داد داد داد داد داد

چون چۈنى / بىر بکەينە وە؟!

چۈن چۈنى / دەرۇونە كانى بەدوينىن؟!
چۈن چۈنى / تەللى روخسارە كانى بەخۇينە وە؟!
دلىكى تىكشكاو
خەيالىكى تىكشكاو
تەمنىكى تىكشكاو
«شەويش / تىكشكاو يىرىن پەردا خىتىرىن ھەممەمە
بە سوراھىيە كە شەرابى ئال ئالى
عىشقاھ وە دەلەنگى»
ئاشوفتە خۇمان لە و دىجورىتىرىن
تەنياپىيە كوشندە بىيەدا
تازە بە شە كە تىببۇونە گيانە وە
ستۇونە خوراھىيە زەھراھىيە كانى خەمۆكى / و
بەستەلە كە مۆر مۆرە كانى نىكەرانى
ھەپرون بە ھەپرون ناكىرىن
گومانىش / ھەتاۋىكى كەنەفتى ئەزەلىيە وە
تا دى بە فەستانى يەقىنە دىرىنە كانى عمر
رەش دەكاتە وە رەش رەش رەش
«با» كان بە نەھىن ئەيە كى شەيتانىيە وە دىن و
ھەلەداوان سوو سەيان دى و
ھەلەدەكەن و ھەلەدەكەن و ھەلەدەكەن
تارمايى ئاسا وە دەبن و وە دەبن و وە دەبن
دەرياكانى / نادىيارىش / سەرەبىكى دوور دوورى
فراؤانىتىر لە فەزاي ئاسو تەلخە كانى
لە لاپەرە قاوهىيە بى كۆتاپىيە كانى
تۆمار دەكەن / تۆمار / تۆمار / تۆمار
ئىچمە رەمىيدە كۆچەرى و نامۇ و سەرەرە
بى خىوت و شوناس و گوفتار

سەر لىشىواو يترىن گەشتىارى قەدەر

چىكە زىوبىنەكانى ژىنىشمان پىن ئەزىزى نەكرا

[«ئە و چىكە گەرمانەي و جوودمان دەكىدە

پېشكۆبەكى درەوشادە سۈورىباوى پەرتەقالى و

بە كامى / دل دل دل دل دل

لاجانگە تۈرانييەكەفان رادەمۇسى و

بەدىيار قامكە بلوورىنەكان

رادەماين و راپا دەماين

شىستانە لە قاقامان دەداو جەزىيەكانى ئىيلھام /

پەپولە سېپىيەكانى و شەيان ھەلددەفران»]

ئەمىيستاكەيش

ھەئەوندەمان پىن دەكىتى

حەزە سادىيە ئارمۇشىيە جىيەدىيەكانى

/ سەپروورە /

لە چەپكى ئاخاوتىنى پەرسۈپلاوى نەفرىناويدا

بەرجىستە بىكەين و

شىۋەكانى و پىتەنە شەيدايى و

مۆسىقىاي غەریزەكانى شىعەرە

مەرجانەكانى كەينۇنەوە

زەنگىيانەكانى / رۆحى گەردۇون /

دانە

دانە

ھەلددىنە

زىرابەكانى بىرچۈنەوەو

بىرچۈنەوەو

بى رچ وو ن ٥ و ٥

1999/10/30

خومار

- «چاوهرىوانم لەو ئاتەشى بەفرەدا
تىشكى بىرلانگ و ھەتاوى دىلاتت
داببارى

بارانباراغانكە و بەخۆلپەرسى
پېكەرىيکى راھىبىاوى مەستىمانكە»

- مەست دەبىن مەست ھەمېشە مەست
ئەي زىوبىتىرىن ماھى بەدەخشان
ئاگرى عىشقىيەكى نادىyar

نەيىنېيەكانى ئەجەلمان ھەلمىنەكاو ھەلمىن و
خەردەلىتىرىن ھېمەنىش دادەگىرسييەنلى و
ئىمەي مەستىتىرىن خومارو خومارىتىرىن مەست
دەلىتىن و ھەر دەلىتىن و ھەر دەلىتىن
كوانى / خومار / لەكۈtie لە كۈtie

بە باوهشى سوراھى و كۆللى شەكرىو شەيدايىيەوە
/مهى/ پېزىتىنى فرزەندەكانى عىشق بىكا
(زايدەك بۆ / خومار / لە ئالىتوونەكانى خۆز
سرووتىيەك بۆ / خومار / لە جەزىيەكانى باخوس
ئەقىنېيەك بۆ / خومار / لەورىنەكانى رۆح)
خومباراغانكە ئەي ھەتاويتىرىن خۆزى شىعەر
بەو ھەورىنېتىرىن پۆشاڭى عىشقەوە
مەستىتىرىن چىكەساتى لە زىزەتكانى
بادامى قاوهۇ گىسىووی قەتران و
سنوبەرى بالامان پېتبەخشە
با ھەللاڭەكانى جەستەمان پەرژىنەكانى زەمەن

نهوجهوانیترین جوانکهن و جوان جوان جوان
 ئای؟! تەرزینیترین بەھرەی ئال ئال ئال
 راھیبیتیرین خەفتە و هەلەمینیترین
 مانشیتیکی گەردوونا ویان بۆزھەلەد
 مانشیتیک لەبالەب
 لەھەشیش و تلیاک و نەفتالىنە کانى زناک
 زناک زناک زناک
 بەو عیشقى يەكجارەكىيە ھەمېشە
 مەست دەبىن و مەست مەست دەبىن
 ئىمەھى بەچكە کانى خومار
 خشلى شىعەر و شەرابى بەھرەو
 مۇورۇسى ئەقىن
 بە فەزاکانى گەردوون دادەكەين و
 زناکى و شەش بە گولالە کانى پستە
 ئاخىر خومار لېرە نىبىيە
 خومار لە كوتىيە لە كوتىيە خومار
 گەر لېرە با خەندان بارانى دەكردىن
 «خومار بە خەندانەوە گەللى جوانە
 بەخەندانەوە خومار گەللى جوانە
 گەللى جوانە خومار بەخەندانەوە»
 كەواتە دەپقىن دەپقىن
 دەرۇون خاموش و دلشىكستە
 عەقل خاموش و دلشىكستە
 عومر خاموش و دلشىكستە
 دەپقىن دەپقىن دەپقىن
 بەفيكە يەكى ئاسمانى

دلى شەو راھەچلەكىن
 بەرەو گەرەكە
 سېپى سېپى و رەش رەش و ئالئالەكان
 ئىمەھى مەستىتىرىن بەچكە کانى خومار و
 خومارىتىرىن بەچكە کانى مەستى و
 مەستىتىرىن و خومارىتىرىن و خومارىتىرىن
 خومار و خومار و خومار و
 خومار

٢٠٠٠ / ٢ / ٦

تاودرى ھەولىز

زازادان زیباییترین زریزه‌ی زده‌هه ریزین

زهمزمه‌ی زلزالی زده‌ندی زیرین و
دوسوئین
له که‌رنه‌فالی راموسان راموسانی
سووتان سووتان سووتانه‌دا
ئهی خودا؟!
[به زریزه‌ی زایزونه‌کانی زیبایی و زده‌هه و
زه‌بهق و زدری و زهیتوون و زنگال و بهیبوون و
هه‌لله‌و دالیاو یاسه‌مینه‌کانی
رندبوون رندبوون غانکه ئهی خودا]
دلبه‌ندمانکه دلبه‌ند به
/ کاستالیا / خومارییه‌کانی ئه‌زهل و
فیرده‌وسی ره‌نگه‌کان
ئیمهمی به‌له‌نگاز به کونجی
زناكه شه‌وره‌نگییه‌کان
دشه‌وتین و دشه‌وتین و دشه‌وتین
له گوچکه‌ی هموره ئالله‌کانت ئهی خودا
شیله‌ی یه‌قینیترین شیعیر دخوینه‌وهو
پیت ده‌چین و فوزیم به‌له‌نجه دینین و
نارنجیترین سکلی ئاته‌شینی
عیشقی دروونغان خاموش نابی
ئاه؟! شوخانیترین بالا سنوبه‌ری عیشقتان
تۆی په‌لکه‌زیرینه‌ی یه‌زدانی
له‌کوچی.. لـه کـو ئـی
و دره‌و و دره‌و و دره‌و و وو
/ هه‌وری / هه‌تاوینی ئیله‌هامی جنوئی
هه‌لددین و هه‌لددین و هه‌لددین

له م عیشقی ئه‌شکبارانی سوژینددا
زیوی کازیوهو زیپری زهردەپه‌رو
کانزاكانی بولیلمان به‌سەرا ببارتنه
ئهی خودا
مهستین مهست مهست
مهست له باهقزه‌کانی گەردۇن و
ئاگره قەوزىيىه قىدىسىيە‌کانی / ئارتۇ / و
سەرمەست بە نەھىنى وجود و
قەدەرەکانی مەرگ و سىحرەکانی جوانى و
چىپىنى گۇرانىيە ئەجەلىيە خەورەنگىيە
باادەگەرىيە‌کانی / سەفای تەم / و
ھەلدىنى و شە زاخۆنیيە دىلاناوىيە‌کان
بەرەو زەربىاکانی ئەثىن و زەمەریر
سپاردنى زەيزەفونە‌کانی تەممەن
بە دۆزەخە‌کانی گول و گولدان
ئەمە چ كەرنه‌فالی عېشقىيکە ئهی خودا؟!
ئەمە چ ئالىرىن درەوشانەوەيەكە / خوداي من /
ئاي؟! قىدىسى / من / تو / له‌کوچى؟!
له که‌رنه‌فالی راموسانی حوزنەدا /
عەتفە‌کانی / دل / دوسوئى
له که‌رنه‌فالی راموسانی پەرتىبۈن پەرتىبۈندا
پەتىنە‌کانی / رقح / دوسوئى
له که‌رنه‌فالی راموسانی زایزونەدا /
زازادان /

جه زبه دار مانکه و فه نامانکه و
فه نتازی / مه رگ / بار افانکه
ئهی خودا

ئەمە چ ئالىرىن درەوشانەوە يەكە / خوداي من /
ئاي ؟ ! قدىسى من / تو / لە كويى ؟ !

شەوبۇيىتىرىن بە فەرستانى
گوناھى گۈلنارى

لە بادەكانى ئەقىن كەين و
ئەقىن كەين و ئەقىن كەدەن

٢٠٠٠ / ٢ / ٢٤

لله به دهستان

204

203

لَلَّهُ بِهِدْدَسْتَان

حققه باز / پنهجه باز / دیده باز / سینه باز
 پهپولهی شهبه قی با خچه کان
 مووچرکی چیچیلهی گویچکه کان ده گرن و
 پهنگری به رسیلهی حه زه کان دامرکن!
 سه رگه ردان / دلالتین / ده راکین
 ئه و مله ک به چکانه قه شه نگن
 خده دنگی خهونه کان له سینه
 / مرازان / ده پیکن
 په شمه کی جه سته یان
 / که قالی / ئال توونی په رسیان
 په نگالهی پوشکیان
 / سروشتنی / نیگاری سه رگه شته
 ده رونیان فهنه ری سیامال
 موورووی / دل / به له نگاز
 مویته لای ملوانکهی مه رگیکن له حه شیش
 / خرابات / مه فته و خه میانه
 به رووتی سکلی روح
 بدنه به ریزنهی بارانی به بیرونی و
 با هوزی نه ریتی ئاسکان
 ئه و مله ک به چکانه
 غه جه رن / خه زالن / گولالهی
 شمشاد و قولقولی سوراحی و
 ما خولانی خومارن
 لا زوردو مه رجان و ئاقیق و
 شه و چرای ده یجورون
 تفتیلکی گوناه و قورینگی قه وزنه

گه رمن وه ک دلی به رده رهشه کان
 [یاقوتی قلیشاو / شکوفهی خه ندران] /
 دله رزن / دله رزن / دله رزن /
 گیانیان له باله له میهری گوناه و
 ناچیزی له زهت و کوچانی ئاته شین
 دارچینی گونایان تلیاک و
 خه یالیان خه ناوی و به ریلاو
 پریشک و کلافهی زه منی
 سه هولین ورد ده کهن
 هه لوه دای ره حیکی ره میدهی سوزانین
 / ده نالن / مه راق و فیراق و سوحاقد و شه و چرا
 به هیبان فه ریکی ستیان و
 خه زانیان تامه زرقة
 [ئهی خودا / گپیکه ئه م زینه
 پشکوکان زه مهه ریر
 فیردهوسی دوزه خین / دوزه خی فیردهوسین]
 ده نوشن / شه رابی که ده ری ته نیابی و
 شه ریه تی یاقوتی مه ده هوشی
 که سیره ده ده دار ده په یفن
 په زموده ده چاوه خومار
 در دنگن / له وجدو چاره نووس
 ئاسکی بالا کان رام ده کهن / نیگه ران
 پیالهی عیش قیکی قاوه رنگ
 نوش ده کهن / مه رگه مووش

قەزوانى قوزەح و تاواوسى مورادو
 ھەرماسى ھەوەسەن
 /مېرغۇزار/ لە كۆتىيە ؟
 لە كۆتىيە/ مېرغۇزار/
 بە بالاى لاولاو و
 چەپكەنى ماھوتى و كەمەر چىن
 بلهنگى و بلهنگى و بلهنگى
 [«ئەو مەلەك بەچكانە»]
 شۆخانە رەندانە
 پەنگىنېي ئەتلەسى خەندەكان
 غۇبارى غوربەتى خەنەكان
 لە گۆمى سەرسىيەتى و مەستى نى
 ھەورىنى وينەكان
 باسوق و سجوق و مىتەكى
 عىشقەكان
 لەسايەي ساباتى تەننیا يىم ھەلپىزى
 لەعلەكان/ خەونەكان/ تەرزەكان/ وەرزەكان/
 ماجىيىنى گەردن و گوارەو گرىشمە
 بىارىن
 لالەزار/ سەرمەست و سەربەست بى
 مېرگەكان/ بە ئاوى ئەقىن و
 ئاونگى فەناپوون ئاودىرگەين
 بەكامى خەمىنى راپاىى
 عومرەوە
 بۆ مەرگ و جوانى و نەمانى
 وجۇدمان بخەنин

بابەرم جانانە

بۆ/ ھاوپی شاعیرم «دلشاد عەبدوللە»

بە حەسرەت عومرى من يەکبارە فەوتا
مەگەر عومرى دوبارەم پىن عەطاکەي
«نالى»

تۆ/ ئەو ئاللىتونى گىابەندى ئاتەشىنىه

پۇوهە / مەزراکانى دل، و فەزاکانى رۆح بىارىنى
ئەى گۈلگۈلىتىن گۈلەندامى سەھۆلىنى مەوداکانى مەركى من
لەو / دلستانى كەساسىنى كەسىرەبۇونى رۆحەدا
خەفەتبار، و دەردەدار، و جەزىەدار، و ئەشكبار
«لىم تارىك بۇو... رووچى جانانە»

ئەو قەقەنسى پەريشانى دەرروونەي من
سەۋدازىدە، و مەيزىدە، و تىلياكىزىدە
ئەى سرۇوشى عېشقى
شەپۆلىنى دەشتى شىعرستان

غەزەلبارم، مەددەكارم
شىرىن روخسار / دلاؤپىز / وە ئاھۇنىڭى؟!
بەو نۇورى دىيدە ئاگرى ئەگرىجەو
/ خەرمانەبى دل /
ھەتاوگازم كە.. ھەتاوگاز

بەو ھەتاوينى چەمەنزارى پەرسەينى غەمگىنىيە
سەقەردۆست بىن.. سەقەردۆست
ئەى دلنىوازى تەمن و

سوھاي

پەرچەم و پەيانە و پەروانە و پەشمەن و
پىررو و پەيقىن و پۆيەشمەن

فيردەوسى/لىمۇ و لاولاو و لالەزارى عىشقىستان، و
فۆيىاي جوانىيەكانى لاجانگ، و لەبىزىنەكانى لەززەت

ھەي فەنتازىيائى

كەتانو كاربىز و كاسو
كىشىھە و كېيىھە و كاھو و
كۆستو كۆسارو كۆلۋانە و
كلاつかھە و كفرۇ كوفۇرۇ
كروسکو كىسپە و
كىردىگارى كەۋالى

چاوخومارى ولآتى من
تۆى سەلسەبىلى سىيمىنى /
ئاگرو ئەقىن و ئاونگى وشە
تۆى / بادەگەر / و / فيتنەگەر / و / خەمبەر / و
غارەتكەگەرى... / كەچ كولەھى من /

ئەو كىتىپى رەشىرەشى مىھەرىنى مىھەرىنىيە
ئەو ئەتلەسى نەخشىنى خوداوندى گىانىيە
ئەو بلۇورىنى مۇرفىيەمۇ خومارىنى دىن دىنە

لە شۇوشەكانى توتىيائى ئىسقانى جەستە و

پاییز گلچیه نه یلوچه ریبیه کانی روح
دره شاوه ترو پهونه قیترو رو شه نیبیه!
ئهی دره خشانی بیه کانی قه دهرو مرگ و فهنا؟!
میخه کبه ندی بهربادی سه حمر
سملى سه لارین،
وهی! سیحری خومارینی باده بی چاو!
لهم / قول قول و غول غول و روح ئا ولیزانی
سونبول سونبوله دا

لهم / سوب سه حمر / و / زرد ده په / و / غروب / و
ئیواره ختهی غه مگین غه مگینه دا
پاشی چه هچه ههی زهمه نیک بس و تین!
ئاخ / به رچنه شه راییکی مه رجناویه ئه و غور به تی زینه
ئهی ئه سمه ریتین / به هی / کریستالیک
له خور و

ئه ب نو سیتین / خو خی / خه والوبونیک
له خهو و
ته زینیتین نه فتالینی هه نارینی
چاله ئالله کانی مرگ
ئووه! غه زدبارم، مهد ددکارم، سیامالّم
زهمه نیک / ته نیا / زهمه نیک
ئال ئال بخوشی و
سور سوریش

گمانه جوانه کانی په نگه کانی
گوناه و خه تاباریه خه لوزی بیه کان دایسینین
چاوه زار / نارنجیتین / تابوتیکه / له مهی و موراد
ئیزه بی / کوشتنی خه تخه تیتین که شخه بیتین

عیشقیکی زهیزه فونی و زهیزه فونی بیه
ئهی حلوا پیتین، شه که ریتین، ئه سمه ریتین جوان!
تؤی میرگ و میرغوزاریک

دور پ و سوسه ن و پیحانه و ئاقیق و شهونم و
له پونگ و بنهنگ و هیل و تفتیلک و نه عنده عه و
یاقووت و مهرجان و ته رخون و له علی بده خشان

ئای! موشکین نه فه س، غاره تگه دل!
خه نه بیتین زافه رانیتین ره میده ترین
ئاسکی ههوارگهی حوزن!
چناری نهونیه الی نیگارینی دیده مهستان
بهو ئاگرستانی جه نه تی جوانی بیه
ئه قین ئه فشانم که .. ئه قین ئه فشان
با / قه وس و قوزه حی فنه ری خاموشینی
په رته واژه دی روحه هه لايسی
بهو گریشمی سورمه پیشی سوب حانی بیه
زینه ری زممه ری بی زینه دگی بزده مه مینه!
ئهی / فه نتازیا فیرد وس و ره فه ف و فه نا
تؤی / مله کزاد و غه جه رزاد و ئاته شزاد و
ئیزه دزاد و ئه قین زاد
بهو ههورینی پوشک و حه شیشینی گونا و
په رچه م، و بھی بیونینی بهتی و ستیان و
شم شادی قه د و قاما ته وه چ ده کهی؟!
ئای؟! دور پ دانه بی دل!
زیزه دی زنجیری زیونی زومور دد

ئۆزھە! چەھچەھەبى / باغى ئىبرىم /
بەخىنندەترين سوھاى جىلىۋەبەخشى من
لەم / مەرگەمۇوشىنى درەشانەوە بۇونەدا
لەم / دەمدەمە، و ۋەلولە، و زەلزەلە، و
زەمزەمە يەدا

بخرۇشى و بورۇوشى و بدرەوشى
تا / زەرد زەرد دەلەنگىيى

زەرد زەرد دەپەيقىيى
زەرد زەردىش دەزەمەمىيىنى

ژيان / جىتھېيىشتىنى خورجىنېتكى بلويىرى
ماتەمېنى و زەمزەمە يەكە و بەس!

مەرگ / دوايىن زەماۋەندى زېتاباندى
خەونە خومارىيەكانى رۆح و مەراقە مەراق

ئەي مەراقى شىعىر و حەشىش و شەو و
شەپراو و شاندە شىتەكانى خوليا و خەننەن!

بەو سەوداسىرى لەنجاندىنى زىيى و جىووەد
زىل زىل بزەمزەمېنى و

ھەلۈزۈھەكانى عمر و گىلاسەكانى عىشق و
شەو و شەوبەندو شەيدايىيەكان

لە جانتاي خەمېنى ياقۇوتىنى
نەوجهوانبۇونى ھەوەسى
گەردوونە شىتە ھەلّدەو

ھەلّدەو ھەلّدەو ھەلّدە
گەردوون گەردوون گەردوون

ئەي بۆدپۇنېتىرىن لاشەيى
پىر و كەنھفت و تىلىاکىن

غەمزەدەيىتىرىن پېيوارى پېسوايىيەكانى
غەجەرستانى عىشق عىشق عىشق
ئەي؟! دورجى فەنا!
نابەلەد و بىن نوا و پەزىمۇورە خۆم!
باپىرم جانانە

ب... ا... ب... م... ر... م
ج... ا... ن... ا... ن... ھ

* ناونىشان و پىستەي نىتو كەوانەكە و چەند تاقە و شەيەكىش، لە فەزاى گۇرانىيەكانى
«دەرويىش عەبدوللە» وە تىكەل و ئاۋىزانى ئەم دەقە بۇونە.

٢٠٠١ / ٢ / ١٥

ماچینه کان

بۆ‌هاوپی شاعیرم «سەعدوللە پەرۆش»

زولفان تو بەس چین چین بکە
بىكىن موقابىل دين بکە
پېشىشى يەك زولفەك تەبن
مولكى خوتەن تەختى خەتا
«مەلاي جىزىرى»

ئەمشەو

تارىكى بالتونىكى بەبۈونىيە و
پووهو كىلگە دركاوپىيەكانى / ئەبەد /
ھەلدىكشى و

خەفەتە جىودىيەكانى / بۇون / و
كەسەرە كەسکۈنىيەكانى / مەرگ / جىددەھىلى
شىكوفە مىلاقە مەرجانىيەكانى

مېرگى / گيان / دەپشىكىن و
ھەتوانى ھەيولاي / گەردون / دەسووتى
پەرنگە پرتەقالىيەكانى لەززەت و

خۆلەمېشە ئەقىنېيەكانى / بهەن / رەيھانىيەكانى دورر باخەلى
ماچىن / به لەنجە دىن
ماچىن ماچىن / ماچىن

تەلىسىمەتكى چاوباشقاڭى ئاڭرىنە و
چىنېيەكە پى لە فۆپيا

لەم ژىنلى سەرىھىنىي بابان و تۈراندا
برىنە مىخەكىيەكە پووهو لەنجەي

/ با / ھەلدىخا

ھوزارى دل بچرىكىتىنە

ئەي شەھلايىتىن چاوخومار!

بىمارىتىر و خۆلە كەۋەپىتىبە!

ئال ئال ئال ئال كۆكى چراخانى گۇناكانى

ئاڭر دەگرەن

شەوکراسى رەقح دەسووتى

شەوکراسى رەقح دەسووتى

پووخسارە بۆزازيانەكەي

پەچە بۆخەناوپىيەكەي

گورزەتىفە تاوساوايىيان لى دەتكى

ماچىن ماچىن ماچىن

شەوکراسى چەند جوانە!

ماچىن شىتە و جىلۇھەگەر و خومارىنە

چىن چىن چىنى گىيابەندى

چىمەنە شىيداردەكە شانە دەكە و

پووهو / نادىيار / دەرۋانى ...

نىپولەپى پې گولە خەشخاش

شەوکراسى چەند جوانە!

شىلەي شاتۇوى لەبى دەرېزى و

دانە دانە

مۇورووى وەرزەكان دەزەمېرى

لەم سىبارى نىيۇشە وە تارىكى سېپىيەدا

لەم فەرياد و فوغان و عەربەدەيدا

شەو دەرۋاو سەھەرىش

ئەستىپەر بە جىريو جىريو ئەرخەوانى و

خۆرىش بە لەگەنە

گزنگی حەلۋايىيە وە دەلەنگى

[تۆى ھەمدەمى ياسەمەنى لەززەتىنى تەمەنلى من

ئەى سىتىرى چنۇرلىنى كەيوانى من / بېزاكىنە]

لەم فەرياد و فوغان و عەربەدەدا / ئەى يار

پەزىز موردىكە پەزىز موردە

وجوود / غەمبارىتىرىن بەردەوام بۇنىيەكى شەكەربارا و بىيە

ماچىن ماچىن ماچىن

ئىيەمە چ دەكەين ؟! ئاخىر ئىيەمە چ دەكەين ؟!

لەزىز بورجە چىن و ماچىن بىيەكە ئەزىز لەدا

بە تاسوقە ئامورا دىيە وە

دەنكە هەنارەكانى درەختى عمر و

مەرجانەكانى / باغى ئىيرەم /

كۆددەكەينە وە ورد ورد

لە ھەلکشانى بالۇنە بەييونىيەكانى

بەھېتكان دەپوانىن ..

ئەى ؟! موراد و مەھوەشى من

شەعشەعەبىي عالەمىي بالا !

خوناواهەكانى خوى و خەونەكانى زەربا و

زەممەقەكانى زەممەنە زەيزەفونىيەكانى / و

لازۇوردىكانى لاولاوی بالا و نەرگۈزى

زەردەخەنە مزرەكان بۇن دەكەين] بۇن

ماچىن ماچىن ئەى ماچىن !

ماچىن شىتە و جىلوەگەر و خومارىنە

رەشتۈزۈتىرىن تۆزۈرەشىيەكى سەرگەردانە

شەوانە قازۇ قورىنگى ئىككىسېرى

ھېشىروى و شە سەرسەتىتەكان دەلەنگىنەن

ئەى يار

خەمبارىتىرىن و نىڭكارىتىرىن و ئەسمەرىتىرىن يار
لەم فەرياد و فوغان و عەربەدەدا
لەنیتو مالە كەساسەكەي و اۋەھىيەكە
سەرخەوئى بشكىتىن / ئەى يار
ئەم ئاقيقە مەرجانىانە
[بە نەھىيەكانى خۆرسكى و ھېبورىيەكانى
خاموشىيە وەلەكشىن]
ئەى شەوكاراسى شەوراۋى و
ورتىنەكانى جوانىي مەستمان كەن!
مەست مەست مەست
لەگەل فۇزىيمى پىتە نازىپەرەرەكان
فەنابىن فەنا
ئاي ؟! / ماچ و موجە ماچىن بىيەكانى مەچەكى
مەستىتىرىن بىتەھوودىيەكانى عىشقىيەكى
شەرابىنى رەقح پەروردە!
ئەى موراد و مەھوەشى من
شەعشەعەبىي عالەمىي بالا
جوليان سوورتىل جولوليان سوورتىل
تۆلەكوتى / ئاخىر تۆلەكوتى ؟!
لەم دۆزەخى عەددەم بارانى
بۇونەدا چ بىكەين ؟!
تەنكىتىن ئاگىرى رۆحمان
لە بادەكانى ئەقىن دەنلىن و
دلىپە راپا يەكانى بۇونمان
بە پەپوولە تەمەن كورتەكانى
قەدەر و حەشىش دەسىپىرىن
شەو دەپروا سەحەرىش

[ئەی شەۋارىتىن و ئەشكبارلىرىن و نۇورەفشانىتىن و
پېچىن كوشتاپىتىن شەو، يەلداپىتىن
شەوى تارىكىيە سېپىيە / پۇوناکىيە كەوەرۇزىيەكان
ئارىنگ و ئارمۇش و ئامان و ئامەد و ئومىيەدەكانى
تىيشكى فەنتازياى تەرزە بارانى قەرقەفى
عيىشقى حەسرەتىن بىارىنە]
ماچە ماجىنېيەكانى

چىنېيەكى پې لە ئەفيون و ئەفيون
دەرياچەكانى / دل / به ھىستىرا دىن
ماھووتەكانى ھزرىش زىوال زىوال
ھەلددەشىنەوە
ئىمە گياكهلهى بىستانەكانى «زىوس»
لەوى

لەزىز بورجە چىن و ماچىنېيەكە ئەزىلدا
مۇورووى وەرزەكان دەزمىرىن و
گۆرانىيە ماچىنېيەكان دەچرىن و
مهست مەست مەست دەبىن

شە دەپواو سەھەرىش
لەم فەرياد و فوغان و عەربەدەدا
بە فيدارىيەو بىر لە ملوانكە ئەلماسىيەكانى
/ ئەبەد / دەكەينەوە

ئاي؟! موراد و مەھۇدشى من
بە لەرزانى زوننارىنى زولقەوە
شەوكراسى چەنلى جوانە!
ئەي يار

خەمبارىتىن و نىڭارىتىن و ئەسمەرىتىن يار
بالۇنە بېيۇنېيەكان ھەلددەكشىن!

وەرزىكى تر ... . وەرزىكى تر
ئەسمەرىتىچى بۇغان دەپىچىنەوە ھەلددەكشىن
دەرياش / به خەندانەوە
دەخەنى و دەخەنى و دەخەنى و
مروارىيە شەرابىيە نەورەسىدەكانى / كەنار /
بە حەشىشى جوانسەراكان دەسىپىرى
جهنگەلىك / لە ترسكە ئال ئال ئال
دەدرەخشى
ئەي ئاسمانىتىن / سرۇوش / به فەريام كەوە
تۆى ھوزارى غەزەخۇوانى غەزەلبارى
/ ئېرىھەمى دل /
ئىستە لە كۆتى ؟!
ئاسمان بە ئاخىلەي پېرۇزەوە
زىوبىنېتىن زىزىدەك لە گەردىنى
كارمامزە خەناوېيەكان دەئالىننى
لەم جەنگەلىستانى قەوزەيەدا چ دەكەين ؟!
ماچىن شىتەو جىلوهەگەر و خومارىنە
چىن چىن چىنى گىبابندى
چەممەنە شىيدارەكە شانە دەكا و
شە دەپواو سەھەرىش
لەنیپۇ ئىقاقاعى واژە دەستەوازەو
سرووشتىنى رەھەندەمى مەفتەنى مندا
ساغەرىك شەرابى ئال و
چەند تىنوكى
زەھرى ھەلايل
جى دىلىنى و
جى دە يە لە ئى

226

225

خهون

تۆکە حۆربىت، وەرە نىئو جەننەتى دىدەم. چ دەكەى
لەم دلەى پې شەرەر و سىينە يى سۆزىندادا؟!
«نالى»

خەناوکەت لە بادە دەكەم و

دەيخۆمەدە دەيخۆمەدە دەيخۆمەدە
ئەي عەترى

عۇودۇ عناناب و عەرەعەرۇ عەنبەرۇ عېشىۋە

ومىسىك و سونبۈل و ساغەرۇ سوپەندۇ سوهاو

سەمەن و سەرۇو و سەھەرۇ سورمە سەددەف و سىلىسەيلە سەما ما سۆزان و شەھلەو
شەھىن و

شىلان و شۇوشە شەبچىراغ و شانە شەوە شەوبۇ و شەرزەپ رام و راڭى و رازيانە و
ھەرمى و ھوزارو ھۆيە فەنەرۇ لەب و لەبلىب و بادى بادام و بادى و لىمۇ و
شىمىداو

سرووش & عىشق & حەشىش

ئىكسيرى

ئاگرىنى

ئالىتۇون و

دەف و

جەزىيەو

مەست مەست مەستى

ئاتەشىو

بەھ! بەھ! بەھى

بەھىيۇ

مەھ! مەھ! مەھى

موراد و
خەش خەش خەشى

خەشىش و
خەش خەش خەشى
خەشخاش و
ئال ئال ئالى
مەرجان و
جەم جەم جەمى

جوانى وجىلووه تارا و تاودەرۇ تابان و تەلارو كۆسارو كەمەرۇ كەنارى و
كاشان و كاشانە كەۋاھە كەۋسەرە كۆتەرەو كانى و كارىزۇ ھىتىق و ھامۇن و ھەلھەلمۇ
زۇوننارو زوھەل و زەرى و زەنۋېرۇ زېتىزى و زازاۋ زېۋو زەيتۈون و زېزىن و زەردەپەرۇ زەند و
زەنەخ و زىنارو زىلان و زىزىزە زايىزۇن و زەمزەمەو
زېۋس و نازىنزاۋ نەورەس و نىيەمال و مەھمەل و
گەزەندۇ گۆفتارو گۆلشەن و وەسمە و وەنەشە و وەزان و مول و مەستانە ۋەقىياو لالەو
لاقياۋ لايەق و ئاسىياو سۆنیياو فرېب و بوردو ئەختەرۇ قۆخ و قەيسى و قەنەفل و قاۋەھو
نەسيم و بان و پاوانە

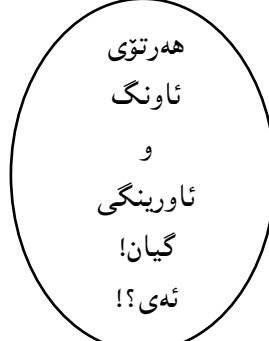
تۆى / جادۇووی جەمى جىلىدەگەرى
خشل و خەشخاش و خولىا و خەلات و خەتا و خەزال و خىيەل و خەيلان و خەرمان و
خەزىيم و خواز و خال و خەلۇوز و خەون و خەندان و
خاۋەرۇ خومارو خاراۋ خەنە خەندەو
خەندەران و خوناۋ و
خەمان!

ئەي كىرسىتالى خەرددەلە جوانە كانى نۇورى بالا!
گۆلئەندامىتىرىن نىيگەرائىتىرىن لەنجەي دووشىنى
ياقۇوتىنى / دل/ى [گەردوون]اي
نەشئەباز / و عەتريباز / و سىحرىباز / و جىلىوھباز!
لىپۈرۈشمانكە لىپۈرۈش ئەي خودا؟!

به ئەقىن و به ئەقىن و به ئەقىن و به ئەقىن
 لېيىهبار/ و دەرددار/ و ئەشكبار/ و خەفەتبار
 چ كەمەندىكە؟! / كەمەندى عىشقى قورىنىڭى سەقەرپەنگ
 سەقەرپەنگ و سەقەرپەنگ و سەقەرپەنگ
 خۇشانى ورىتەكانى پەق و كارتىزەكانى
 مەرگ و مېھرو حەزو حەسرەت و گوناھ و
 عەترو جوانى! و
 عومرو عەدەم و خەون و خەفەت و سەفا!
 ئەي يار؟!

پەشتۈزىتىن و گولئەندامىتىن و
 نىكەرانىتىن و عەتىرىپەتىن يار
 لەم ئەفغان و فوغان و فيغاندا
 ئەي خودا؟!

دەرددار، و جەزىهدار، و لېيىهبار، و
 خەفەتبار، و ئەشكبار
 [شەدلار، وەي مەزدار!، چاۋ بەخومار]
 مەست مەستى خەرامان!

ھەرتۆزى
 ئاونگ
 و
 ئاورىنگى
 گيان!
 ئەي؟!

نەستەرنى جەننەتى دل!
 نارەونى دۆزەخى هوش!
 خارى موغىلانى غەيىبى مىئرگى غرووب!

سېمياى سېمینى حرووفى نەفرەتىن!
 بىبابانى خەزەلۇرى سەھۆلىنى مەرگى من
 ئۆزە؟! / شۆخانىتىن شاشوختى نەخشى
 شوعلەرېشى يەزادانى!
 وەي؟! / ھودھودى فيرددەوسى پەق!
 منى سەودازىدە، سەودازىدە
 سەوداسەرم
 سەوداسەرم
 سەوداسەر

٢٠٠١/٦/١٢

سرووده‌گانی عیشق

مونه ججيم كه رگه س و لاشه ي لهلا شه يئيي كه، نهيزانى
كه ئم ئه فلاكه چهند لا كه، ئم گه رد وونه چهند دوونه
«نالى»

۵۵شنی

به لاگه ردانی بالا خه رمانه عیشقیکی خومارینه
تۆوه! ماھی یەكتا
میھری یەكتاش بەو ھەممو
زینەت و فیرقهەت و جیلۇەت و
سەلتەنە تەوه.. رەندو رەندو
شین شین شینی شیوھى شیوھى شیرینى
لەنجە یەك دەگىپەت
ئەی خەرامانىتىرىن لارولەنجەو لارىك لە
نازانزاو لالەو لاولاو و لەمیون
تۆى مىحرابى سايەو سۆمای سەرائىنى
سوجدەگاھى / سەفاگاھى / خەلۇەتكاھى
پېرۋەزلىرىن قەوسوقۇزەھى ئەبرۇى
/ ئاتۇونىيک / لە مىھرو مەھتاب و مەرجان!
ئەی گۈلمىتىخىكى مىرگى مەخەمەللىنى
دل و دەرەوون و وەجدى ئاتەشىن!
وەي! / ملوانكە یەك لە مرازاو پاوانىيەك
لە پەيانەو زوحەل و زوھراو زومەرپەدو
زىوی سوها
بىشنى و بىشنى و بىشنى
بە نقىيەت خەندەو پوولەكە یەپەيچىن و
زەنگىيانە نەوا
ئەم عىشقى ئەزەلبارى وجىودە عەترنالىكە عەترنالى!
تا ئەتلەسىنە ئاسۇمان خۇشتىر بوي و
پىالە یەكى تر لەو شەراب و حەشىش و شەكەن و
ماچ و مۇرۇچ و ناففو گەردن و بالا و سەتىيان و
كەمەرۇ ئەقەين و سىنە ئەلەمسىنە بىنۇشىن!
باپۇشىن با با با با با با

طورپەت وەكى توّمارى شىكستە و، سەرى كولمت
بۇ نۇورى سەۋادم بۇودتە شەمەمى مۇتالا
«نالى»

تۆ بەو ھەممو
پازو نيازو نەوازو نياپىيە و
پەيكەرىتىكى لە عەوودو پۇپارىتىكى لە مەى و
خەراباتىكىشى لە مىھرو مورادو مەراق
ئەي نۇور ئەفسانى خەدەنگى
پەلە خورپەم و خەۋشان و سەفا
وەي! سايەبانى نساري گيان!
پەلكە زىپىنە چەرمىگى
ئاسۆي سىامالى عەدەم!
بىشنى و بىشنى و بىشنى
لەم عىشىرەگاھى

لەنجە پۇرۇ كۆترە شىنکە ئىپوارى سىنای
فېردىوس و بۇنى عەتىبارى كېپەوو كېنۇوشى
ھەورو كەلە كەلە كۆغانى مەرگ و لەو خەلۇەتكاھى
«سۈپەندى دل»، نەسيمى دووكەلسەتلىنى
بخۇردى نەشەئى مەستى، مەھۇوتى
پېرۋەزشىنە / چاودازار / دەشەكىننى

بىشنى و بىشنى و بىشنى
گەردوون ئاخ! گەردوون
لە بوقەعە سەمايە كى ئالى سىلىسەلەدارى
سېحراویدا مات و سەرگەردا و مەلۇول

دای دای دای

زمهمن دای / مهrg دای / عیشق دای

قهقنه‌سی «دل» عهتری / سویهند / دهودریتی

شاللوری «رچ» نهغمی غمراهخوانی غرووب

شهویش / شوعله‌یه کی شیتی شهیتانیبه و

پرشنگی شهوچرای قهدهدر!

و دره و دره و دره و

ئهی ئەتلەسیترین رووباری من!

لهم کەرنە قالى شینى سفره و نارنجینى لهنگەربىي

وجووددها وجوددها

جیلوھی گولشەنی گۈزەیه بىشكىتىن!

نەبادا جوغىدى ئەجهل ئېكسىرى پۆچ بخواتەدە

تەرزىدى ئائى ياقوتى / فەنا / بىمارى

دای دای دای

دای دای دای

تۆ بە و هەممو جوانىبىيە و چ دەکەي ؟؟

بەو هەممو جوانىبىيە و بىر لە چى دەکەيتەوە ؟؟

ئهی ئىتمە كىين و چى دەکەين و ئەتۆكى و ئەو كىيە ؟

با بېرقىن ؟! بەرەو كۆى ؟!

بەسە بەسە ئەم بىيەنگىيە كوشىنەبىيە

ئاخ ئاخ ئاخ

[چاو بنى بەيەكدا]

با كۆتايى بە نەسيىمى مەوسىىمى شتگەلە كان بىتىن!

بىيەنگى بەسە ، بدۇى و بقىريتىنە

بۆ بۆ بۆ بۆ سەرسامى بۆ !

ئەم ورپەيەت لەچى ؟ ئەي ئەو تارمايىھ دوورە

ئەي عىشقى خودايى ، نۇورى كەپنۇونەي بالا !

هەر تۆم پەناھى / بهفريام كەوه .. بهفريام كەوه!
 چىملى دەكەي چى چى چى چى
 [چاو بنى بەيەكدا] او بهيەكداو
 بهسوزى سەماي ئاۋىينەي پەونەقى
 تازە جەوانىبىيە و
 گۇرانى بچىرىن و بچىرىن و بچىرىن
 دای دای دای
 ئەبەد دای / جوانى دای
 ئەي خودا تازە چى بکەم! چى چى چى
 زەيىم موشەووھش و بەرپلاۋ
 لەپېز بە يەئىس و ئاڭرۇ خەفت
 خەربىكە ئىيوارە وەختانىش بە تەرمى تارمايىھ
 تارىكە كانى تاوان و گومان و گوناھ،
 دامدەگرىي و دامدەگرىي و دامدەگرىي
 زەمەنىش بەزەلزەلە و زەمزەممە و زەماۋەندەدە
 دىي و دىي و دىي
 دای دای دای
 لەمیناى پەنچەردى

بەفرو

نيكارو		نيگاو
ناسارو		نسى و
نهواو		نەرد
نارەون و	و	نيھال
ناردىن	و	نازاناز
نهورەستەو	و	و ناسوفتە
نهزەريازو	و	نارو نازو
		نەشىھەگاھ

ددهدا
دای دای دای
نهی ده فری سو قلی بی له باله ب له
نورو چه مهن و دالیاو تار او خه مان و
یاسمه من و
دای دای دای
تپواره دای گرت روم!
دونیا ای خرو شا ویش به لیوی شه رابی بیه و
مهست و په زم وور ده و په ریشان
قامکه بلوور بیه کانی / جوانی / پاده مووسی و
عه تری زافرانی له شیک دخواه ته و هو
دخواه ته و هو دخواه ته و هو
ئای؟! چ؟! زه مزه مه بی کی ئال و ئال لۆزه! د و ن ی ا
بهو هه مه و جوانی بیه و
ده شنی و ده شنی و ده شنی
پرازو نیازو نه و ازو نیانی بیه کانی
پشکۆی عیشق ده بارینی و
ده بارینی و
ده بارینی و

۲۰۰۱/۸/۸

کەفباران

شەو چەپكەنى نەيلۆفەرى يو جىلوهىي پەقصى
شەرمىنە دەكىا زوھەرىي زەھرا لە سەمادا
«نالى»

لەم جىلوهگاھى جوانىيەدا

كەف كەف كەفى

ئابجۇئى زوللىقى پەشمەكىنت

دەپرژىتە سەر مەرمەپى كافۇورى پەقح!

گولە بەدەكانى / دەرون /

مەست مەست

كەفى فيتدارييان لى دەچۈرى

سېلىسىلە يەك كەفى ئالىتوونى دەسۈوتى

كەفى / گوتاھ

كەفى / خەتا

كەفى / عىشق

كەفى / فۇبىا

كەفى شوغىلەپىتشى خودا!

لەم كەفبارانە نەيلۆفەرىيە قەمۇس و قوزەھىيەدا

ئەي يار

مەھتابىتىرەن و دىلەوازىتىرەن و دىدەمەستىتىرەن يار

شەو / شۇوشەيەكى خالى و پەركەمدارە

گيانىش / لەتى مۆسیقاي مەستى موسافىر!

ئاي؟! خوداى من

من بەھو ھۆشى شىكستە و

ھەلۆشانەوهى رۆحەوه
چۆن چۆنی بىر بکەمەوه و كۆدى كەفى
بلۇورىنى ئەم / ئەزدەلە / لىتكەدەمەوه!
ئەي يار
مەھتابىتىرەن و دىلەوازىتىرەن و دىدەمەستىتىرەن يار!
وهى كەۋەھەرەتىرەن پۇوبارىك لە پەيھان و پەز و ئاقيق
پاسەمەنلى ئەندەرەروونى ئېرەمى دل!
لەرزاپىتىرەن كەفى نىڭگەرانى
دەرىيائى غۇرۇوب!
وجوود / رەنگىنەتىرەن و گۆلزەرەتىرەن و دلەپەنەتىرەن
كاشاپەنەيەك كەفى كەفاوى كەسەرەبارى
خۆلە كەۋەھەيى!
ئەي يار
مەھتابىتىرەن و دىلەوازىتىرەن و دىدەمەستىتىرەن يار!
تۆى تەھوارى تەھەمەكانى ئۆرفىيۆس و
زەنگىيانە زىزەنەكەى كەفى قەدر!
بەو كەفبارانى نەخشى يەزدانىيەوه
ئىستە لە كۆتى؟!

سەمای پىپوکان

بۆھاوريم: ئىسىماعىل گەيانلى

بەم كاسە لەسەر پەنجە دەلىن: نورى عەلا نور
رەخشانە لە مىشكاتى قەدەحدا وەك مىصباح
«نالى»

پىرە «بى» يەكان بە سەرسامىيە وە
كتىبى ئالۇسكاوى / ئاو / دەخوتىنە وە
غەزلىتكى بەرپلاوى / قەدەرى /
بۆبالاي / زەمن / دەچن
ھەموو شتى لەم جىبارى بەفراوه زرىزەيىدە
بە شىكۈمىندىيە وە دەرپاوا دەرپاوا دەرپا

گەلا، پۇولەكمىسى، تىيل تاوسى، ئەگرىجە و شەكەن
غەمگىنېتىرىن تارى غەربىي دەژدىنى!
لېرە / وجود ئاوازىتكى سەرگەرمى بىسەرسۇتنى
لەنچەدارەو، / مەرگىش / نەسىمېتىكى ناواادەو ناگەھان
لە جىلوەگاھى / رەنگالە / و / كلک تەقىنە / و / رەۋىلى

قەلەمۇونە سەركەزەكان / و عەترى گولەكتىپى و گولەباغانە و
ھەلددەكا و خەندەيەكى نىكەرانى ئەبەنۋىسى جىيەدەھىلىنى!
ئاي؟! شۇرە «بى» يە پەلك رېحانىيە كەنى
نەرگەچارى فېردىھىسى / دل /

ئاسكى خەتا، ئاسكى خوتەن!
لەزىر سايىھى درەختە نامورادە خوراھىيە كاندا
كەۋەسەرى گۆپكەرى رۆحىتكى تاوسىسىنى
بەزاوەزامان نەنۋىشى

تا مەرجانەكانى عىشق و ئومىيد ھەلايسىن و
لەم ئىرەمى ئارانە ئىلاھىيەدا

سيامالى شەو بسووتى!
لېرە / ئاو دەرپاوا گەلا خەمبىنە كانى تەمەن و
رەنگە تۆخ تۆخە كانى پىپوكى جوانىش
خوم و خاكسىتەرە خاسەرەنگ ئاسا
ھەلددەورىن و ھەلددەورىن و ھەلددەورىن

ژيان / چەند ھۆيەيەكى چىچرادارى پەرەقالىيە و كولله
ئاسمانىيە كانى دل و دەرپون رەشىنە كاتە و
ئەميان دادەگىرىسىن و ئەميان دەكۈزىتىمۇد، لەنیوان
ھەر دايisan و كۈزانەوەيەكدا، (كۆد) ئەس و راڭە ناڭرى!

ئاي چ؟! كارەساتىتكە ئەم سەيرورەيە ئەي خودا!
ئەو ئالۇزىيە لەبرىز لە نەينىيە

ئەو ھەممۇ كەز و كىوانە لەچى دەدوين؟!
ئەي؟! سرووشت بەو ليشاوى

پاز و نيازو حوسن و تىساناكىيە بىكىزتايىيە؟
لېرە لەزىر پىرە «بى» يەكاندا

خېبەقان ھەلداو، ئاڭرمان كەرددە ئاڭر ئاڭر ئاڭر
«با» ئەستوندەگى لىت دەشكەندىن!

زىنەدەگى / بەو ھەممۇ فراوانىيە وە، كۆرەيەكى بىنېسى رەنگ
زافەرانى بۇو، لە ئامىزى جۆلانەيەكى وەنەوشەيىدا
دەزەنراو دەزەنراو دەزەنرا
مەرجانەكانى گيانى دەھەزاندىن و دەھەزاندىن و دەھەزاندىن
ھەلازايىن... كە ھەلازايىن

چ ههلازانیک؟!

به زهمزمهی زینی زایرون و

زنک و زهآل و زهري

هیدی هیدی گورانیمان دهچری:

«زمدار ئەی زامدار»

زمدار ئەی زامدار

[لەم پانتابی گەرانەوەی هەتا هەتايىيەدا]

عەترى حەشىشى واژەكان لە بادە دەكەين

زمدار ئەی زامدار

[لەم پانتابی گەرانەوەی هەتا هەتايىيەدا]

عەترى حەشىشى واژەكان لە بادە دەكەين

ھەلکشاین... كەھەلکشاین

چ هەلکشانیک؟!

ئاسۆپشکۆيەکى سور سور

تىشكە ئالئالەكانى دادەرزا

زەمەن زىبائىتىن زەماوندىكى زىبىنى دەگىپرا!

ئىمەئى غەربىپ و موسافىر

كەسىرە خۇمار خۇمان!

بە قىريو تازە جەوانىيەوە

لە قاقاى شېتانەمان دا... قا قا قا قا قا

غەجەر ئاسا.. غەجەر غەجەر غەجەر ئاسا

سەمامان كردو سەمامان كردو سەمامان كرد

لەپەھەلگىرساين... كەھەلگىرساين

چ هەلگىرسانیک؟!

ممشكەيەك / راکى / مان نۆشى!

ئەجەل / گورگىنىكى هارى چاو هەلماتى بىنيدار، باڭ باڭ باڭ باڭ

245

سەحەرگاھان

دلى مىھرىنى / رەوندان / دەلەپەنلىنى و
دەوار / خەلۇزىتىن ياقوتىكەو دەدرەخشى و دەدرەخشى و
چىركە رۆشتايمەكانى

خەون و خولياو خىللەو ژۇرۇرۇ
جەم و جادۇوبەندۇ جەلەب و
چىئىشى سەرچلىيەكانى چىتىوار

246

لیکدەداتەوە و لیکدەداتەوە

تۆى / فەنەرى جىلىھەگاھى مورادى من! ئەى يار

ماھى ئەزەل، خۇرى ئەبەد!

پەریزادەتەرىن و دىلنەوازىتەرىن يار

با بىنۇشىن... با بىنۇشىن... دەباپىنۇشىن

لە و عەترى سوراھى گەردەنە

مەى و مول و گۈل و نور و نەواز!

تارىكى / هەورىتكى ھەتاوينەو ھەمدەم ھامۇنەكانى

عىشۇو عىشەقستان دەشىپۇنى و

كىيىلگە حەسەرتىك جىندىيلى.. جى

بەمچۇرە بىرمان دەكىرەدەو بە ھېمىنىش لە سىحرى

نەخشە جوانىيەكانى يەزدانى رادەماين و راپادەماين

ئېمەى كۆچەرانى زۆمى زەمن!

لەۋى لەزىز پېرە «بى» يەكاندا، پېتىمان دەچىرى:

«زامدار ئەى زامدار، زامدار ئەى زامدار»

بىزەمان بە لەنجە دەھىتىاۋ بالى دەگرت و بال

بال بال بال بال بال بال

گۆلە بەدەكانى سرووشتمان بە شەراب ئاودىر دەكىدو ئاودىر

دەكىدو ئاودىر دەكىد

مەلەمان دەكىدو و شە تەزىزەكانى ئەقىنمان

ھەلددادىيە فەرھەنگى ئاتەشكەدەي بىيھۇدەبىي و

بىيھۇدەبىي و بىيھۇدەبىي

ئاي؟! چ كارەساتىيەكە ئەم سەيرۇورەيە ئەى خودا!

بە سەرمەستىش /

وازىمان بە شەپۇلەچەوى موراد دەكىد

شەو / رەشتۆزىتەرىن رەشمەلىيەكى

بخۇورىن بۇو.. دادەگىرساۋ
بە دانەمۇرۇوو خۆلەكەدەيىھەو
دايدەپۆشىن و دايدەپۆشىن و
داى دەپ و شىن

٢٠٠١/٩/٢٥

مهربگی غهربیان

بۆ: هارپیشی شانۆکارم «ئازاد مەولوود»

«تىكىستىكى شىعە ئامىزە و لە زىيانى تايىبەتى گرۇھى سالولوك
«الصلوک» و چەند كەسا يەتىيە كى ترازيىدى و فۇقىيايى دەدۋى كە
بەھەوھى خۆيان جۆرە ژيانىكىيان ھەلبىزارد و تىيىدا سەريان نايمەوه،
جا خوتىنەر بۆي ھەيە بەئارەزۇوى خۆى و بە پىيى پىت و مۇرفىيىمى
نىيۆ كەوانەكان ھەرن اۋاى دەسىنيشان دەكاكا بەمەرجى لە پۇووي پىتىمى
دەرۇونى پىستە و بېرىگە كان ھەماھەنگ و كۆك و تەبابىن»

ساقى! وەرە رەنگىن كە بەپەنجە لەبى ئەقداح
بەم راھە، لەسەر راھە، دەلىن: راھەتى ئەرواح
«نالى»

A

ئەو پىرى خەرد، ئافەتى مەردىيۇ صەفابۇو
تۆشۇخ و جوان، دوور بى لە ئافات و خەرافات
«نالى»

گورگىيىكى چلىيس و بىرسى سەرباڭى شىنۇي رەندى
تەمەنلى بە تەپ و تۆزى خەلۇوزخانە كەو خەم و
قەرقەف و زوخالىستانى قەددرا سپاراد،
خۆركە وتنى سارد
دەتكوت پەۋۇوە دەشدەگەراوە!

B

بە رەنگى تەلخى پىشۇلان شاگەشكە دەبۇو
سۈلتۈنى سەرای سەلتەنەتخانە سەرابىستانىك
تۈرى توارى تارى تەۋەھەمى

تەلابىتىن توغرای شەورەنگى
شەعشەعەدارى سەرآپەردەكەي!

C

بە داس و گىسك و شىكۆبى
داو داو شەكافى عومرى بەبادا

D

من لە بىن بەرگى «مەخە» م پىسى، كە بۆج رووتى؟ وتى:
«رەببى من شىيت بىم ئەگەر شادىم بە بەرگى عارىيە!
«نالى»

شىيىتىتى و نەقش و دارتاشى
لە دەسپەنگىنى تاقە توحفە يەك
بەرچەستە دەكەد،
بە گۈرگە لۆقەش خۆى ھەلددادىي
حەوزى ليخنى «باغى شار» دوه

E

بە نەواو نەغمەو عەربەدھو
خەفەتبارتىن سەدای حەسرەتکىيىش
ئاڭرى عىيشقى دل و دەرۇونى دانەدەمرىكا!

F

گۈزانىيەك بۇو، لە ئەزىزلىھە ھەمېشە خەمبار
ياودىتىن دۆستى شىرىينى گۆچانى دەستى
سوب سەھەرىيەكى سافى سوسنلى
بە نائومىتى سەرى نايمەوه!

J

دەزانى خۆ دەچىنە جىتى غەربىان
بە مەرگى خۆت ئەگەر چاوان سىياكە!

«نالى»

بەدواين خلتەي شەرابى كەدەر، كەوتە گيانەلا
ھەم خۆى غەربى و ھەم بەستەكانى!

K

«ئەرى بالاڭەت بەرزەو شۇرى ناوت نازانم
وەللا بە زمانى كوردى دىدەم قەزات لە گيانم»
لای لای لای لای
فنجانى قاوهى كەيلى مەرگەمۇوش، لە خشتەي بىردو
سەرگەشتەو مەلۇول، چاونەترسى بۇو، چىرىكە دەنگى
سۈورە قورىنگى ئاسمانى پەها

«جەمیلە» مابا، قىزى دادەپنى و جلى دادەپى و
بە سەر دولكەيىن تا رېزى پەسلان گەردوونى
نۇقۇمى دەرياچەي ئەشكى حەسرەتىن دەكەد!

L

ئىوارە وەختان بەرچنە كانى پە لە گىلاس و
قەيسى و ھەلۋۇزۇ سېتو لا لەنگى، بايى
نان و شەرابىن ھەرزانفروش دەكەد
چىركەي سەرمەستىش تىبىدەچرىيكان!

«نەكۆپىم نەدەشتىمە
كابراين قاچاخچىمە
لەبەر خاترى چاوكالان
لە دىنى عىسيايمە»

G

قەدرى من چەندە لەلائى دەولەتى دىنيايى دەنى
قەدرى ئەو كەمترو، ھەردوو لە غەمىي يەكدى غەنەنى
«نالى»

بە نەردو مۆرەي، لەگاوى رەنگىن
مەينەتەكانى نامورادى خۆى پىيوانە دەكەد!
ئىكىسىرى زىنى لە بۆى گولشەن و عەترى
عەنبەرۇ رەنگ و مەلھەم و زەنائى زەوالى
زەنجەفيلىگەلى زەمەھەرىرى پەق دەگەرتەوە
گەپىدەترين موسافىرىيەكى شەقى و رەوتەنلى
شكتى قەلەفە قەقۇكىشانى زەندەقىتىز دەكەد
ئەمېستا گۆرى بىتناونىشان!

H

كەللە وەك جەپرەي شەرابى پې نىشاط و تەرەماماغ
شىئى نەپ، ئاھۇرى بەر، گورگى سەفەر، قەمچى نەچىز
«نالى»

دەتكوت رەگەزى لە سلىقە سۈورە و بەكەرى
سېپى مەيخانە كانى ئاقارى شارى يەك يەك
تەى دەكەد، دواي بەدمەستى دىيگەر انەوە
كۆختە شەركە!

I

سالىيەكى رەبەق بىيجامەي بەرى جارى نەشۇرى
پاشان لوولىداو توورپەلېدايە ئاوى دىجلەوە!

ئەری لای لای لای لای

(لە صوبھى كاذىبى شەودا) .. چەقۇرپىشىرا!

Q

لە دوورپا پىزى ددانى
زەردى زىپىنى دەپىسىكايەوە
تىيىكەلى زەردە ئالىزى دەبۇو
هاودەمېتىكى خۆى
بە غافلگىرى زەفەرى بىن بىدا!

R

لاكىن ئەمە دونيا يە، گەھىن سوورە، گەھىن شىن
«لايُسأّل مَنْ عَاشَ، وَمَنْ مَاتَ، وَمَنْ فَاتَ؟!»
«نالى»

بەلەنگازىتكى بىن شوناسنامە، بە پېچى لۇول و پالتۇى درېشىو
بزە سىحراروى لە حەشاماتى بازارەكەندا بەبىن موبالات
دەخولايدەوە گىرفانەكانى تەۋى لە چۈكلاڭ
دەبىيەشىيە سەر [منال و مەزن] ان، لەبەر دوكانى
قەسابەكانىش گۆشت و ئىستقانى كۆدەكەرەدەوە
پووهە گۆرسان ھەنگاوى دەنا، رەدە پېشىلە
دەوريان دەدا، لە ھەمان شوئىن گۆرگەرېب كىرا!

S

كۆتۈريازىتكى رەھەندە دەساس، بە چاوى كىزى
دەپروانىيە قۇولايى ئاسمان، دووبەرى دەستى
دەدا بېيەكدا و لە دوايىن چىركەسىياچارەبىي،
كۆتۈرىايى داهات.. بە چەپلە لېيدان كەوتە ئاۋازىنگەن

T

پېكە قەدەحى پې فەرەحى بىن تەرەح و غەم
«ناولنىي، و نادىمنىي و غازىلنى بالاً فراج»
«نالى»

M

سى و جىڭەرخانە سەھەرى، كاتى ئىيىكەدەن
بەختەوەرتىرين مىرى سالۇوكان، تا سەھەرگاھان
دەكەوتە سەماو ساغەرنىشىن و بەزم و زەمزەم
پەيكانى ئەجەل دەرفەتى نەدا!

N

بە قىرەتى تىشۇ نەعرەتە شىتى و قېقىنەتى بەرزى
سامانىكىتىرين شەۋى دىزانى دەھىتىنە لەرزە
بەدەپىتىرين سىيامەستى بۇو!

O

ناوازەتىرين حەبەشزادەيەك، قابە شەرابى
لە سىلەتى قەبران-دا دەشاردەدە،
تارىكىتىرين شەۋىتىكى سېپى
بۇو بە نەخچىرى سەرمەت سەرەدەشى!

P

عومرى بىن حاصلى من چۇو بە عەبەث
ئەمە كەم ھەرجى ھەبۇو چۇو بە عەبەث
«نالى»

لە داخى عىيشقى شۆخانىتىرين قەرەجبەچكەيەك
كۆزگاى پەواپە لە لالە و چىنى و چىلچراو شۇوشە و
فەخفوورى، بە عەبەس سپارد، كە دۆزرايە و
لە ئەندەرۇونى ژۇورى تەنھايى و نەھامەتىدا
ھەللواسىراپۇو!

بالا به رزیکی پرچ قهترانی تیلماسکن په پوی
سوروی مه رجانی له نیوچهوانی خوی گری دهداو
«حربه» کهی دهستی دهدره خشا یه و هو
به شکومهندی له بئر په هیل و توق و بارانی
شه قامه کاندا چوست را دهستاو
شیستانه شوشهی مهی هه لد قوران!

U

لانهوازیکی ئالوودهی مهی و شهوانه له بئر
ئاسانه و خه بنه نگه کاندا لېتی را ده کشاو له پرخهی
خموی نائومیدیدا، به ده پری هات و
گپی تېبەرد!

V

عاشقی صونعی حەقىم، قوريانى رەنگى قودره تم:
چاوى ماوى، خالى شين، كولىمى سپى، زولفى سيا
«نالى»

بە كۆلى بلوېرى ئەقىن
له شه قامه کان دەخولا یه و هو
ئاوازى عىشقت و مەرگى دەزنى و
ھەورى خەمبىنى ئاسمانى
مېھرى نم دەباران
كزۆلەو چاوكز

پەنگ و رو خسارى خاسەرەنگ رەنگى
كە قالىن كەيلى سيماي ماتەمین
دەتگوت قدىسى كلىيتساى وە جده!
جوغدى ناوا ده چاوى تېبېرى و
لە سەرەمەرگا
چەپكى بلوېرى بۆ قە دەر هەلد!

W

تو نوشگوفته و هردى، من مایلم بە زەردى
تو هەمسەرت نەسيمە، من هەمدەمم لەھىبە
«نالى»

بوېرىتىرىن / غەزەلخوانى
رەوتەنېتىرىن / خانە خرابى
غۇرۇبەتكەشتىرىن مەستى سوراھى!
بە ياقۇوتى دل
مەينە تەكانى شەكەلى ئىنىلى لېكىددايە و هو
چەھچەھەى رۆھى دەرۋاندە گەردوون!

X Y

دنيا بە فيدائى قەددى بکە، دامەنی بگە
«طوبى لىن إختار على المآل مالا!»
مەم خەرە ها و بىھىيە بىھولى فىراق
دەستى من دامەنی تو رۆزى قىا
«نالى»

جووتى نامۇبۇون لەم گەردوونەدا
مەرگ و ئازى اوهو
خوررەمېتىرىن مۇورۇو زەمەنیان
ھەلددايە نىيۇ
عەبە سبارانى كەفى بادەوە
مولپەرسىتىرىن دوو كەمەرىبەستەى
بەر دەرگانە كەى كولبەى مەيکە دەو
سەوداي سەرشارى
دوايىن غەرغەرە شەعىشە عەي بۇونىان
بە فوغانى / دل / دامر کاندەوە!

ئەی مەسجید و مىحرابگەھت قىبىلەيى حاجات
بۆئەھلى موناجات!

«نالى»

سالۇكىتىرين غەجدەرزادەيەك
نەفرىنىتىرين سەقەرنىشىتىنەك
لە فەزاي تەنگى زەۋالىستانىتىك
نىڭكاي جوانى مەلەك بەچكەيەك
دەنۇسىتىنەو
دەشزانانى .. عەترى كافورى رفح و
رەوغەنى عەرسى سوبحانى مىھرو
ميسكى تاتارى جەننەتى دلەو
زەلزەلتىرين زىندانى وشەو
حەشىشىتىرين ھاپژنى مۆرفىم
دەسەمۆى ناكا!

وارانى رفح

بۆ: ھاۋپى شاعىرم «كەرىم دەشتى»

دېدەم وەدىدەت شاي شىرین چەمان
فىراقت قامەت كەردن وەكەمان
«مەولەوى»

١

عەترى حەشىشى عوزارت
يەكبارە سەرشارى كىدم
شىكتى پۆشاكى شەورەنگت
ھەلوداي سرۇوشى كىدم!

٢

منى سەۋدازىدە خەيلى خومارىنى ئالۇودە
بە مۆرفىنى مۆرفىم كۆبەكۆ كۈوچە تەنگە بەرەكانى
عىشق و ئۆمىيد تەرى دەكەم و پارچە كىرىستالەكانى
«دارما» دارماوم بىز كۆنلاكىتىتەو!

٢٠٠١/١٢/٢٩

٣

ھەلددەچى بۆكۈرۈزى دەرۇونى پەرتەوازى كەيلى
خەمىن، زىگار زىگار سرۇودەكانى فيراق دەچپم و
ھەرسى ياقۇوتىنى چاوم دادەرېتى!

٤

كۆتاھاتنى تەمەن چ پىيوىستى بە غەمگىنېيە
سەيرۇورەيەكى سەرشىتى بىكۆتابىيە و شاراي
دورپر و مەرجانەكانى مىرگى ئەقىن راھەمالى!

٥

زهمه‌نیش له‌تئ چلووره‌ی راپای
کاوانی کیوی قه‌ده‌ره و
به‌سه‌قهرخانه‌ی دلّم هه‌رس دینئ!

٦

دلّ له دلّ مه‌ده ئه‌ی یار
ئه‌وه‌دی پرووددا
جیئی سه‌رسور‌مان نیبیه!

١١

کات کات کاتیش به‌سه‌رده‌چن!
ئه‌ی تاکتین پاک و پاکتین تاک
بەفریام کەوه
غەیره‌ز توی بەخشنده‌و دلۇچان و مېھرەبان
لەم گەردۇونه و يېرانمدا چیتر هەيد!

١٢

ئه‌ی یار..
لەو شکەنستانی جىيانى
سەلتەنه‌تى شۆخىيە‌تدا
نسارىكىم پېيىبەخشى چى دەبى!

١٣

رېنۈئىم كە... توی سايەبانم
زىيانبارو دەرددارو خەفەتبارو
كەسەردارو مەينەتبار
لەم زىيدو زاگەی وجىوودە
پۆحى شەكەتىنەم پەنگىزىكە... پەنگ پېت

٧

«سرق» ش
لە كۆمەلیك ئامرازى فرييودەر بەوللاوه چىتەرە
شەۋزمىپرو خەۋزمىپرو چەۋزمىپرو رۆح ژمىپرا!

٨

رەۋىيەل رەۋىيەل
رەوه بېگەي ورپىنه‌ي پېتەكان هەلدەدەين و پاشان....

٩

ئاقىيەت
بەو عەترى زولۇنى تۈوجۈزۈنگەت
لە خشتەم دەبەي.. ئه‌ی یار
ئه‌ی خانومانىتىرىن یار!

١٠

لەنیتو وەھمیيکى بەرجەستە كراوى رەنگىندا
خانومان چىتكىدو گولشەمان بەعىشقاو
ئاودىر كرد
گولگەشت گولگەشت

١٤

تازه لهچی بدویم و لهچی بروانم
بیدنگی کرۆکی
مهراقه ئاتەشییه کان دهردەپری!

١٥

هاوار به مالّم.. به مەردە
گومپا گوناھبارانم نەبەی!
ئەی میھری بالا!

١٦

سووزیام.. سووزیام
ئەم سورمەی سویحانییه چىيە؟

١٧

تۆی سەرەحەلچەی زیکرستانى
جەزبەی وشە.. ئەی فرووستادەی عىشق!

١٨

لەم سیاسالى عومرەدا
وەش وەش
تىرى مەحەببەتى دوور ئەندازىت
پووهە دل دى
ئەی دىدە خومار!

٢٠

تا رۆزى پەسلان و سەلا
بە میوانت بىم
ئەی سولاقى ئاگرى حەشيش
منى «شودرا» ئى بەلهنگاز
ئاللىونى «ئەكشتەر» ئى
ئەقىنى قامكە يەسوعىيە کانى مەلەكە چەكە يەك
پادەمۇوسم و دلىش فەتار فەتار
نهواي ئىتوارە وەختانىكى ئارىزىگى بەزايدە دېنى!

٢١

شوق و شوغىلەو رۆزەقى
جوانسى راي ئەقىنى تەمەنلى
خۆزىيا بە رۆزى ويصال!
ئەي پەميدەترين ئاھۇرى
خوتەنلى جىلوهەگەرى رەوتەنلى!

٢٢

وەيشۈوەمەو وەشتە
ھىجرانبارم من
قارۇورە شىكىاۋ
يەخ بەرتىوەيە
ترسياڭ دلّم، خىل خانە وىران!

٢٣

ھەرس بە مالّم
عەنبەرين گۇنا
عەرەقچىنە كەت نەخشى يەزادە
وەركەمەر سىينەت

عه ترى فيردىوسه

غەرغەره واهات.. توھەر نەھاتى!

٢٧

منى سەرەدش و سەرگەشتەو بىچال
گرپەي ئاڭرى دۇورى دۆستانە
دلى ئەقىنیم ول ول دەنالى
چ رەنجۇر و خەمینە شەو!

٢٤

سەرپەۋىلەكە ئاھۇرى دىيارم
شەكەرپىز، سۆسەن
خەرامان بالا، بازووبەند وشە
دوعايى چاودازار بۇ توھەر دەخوازم!

٢٨

لېرە بەولۇو
تىرى ئەغىاران
تانەو تەشەرى بەد ئەندىشان و
سوزەي شالۇوران،
وەلەلەو فىغان
چۈون يەكە بۇ من
بەرانبەر عىشقى دىدە سىياوان!

٢٥

سەۋدايى سەرمەدىت
بى خوردى كەرددەم
بەركەنا رو رەند
قەلەندەر پەنگ زەرد
بەو بەو ئەي ئالا
ئەي لالە كولاھ
ساتى ئەلوەدا نزدىكە نزدىك!

٢٩

مەھمەھەي رۆحى فيگارم
بۇ زەوالىيکە
سەحەرگاھان چەنلى جوانە!
ئىوارە وەختان جوانتر!

٢٦

بۇول بۇول بۇوم
سووزيام

ھەمپازى دۇورىم
لۇولۇرى رەبانىم
چەمە ئىلها مەم
كەنەفت و زورھان خەمياوم خەمياو..!

٣٠

كاشانەيەكمان ھەبۇايە لەيرە
لە لالەو لاولاو
پشکۈرى عىشقمان دەگەشاندەوە
ئازاوهى ئەزەل دەپرایەوە
ئەي نەو نىھاڭى بەھەشتى گيان!

264

263

٣١

شنوی هه ناسه‌ی عه ترینت
و هلگی درهختی عومری
خه میاوم و هچرقدیننی
ئاته‌شی روحی توجینت
خهوش و خاشاکی
دل دهسوتنینی!

٣٢

تۆ به‌و «که مان» د شیتته‌وه
دله‌په‌بایستین خورره‌می
عیشقیتکی ئاگرین
به بالاًی رووباره‌کانی
شەودا ده‌که‌ی «مه جید» گیان^(*)

تنۆک تنۆک
تنۆک تنۆک
تنۆک تنۆک

ئاوازی خه مینی شەککه‌رینی جودایی
لە گەردنی سوراھییه زراقە‌کان
داده‌چوری و
زەخمه‌کامان.. ئاي زەخمه‌کان!
دەکولینه‌وه
دەکولینه‌وه ده ک و ل ئ ن د و

٣٣

ئه‌ی شکاره‌ندازی کۆتە باریکە‌کانی
ئیره‌می عیشق و په‌یقین
بە‌مجۆرە کۆتە‌لە‌کانی عه‌قل
بە ناخودا دلرە‌قە‌کانی دۆزدەخ
دەسپیّرین و
بە لیلاقە‌کانی و‌جدىش
سەرمەست و شیت و په‌ریشان
سەردەنیتینه‌وه!

٢٠٠٤/٢/٢

ئەرەنبا

ئەی لوطفەکەت خەفییو ھەواخواھ و ھەمەدەمە!
وھى سروھەکەت بەشارەتى سەرگۇشەيى حوضۇر
«نالى»

شەبایەکى سەرشیپتى فىدار
چىن چىن شاراي ھەلآلەمى
وھىجدى پەرت دەكىد!
پەرت پەرت پەرت
ئاى! ئەرەنبا
(تۆدانە مەرجانىيکى لە نۇورو دلىپە شەۋەنپىك
لە سەفاو ياقۇوتىيەكىشى لە جىلوھى مەھمەببەت و
دۇرجى شەھەر ئەبەنۆسىيەكانى خەمەينى/دل/
پۇشىن دەكەيتەوە)
ئەرەنبا! ئەى خانەزاتىرىن فەرمانپەۋاي
ئەمارەتى حوسن و غەزەل و نەشئە و
مېھرۇ عىشۇدو شکۇ!
بىيىسۇود بىيىسۇود
ھەلدانى پىستەپ
كەدەر و كەسەر و شەراب و حەشىش!
بىيىسۇود بىيىسۇود
خولىياو كەلکەلەى
مەراقى ئەزدى و زەلزەلەى ماتەم
ئۆھ.. سۈپەسالارى پەروپۇزىتىرىن
لەشكىرى خومارىنى نەواو نەواز و
زەمزەمە كانى ئىككىسىرى وشە!
تۆ بەكۆلى ئۆمىتى كافۇورىيە و
لەم مەزراى بىيىكötتاي ئەبەدىيە تەدا
بۇ كۈنى دەرۇقى!
بۇ كۈ و ئى

لەزىئە دازىدىتۇونە لەنجەدارەكەدا
«ئەرەنبا» ئى شىكۇفە بارانكراو
كاشمىيەتكى نارنجى لە مەچەك كردىبو
وھك دووپىشىكىكى دەريايى
لە لاسكى ناسكى گولە - نازنازى ئى بئالى!
تەرووسىكەيەكى ئالقۇز ئالقۇز قاوهىيىش
لە قۇوللايى چاوه زەردەكانىيە و دەپرىسقا!
وھك ئەھى لە بەرەم
ئاوىنەيەكى «نەرسىيس» يدا
وھستابم
سەرسام و پەرىشان!
تەنها لە ئاخىلەي رۇخسارە
بېرىنلىيە خوداوندىيەكەي پامام و
چىتر نا!
رۇچ / لە تە ئىسقەنجىيەكى هارھارى لىرىيکى بۇو
ھەر ئەھەدا دانەدەگىرسا!
عەتىرى ماكىاجى ئالى پازىنە
تۇرت و خەكەنەي مەستى كردى!
مەست مەست مەست
لە دەپرىش!
قەدەپرىش!

عیشق و نهواز

بۆ‌ه‌اورپی شاعیرم «فه‌رید زامدار»

ئەستىرە هەموو مەحود لەنیو نورى قەمەردا
يا شەمسى جەمالت شەوى گىپاوه بەفەردا؟
«نالى»

زەمەنت بە حەلەزۇنى لە كەمەرى
ئالاندووهو عىشقىش بە
سېلىسىلەكانى سکل و
خەتاكانى سەقەر!
چەنلى بە هيىمنى دەلەنگىتى
بە هيىمنى دەخەنلى
بە هيىمنى سرۇودەكانى
نەشەنە نەوازو نما و
جىلوەكانى جوانى دەچرى!
«لە دوورپاش، دوودى ماھىتكى خەنەبى
شەپۆل شەپۆل، سەرتاپاي بالا و شىكۆتى
فوستانى شەكەرىت دادەپۆشى»
ئەمېستا لەچى بدويم؟ ئەي يار
دەلىگارو رەحفييگار و لەشفييگار
پىويىستە، لە گەرددلۇولەكانى
عىشق و ئەجەمل و فەمنا بدوين!
ئۆف ئۆف ئۆف
بۆ‌وا پەشۈكاوى بۆ؟!
ھەر وەختە لە خەفتەنان
دەلم شەق بەرى!
دەپىم بلى بۆ‌وا پەشۈكاوى؟!
خەمكەدەم، وەي مەيكەدەم!، ئاتەشكەدەم!
بوھستە تۆزى بوجەستە!
ئەمېستا فەر جوانى!
ئەي زەمانى نەفرەتلىكراو
بوھستە تۆزى بوجەستە!

چنگ چنگ خشل و
عەترو عاج و عنناب و
گول و گواردو كل و كلدان و
كلچۆك و مەھ و ماكىاج و
مايە و سمل و سەممەن و
ستيان و بلاچەكانى
دەروونت بەسەرا دادەبارىنىم
ئەي تازەپەرى!
سوھاى سوبىحدەمى ئيرەمە
ھەلۋاسراوەكانى ئومىيەدى پۆح
تۆي نازپەرورلىق قورىنگى
ھەورە شىنىشىنەكانى فيردەوس و
لەنجەدارلىق كۆتەبارىكەى
سەنەوبەرەكانى ئەقىن
لەم سەرزەمەنى بىكۆتاي فەناى تەممەندەدا
ھىندە بە قەشەنگى لەژىز
پېرە چنارەكەدا وەستاوى!
سەرباكى سەپەروردى بىتمۇبالاتى گەردون
تاقە نقىمىيکى ئالى گەرداھى ساي گەردنە!
ئاي دلنهوازى من

با لهزیتر پیره چناره کاندا،
 تؤپه ئاللۇ الا کانى به خته و درى
 هەلددىن و هەلددىن و هەلددىن و هەلددىن
 به دېخت و كەساس و كەسەردار
 سەرنە نېيىنەوە!
 ئاي خوداي من ئەم كش و ماتىيىه رۆحىيىه چىيە؟
 دېوانە و سەۋادازدە خۆم!
 پېتىسىتە بدوتىن
 بىيەنگى لە خشتەي بىدىن
 ئاخ ئاخ ئاخ
 لهچى بدوتىن ؟ ئەي يار
 قامكى بلۇرىنى نوقمى شەرابى - كەسەر - و
 شاراي شکۇفە شىكەنى پەرشى وەزانى - با - و
 باغى باخەلى كەيلى قازمانەي - حەشىش -!
 لهزىتر پیره درەختە كەدا
 - ئەردەنیا - مەلهك بەچكەي - ئاتون -
 هيئىنە بە كەسىرىدىي سەماي دەكىردو
 هېيدى هېيدىش
 تؤپى ماھۇوتىنى قەددرى
 رۇوه و مىحرابە کانى
 ترس و عەددەم و پەرتەوازدىي
 هەلددى!
 ئاخ... دەخىلتىم
 شازادەي جەنەتى شىعرا!
 وەي سولتانى سەللتەنەتى
 هەورەبانە کانى جوانى!

مەستم مەست مەست
 سەرمەست بە عىشق و نەوازو
 نەونىيەلە كانى بالا
 لەم مىيەنەتى سەرگەشتەيى
 هەددەرى بۇون و داستانى
 بىيپانەوهى مەرگەدا
 - دل - بە بادەي مەحەببەتى تۈزۈ
 مەست و سەرگەردا نەبى ج دەكا!
 ئاخ كەستىل ئاخ!
 ئەي ناوازەتلىن توحفەي
 نەخشى يەزدانى!
 تووسەودا كانى - ئاتون -!
 «بە پىشىنگى نۇورى راستەقىنەي پۇوخسارت
 خەوش و كەددەرى دەرروونى خاپۇورم بىشۇرەدە!»
 ئاي كەستىل ئاي!
 دەبىن!

هەمېشە بەم - شىيە - يە بىرەشىتە وە!
 هەمېشە بەم - شىيە - يە بىلەرىتە وە!

٢٠٠٢/٦/٢٠

ئەردىيا...

ئەي جىلوه فرۇش!

بۇ: ھارپىسى شاعيرم «زاندا خەللىل»

كەوكەبەي طەلۇعەتى شاھانەبىي تۆم بورھانە:
كە لەسەر مودەعى، سولطانى مويىنە جەدەل
«نالى»

ئەي يار

ئەي گولە مىيناي مىرگە
ئەبەنۆسىيەكانى مەلەكۈوت

شەعشەعەي
ھەتاو و غەزدل و زەبەرجەد

پشکۆي بەرامەي فيراقت
سووتىنەرتە لە ويسال!

ئەي يار

ئەي مەھناز و ھەمپاز و ھەمدەمى
ئامادەگىيەكانى فەزاي لەتلەتى گيان
كاتنى لە چركە ئالۋىز و خومارىيەكانى
فەرامۆشىدا

خەندە خەنەبىي پېرۋەزەكان
بلىيسيە ئاقىقى بزەيەكى ناگەھان
دادەگىرىسىن

بزەيەك / لىتوانلىيوا لە جادۇوى
جىلوهەكانى خۆرو خەزىم و خەردەل و
خەرابات و خەتا!

پەيانەي دلى شىكستە كەيلى نەشەئى
شەرابى عىشق و ناردىنەكانى سەفا دەكاو
مەملەتكەتى / ھۆش / دادەرمى و

پرچ ئاڭرىتى ئارمۇوشىيى تى بەردەبى!
ئەي يار

ئەي چەپكە گۈنگۈ خۆرى ئاسمانە
ئەبەدىيەكانى ئەقىن، وەي

ئاخىن فەرزادى زىكرو پەيك و
مەحەببەت و حال و جەزىيە و شىكىز
و ئاونىگە ئالىتالەكانى

پەرەي گولە باغانەكانى وەجد!
عەترو پەشنىگى جوانسەرای سەر پۇوى زەمینە

بۇن و بەرامەو رەونەق و درەشانەوەي زىنەتى /
«مېحرابەكانى ئەبرۇ و خومارى چاوا و بلوورى گەردن و
مېخەكى زولف و شال و شەشادو شىكەم و شەمامە
شىدارەكانى بىستانى ئىرەمى باخەل»

ئەي پاكزادەتىرىن شۆخى تەرىقەت
وەي سوجىدەگەمى سرۇوش!

گەممەي ھەلەدانى نەرەد نامورادەكانى گەردوون
سەداي زىنگانەوەي پارچە خىشل و لەعل و لازۇورەد
موقەددەسەكانى حەرفەكانە

لە كولبەخانەي ۋالاى مىينابەندى و ئیرانەبىي دلدا
پەرتىبۈنى ھىيمى تەوتەمى تابىتى
ھىشىووی وشەكانە

پووهو بەفرانبارى پۆشاڭ و ئاتەشى پىيىت و
كەۋالە سەۋادايىيەكانى دەرۈون!

ئەی يار

ئەی توحفه ترین كريستالىك

لە پەلكە زىپينە كانى زىمەن!

بە لەنجهى بىزىنگە سوپحانىيە كانى مەستىر كە مەستىر

با غەزەلە غەمگىنىيە كانى غەربىي بچۈرم و

بەلکو تۆفانە نۇورىتى خەرامان!

تونىلە تارىكە كانى

ەمسىرەت و كەدەر رۆشن دەكتەرەدە

ئەم خەلۇوتى تەنبايىيە پەسۋۇز مېحەنەتى

زەھراوىيە دەخروشنى!

ئاي خوداي من، خوداي بوزورگ

مېھرە بەخشىندەيى هەر شايسىتمە

شايانى تۆيە، تۆي دلۇقان

فرىام كەوه فريما

«كاستاليا» ئى پە دورپۇ ياقۇوتى غەزەلى

ئىستەتىكىم لە ژەنگ و ژارى دلپەش و بەدەنەر و

ناكەسبەچە كانى بوغۇز دەغەز بىبارىزە! ئەي خودا

ئاي كە قىزىدونن / كرمگەل و سىسارك و سەرگەر و

جوغۇدو باشۇوكە كانى كىينەي و شە!

چەنلى جوانى جوان جوان جوان جوان

«فييردهوسە كانى مۇرفىم و

فييردهوسە كريستالىيە كانى ئەفراندىن»

بەسۋۇز مېھرەبانى خۆت، ئىلهاامە ئىلاھىيە كانى

پىتبەخشەو، دەرىازم كە دەرىاز

منى دلخاپورى شەيداوا سەرگەردانى، عوريان

لە عىشىقى سەرمەدىت، فيدائى شاراي شىكۆي شەوانى

شىكەنلى ئەزەلى نەبىم چى بىكەم!

ئەي يار

ئەي دىيدەخومار

وەي ئاھووی پەمیدەتاريكييە سەۋەزەكانى

ھامۇونى ھەلەلە بەندۇ ھەدەرى

ھەر ھەرى - بۇون - !

با تۆمارەكانى عىشىق و عومرو جوانى

دەپىچىتەوە ... با با با.

ئاگىرى شەيداىي و دەرياچەكانى

مۇرادو ھۆگرى

پەر خۇلە كەوەي تەنھاىي دەكا .. با با با

خەون و خورىدەم و خولياكان

لە خىستە دەبا .. با با با

ئەي ئاگىرو خۇلۇل و سرۇھو ئاۋى حەيات

«وەي زوھەرىي زەھرايى» ئاسمانى

ئەمارەتى دارەمياو و دەيجۇورى من

ئەي زىزىنلىرىن پۆرى دەلال

لەو - سيناى زىنەدگىي رۆحمدادا!

بە رەوشى بالە فەرىي يېتىمبالاتىيە وە

چەنلى جوانى!

دەخىلىي ھەلەمى ھەلەلى پەرپۇشاك و

قەدو قامەت و لارو لەنجهى

ئېوارە وەختانت بەم!

شىكەنت / بۇنى مىسىك و غۇبارى پاپىرۇسە كانى

ئەزەل و فوارە ئەفيونىيە كانى كىيلگەي

خوداوهندى لىنى دى و عەترى ھەناسەت

گله‌سده ره خاسه ره نگه کانی - دلمن -
 خر هه لداشتني پهله ههوره نائوميده
 پهنه زه ردو رده شه کانه
 خوناوى کازتیوهی رو خساری بروزنیت
 کشانی ئهستیره نامرا دو که ساسه کانه
 جيلوهی حمشیشی جامی جوانیت
 و دره .. با له به ردهم
 گوزه شه رابه که سیره کانی
 عهدم - دا سه ما بکهین و
 سرووده سه قهربیه کان بچرین و
 ئیسیته بره قه کانی پیت و
 زینده‌گی ئای زینده‌گی !

کاشانه‌یه کی که شخه‌ی ره نگرپیز کراوی رازاوه‌ی به
 نه غمه و نه او نهوازو ئاوازه ئالۆزاوه کانی
 حمه سرمهتی /
 حمشیشکیش و جه فاکیش و
 نیگارکیش و چه قز کیش !
 و دره گافیتیکی تر ... تریفه -
 گوله که تانه کانی
 با غی سه رای سهوداییمان ده پرووكیتنی !
 ئیمهه گومراو سه رلیشیتو او .. لم
 دوو به تلی شه وه شیتو او دا
 دواین دوردی شه رابی عیشقمان نوشی و
 و تل و سه رمهست و سه رگه ردان .. به رهه کوي ؟ ئه خودا
 غەزمان هەلدداو

مه زموروه کانی ئه قینمان ده چرى و
 سه رزه ده سه و دازه ده مهینه تر ده
 ئه خودا ، ئه میستا بۆ کوي ده رقین ؟ بۆ کوي
 نه زه مه نه مولکى ئیمه يه و
 نه ئاگر کا زتیوهیه کانی رو خساری جوانی !
 هاوارم کرد .. هاوارم کرد ...
 ئه ره نیا ئای ئه ره نیا !
 گولفرؤش ، جيلوه فرؤش ، وھی باده فرؤش !
 گه داین واله بھر قاپیی خه راباتی قیان - دایه !
 «که چاوی مهستی و درگیتار» ئه خودا
 نیلو فه رستانی شکه نی تیکه ل به
 ره نگه ئاگر بنه کانی قودرهت و
 بزه بلوورینی گوله لا ولاوی
 لیتوی ده سووتا !
 شه و لته خەلۇوزیتکی هار راوی پر له
 دهنکه کافوررو پارچه کیستال !
 داده پژا و داده پژا و داده پژا و داده پژا !
 ج خەیال ستانیتکه ئەم عیشقە ، ئه خودا
 ج خەیال ستانیتکه زیندەگی ، خودای من
 لە دوریانه تاریکی قاوبییه کەدا و هستاین !
 هېیدى هېیدى
 - دل - ده رقیی و دل ده رقیی و دل ده رقیی
 شەقللى خەفه تیتکی شکوداری خودا يى
 لە رو خساری عیشوداری داده بارى !
 ئه ره نیا ئۆف ئه ره نیا
 کار ما مزه سه رگه ردانه کەی با غی سەفا

بەم عىشۇدۇ نازى غەمگىنېيە وە
چەننى جوانى!

تازە چى دەكەين ئەى يار
ئەى چاو خومارىتىرىن يار!

ئەردىيى مۇغبەچكە ئەگىرچەلى لە ئامىتىز دەناو
چىن چىن چىن چىن

پېچە عەتر پۆشەكەرى رووهە
تەرىفەتى قەددەر پەخش دەكەردو

بەتىلەتى چاو لە تىشكە و نېبۈد
مەھەببەتىيەكانى ئاسمانى دەپۋانى و

تەنۆك تەنۆك تەنۆك
جىلوەتىيەكانى يەزدانى
تىكەل بە دەلۋەتىيەكانى

زولىمەت دەبۈون.. زول مەت...

٢٠٠٢/٩/٢٩

تەقىلىكە فىردىسىيەكانى

ئاهورا

بۇ: زناكىيەكانى

ئەسىرى سىلىسىلەتى بەندى مەھارى سەرقەتارت بىم
كە دەمكىشىتىنە رەوضەتى حەمە و دەكۆ مەجنۇننى دىوانە
«نالى»

لەوي

«لە بنار چىبا سەركەشەكانى زاگرۇس-دا،
دانىشتنىن» و
«تەمبۇرەكانمان بە چىلى دارگۇزىزەكانا
ھەلۋاسى»

- لەرزاڭ - لەرزاڭ لەرزاڭ
سلسىلەكانى زىزىزە زىبىنى
زىندانى رۆحى دەلەرزاڭ!
ئاگرمان ھەلايىسان و

سولاحىيەك شەرابى - ھوم-مان نۆشى
عىشق سەرمەستى كىرىدىن.. سەرمەست
«رېيان / لە پانتايى پۇوارىتىكى زوڭالى
- زايىزون-يدا

ھەلەلەرزاڭ و شەپۇلى دەداو، گولەرۇن و
دەنكە راپىانە شۇوشەتى بەتال و شۇول و شەم و شانە و
چادانە رەونەقدارەكانى رووهە مەفتەنە
بىيکوتايىيەكانى قەددەر راەدەمالى»
شەيدا دەمىتەلاو گرفتار

به دهوری - ئاتەشكەدە-ى ويسالا
خولاينه وەو خولاينه وەو خولاينه وەو
زەمزمەھى- زازا- كامان چپى و
چاو رۇندكى تېزا رۇندك!
(لە دوندو كاوانە دور دور و غۇبارىيەكاندا
پۆل پۆل قەل و سىسارك و دالاش
چەشنى تەنكە كۆلارەي رەنگاورەنگى كاغەزىن
لەرzan لەرzan دەمەيلكەن!»
لەولاوهيش

سپەو ژۇوشك و گاي بەلەك
بە گردىلکە وەنەوشەيىھەكانى ئاودادانيا
وەردەبۈون!

لېرە
ژيان/ گولە نەسىنەتكە لە
شىلەكانى خەشخاش و كحول!
بۇنى دەكەين و مەست و كەسىرە را دەكەين! را...
(ئەي «باخوس»ى بە عىشق، خومارو فيئدار
زىنەتكى بەلەززەتى شەرابى تىسناك و
حەزو ھەۋەسى سامناك و ژارى ھەلايلى
مەھەببەتەوە، ئاگرىترو مەزەدارېتە)

چەند زۇو رەونەقى نۇوري
پىستە ئاونىنەيىھەكان لەنیيو دەچن و
پەنگرى ئارەزووەكان دادەمركىيەن!
وەك دامرkanى سپاتىتىن چەپكى ئىسىك و پرووسكى
برىقەدارى دخەمەيەك.. دخەمە!
ئاھورا ئاي! ئاھورا

- من- بۇوم پىشىنگى ئاللىتونەكانى جوانىم
بەكىلگە ئاقىقىيەكانى خۆشۈيستىا
پەرت كردو قەقىنەسى- شىعەر-م لە
زىنداڭەكانى زەمەھەرېرى- ژال-

دەرباڭىزكەردو، بەفرى ليتو بەبارم بە¹
پشکۆكەكانى شادى كۆزاندە وەو
دانسىقەتىن دەسنوسى كەرگارىم
بە ئەتلەس و سوندوس و ئىستەبرەقەكانى
عىشق پېتچايدە!

گەر دەمزانى، ئاي كە دەمزانى
-وجوود- بەمشىيەدە بەرددە امىيەكانى
خۆى دەپارىزى و
بىيەوودە- نەرد- ھ بىيەمۇلاتىيەكانى
ھەلددە

ھەرگىز بىرم لە خاپۇرگاي / عەددەم / نەدەكەرە وەو
لەفاويىك- ھوم-ى خاتىر جەميم دەنۇشى و
بە ئارامىيەتىن شادىيەكى كۆشىنەدىي خۆم لەنیيو دەبرد
وەرە ئەي ماھى ئاسمانى - سرۇوش-
لەم شەۋستانى بىن پشت و پەناو پاۋىرەدا
غەرېب غەرېب لە تەكمابە

وەرە وەرە .. بەبىن حوسنى چراخانت
ئەم گەرددونە پەزىمۇرەدە، چ مانا يەكى ھەيە؟
ئۆوھ.. ئەي بەندەوارتىن شۆخ! وەرە وەرە
(نەشەو گەممە نەيزەكىيەكانى
لىنى دەپرى و
نە رۇزى كۆچە سوور سوورەكانى

کوست و که سه ر»

پشکوکانی حه سر دت و فیرا ق

پرینی سه رب هز تر کر دین و

ئومیت ده کانی رق هه لپ روکا

ئم هه مموه ههول و هه لچون و لیک دانه و دیه

له پای چی؟! گه ر عیشق نه بوا يه عیشق

نه شیعر ده ما نه چرکه خوماری بیه کانی جوانی!

ئای! خود ای به خشن ده دلوقان

لهم ئاگرستانی يه ئس و لهت لهت بوونی

د درونه دا فریام که وه فریا»

- دل - گوزه يه کی به تال و

هزريش مه نزلتی به تال تر

له سیله ی بورجی خاموشان

چ گوشه ندیکی به ژاوه ژاوه وجود!

د درون یه کباره هه لکرو وزا

ئیمه دل بندو ئاته شزده

دل بسته کانی بیکن له

کافور و ئاگر و حه شیش!

هه لودای ئومیدی کی جاویدانه

یه خسیر به چرکه کانی ئیسته تیک

ب خر قشی

ئه زه بونیترین دلی پار او زارو زه لیل

زه ما وندی شکوی سرو و شته سرو و شت

ئه ره نگر پیش کردنی که قالی

زه مهندو ئاریزو کاریزو زه نویره، و

زیزه زورگ و توحه بی تاویرو ته لانه!

لیزه هه مموه شتى به شه قلی خاموشی و
سه رسامی بیه وه له نیو ده چی و
پاژ پاژ له جه رگه قو ولا یه تاریک و
نادیاره کاندا! ون ده بی!
له ولی، له بنار چیا سه رکه شه کاندا
هاره ی له رزانه ی - له رزان - به جاری
سه رشاری کرم و / باده یه ک /
جیلوه ی جوانیم خواره ده و
دیل و دیوانه و په ریشان!
جوانی / ههوره بروسکه بیتمو بالاتی قه ده ریبو
زه بری ناوه خته لی و هشان دین و
توانای بی رکردن هه دیه له کیس داین
گو د بووین گو د، په تیاره ده سه و دازه ده خوم!
ههودا ههودا پیشوهدی
که مه رچینه ثار مووشی بیه کیم را ده موسی و
د دبور اینه ود»
بر او ام نه ده کرد ئه و ئاوینه ته مه گه غردنگه
فیر ده و سی بیه که سه رتا پای له شی دا پیشیوه
به مشیوه یه له خسته م ببا»
ر زه که سیره دل که سیره له شکه سیره
ئاسمان فواره یه ک پارچه پارچه کریستالی
میه ره مه حب بیه تی یه زد انى داده باران!
که واته با برقین! به ره و کوئ؟ نازانم نا نا
کات / شه ویکی بین ئاگر و بین شه راب و جوانی بیه!
له رزان له زیز په له ههوری کی خه والوی خو له میشیدا
گوله لا ولا ولی زرد و مور ووی مور موری دره شاهدی

له بسکت دهئالان و زرنگهی لهرزانهی ددهات!
لهرزدکه مهر / ددهداو له پکه کانی گمردنی دددره خشا
لهرزدکه مهر / ددهنه و له قاقای شیستانهی ددهداو

هیشیوی وشه تلیاکییه کانی دهپرگان و
هله لهی فیکه کانی پیت دهبرگان و
پولووه شینشینه کانی ئاتەشخانهی

-دل - دهگەشایوه
ئاهورا ئای! ئاهورا

ئاهورى دهالى مېرگە مەزمۇرییه کانی گیان!
وھى میسکى سیلسیلە پیرۆزه کانی زاگرۇس و
چراخانى ئەشكەوتە تاریکە کانى شیعر!

ئەم - ئاران -ى مەزاداییهت بە - ئاراس - ھکانى
قیان و پووگە کانی خۆرو چەھچەھە کانى

تەیرى - بەھمن - ئاودىرىكەد
ئاخى پەركە مدار

بە ئاگرى سورى سورى گوناھە کانى خەلىقەوە
دەلەنجاۋ كاتزا زىزىنە کانى نىيۇ جەرگەى
ھەناوى بە میتالە بلاچەدارە کانى

ھەدر دەسپارد ھەدر
ئاهورا ئاي ئاهورا

ئەو ھەموو گابەردە چەرمگ و تاوىرە بلوورىييانە چىن؟
خورپە سرووش، ئاگریان تىبەرددام و دانەدگىرسام!

بىرم لەو كەۋەستانە جوان و ترسناكە دەكىدەوە
(عەترى پۇشاڭى شەۋەزەنگەنگى و میسکى
فەرىكە لەشى، دەپرژان و بىن سەرەجەد گىانيان
پېنگ و حەشىش دەكىدم)

-له رزان - له رزان له رزان
تافگەی قىزە خەلۇوزىيە کەی پۇودو ئاسمان
دەشىۋان!

بۇنى خوم و خەنەو خەفەتى ئەبەدىيەتى لى دەھات!
لە پېر ھەستمان راگرت.. كە ھەستمان راگرت
جربىو جربىو جربىو
غاق غاق غاق غا.. قق
ئەمجا چاومان ھەلبىرى... چ چاوه ھەلبىنىيک!
پرودش پرودش... پرودروش
ئۆوه.. ئەي فېندەتى تەخت و بهختى جوانى!
وھى! تۈرپەبى عەرشى عىشق!
ئەي ئەو بۇونەوەرەي كەوام لېتەدە كەي لە
ئاگرە کانى - وەجد - و - حەنان - و مەينەتە کانى
تەخت و تاراج و چەپاۋ بدۇتىم
لەچى بدۇتىم لەچى?
«دوو بەتلى شەۋ راشقاۋە»
دەرۇونم كەيلى حەشىش و چاۋ خەوالوو،
خەرىكە دەبورىتمەوە!
لە مىحرابە يەزدانىيە شەۋەرنگىيە کانى راما م و
پەشۆكام.. ئەي خودا، چ نەخشىتى سوبەنەيىه!
«لەھى» يەك ئۆخىن و سوکنایى قودرەتى
سەرتاسەرى دەرۇونى داگرتم»
نىيگاكە ئاي كە نىيگاكە!
دەپىتىم بلىنى بۇنىيگاكە!
لەوئى لە تارىكىيە وېران و كوشىندەيە كەدا
پېيىستە دىدەنلىي

ئەو سىيىه رە سپىيىه مەشخەلدارە بىكەين!
چاودى.. دەچاودى! بۇوا پەشۆكاوى؟
دەپىم بلىتى بۇوا پەشۆكاوى؟!

چەننى بەلەز ھەلدىلەر زى وون دەبىن و
كە تەجەللاش دەكە، بەو پەرى مىھەر شىكتەمىندىيەوە
لە لووتکە پېرۋەزكە ئىچىايى - سۈيھان - رادەمەننى و
گورج گورج گورج گورج

ناوازەترين توحفە مەزدایيە كانى
قەللا خاپوركراوه كانى، لە گۆشە كانى
- دل- دا

حەشارددادو حەشارددادو حەشارددادا
ئەي زاگرۇسە كانى ئەقىن
وەدى! پىيىدەشتە كانى خەتا

ئەم ھەمۇ دورو ئاورىشىم و سوندوس و كەتان و
دەسنووسى ئالىتونىييانە بۇ كۆئى بەرم؟! بۇ كۆئى
ئەي ماھى من ئەمېستا لەكۆتى؟

شەو راشقاو سىتىرى ئاسمانى ئىلھام بىن جرييەو
دلخاپورو روچخاپورو دەرروونخاپور
بە دەوري گابەرەدە چەرمىگ و سىحراروييە كانا گەپاين و
لە زەمزەمەمان دا زەمزەمە

بەرچنەيەك مۇوروو ئەرخەوانىيەن
پەرشى ئاسمان كەرد.. ئاسمان!

ئەي نۇورى رەھا.. منى سەرمەست و سەرگەردان
سەرچاوه كانى سرووش بپارىزە!
پارچە قورقۇشمە مىنايىيە كانى پىيىتى رەونەقدارى
دەرسىكايەوە.. چ بىرسكانەوەيەكە! ئەي خودا

دانە دانە شۇعلەي ددانە سەدەفييە
نه خىسى ئىلاھىيە كانى
دەرژانە نىيۇ پەيانەيەك لە دورۇ خەندەو
لە علۇي بەدەخسانى لىتىي، شىلەي شاتۇو و
- ئەناناس-ى ئىرەمى لى دەتكا
ئاھورا ئاي ئاھورا
ئېرە زاگەي - پۇرۇ بەفرو تفتىلەكە نازپەرورە كانى
ئاگرو تەللا خودايىيە كانى عىشقە
عىشق عىشق عىشق
عومرىش چەند دلۇپە شەرابىتى
بەندەوارى پېيالەيەكى خالى!
ئەفسوسوس!.. ئەو ھەممۇ
پووبارى رۆژانى تەمەن و ئاگرى ئاھوراي رۆخسارو
ئاوازى فۇزىم و لافاوى خەندەيە،
بىرىتىتە - ديار-ى دخەمەيەك!
لەۋى لەبىنارە پېرۋەزكەدا
سەمامان كردو پالىتوكانان
لەخۇلە كەمەي پىشكۆكەنە فېراق ناو
گالىيسكەيەك دووكەلى كافۇورى و
ساباتىك تەمتومانى قەنەوزىيان
بەدواي خۇدا پاكىشى!
زەمەن / لەتە چارقەگەيەكى ئاگرىن بۇ
دللى لە پېراسكەيەكى خامەكىدا گىرى دەداین!
ئاي خوداي من
چۈن لەبىرت دەكەم چۈن!
گىشتى لە پىتىناو توپى، توپى خودان

تفتیلکه له نجده داره کانی فیردهوس و
میحرابه پیروزه کانی سوچدگاهی حوسن و
ئیکسیری نهشئه کانی شیعرو ئاگرو جوانی!
تازه چی دهکهین؟! دهپتیم بلئی چی دهکهین?
لهوی لەبنار چیا سەركىشە کانی زاگرسدا
ئیمهی فرزندە ئەشقى و لاسارە کانی - خومار-

چاوخەواللۇ دەدواين، چاوخەواللۇ بېرمان له ئومىيە ئېرىھىيە کانی شەبەنگە چەرمگە كە
دەكىدەوە كاتىزمىرە زنجىر پەشە كامان رۇوه و گولشەن و سەنەوبەرە كان هەلددەداو بە تۈرىقە و
قاقاى شىستانمۇدە - تاجە ئەلماسىتىك- مان بۇ خوداوندى شىعىر چىتەكىدو خىنگەى
لەرزانە تفتىلکى قودرت دەھات و جامى دل لە بالەب شەرابى ئىزىدە حوسنى دەنۆشى
و لازورىدە ليمۆيىھە کانى - زناك- لە سوولاقە کانى خوتىدا دەگەران و ئاوىتىھى
جەزىبە عىشىقى و غەيىبىيە کان دەبۈون و بۇنى ھەلەلە کانى رۆح سالە پىتىن دەرقىيى و ..
يە كىبدەم ھاوارمان دەكىد..

مارلىۋ ئەي كىستىقە مارلىۋ. لېرە لم خەراباتى گيانىدا، دەربارە دەپشى بويىرى و
چەرىزىيى و حەشىش و مۆرفىم و ئاگرو ئىزىدە مەرگ و مەى و سېيكس و وجود و
سۆفيزم و جوانى و نەھلىلىست مشتومرمان بۇو- لەپر تىغى چەقۆيەكى ئەلچەدارى دەسک
قاواھىيىمان له پانتايى مىزە مەخەمەلپۇشە كەمى مەيخانە دل و شىعىر چەقاندۇ.. ھەمدىيس
ھاوارمان كرد مارلىۋ ئەي مارلىۋ.. نەفرەمان له گيانى بەدەپى مۆتكەكەو جو عمل و چىكۈس
و سېيكلۆبە کانى شىعرو و شەكىدو لە سەر رايەخى كولتسورىتىكى لېپەپە لە بەرەبەرە دەكانيا
پاڭشىن و

لە عىشقە ئاگرىن و ئېرۇتىكىيە کانى
لاقەو تابان و سۆلاف و لەيلاي

حەبەشزاد / و غەجەرززاد / و مەلەكزاد / و ئاتەشزاد ..
دوانى.. كەچلىن پارچە چلوورە کانى باسک و
بلۇورى سىنە دەكىرۇن و لە بازنه يەكى
- سېزىف- يدا تاۋىرە کانى عىشق و خوين و شاوهت و
مەرگ و جوانى ناخى يەكدى دەھارن!

پاشان- راکى- مان نۆشى
سەرمەستترو دلەمەستترو رۆحەستتر
-لەرزان- دانە دانە شۇوشە جوانە کانى كەھولى
دەلەرزان و شەپۆل شەپۆل زەلزەلە
موسىقا غۇرەتىيە کانى و شە دادەرژان و
/ جوانى / دورو ياقۇوتى موبىن بۇو
پىتكە کانى پې عىشق و ئەشىن دەكەد
ئەي - باخۇرس - وەي خودان مەشكەي شەرابى
ھەۋەس و جەزبەي لەنجەدارى جەستە
قول قولى قەرەبەي - ھوم-ى دل
فەرزايد كە .. بەزەھرو ئاگرى مەحەببەت فەنابىن! فەنا
سەرۇوشتى شىكەنلى نەرمەر لە - شەودەر -
دەنە غەجەرەبىيە كەى توحفەي دەسپەنگىنەي قەدەر
لىلىسى خەناوکەي گەردنى زرافى بۇنىخۇشتى
لە عەترو عەنبەر و ئەكاكىيە عەدن و
دۇوكەلى - سەندەل-ى ئاتەشى ئاھورا
ئىيمەي بەچكە ئەشقى و لاسارە کانى خومار لەوى
لەنیو چىمەنە ئاونىڭدارە كەي مەيكەدە زاگرۇسىيە كەدا
چەنلى بەھىتىنى دەدواين و بەھىتىنى بېرمان دەكىدەوە
بەھرى دل يەكبارە دەسووتاۋ
مەخۇمور مەخۇمور قەيە کانى ھزرو سۆز
ھەلددە دەشانە وە بەھەنە ئەرچەخەشە
لەحەزە - نەرسىس- بىيە کانى - حەرف- مان
تۆمار دەكىدو تۆزە تۆزە يىش عەتىرى
شەوکراسى - عەدەم- مان دەنۆشى و
ساغەرى پې ھەلەلە سەودا يىمان
بۇندەكىدو لە ئاللۇزىيە جوانىيە خودا يىمان

رآدهماين و رآرآدهماين..

سویحددم ئای! سویحددم

لەبر لافاوی پىشىگە ئاللىتونىيىهكاني

-مېھرى يەكتا-دا.. دەلااينەوە

لەشمان لەشمان لەشمان

بەر دوشەكاني گۈنگ دەداو

-لەرزان- قاقا پىتىدەكەنى و

بۇ مېخەكى هەناسەئاتەشكەدەي- وەجد-ى

جۆشىددادو تەنكە ئاگەكاني گيان

پەرت دەبۇن پەرت پەرت پەرت

بەمچورە- شەراب- شووشەكاني

شەرم و شىكۆ دىرىزىنگى

ھەپروون بەھەپروون دەكاو

مەرجانەكاني حەزو خورپەم و شەيدايى

دەدرەوشىئىنى و

تۇرى مەرگ دەخاتە بەر زەلزەلەي

گەردەلولەكاني عىشق و جوانى

زەمەنيش / رووبارى لىل و شەكەت و ترسناكى

چارەنۇوس.. بەلەنجە دىئىنى و

شەودىئى و بەكش و ماتىيەوە لە قاقاي

شىستانەي- ئەجەل- دەداو

پۆزىش زەنگىيانە قودرەتىيەكاني

خەندەي خەمبىنى - عەبەس-

لە سەبەتەي- دخەمە- يەكدا كۆدەكاتەوە

كۆ... .

كەڭىلەكاني قەدەر

ھەرچەندە كە عمرى خضر و جامى جەمت بۇو
چونكە ئەمەلت زۆرە، چ عمرىيىكى كەمت بۇو!
«نالى»

١

«كەشتى» يەك لىيانلىيۇ لە سەرخۇش
لە بەزى گۇناھ و گومان و زولىمەت و
دەرىيابىك شەرابى تەقىگەر و
كەفچەرى نەشئەدا
بە لەنگى دەلەنگى و
بە لارى دەھەزى
گومرايى پووگەكان
بە تەمى فىراق و
تومانى قەدەر
دەسىپىرى!

٢

نەودىكان.. زەبەرچەدىرىن
تەرزەو بارانى بارىن
بەخور دادەزىتىن و رادەزىتىن
گوزو گومەت لەنیتۇ دەچن!
چەند دانە گۈلە باغىيىكى
پەزىمور دەي ئاھ و حەسرەت
لە سىلە و تەم و تارى و تەنى و تەۋەن و
ئىنجانە و زەمەندەكاني - زەمەن-دا
جىيەدەھىتلىن! جى

٢٠٠٢/١١/١١

۳

دلم له دهراوى - تەسىنیم-ى
 عىشقى ھەللىكىشاو
 لېيە بۇوم لېيە
 لەبەر دەم ئاونىنەمى يېمۇبالاتى
 زەوالى زەمەندە
 دەممەورۇو كەوتىم و
 ھەۋياو ھەناسە ساردو
 سەرگەردا

٦

ئەى زەنبەرىتىن زارۇزىتىچى جوانى!
 وەى بە قىيانىتىن وەجاغىيەك
 لە يوسرو مەرجانەكانى بەينەت
 ئاڭىستانى بوركانى مەحەببەت نەبى
 ئەم دەفرى عىشقى گيانە
 چلون
 لېيۈرۈز دەبى لېيۈرۈز!

٧

ئەستەمە نىشانەكانى وەجد
 لېكىدرېنەوە
 كولبەيى - دل -
 خاپۇرترە لە مەرگ!

٨

چەندىن جار بە پەرىشانى
 نوقمى دەريا سەرمەستەكانى
 ئەقىن بۇوىن و
 - دل - تاقە حەرفىكى حەشىشىنى
 پى نەنۇوسرا!

٩

بۆم نەكرا جانتا كىرىستالىك
 وشەي پىرۇزى ئەزەلىت
 بەسەرا دابارىتىم و
 بە ئاودەرۇنى سوبىحانىش
 لىيسپ و سىنە و كەزىت
 ئاونىڭى كەم ئاونىڭى!

٤

دۇور لە نۇورى فنجانەى
 كولىمى گولنارىت
 - سىنا-ى وشكەرۇقى قاقپە
 ئەم رۇحى رەوشەنى شىعە!

٥

لەبەر سايەھى چناوى
 دۇرپۇر مەرجانى
 پەرەپەرەتىدا
 گىرۇددە خانەخراب
 غۇبارى عومرى باپردووم
 بە خىنگەھى خىشلى وشە
 سەرسەتىتە كانى ئەقىن
 ئەڭىم دەكەم ئەڭىم!

نازانم له چی بدوييم و له چی رامينم
ئيواره وختان له پر داده رژئ و
تؤيش بهم خهسله تى دوودلبيه گولگولبيه و
تهنکه ئارمووشىكى بهر پيوارى ئاگرىن
خەرمانەي دەوري بالاتە!

بەردەوامبۇون ھەمېشە
وەزىنى وەرزەكان دۇوارتر دەكا و
- لالە - تەنى پۆشەكانى
ھزر و لېكىدانەوەش
لىيەل و خامۇشتى!

لەو بەرخۆرە خۆشەدا
كۆما كۆما
شارا قەشەنگەكانى
خوتى زەرد و سوپەندى سياو
بخارى سېيى/مان دەسۈرتاند و
شەرائى ئەفسۇن و عىشق و
مهىنەت، سەرشاشى دەكىدىن و
تنۆك تنۆك تنۆك تنۆك
چاۋ ئەسىرىنى فيراقى دەوراند و
دلىدەرۇقىي و دلىدەرۇقىي و دلىدەرۇقىي!

بەو ئيوارە ئارمووشىيە!
رەۋىلىيەك ماسىيگىرى تۆرەوانى تامەززە
بە بادى ھەواوه
خۆ دەلەنگىيەن و دەلەنگىيەن و دەلەنگىيەن
سەردىينە سوندوسىيە سىيمىنە كانى
زېپخانەي زەريماچەي زناكى پەچ
پام دەكەن و

سوندوس و ئىستەبرەقەكانى
پىچشى دورجى مەھبىبەتى
- دل - دەركە
ئەمېستا فە جوانى!

- قومرى - دەيگوت: دەك دەست و مەچەكت بشكى
پىم نەگوتى:
كەرپەن(*) خراب لە - ئاقىستا - دەگەن
خراب لە ئاقىستا دەگەن كەرپەن
لە ئاقىستا خراب دەگەن كەرپەن
دەگەن خراب لە ئاقىستا كەرپەن
دەگەن لە ئاقىستا خراب كەرپەن

* كەرپەن: ناوى تاقمىن لە پىشەوایانى دىتپەرسەن، دىتو، بە ماناي خوداوهندو ئافەرىيدەگار، بەلام زەردەشت ئەوانەي كە لەگەل ئەو سازگار نەبۇون بە دىتو ناوى بىدوون، واتە «دىتپى قىن» .. يان ئەو كىنە لە دلانەي كە دىزى مەزدەپەرسى بۇون. بروانە كتىپىي «ئەمۇيىستا» .. نامەي منىيەوى زەردەشت، وەرگىپىي بۆ كوردى، عومەر فاروقى، لە بلاوکراوهكانى دەزگاي - ئاراس - سالى ۲۰۰۲.

دانه دانه.. به بهژی
گوله لیخن و تارییه کانیان
داده دهن دا!

۱۶

له لیپهواری ته رچکی وشه و دهسته واژه دا

ئیمەی لاساریتین ئەشقى و بەندەواریتین ئەقیندۇست

دلكەش دلکەش

زروزەنگیانە کانى خورپەی

گیان كۆدەكەينەوە

سەرمەست و تەناھى و حەیران

دەردىقىيەن و

سترانى دلەمندى و ئۆخۈزىيە کانى

- حەرف - دەچرىن و

لە سيمای نيشانە تەلخە کانى

قەددەر قەددەر پادەمەنین و

لەپ بۆ درپى

قوشەنى قېنىيس و شەبەھى

دەلە ورچى سەرگەپى مەرگ

- ھىلنج - مان پى دىنى - ھىلنج!

۲۰۰۳/۱/۱۱

زىستانى رۆح

سووتا پەواقى خانەبىي صەبم، دل و دەرۈون
نەياوه غەيرى گۆشەبىي ذىكىرىكى ياخىبۇر
«نالى»

بەو سپىيەدەي كافۇورييە!
كە لە كاوانى دوندى - دل -
سەولەجانى - شىعىر و ئەقىن-مان
تۇورپەلداشت
«لەبەر عەرشى موعەللاى لۇئلۇئى
للاى حوسنى رۆشەنلى كچانى
سېپى پىستى ئامالرەردى چاوبەلەكى
گەردن زرافى سوندو سپوشى بەرچەپەرى
- باغى سەبا - كەوتە حاڭ و جەزىبە و فەنا»
كىل و كلىپەي ئاگرى بوغۇز و ئىپەرىي
بەجۆرى ھاتە نىليلە نىيل
ھەر ئەۋەتا.. يەشمى عومر
نەبۈوه «ئاخى سەرسەرەپى»
چاوهەلپە: ئەي نەورەسى نازىپەرەرى
كەنارى سەلسەبىلى پەزىج
دەرياچەيەك / لىتۈرپىز لە يۈسرى و مروارى
ھەلپەزىندرەوى مىھەرى مۆرفيم
وەك كەوه و پىرۇزە و شەوه
دادەگىرسى و
زەركىتك / شەرابى شەيدايى قولقول پىالەھى
نەواز و كوانوپەك / پەھىقى ناز

په‌رده‌ی په‌رنگی شیتیپتی ده‌وروژینې
 له‌وېش، له‌دیبو زووهای تاریکستانی
 لېپه‌واره قاقېر و قېتیکه و تووه‌که‌ی
 ژاوه‌زاوی ژار و ژدنگی واژه‌دا
 «ماکی دووکمەل پېشكىدی وا ده‌هاویزتی»
 ژووزوو و وشت‌مورخ و باخه و قورواق
 ورج و ودزخ و واق واق
 دۆشدامان و به قېرەقىر و واقه‌واق
 تېكقۇرۇشان»
 ئیمەی بلەز و بهندەوارو خەتاکارانی
 زینانی زەمھەریرى زمان
 هەر زوو گجى بادى هەواي - داب-مان
 دادرى و
 لەزىز رېزىنە بروزنى دووشى بەينە تدا
 بهندەنە رەندو درەشاوەكانى لىلەسەيتىرىن
 لەشى هوزانغان - جن - بارانکردو
 مەراقى / مەوداكانى مەرگ و عىشىوهى عىشق و
 جەننەتى سىئەنى
 ئاهووه ئاتەشىبىه گەفرەنگە كان
 دووچارى كول و كەسەرى كردىن»
 شەۋراشقا و
 شەۋراشقا و
 شەۋراشقا
 «سوورەت» بە لارهولەنجەوه
 قاقا قاقا پىتىدەكەنلى و
 ورسەئى شووشەئى پەنجە شووشەكانى رادەمۇسى و

بلوورى لاله‌ی رۇخسارە فيردەوسىيەكەي
 - دەپىزا - و
 پۇشاڭى خوناوبەسەرى بۇن و بەرامەمى
 رەز و عەترى كونارو گەزىچارى لى
 - دەپىزا - و
 شۇرەزارى رۆحى خاپۇر و مىئىگى موراد
 دەرسىكا و دەشنايەوه!
 ئەي پەروردىتىنى من، منى خەتابارى ئەزەل
 چى بکەم.. چەپالەم دە چەپالە!
 سوورەت.. رىستىك.. ئاي كە رىستىك!
 «كەلبەي گورگ و زەنگىيانە نارنج و پىلپەي مول و
 دگانى مارو سوھاي توتىياو خشل و زەنبەرى
 شەبستانى، لە سەرلەبەرى بالاى ئالاندبوو
 دەتكوت: تاۋوسيتىكى خومارى چلچرا بارانكراوه!»
 چاوه پەش رەشەكانى
 كەيلى كلى جادۇوى كەزمار و
 سەھبائى قودرەتى سوپەحانى
 لەنیپۇ جامخانە بەرھەللاكەي
 جىيانى جىيلوھى جوانيدا
 كەفەلە كېبۈيەكانى بەرتىشكى
 شەۋچرا شىتەكەدەدا شەۋچرا!
 تال تال قىزە خەلۇوزىيەكەي
 رۇوهو شان و بەرمل و لېيۇ و زنج و
 گەردنە سوراھىيەكەي دادەپىزا دا!
 «سوورەت»
 ئەي رەخشىنەتىرىن شۆخى باغى سەبا

وەی فرۇوستادەی مەسکەنی عىشقى پەھا
 لەم گەردۇنە بىن ئەنوا بىن ھەدادانەدا
 لەچى بدوپىن! لەچى؟!
 دلزۇوهان و
 لەشۇوهان و
 رۆحزووهان و
 زىنەگىش زار و زۇوهان
 نە دل بېرىتى لىنى دەبپى
 نە تېكىستى زەوال، مۆرفىم
 نە نەشئەسى سۇوتىپەرى مەھى
 سەفەرى دوورودرېتى سەرابىستانى
 ئەم ژىنە تەواو دەكا
 نە چۈركەساتى ئاتەشىنى سكلى ئېرۇس
 نە حەلقلە حەلزۇونىيە قاودەنگەكانى
 دوودى حەشىش!
 نە حەسرەت و ئاھىزىزلىرى بەندەوارى
 لەپەرە، لەم پارچە زەمەنەي گىانەدا
 بە قاروورەيەك قاوهى بىن ھۆشى و دورجىك
 فستقى سىحر و زەيتونى زناك و پاكى پارابى و
 بەرچنەيەك ۋالىزىمى ۋيان و پاڭەوە
 بېردىكەينەوە .. بېر
 چنانى نىشانە نىيانە كانى ئاخ و ئاخلىە و
 ئاگرو ئاھورا و ئاي ئاي
 لېكىددەيەوە
 وەش وەش و شەھى ورشهدارى
 تىرى لە تەلاى تىلياڭ و ئاونىڭ ئارتىن

ھەلددەين و
 ھەلددەين و
 ھەلددەين
 ھازىھاڙى لەنیچۈونى
 تاڭگەكانى عىشق و نەواز دەنۇوسيئە وەو
 توّمارە
 پاپىرۇسىيەكانى نېبو شۇوشە
 - خالىيەكان -
 بە رووبارە داخراوەكانى ئەبەد دەسپېرىن و
 لە دوورپا ئاخ! لە دوورپا!
 مەزرايەك مۇوروو و مەرجانى
 پەنھان پەنھانى پەرىشانى
 لە دەرۇونى
 كەيوانى ئەقىن دا
 دەبرىسىكتىتەوەو
 دەبرىسىكتىتەوەو
 دەبرىسىكتىتەوە
 ئەي قەدەرى قورمۇزى، پازى ئالىزى
 وەستانى خورپەي بىن مۇبالاتىم
 بىن بىھەخشە
 ئىيمەي بلەوەز و بەندەوار
 بەم وەزەنلى شەكەتى زەين و گىانەوە
 تىنۆك تىنۆك
 تىنۆك تىنۆك
 ئاۋەرۇنى سۆزى سۇقاڭى
 خەفتەت و ھۆشى دارىشياوى دىيوانە بىي

سروووده‌کانی عیشق

له و هصالی تو زیاتر خهوفناکم، نه ک له هیجرانت
به میثلى شهمع و پهروانه، بهلئی، عاشق دهبن و این!
له‌بهر قاپی سه‌ماخانه‌ی سه‌مودایی
«نالی»

۱

زیان له چناویک دهکا
له که‌نار دریایه‌کی ترسناک
که‌شتبیه‌ک له‌بریای
سارایه‌کی زیب
به‌رچنه په‌نگریک له
جه‌رگه‌ی به‌فرستانیک
له زیو
نیگاکه نیگاکه! ئای که نیگا ناکه!

ئه‌ی یار

به‌فری سهرئه و پشکویه
سرک و جوان و عه‌ترناکه
چلون ره‌شده‌بیتنه وه
ردهش ردهش ..

۲۰۰۳ / ۲ / ۲

به سینه‌ی تازه‌رہ‌سیده‌ی،
- زه‌ری سرووش - داده‌کهین و
داده‌کهین و
داده‌کهین و
له‌بهر قاپی سه‌ماخانه‌ی سه‌مودایی
- هرف و عه‌دهم - دا
راده‌چله‌کهین و
گولیک ئای که گولیک!
که‌فی کحولی ئه‌سپه‌نک و
هه‌وری ئیکسیر
ده‌سووتی و
خشل و خه‌ردهل و خمه‌شخاشه‌کانی
پؤحی شیعر داده‌گیرسیتی دا

۲

ددرکه‌وه.. ئه‌میستا ددرکه‌وه
بؤ ده‌رناکه‌وه؟ بؤ
ئه‌ی تاقانه‌ترین یاقووتی نهینگه‌ی مه‌له‌کووت!
با په‌رهنگی ته‌لای حوست
بدره‌وشه‌تنه‌وه بدره‌وشه‌تنه‌وه
شه‌وی ئه‌م دارستانی غه‌مگینییه
گیانی دارماندین گیان!

بە ئاگرە شىن شىنەكانى
لالەيى - دل -
كىنەو وەسوھەكانى گومرايى
دەسووتىپەن

من سەرمەست و ئالودە

پېشىگى مەھبەتى خۇرىكەم
- ئەى خۇرى من -

لە خاودەرى كاوانە سېپى سېپى و
دۇور دۇورەكانى وەجدى
ھەمېشە بېۋە ھەلدى.. ھەل

دلارام بە عىشق
لە كۆلانە تەنگە بەرەكانى مەستىدا
دەخولىتمەوە دەخولىتمەوە
لەپ

نورى گۈنگى جوانىت
سەرەپاي ئاوازىم لەدەست دەدا
لەدەست

كەرسىتەلىيكتەنەوە كان
ھەلدى نېيو بادەيىن لە ئەشىن
ئەى ماھى من
خەرىكە مۇلەت تەمواو دەبىت
تەواو!

ئەى پەروردىنى من
ئەو ھەموو جولىندەو جەۋىكى وشە يە
سەرپاکى ئىيرەمى باغى دل
چەپاوكەن چى بىكم!

تا رۆزى پەسلان و بەرى
دەس لە ئەفسۇونى پووخسارى
پەروردىنىت ھەلناڭرم
ئەى شىيەپەرى!
دەلمەست و كەسىرە سەرگەردان
نيشانەكانى جوانى و
كلىپە ئاگرى ئەقىنت دەنۇسەممە وەو
بە دىيانەبىش سەرەنەنەممە وە ..
سەر

ئېمە ئۆرەمە تۆقە سەرشىتەكانى ِراقه
رەنگەكان تىيكلە دەكەين و تابلو گەرمەكان
لەپىز
لە كەقرو دەوەن و بەدەن و
زەمەن و نەغەم
لەبەرددەم سەرابە درەوشادەكانى
جوانى و سىحرى كەوەلە پىرۆزەكاندا
دەسەوسان و پەريشان
دەللىيئەوە دەللىيئەوە
دەللىيئەوە

۹

خهشخاشی - شهود-ی باخه‌لت
سهرمهستی دوو دنیای کردم
عه‌تری خوناوی په‌رچه‌مت
ئاواره‌ی جینانی کردم

۱۰

ئا به‌مجوره

زه‌رندی کوچانه‌کانی روح
له‌ئینجانه رهنگاوردنه‌گه‌کانی
زه‌من دنیین و
شکوفه دوزه‌خییه‌کانی موراد
به‌ددم نه‌سیمی سویحه‌وه
ده‌شنینه‌وه
بون و به‌رامه‌ی عه‌تری قه‌ددر
ده‌پرژین.. قه‌ددر

۱۱

فیراقیکی سووتینه‌ره زینده‌گی
ئه‌ی یار
نه چه‌هچه‌هه‌ی هوزاری هه‌س
نه نرکه و ناله و فوغانی

۱۲

له‌وئ له‌کاوانی - طور - و
باغی سه‌بای مه‌له‌کووته‌وه
ئه‌ی یار
پاز پاژ یه‌شم و ئاقیق و

بدهره‌کانی که‌قالی ئه‌قینمان
بوقبهاویزه
سنهنگه‌سارمان که سنهنگه‌سار
ئیممه‌ی کور و کاژه سه‌ره‌پرکانی - خومار -
با به شوقى ئیکسیری ئه‌فسونه
ئاللله‌کانی ئال‌تۇونى گومپاپیوه
سەرنەنیتینه‌وه.. سەر

۱۳

ئه‌ی بزوینه‌ری جیلوه
ورده مه‌رجانه‌کانی ده‌ریال‌لووشی
عیشق و ترس و جوانی و قه‌ددر
وه‌ی! می‌حرابه‌کانی په‌رستگای دل
به ته‌جه‌للا
به رۆنەقى پرشنگدارى می‌هەرى بالات
تۆفی روح و گپوتینى
ئەم ھیششوی پیتى شیعرانه ببزوینه!

۱۴

ھەواو ھەوھسى فەیروزه‌کانی
عیشق نه‌بوايە ئه‌ی یار
- دل - چى دابوو له لەنجاندى
تیپىي وشه!

۱۵

«سەر زدوی به شیناوردی خۆی جوان دەبى»
خەلقىنده به ئاگرە ناسكە‌کانی روح و جەستە
ئه‌ی دانه گەوھەری درەشاوهى

حهشیشخانه‌ی ته‌هی دل و دهیجوره‌کانی
تیکست و پسته و حرفی گیان!

تهی یار

له نیوه‌شهوه مهست و بروزبیدا،
مه رجانه‌کانی بهنانت داگیرسینه دا..

تابلوکانی ئەقین

مه‌گمر هر یاری نه قشینم ببیتە نه قشیبەندى دل!
کە نه قشى غەیرى پەنگى ئەو بەئاوى دیده شۇراپى
«نالى»

١

ئیمیشەو زەرى زولفە حەلواپىھە کانى
پەخسانى سەرشان و ملە
ھېننەدە بە عىشۇو و ھېنمنى
لەسەر رۆخى ئەسکەملىكى
پەشنىگدارى خامە كىدا پۇونىشتۇرۇ و
دەلىيى تەوارى نازىپەرودى
باخچە ھەلۋاسراوە کانى فيرددو سە و
بەندەوار، دىدەخومار
بە چاوه ھەنگۈينىيە کانى
لە دەرگا بەرپىوارە کانى مەحەببەت
دەپوانى... .

شەو / زەمەنىيە کى بىن ھوش و دل کشومات
جوانى / ئاگرى لە دەستەچىلە کانى عىشق
بۇونىش تەنها پىالە شەرابىتىكى كەفتالى
لىپریز لە حەسانەوە ۋا ۋا ۋا ۋا
وا خەرىكە ھەنگە زەردە کانى گیان!
دەھرۇۋىزىن و دلۋپ دلۋپ
دلۋپ دلۋپ
شىلە کانى گولى پۇوخسار ھەلدىمژن و
گوزوگومىھەت ھەلدىدەرپىن ھەل.. .

١٦

بەختەوەر يە بەختەوەر

ئەي ئاخىن شۆخى بەھادارى

كازىبە کانى كەيوان و

كارتىزە کانى جىنان و

سەلسەبىلە کانى سەرزەمەن

وە! ناسكىتىن مۇنادى زەمزەمە کانى

زەبن و گیان!

ئەم ھەمۇ زەماونىدى سرۇود و

تەراتىلى شىعرە

لە سۆنگە ئاگىرى عىشق و

بەفرى بەينە تە بەينەت

ئەي لەنجەدارلىرىن نەورەسى

جۆبارە ئاڭتۇونىيە کانى فيرددو س!

مايسى ٣ ٢٠٠٣

لەوئى لە سیامالە مەرجانیيەكەدا

- خوليا-ى غەجەرزادە

بە ساغەرئى رازيانەوە دەلەنگى و

گۆرانىيەكانى غەربىي دەچپى و

چنگ چنگ

چنگ چنگ

عەترو لەوندە و مۇورۇوەكانى

دورپە باخىلى

پۇوهە مېرىگەكانى عىشىق

پەرش دەكا.. پەرش

لەو بەز و دەريايە

شەپۇلىنى

غەجەر و گەپىدەو پەۋەندۇڭ

پەو دەكەن.. پەو پەو

ھەلۇدای بىرىسکەمى رايەخى

پازاوهى سرووشت و گۆفەند و

ھەوهسى لۇڭقۇسن

چەند بەلەز را دەكەن!

چەند بەلەز لە بادەي نەسيىمى

سوپىحدەم دەنۋشن

خومارو تەناھى دەرەقسىن!

ئەنگۈزان.. ئاي سەرلەنگۈزان!

كۈزۈلە و كەسەردار

بىزاشى مەرجانى نىيانى تەمەنيان

ئاوىتىھى لەززەتى رۇنەقى

ھەيپەلاي شەو دەكەن.. شەو شەو

٤

«زەمین ئاوت ھەلۇرىتىنە، بەرزايى بەس بىبارىتىنە

ئاو رۇچچوو بە ناخى ئاخاوا كار سەرى گرت...»

ئەو ھەموو لېشاۋى جواناۋى پەحمدەتە

دلىپ

دلىپ

دلىپ

دلىپ

دادەلىيە نىتو

درزى پىت و شوختى وشە و

سەلسالەكانى تەتەلەي تەھى رۇچەوە

ماسىيە زەنگىيانەرەنگەكانى

زەرياقەي ھۆش و مۇرفىيم

لە بەز و بەرياكانى نەمامەتىدا

ھەلېلۇقان!

چەنئى ئالۇزە ئالۇز ئەي خودا

لىكىدانەوەي ئەو ھەموو ھىتمائى رازانه!

لە ماوهى چاوتزووكانى

جيلىوەكانى جىوهى زەمەن

تنۆك

تنۆك

تنۆك

تنۆك

دا بېرىتىنە نىتو خەلۇوزى خەون و فەنا!

چ تۆفانىكى ئالە زىندهگى ئەي يار
«ئەي تاقانه ترین يار»

مهودا كورت و شەو شەو درىز
وابى بۆ ئىتمە!

لەم بىستانى فراوانى تارىكىيە بى چراخان و شەوچرا
خەرىكە ترس دامدەگرى

ترس ترس ترسى عىشق
ترس ترس ترسى جوانى

ترس ترس ترسى فيراق
ئەي پېنۇپنى من لە كۈتى؟

تۆزىكى تر تۆزىكى تر نزىكىبەوە نزىكىبەوە
سيئلاۋى توشە ترسناڭ!

سيئلاۋى واژەكانى گيان!
والىكدى جىادەبىنەوە

جيا جيا جيا دە بى نە وە جيا

حوزەيرانى ۳۰۰

تاج
داستانى هيجرى من شەرھى به نووسىن ناکرى
پىت دەلىم چون بۇ ئەگەر چاوم بە چاوت كەوتەوە
« حاجى قادرى كۆبى»

مېزمان دەرفەتىكە
بۇ ئەوهى شەقامىك لىيمۇي دىدار
بۇ نىپو رووبارى
دنكە هەنارە گەيپەكانى چاومان
ھەلددىن و
سكلە سركەبىيە كانى كوانووى
- نارنج -ى شەيدايى
مەفتەنى - دل - بسووتىنى و
رۆح / دىدەنى گولەكانى غەيب بىكاو
شىعىش / جووتى پىرتەقالى گوشراوى خوينىن
بۇ سەر مەممەكەكانى زەمەن و
پەنگەكانى قودرەت.
بەو پەنجە شۇوشەبىيە شاعىرىيە
ئەو لاپەرى ئائىندەيە ھەلددوھ
جارىكىدى مېشۇو پېكىنى قىيانە و
عومرىش فاتىحەمى فرمىسىك
رۆزى گەرایەوە
ئاي ئەو رۆزەي كە گەرایەوە!
چەند لە گۆپكەي ئەو ھەرمىيانە زەمەن دەك
كە پەنجە حەشىشاوييە كانى شەۋىيەكى - زايىزون -
نيڭارى كېيشا ...
نيڭارىك -

له شکۆکانی تەخت و تاج و سەولەجانەکانی رەبیانى
ئەی بارانى سەرخۆشى ئەو بنارى مەمک و ھەنگۈنە
بىكە زەخرەفەی سەر كەفرىتىكى مەست و
رېتگا مەدە -

پرو لە پەرژىنى
ئەو دارستانى سىيە بىكەمەوه
ئەي ئايەتەکانى سەر كەقالى - طور - و
سەرەھەلقەمى جەزىيەکانى گولى خوا
وەي خوداۋەندى شىعرا لافا و ئەقىن
ئەو زەمەنە
شۇوشەيىن - جن-ە لە - با - و

كىلىڭەيىن بەفرى رەنگىزەردە و
پىتىدا بچىيە نىتو بازىنەيىن لە ليمۇناد و
پىتىدا بۆ تەنها تاۋىكىش

لە چوارچىوهى سۇورى بەرمەمكى عەبەس
بەحەسىيەنە وەو

چەپكى غەزەلى غورىتى روودو بىابانى حوسن
ھەلدىن و
مەرجانەکانى گيانيش لە ساغەر كەين.
تاج: ئەي گولە نىتەرى ئارانەکانى بەفرو
زىريانەکانى زايىزىن و

عەترە سۇور سۇورەکانى زەمەند
تاج: تاج بۇو ھەلۇدادى خەفەتى كردىن
«رەنگە نەتبىنەمە و - تاج»
«بالە سېيىيەکانى بازى شىعرا، بۆتە بازى باوەشىن» و
تۆز و گەردو غۇبارى دەرۋەبەرى بىچ رانامالدرى.
مەگەر - لاقىن-ى سەر دوندى - سوبحان -
بە كەزاوهى پەرمەمۇچى پىت و

سېرەپە نەواي روئىيا و
لەنچە لىيمۆبىيەکانى وينەي مەملەكتى - مىبەر -
فرىيائى كەۋى!

ئاي خانەزاي مەلمەكوت:
وەي پەلکەزىپېنەي زەمەنلى چارەنۇس
بىشنى وەكەو - ئاو -

لەو كاتەي دەيھەۋى بىيى بە شىعرا
با بخۇورەكانى فيراق
ئاگر لە مىسىكەکانى ويسال بەرددەن
بىشنى و هېچ لە رەنگى ئەو نادىيارىبىيە مەرۋانە
چونكە لەمېيىھ مېرىۋو دوو بالە لە بخۇور و بىرىن
كاشتەمېيەكەت ھەلەد ئەي خوداۋەندى شىعرا و قەدەر
با بازووبەندى خورپە و جوانى و سرۇوش
لە بازووكەيىن

زەمەن ھەمېشە و ھەمېشە دۆستى ئىيەمە نىيە
ئەگەر گوارەكانى عەتف
لاي زمانى ھزر جىتىلىن..

چى حەرفەكان دەرەقسىتىن و
چى ھەيدە سىنتاكسى بەختمان
فييرى ژيان بكا

چى ماوه ھەلېنەدەي لەو دىيەخانى مۆرفييمە
لەو مېرگى خەمېنى حەشىش و فۇنىمە
ئىيەمە بە پىالە چايىكى موقەددەس سەرخۆش بۇوین
ئەگەر حەشىشى - نەھلىيىت-مان بکىشىبا و
شەرابى - كىلکى تىمساح-مان بىنۇشىبا
دەبىوا ئاسمانى ئەقىن يەكبارە
تاج و توج و عاجە عەزازىلىيەکانى وەجدى بىاراندبا!
وەرە با حىكايەتى زەمەن لاي باران توّمار كەين و

بۆ تاوانی عمر بە - با - دەین.

وەرە با حیکایەتى زەمەن لای باران تۆمارکەين و
با فرمیسکە کانى عەقل تەرجه مەدی دیالیکتى
- هەلدان - کەين.

وەرە با خەنینى خوا و
زەردەخەنەی دەرباپتىکى زەردى زىپىن
ئاویتەی عمر کەين ..

وەرە با ئەو شکەنیخەلۇوزىنى فېرددەسىيەي
کە رېحانە ئېنجانە مەنزاپى خايمە
لەدەست نەدەين

ئەی زەمانى زەبزەفونى
بدرەوشى دە بدرەوشى
وردە كېستال و زەنگيانە کانى دەرۈن بدرەوشىنە وە

کى شىعەر بۆ زەمانى زەماوندى
كۆتەرە کانى وەفا دەنۇو سىيەتە وە
تۆنەبائى

ئاي كە تۆنەبائى
كەس نەبوو لەو حەقلى ئاگردا
«قىبىلە شۆرش»

بە پېتىن شىعەر و بىتلەن حەشىشى قىيان بگۈزىتە وەو
خوا بەسەر شانۋى لىمۇ شېرىنە کانى لىيۇمان بېتىتە سەما ..
سەما ئەي پاسەپۇرتى ناساندىنى رۆحە کانى جەستە

سەماي چىركە کانى مەستبۇون
سەماي فەنابۇنى مانا و
تەرزە توننە کانى هزر:

ئەي خوداوندى شىعەر و عىشق و سەتىيان
«نىڭارت..
ئاي كە نىڭارت...»

لە تنۆكە گەرمە کانى ئەسرىنى چەشم و
ئاویتە دەلدايە» .

كودەتاين بەسەر حىرمانى ئەو بەرداانە دەكەين
كە لاي - ئاو - رەشمەلى مەنگيان هەلداوەو
ئەو دىنکە زىخانەش كە حەسرەتى خەلۇوتىيان
بە ۋووگە کانى - با - سپاردووھ

ئەگەر دىيىنەوە
ئىتمە دوو رېتگاي پەلە ماسكى پوخسارى
حەرف و گراسىن

توانەوە دەمانپۇتىنى و
باران بە يەكتىمان دەناسىتىتە وەو
عەشقىش پەرتىر

ئەي مىحرابە کانى ھەوەس بە تەجەللا
ھەلددەپىشىن ياقۇوتە کانى مەراقى لىلۆسى و
جەربەزبىي چەقۇڭانى سەما

لەسەر عەرسى ھوتىلىيەك لە تاج و كەوچك و
گازىنۆكەنە عەشق

حەرف دەچپىن و
غەزەلى غوربەتى لە پېتىكى ئاوهدانى دەكەين
ئەي دەسپىتىكى جوانىيە کانى يەزدانى

شەو فيدائى مىزى كەھول و
رۆژىش قورىانى گەلا و ھەريوە کانى باخچەي حەرف بىن.

زانى خەلیل - ئەلمانىا

هاشم سەراج - ھەولىر

باخچەي ھوتىلىي ھەورامان

٢٠٠ ٢/٩/٩

دۇرە

عاشق ھەوھى مەيکەدەو و عىلىمى بەسيطە
عاقىل طەلەبى مەدرەسەو و جەھلى مورەككەب
«نالى»

١

عيشق بۇو
گەنجى ئالى تەنياىي پىن دارپماندم
تا لە بەستەكانى با و
شەوچراكانى ئاوا و
پىتەكانى ئاگر و
خاسەرەنگى كراسە ماپۇنىيەكانى خۆلدا

خۆل

خۆل
خۆل

بدرەوشىمەوه و
ب د ر ھ و ش ئ م ھ و ھ

٢

نه خىشتى
تۈرپەي دەنكە هيىشىووه كانى
ئىكسىرى ئەقىنە و
لە ئاسىۋىكانى ئەزەلەو دادەرېتى و
لە دورجى بەها كانى وشە و
لە نجەي نەشەكانى پەق و
ئالۆزى روخسارەكانى جوانىدا
حەشار دەدرى حەشار

پەلە مەكە

ھەر ئىستا يەكىن دى
والەبەر ئاۋىنە وەستاواه و
قىشى شانە دەكا و

جام جام شەرابى جام جام شەرابى
جىلىوھى جوانىيە سوبەحانىيە كان
بە گىابەندى ھەوداي خەلقنەدەكانى
جيھانا دادەكا و دى و دى و دى
ئىچەيش ھېيدى ھېيدى پووه و
مەفتەنە نادىبارەكانى غرووب
بەپى دەكەوين بەپى

٤

تازە چى بىكم ئەي يار
/ دل / لەبەرددەم فورقانى
چاوه مەستەكانىدا
مات و مەدھۆش و حەيرانە

٥

لەنیتو ژاوهژاوى پىۋەندىيە واژەبىيە كاندا
/ دورجى / وەنەوشەيى ھەس
سەرمۇر و تەلىسماوى
لە سەلكە پىيازىتكى مزرى سرکەبى دەكا و
بە لەنچەي سلسلە و پاتپىلە كانى تەپلى
كەرنەقائى ئىقاعەكانى / دەرۈون /
مەست مەست مەست مەست

دلهنگى و مهست مهست دلهنگى و

لېپىز لە كۆدەكانى پق و ئاتەشەكانى ئەقىن و

ياقووتەكانى گوناھ و خشل و زەمبەرەكانى

گومرايى و جوانى و فيراق

مهست مهست مهست مهست

پووه و بەنان و بەندەكانى لەشى

شۇخىنىكى بەندەوارى دلىسەتىماكى گەنۋەنگ

دەكىتىمەد و دەكىتىمەد و دەكىتىمەد

٦

وەرە ئەقىن

شەيدام بە پرسنگەكانى خۆرى ويصال

وەرە ئەقىن

شەيدام بە پرسنگەكانى خۆرى ويصال

٧

دوايىن جار گەمەكانى وەرق و شەترەنجى تەممەن

بە ئازادىيە دەرىيەستەكانى مۆرفىيمەكانى زمان

دەسىپىرىن و پستە و دەستەواژە

ئالۇز و جەلاتىنېيەكانى پق

لە كەمەرى بۇونەورە زىبا و بنىسىكەان دەئالىينىن و

خورافىتىرىن غەزەلىكى ناواادە ناواادە ناواادە

بۇ عەقللى شەكتى / ئەجەل / دەچپىن و

دەچپىن و

دەچپىن

٨

پىيم خۆشە لەودىيۇ ئەمارەتى ئەسمەرىيچە
بۇ گولەباغە موبارەكە كە نىگابانت بىم
ئەي خاودەندى دەسبەندى زېپ و مەلەكى
مەملەتكەتى نەغمەكانى سرووشى پق

٩

ئەو مەلەك بەچكە يە لاجانگى
حەشىشى مادلىينە
كە پەلكەزېپىنهى بارانى مۇورووەكانى
ھەورى شەرم شەرم شەرم
گەمارقى پوخسارى دەدا
لە كالانەي شەۋى چاوه مەستەكانى
پستىك گلۇيى كافورى
دا دەگىرسى دا

١٠.

ئەي كەقىرى سور كەقىرى مەحەببەت
ھېزى نادىبارى خومارىنت بىارىتەنە
با سۆلىنەكانى باغى عەتف بېشكۈپىن
دەزانى / دل / چەننى ئالۇودە ئاۋىتنە
بېتەپالاتى حوسنى شۇخىنىكى
شەنۋىبارى غەجەرزادەيە
شاراي ياقۇوتى گەنجى درەشاوەدى
لەززەتدارتىرىن ورپىنمە دەدۇنگىيەكانى
زاڭەمى زەين زەين زەين دەورووژىنە

بیرمان له شهود ترسناکە کانى

دەربا دەكىدەوە دەربا

لەپر لېزمە كاغەزىتكى شىنى ئاسمانى

شىتاتانە هەلىزايە هەراوى زوهارى

عەددەمەوە عەددەم عەددەم عەددەم

جەمەرە

دلیش مایل بە دیدەت توپە، بۆپە
لەمن وەحشىي و پەمیدە و دوورە ئەمشەو
«نالى»

بولیل دواين ئەستتىرىدە مشەخت

دەيحرىوان

لە خەو راپۇوم... راپۇا بۇوم

لەميان دار و چەمەن و شىكتە خەوبىدووە كانەوە

بەرانبەر سىبىھەرى گەرمى

بەزىنى ئەقىنى بالا... سوورىدەم بىد و

سېلىسىلەيەك دروودى سوور سورى

لەززەتدارى فيردىھوسىم بۆھەناردى!

ئاي جەمەرە ئاي؟!

ئەي داوىن تەرتىرىن گولە دۆزەخى گەردۇون!

وەي رەشتۈزۈتىرىن ئاھووی ھامۇونە كانى زەنبەق

لەۋى لەبەر دەرگا داخراوەكەى

عىشق و قەدەردا

چەننى خەرامانانە دەلەنجىاي و

وازىت بە باپوجە زەردد بىزمارىيەندە

حەلمىبىيەكە دەكىد و

داو داو داو داو داو

پېچە قەترانىيە شىيدارەكەت داو داو

دادەپرژايە سەرتاسەرى دىم و لاجانگ و چەتاگە و

دەتچەرىاند بە گوچىكە سەرالا

زىيان / لە وەھمىيىكى جوان دەكا و پېپەتى

ئەي بوهلى موقەددەس

دانەچۆقە و پېتىخاوس و پەرىشان

بەرىنى كەوتۇوم گومرا و خانەخىراپ

گېرفانىم تەزى لە سوالەتى كەفالە كانى

قىيان و قورقۇشمە كانى ھىيمىاي پەرواىيى

بەلکو لەو ئاگرى كوانۇوی وەجدى ئەزەلىيەت

چلوسکىيەكەم پى بېھەخشى چلوسک

ئەيلولى ۲۰۰۳ / ھەولىر

له پرشنگه کانی شهونم و عه تره کانی حهشیش و
ئاخه کانی خوسار و سربههورده کانی سهفا
قامکه سه هوللییه کان

پچر پچر پچر پچر
پچر پچر

له زیر گرمایی نه شه گولکوللییه کانی ئیرؤسدا
وند بیون ون ون ون

چیز چیز چیز چیز
چیز چیز

دانه زنگیانه عمر ده سووتا!
ئای جهمره ئای!

چەنی ئاگری بون ئاگری
پەرنگی خورشتە نارنجییه کانی سفلس و

بىمى سەيەلانە کانی عەبەس
بە ورینە نىگە رانىيە و دە خرۇشان!

لە لادەيش / تکە ئاوه شىدارە کانى
كۆپە كۆنە کانى زەمن... لە قەوزە تەلخە کانى

مورادە دادە چۈزى يە نېيو
ئىنجانە سېپىيە کانى ترىشىاتى چلىيسييە وە و
سترانە کانى جەستە دەچرى:

جەستە جەستە جەستە جەستە
ئاوا؟ زىلەی گوارە جوانە کانى زىندىگى ئاوا دەبىن

ئاوا؟ زىلەی گوارە جوانە کانى زىندىگى ئاوا دەبىن
گيانىش / گيان گيان گيان گيان

نەغمە کانى دەسنووسى پەركەم
پەركەم پەركەم پەخشى بالكۆنە

ترسناکە کانى شەوگار دەکا شەوگار
جهمرە ئاي جهمرە
«تۆ لە نجە دارتىرين / شۇرپەبى / يەك بۇرى
لە پەشمەك و قەمياغ و دانتىلا و
ئەلماس و ئيرەم و ئابنوس
كانىلە مەرجانىيەكى كافورى دەپسکاندى و
سيبەرە وەنەوشەيىھ بازنه يىھ كانت شەكەتنى
گيانيان دەحەساندەوە»
جهمرە ئۆف جهمرە
ئەي نازپەروردەترين نەخچىرى دەخەمە
كرمگەلە شۇوشەيىھ كانى بەرىيەت
وهى؟! نا وو سىيىك لە
خۆلە كەوە درەشاوە کانى
لالە و لاولە و هەلەز و
ئاخ و هەستى
ئاخ جەمرە ئاخ
ئ.. ا .. خ
ج.. ۵ .. م.. ر.. ۵
ئ.. ا .. خ

٢٠٠٣ / ١٠ / ٥

پۆلۈ - طوا -
تۆ

ئەي مەلەكى مەملەكتى عەرشى موعەللا
- وەي! خۇرى غەزەلى عىشۇھەگەرى من!
سېلىسىلەي دەسبەندى زىپ و مروارىت

بىلەر زىنە
با

خىشلەگەلى ئىقانە سەرشىتەكانى
حەرف و دەرۈون
سەرمەستىر و حەشىشىتىر
بىلەن جىن و
بىلەن جىن و
بىلەن جىن

٣

ئەي ئىكىسىرى زەلزەلە زىباكەى
«ز» يىي رەزان و
ژاوه ژاوه ژىتدارەكەى
«ژ» يىي كەزان و
خاكسىتەرى خەرمانە خەمىنەكەى
خوم و خاراي
«خ» يىي خەزان

وەي! ۋالاترىن پىالە لىوانلىيەكەى
عەتر و عونناب و حەشىشى
«ث» يىي، رېشىنەكانى حەسرەت و
لافەكانى گيان!
ئۆھ! لىبورو دللاوا

رەققىتىي تەن و، رېققەتى دل، روقبەتى طاعەت
مەخصوصى ەقىب بۆ لەمنى خەستە رقى بۇوا!
«نالى»

بۇ: (نامىق عەلى قادىرى) شىيەكار

٤

لەنجەت رەحىقى
گولە مىلاقەي زۇورگە لازۇوردىيەكانى ئىرەمە و
چۆپ چۆپ چۆپ چۆپ
چۆپ چۆپ
دەرىسىكى و دادەرېنى
دا دا دا

ميسك و زەيتۈون و مىشكات و حوبابى
چرا شۇوشەي ئەقىنى كونجى خەلۇەتخانەي
گۆشەگىرىم
نەشئەدار و رۆشن دەكا
رۆشن
رۆشن
رۆ... ش... ن

٥

كەفالى حوسنى خەلۇايىت
پېپەتى
لە ھىئما ئالۆزەكانى - طور - و
ھالاً و موقەددەسەكانى

«د» دالى دلى دەرىياچە ئاگىنى
سوز و سرووش و سەلتەنەت و سەودايى
ھېشۈرى و شە
بلەزىنە... بـ

٢٨ / ١١ / ٢٠٠٣

پىشا

دوورى لەمن خستەوە بى سەبەبى يارى من
بارى خودايى كە تۆبىگرى سەبەبكارى من
«نالى»

بۇ: د. فەرھاد پىرىمال

ئەم گەشتە دوورو درىزە بەجارى شەكەتى كردىن
ويلى و سەرگەشتەو پەرتىشان ھەنگاومان ناو
گەيشتىنە سەر ئاوى / مەدىنەن /
شەو / بەكۆلى ئەستىيەرە زومۇرپەددەوە
دەيھىيان و
بوھلى دەخەمانە دىرىنەكانى
پۇونا دەكىرددەوە پۇونا!
گۈزۈگۈمەت تۆرمان ھەلداو
پەزەكانى بەندەو ارىمان ئاودا
ئاوا ئاوا ئاوا ئاوا
ماسىيە ئەقىنېيەكانى قەدر لەشبازىيان دەكىدو
پېشىكە ئاگرى حەسرەتە نارنجىيەكانىيان
دەبرىسکاندەوە
ئەي خودا خوداي بوزورگ
پېشكۆرى دۆزەخى چ فيراقستانىيە ئەو
جاھ و جەلال و بىرىسک و باق و ئاشۇوب و ھەللاي
زىنەتكىيە!
لەپال گابەرددە بلوورىنەكەدا پېشۈمىمان داۋ
بەرھەلېتىنەيەك پلۇوكە بەردى قاوهەنگمان
ھەلدايە جۆبارە جىلۇهدارەكانى زەمەنەوە

شه و / شه و چرایه کی سه رشیتی و دنه و شهی برو
 دهدرهشاو دهدرهشاو دهدرهشاو شاهد
 پهیتا پهیتا پهیتا پهیتا
 / فوته / گولناریه کهی دور گهردنی
 پیشواز پیشواز ده کرد و ده
 پیشواز ئارمۇوشىبىه کانى كەيلى
 عه ترو پەھيقى ناز
 دەتكوت: .. زەربىيە چاومەستە کانى
 زېر خېۋەتە سەوزە کانى وارانە کانى
 فيرىدەسە .. ورد ورد ورد ورد
 ورد ورد
 لە ورسەی / بەنان / سوپخانىيە کانى
 پادەماو تالّ تالّ تالّ تالّ
 لېسپ و ئەگرېجەی پەشمە كىينى
 لولىددادا لوللۇلدەدا لول لول
 ئاي كە غەجهر جوانى
 غەجهر چەنلى جوانى خوداي من!
 ئىيمە موسافىريو خاكە راي
 هەلۆدەدا بەعىشق
 لەم خاودەر و خۆرنىشىنى ئەبەددا
 بى ئەنواو خان و لان
 لەبارەي ھيئما ئالقۇزە کانى بون و
 سترانە غەمگىنە کانى وەرزۇ
 نىگەرانىيە کانى / يەقىن /
 دەدواين و دەدواين و پىتە كەننۈن

چاوهشىنىشىنە کانى رېشا
 جووتى مۇورۇو شىيدارى شەرابى بۇون و
 هيىدى هيىدى هيىدى هيىدى
 دادەگىرسان دا!
 تاشگەي پەرەنگى غەمزەيان
 دادەباران دا دا دا
 گەردوون... ئاي گەردوون! گەردوون
 بە تەنكە كراسىتىكى ئاونگى داپۇشرا بۇو
 گەلبىاي / ئەجەل / دەيلۇرلاند و
 توى توى توى توى توى توى
 پەنگە ئاۋىيە کانى دەلەراندە و
 عەترى زەنبەق و زافەرانى پەژمۇوردەي زەمان
 دەپىزاو دەپىزاو شەپۇلى دەدا
 شەپۇل شەپۇل شەپۇل
 ئاي رېشا! ئەي ئاللىتوونىتىرىن زارۇزىچى
 غەجهر زادە کانى وجودا!
 وەي! رەونە قىيتىرىن مىتالىيک
 لە كانزى مەحەببە تىيە کانى جەننەت!
 ئۆھ! بى موبالاتىتىرىن شۆخى راژىلە و بىيىسى
 شەقامە تەنگە بەرە کانى وەجدى دل!
 مەستم مەست مەست مەست سەرمەست بەعىشق
 هاڭاوى كامە جوانى لەپۇلۇوي سۆزى
 موقەددەس گەرمىرە!
 ئاي رېشا ئاي!
 ئەو ھەمۇو جواناوى جادۇوييە تىيە كەل
 بە تۆمە کانى كىلىگەي مەرگ و غۇرۇيەت بىن

چى دەكەين؟ چى
ئاي رىشا ئاي!
چى دەكەين؟ چى

ئەو ھەمۇ سېتلاۋى ترسناكىيە
مېرگە مەرجانىيەكانى جوانى را غالى
برسىتى بىرىتى لى بېپىن و سەرمە سەرلەبەرى
گىانى سېركىدىن، بى پەناو پەسىتو خۆمان
[زىيان / سەماي پېزىدە فوارە عىشۇھەكانى
عىشق و ئەقىنى باخچە ھەلۋاسراوه كانى عمۇر
لەنچە جەبەروتى پارىنەكانى مورادە لە
پاوانەكانى ئاقىقداۋ بۆن و بەرامەي چەپكەننېكى
«نارنج» رەنگى گولگولىيە لە سەھەرگاھىكى
ھەلپە ساردە ئەتلەسىدا،

عەترى يادەورىيەكانى شەوق و ھەۋەس
دەورو روژىتىنلىقى... ئاھ پەروردگارى من
زىيان / ھەلپىشتى تکە ئاوننگى نەھى شەرمە
شەرم شەرم شەرم
لەبەر دەم ئاوىنەي حوسنى زىبا و دىدەي مەست و
فەتنانى غەجمەر بەچكەيەكى بالا نىبەالى سەھى
قەدى شەكەر بىار لەسەر عەرشى موعەللائى
نۇور ئەفسانى عىشق و مەحەببەتدا مات و خاموشە!
زىيان / نزاى مىھەر سەۋادايىيە ئاگرینەكانى
زەردەشتە زەردەشت - بۆ
«ئەسفەندىيار» آنى شىعر شىعر شىعر و
ھەلدانى ساغەرىتىك ئەقىن و پىاڭلەيەك حەشىشى
شىتىتىيە لەدەيجۈورى ئىّوارەيەكى غەزەلەنگى

غەمزەددەي بەيداي غۇرېتدا، و زىيان /
بىھۇودەترين عەربەددىيەكە لەتىرىفە ترىفى
مانگەشەۋىتكى بىن كۆتاي نەشەبازى پەرتەقالىدا و
لەنچە فېدارى سووسىنىكە لەنیوان خۆركەوتىتكى ئال و
خۆرنىشىتىتكى شىندا دەشنى!
لەشمان ھەلددەلەرزازو ھەلددەلەرزازو
لاف لاف لاف لاف لاف
گىامان دەللاڭيەو
هایىي هایىي هایىي هایىي
ئەي پۆلۈوئى ئەقىنى موقەددەس
وەي چركە دلاؤ او دلۇقانىيەكانى
سوزە يەزدانىيەكانى / ئاسىيا /
فرىامان كەوە.. فرييا فرييا فرييا ..
ئىيمەي گومرپا سەرگەردان و سەرەرپق
[«لەم دەشت و دەرە بەرپاى / سەينا / يە
نەتۆسقالى كلۇبەفرى گەزۆي فيان دادەبارى
نەشىلاقەيەكى نازىپەرودە پەروازىيەتى
نە ترىيانىك ھىشىروى / رەنگاوا / سەعدانى
نەسەوە ھەنچىرىتكى شىرىپىنى پېجانى
نە گومگومەيەكى تىشى لە كاپورى حەزو مىسىكى خوتەن
نە عەترى لىلىپەرى ئەگرچەي پەشمەكى / ناھيد /
نە فيتەفيتى سوورپاوايى مەستانەي زەردەشامى دى
نە سەولەجانىتكى بلوورپىن ئەزىز ئاسا ھەلددەقۇزىرى
نەولساٽىتكى گۇزىدر
كوشتووى مىحرابەكانى مەعبەدى
عالەمى بالا و عىشۇو نازە»]

لیزه لهم ده قمری گیانهدا
 گهر گویزه که یه کمان لا بایه سه رژیمان ده کرد
 گرمان له کوتله ره کونه کانی زه مان به رده دا
 زه مان زه مان زه مان
 زه مان ئى سه را بیترين
 ته لیسمی جوانی بیه کانی و همگای ئه زهل
 و هی تریقه و قاقا و خولیا و ماحولانه کانی فهنا
 تیکه تیکه تیکه تیکه
 تیکه گوشتمان ده بر زاندو
 خشل و زنبه ری گیافان له په نگرده ناو
 قوم قوم قوم قوم قوم
 نم نم نم نم نم نم
 تئۆک تئۆک تئۆک تئۆک
 تکه هی شه رابی عیشقمان.. له و رشه هی به نانی
 په نجه کرستالیبیه کانی پیشا ده نوشی و
 توتیای نه شه گای چشم و عیشق و موراد
 داده رژ او داده رژ او دا دا دا
 که ف که ف که ف که ف
 که فمان به زه خمه کانی یاده و هری
 داده کرد دا دا دا دا
 هه و دا هه و دا هه و دا
 دوودی سپی و تاشگه هی تامه زر قوی
 ته متومانی شه ککه رین به ری ئاسمانی ده گرت
 پیشا ئهی پیشا.. پیشا ئهی پیشا
 ئهی دور پری پیرۆز دور پری بیابان
 [منی سه رگه شته و حه بران

زهمه نیکه و رشه هی ته لیسمی ئیکسیبری
 بؤیه هی ئه بنه نوشی و هجدی بالا
 ده نووسمه وه.. توئه هی پوری له نجهداری
 ئیره مه کانی ئیواره و ختان و شه وه خاموشه کانی دل!
 کی دی و ئاوی جاویدانی ئه گریجه هی ناز په رو هر دت
 ده خواته وه.. شه وه ياقوو تیبیه کان نیچیری
 خمو و خهیال و خزله میش و ددی جووری ئه بدهن
 چه شنی چاره نووسی پرشنگی نه بیزه که جوانه کان
 ئهی خودا خودا بوزورگ.. تازه چی بکه؟ خودا من
 له پر بیرم له ماسیبیه جوانه که هی عمرو قه ده کرده ده
 پیشا ئاگری له چه پکه نه نارنجیبیه گولگولیبیه که هی
 به ری به رده دا، ئهی ئاگری گولناری
 «ساردو بیوهی به».. چه رخی گونا فیرده و سیبیه که هی
 ئال ئال ئال ئال داده گیرسا ئال ئال
 کوانی له کوتیه، له کوتیه ده پیتم بلتی
 له کوتیه؟ بق پیتم نالیتی بق بق بق
 هه لبلوقا هه لبلوقا هه لبلوقا
 خزایه نیبو دریا که وه..
 یه ک به دهسته چه رموده که م کیشام
 به گازه رای گابه رده سپیبیه که هی ته نیاییا
 جودا مام.. جودا جودا جودا مام
 «په ناهم دهی خودایا»
 لهم هیجرانی عیشق و سووتانی مه راقد دا
 هالا اوی کامه جوانی له سوژی
 پولووی موقعه دده س گه مرته!
 ئای! زووهای ته مهن، چه نی ئال لوزه ئال لوز

رافقی سهربهوردی و هرزو و جوودو خهون و
خهفت و خهیال و مهرگ و جوانی و قهدار

به مجروره چركه خوشنوودییه کانی و هجدو

بهینهت و ئولفهت و وفا به سه رده چن و به سه رده چن و

به سه رده چن.. سەرپاکی سرووده حەسرەتییه کانی

دووري / كۆزپاکی / تەمەن لە بىردە به نەوە

لە بىر... دە بەنە وە

لە بىر
لە بىر!

٢٠٠٤/٢/٢١

خوليا

دل شيشىشە يى پې خويىنى فيراقى، فەرقى بۇو
مه كسوورى رقى بەو دلى وەك بەردى رەقى بۇو
«نالى»

١

مرۆڤ؛ ئەی خويىن پارەي لىيل و ناپالاوتەي ئەزەل!

مرۆڤ؛ ئەی ئەستىپەرى ورشەدارى [فەحرى كاذىب]

مرۆڤ؛ ئەی گەنجى ھەميسە لە بىر كراوى جەنگەلىستانى كپ و خاموش

ئاھ! خورد و زەوادى كەرنە قالە زەمەندىيە کانى فەنا و زەوال!

وەي! نوتەھى تىكەلاؤ بە زىباتە پەنھانە کانى

زەماوندە بەرىپەرييە کانى زەمەن!

لە يەر، لە زېير ئەم ساباتى سووسنېيە سوپەحانىيەدا

لە تىكىلاڭانى ھەودا ناسكە کانى سېپىدە بەرەبەيان و

دەمە دەمى ئىوارە و تارىكى شەو بنوارە!

چلۇن، ھەيدەجانى شەپۇلە لارە و لەنچە کانى

دو كەلکىشە كريستالىيە کانى مالە شۇوشەيى و

ئاوهدانە کانى ئاسمانى ئالى عىشق عىشق عىشق

ئاۋىزانى تەمە قاوهىيە کانى مەينەت و دلتەنگى و

فيراق دىن، فيراق ئەي سەختىرىن رۆزى

حەسرەت و ساتە وختى بىيھۈشىيە کانى مەرگ!

ئاي! دەخىلتىم ئەي [دادرى سېپىدە بەيان

لە سىنگى تارىكايى شەو] لەم گەرانە وەي

دوور دوورەي گىانەدا، منى پارسای رەوندى

دۆزە خزەددە چى بىكم چى؟!

پارچه حهشیشه‌کانی عیشق

حیکمه‌تی تو مولهه‌مه، هم قهدهمت مه رحه‌مه
موسته‌حه‌قی مه رهه‌مه سینه‌یی ئه‌فگاری من
«نالی»

بۆ «قەرەنی جەمیل» ى شیوه‌کار

حهشیشی نیگارکیشان

له چرکه‌ساتی شیتیتی و دره‌شانه‌ودی گیاندا
ثان قان قان به پهنجه رەنگاوییه په‌رەنگاوییه سی‌حراوییه کانی
له سپیترین پانتاییه جیووه‌ییه ئاگراوییه کانی / سى تابلو / دا
کارده‌کا و سى جۆر بۆیه و رەنگی جیاوازی ئاته‌شین
له ئیکسیره کانی ئاو و نه‌شئه کانی ئاودۇندا دەگریتەوە
سى جۆر جیلوهی جیاوازی جادووی جەھەننەمی و
عەتری ئاقیق لە ئیقاعە رەنگییه کانی تاریکخانەی
شەوی و شە داده‌پېشى و سى جىز نەواي
جیاوازی خەزانشامىز لە جەستە کانی خۆل و با!
ثان / كەسىرە و دەردناك و خەفتبارە
گەپىدەترين غەجه‌رزاد، بە جانتا عەترناكىتىكى
تىشى لە پارچە ئاوتىنه‌ي / ئەگۇستىك / و
گىابەندى فلچەي ئەقىن و ئەتومە کانى
/ ديمۆكىت / و چەپكى بخورى بودايى و
دەسنووسىتىكى كتىبى سارد] هيىدى هيىدى
هيىدى هيىدى حەشىشى فەنتازياي عمر و
لەھى كەفالى دەرۈونى مەستى گەردوون دەكتىشى و
دانە دانەش مروارىيە شىنە کانى فەنای / بارۆك /
لە بادە کانى شەو دەنلى

تابشت بىتنە تابشت
ئەی رۆحى مشەخت و بەلەنگاز
بە شوق و بلیسە ئىلاھىيە کانى
دل دل دل دل دل دل
دەستە چىلەي خەفتە گەورە کانى
ئەو دۆزدەھى
فيراقە بسووتىنە! بـ

ئىمەمە سەرەرۆيانى
ساراي سەرەبە ئەبەدەيە کان
بى ھەدا و ھەلۋەدا
ھىدى ھىدى ھىدى ھىدى
پىتگا بەرىپوارىيە کانى غورىبەت
دەپپىن و دەپپىن و دەپپىن و
كز و كەنەفت و كەفتە کار
پىتە كەين پى دەكەين
ئەي يار.. ئەي دەللاپىترين يار
لەو سىنای سەحەرگاي سىنەمى
عەتر
و
شەراب
و
كافورى
مه حەببە تەت
تىراومانكە تىراو!

قانی لیپه و سه رگه ردان و توره مهی
تاعون و خه تاو به فر و دوزخ سی جوز
جولنده و جفوکی سرک و کیویش
پوهه و بوهله کانی میهر و نسارد کانی
پریته و تیرتیزه کانی فهد و
سه فاگای پنگستان پنگستان
راده مالی را را را

حەشيش شیعر

لە بوھلی شۆرەزارە کانی ھەورە شینشینە کانی
نادیار / و تونیلە توناوتونە کانی عیشق و شەیدا بیه و
ئەسفندنیاریکى غەجەرزاد بە گالیسکە يەکى سوندو سپوشى
گولگولییە و برووسک ئاسا ئەسپە سپییە کانی
تمەن و سەودايى تاو دەدا
تاو تاو تاو

بەرچنە کانی خەون و زەمیلە کانی خولیا و تریانە کانی
خەیالى پېن لە مەرجانە مەھببە تىيە کانی خودا و
ئاتەشە کانی ئەفین و نەشە کانی ئەفین و رقح و
پوئیا و جنۇنى سىحرى بەھرە و زرنگە پیت و
پەشىۋى گیان و بىرسكە جوانى و لرفە

سووتانى ناخ و شەرابە ئالىڭىلە کانی
شیعر شیعر شیعر شیعر شیعر شیعر

بە پەوتى زىگزاکى حەلەزوونى و نەقشى نەقاشى
وينە زىيىبە کانی ئەندىشە زمان و پستە گەللى
مۇنھەریف مۇنھەریف و حەشىشىتىرىن
پانتايىبە کانی نورى جەوانى بەلەززەتخانە
رقح و ئەجەل دەسپېرى و زرىزە کانی ترپە دل

دل دل دل دل دل دل
دادەرژىنە پىتكە کانى مىھر و سەفا و
چناویک لە ھەستە نارنجىيە کانى سرۆى گەردۇون
دەرەقسى و دەرەقسى و دەرەقسى
زەممەندىتك لە نەھلىست / رەزىتك لە حوسن
مەزرايەک لە ئاماژە كىستالىيە کانى خەرشان
دەدرەوشىن و دەدرەوشىن و دەدرەوشىن
ئەمە چ درەوشانە و ھەيە کە ئەمە خودا
خوداي يەكتا!

ئىيمەئى تۈرەمەئى تۈربا دوور و زناك و زەلزەلە و زوقم و
زەمەھەر بىرە کانى خەون و خەتاو خومار و خەراباتە کانى
نەشە و ژارو زەنگ و غەجەر و ھەدەر و ئاشوب و
ھەلا و گوناھ و تاراج و چەپا و وەسۇھە و
گومپا يى و بەر بىرە بىيەت و ئافەت و بەلا و
مېحنەت و ناچىزە بىي و ماخۇلان و
سېت و سامائىل و مارا.....
بە ئەسمەر بىتچى ئاگا يىيە کى پەنگا و پەنگى
تەلىسماوى گەمارۆ دراوين گەمارۆ
بى دەرفەت و مەودا و ھەل و مۆلەت
چۆن چۆنی بىر بىكە يېنە و
چۆن چۆنی شەرائى دل و
ورشە کانى بەندەوارى دەرىپىن
چۆن چۆنی بىر لە هىچ نەكە يېنە و
ئەمە رقح [ئەمە ئەھرىمەن ئەمە رقحى هىچى]
ھەل قۇلتى بە ليشىاوى هيشىوو
و شەمە شەھە تباز و

ئيقاعگەلى لهنجەدارى نەشئە باز و
 پەشمە كى دەسەلاتى خۆلەمېشىنى عەقل
 عەقل عەقل عەقل
 هەپرون بە هەپرون كە .. هەلا بە هەلا
 با سولتانە كانى هوش لە دىسىدىن
 سەرمەست و سەرشار و سەرگەشتە و كەسىرىه
 لم يارىگايى ليگۈزى ئاسمانىيە
 چۈون مورىدانى ئەھلى دل
 به هەيدا جانى يېتەۋشىبىيە و تەفر و تۇونا بىن!
 ئۆھ: ئەى بەخىنەتلىرىن نىگەھبانى
 چىشىتەنگاوه لازوردىيە كانى جوانى
 ئەى دل.. دوايىن جار كەلەلە
 عىشق و خەفەت لەبەينم دەبا و
 لە دالانە ويرانە كانىشدا زەمنىيە!
 بلەنجى دەبلەنجى ئەى بۆ
 هەميشه نالەنجىي ئەى يار

[شاى كەچ كولاھان]
 شوعلەرېش، دىدە باز، خانەزا
 غەزەلبار، مەددەكار، لە على بەدەخشان
 مۇنادى نەشئەي شەوانى عەربەدە
 جىلىوەگەر، ئاخىلە قودرت
 وەى! كلى سوبەنلىي و دورپى سەراپەردە
 منى ئاتەشزەدە
 شىعر بۇ شىعر فرىبى دام فرىب فرىب فرىب
 ئەى رۆحى يەكتا وەى سەرچاوهى هەلچۈونە كانى
 شىعرى شىنبىا و عىشۇھەگەر

بخىشى و فريام كەوه
 چلۇن فورمى سېپىپاتى مۇرفىيمە كانى
 ئەم ئەزەلە يېتەۋدەيە تىكىشىكىن ؟
 «بابلىك/ لە شەراب و بورجىك/ لە خەشخاشە كانى
 لەززەت بىدرەوشىن
 خەنېتكى و دەنەوشە بىي چەنلى و دەنەوشە بىي
 ئەم خەونە .. ئەى خودا
 ئىمە كۆپىلە كانى چىز و هەوەس و ئارەزوو
 لەم وەھمەخانە ساراي پەرتەوازە جوانىيەدا
 گەر نىگەرانىيە كانى گىيان و حەشىشى پىستە و
 شوقى شەبەقى شۆخى و شوختى پشکۆكانى
 مىھر و ئاي و ئۆي سووتقاكى دل و
 ئەفگارە كانى وەجدى گەردوون
 نەنووسىنەوە چى بىكەين چى؟

حەشىشى نەوا

سوب سەھەران موتەشەپىد / كەنۋىلپ / ئاسا
 بە كۆچە و كۆلانە تەنگە بەرەكانى شارا دەخولىتەمەوە
 موتەلا و شەيدا و پەرىشان
 مەخمور مەخمور سەرئەكا بە باغى سەفا و
 رووھو رووگەمى مىھر و رەھا چاو هەلەدېرىنى
 يەك بە هەناسە ساردى
 عەترى سورى بادەي لا ولاوي جوانى و
 رەھىقى گولەباغە نازپەرودەكانى وەجد
 هەلەدنۆشى و
 هيىدى هيىدى هيىدى هيىدى
 لە شەبەنگى بەرزى بالاى

سنەوبەرە ئىلاھىيەكان رادەميتىنى و
ساغەرى وەحدەت ھەلددەدا و
نەشئەى غەمە شىرىپەكانى

بۇون و قودرهت
گپى فىراق و مەحەببەت

سەرەپاي رۆحى دادەگىن دا دا دا دا

ئېوارانىش.. زارو زەبۇون سەرلەنگۈزى
لە مەفتەنى شەرابخانەي عىشق و نەواز
مانەندى /موغ/

بە خەفە تبارتىرين نەوا و ئاگىرىتىرين زايەلەى
زەمزەمە مەجوسىيانە

حەسرەتكانى دورىدانەي عىشق و
گەوهەرە شەھوارەكانى جوانى

ئەڭمار دەكى ئەڭمار
ئەڭمار

ئەي مەرك تۆزى مۇلەتم دە... مۇلەت
با نەواي سەلسەبىلەكانى رۆح و
چىركەساتە سوپەحانىيەكانى
عىشق و فىراق و جوانى بنۇسىمەدە...

١

ئەي يار
پىالەي چەشمى خومارت
پېشەرابى پەزى بۇھلى موقەددەس و
عەترى ئاقىقى ئىيرەمە
ئەي سەلارىتىرين يار
لەم بۇحرانى ئاشوبى ئەقىنى نىگەرانىيە
«بەنەشئى نىگاى مەخمورت»
خوسارى سووتاكى تەممەن
جوبران كەوه جوبران!

٢

٤٠٠٤/٤

ئەي يار
دوورىت پەلەھەورىتىكى گەپىدە كەيلى

٣

ئاسنه والهی تواوهی ئاسمانه کانی
زهین و مېرگە کانی سۆز و قیان و شەيداپە
دۇقپە پەركەمیبە کانی شىتىتى و
پشکو سورەھەلگە راوه کانی لاقەی
دارپمانىبە کانی گیان دەبارىنى!

٤
لە تە سوالە تە کانی دور باخەلى مە خەمەلىنت
ھەلەد نېتو ئاتەشكەدەی سەلسالە کانی
کورەدى دل!

با لەززەتە نارنجىبە کانی خۆلە كە وەی تۈوتىيى
گۇزە و ئىنچانە کانى تاڭگەی ئەقىن
بەنەشە کانى شەراب و عەترە کانى
شەكۆفەی حەشىشى تەجەللاڭەن
تەجەللا!

٥
لېرە، لەم گەردوونە غەمگىن و زەبر و زەنگىبەدا
دۇو دل، بەپېكەقە لىكاوى
دوريانە دۆزەخىبە کان دەبرىن و
پەردەيەكى تەنكى پەرمىشى
لى ناگەپى نا
ھالاۋى پەرنىگى سۆزە سوبخانىبە کان
تىيکەللاۋى يەكدى بىن يەكدى

٦
لېرە، لەم گەردوونە غەمگىن و زەبر و زەنگىبەدا
خەفەتنى شەككەرى ھەس

حەلحەلە ئاسمانە کانى دل و دەرۈون
دادەگرئ دا... خەفەتنى
لە پەلەھە ورېكى پەشى تالاۋىزاي
ناواھى ئەجەل دەكى ئەجەل ئەجەل ئەجەل
ھەر ئەودتا داناكا

دا

دا

دا!

٢٠٠٤

کاپچینو

دلیش مایل به دیده تؤیه، بزیه
له من و هشیه و په میده و دووره ئەمشهه و
«نالی»

۱

ئەی دولبەری دەس بە جام و پیالەی یاقوتین
وەی ئەبەنوسیترین تەنگە رۆحى ياخى و بەلەسە
کاتى بەو رەوت و دیەنی شۆخ و شەنگى و نەرمۇنیانیبىيە دەلەنجىتى
منى بىي هوشى سەوداسەری غەمزەدە
ھېتواش ھېواش خۆلەمیشى قەقنهسى گیانم پەرت دەبىي پەرت
پارا و نائارام خەربىكە تەلىسمى پىتە کانى عىشق و شاراي لېكسيكى و شە دەشىپۈتنىم!

۲

عەترى ئاورىشم و دىبای
لەشت بۇو لەش لەش لەش سەرپاى سەلتەنەتى
عەقلى لە دەست دام و سەرمەست و كەنەفت و حەيران
ئەوا بان و بانىزە و بالكۆن و فوسە يفسا و حەلانە کانى
مالى و شە دەرمىتىم و رماندىنىك تا سەرحدى

بنج و بناؤانى بناغە کانى
جنۇون!

۳

بىن موبالات، رادەكەن و رپارا لە مەيخانە کانى
کەنار (تەبەس) و بەرانبەر گۈنگى
هزرى بالا لاقەلاف دەلالىيەن و
ساغەر دەنۋشىن و دەرەقسىتىن و پىت دەچرىن
رۆزگار ئاي رۆزگار!
رۆزگار
نەھەنگىكى ھاروھاجى قەترانىيە و
بەئەسپاىي سەردىنە کانى
تەممەن و مىھەر و جوانى
ھەلددلۇوشىت... ھەل!

۴

وەرە ئەي شۆخى رۆخسار فيردەوسىن
بەر لەوەي ھەيقى قەشەنگى
پووگە و وجود و جىلۇھگاھ
لەت لەت بىن لەت لەت
لەت بىن لەت لەت لەت بىن لەت
لەت لەت
با پیالە کانى ئولفەت و ئەقىن و
مەحەببەت بىنۋشىن و
تۆزى بېيقىن! تۆزى
پېيقىن ئاي! پېيقىن
پېيقىن
عەترى ناز پەزورەتىن شەكۆفەي

میرگه مەخەمەلیيە کانى ئاوازى گيان
دەپىتى!

٥

شازادەي عەرسى موعەللای
ئەمارەتى
حوسن و
شىعر و
قىيانت ھەلۈرىۋاند... ھەل!

٧

ئاھىر غەنېيم لە شەوق و رەونەقى
ئىكسىرىي ورده ئاقىقى تىكستان
چاۋىيان بەرداوەتمەود!
دۆست بەناز و عىشۇھ تەناھى
دەخەنن و دەخەنن و دەخەنن
چى نەماوه ئەي يار
ئەي ئاتەشىتىرىن يار
لەم ھالاًوگى زەلزەلەي
تۈورپەلدىانى ئەفسۇونى

سۇورى و شەيە
دلّ پارە پارە بکرى
پارە پارە بکرى دلّ
دلّ
دلّ...

٨

دوئى شەو
لا پۇومەتىكمان خستە سەر
ئاستانەي مەفتەنى جوانىت و
رۇومان لە (عوزا) و غەرانىقەكان وەرگىتە
تۆئەي (يا) يېئك لە تەنكە كىريستالە كانى
سېيىسى پەزىموردە

نەمەدەزانى خۆ من نەمەدەزانى
لە نىيەندىيەكى سۇوردارى
بىركردنەوە و بىرچۈونەوەدا،
شەيدا و بەندەوار و پەرىشان
سەرقالى گەمەكانى ليگۆى
عىشق و مەراقەكانى
جوانى و فېركەنلى
فنجانەكانى مەرجانى كاپۇچىنلى
عەبەسم عەبەس
ع ھ ب ھ س...
ئەي بىن موبالاتىتىرىن موسافىرىي سەرەپقى
بىن نىيۇنىشان و قىيبلە و شۇوناس!

٩

ئەي بەدەپەرتىرىن و ھېمنتىرىن شەر انگىزى
وھى ئەندىشەدارتىرىن پېزىھىيار!
[خۆزگە دوورى من و تۆبەئەندازى
دوورى خۆرھەلات و خۆرئاوا بۇوايە]
چەنلى ھەلەداوان

چەنلى چەنلى چەنلى
ھەلەداوان
خزايتە نىيۇ باغى سەفا و
بەنهشەئى تاقە نارنجىيەكى
سېيىسى پەزىموردە

کۆنیاکى هەبۈلەی قەدەر!

وەى! شەوچىرى مالى ئاۋەدان!

وا لەبەر تىشىكى پاقشى هەتا ھەتايەتدا

ئالوودە بەپىكەكانى ئەقىن و سرووش و جوانى

چلوورەدى دل دەتۈتىھە و چلوورەدى

دل دەتۈتىھە و دەتۈتىھە...

٩

وەى سووتىنەرتىر

لە لمزىتەكانى كايىيى وەرقى و

نەشئى مەى و پشکۆكانى مەحەببەت

تۆي ئىكسيرىتىرىن جلىۋەرگى ئاگىنى

شەو دەيچۈر و تەزىوهكانى

يەلدى ئەممەن!

دەزانى چەننى نەرمۇنباڭ و قەشەنگى

كاتى بەلەنچەي پلېلە و نقىيمە قەوس و

قوزەھىيەكانى ئەنگۇستىلە نازىپەرەكانى

عىشق و پېشىنگى داو داوى ئالىتونى قىزىت

مەفتەنەكانى دل و دەرۇون

خاپۇر دەكەي خاپۇر...؟

خاپ و ر

١٠

ئەپەرەدگارى دەھندە دللاوا

بارانى پىق و پۇزىيەكانى

سرووشمان!

بەسەرا بىارىنە

پەھىلىيەك / لە مۇرفىمەكانى لەنچەخانەمى

353

شىتىيىتى!

پىزىنە ئىقايىيەك / لە كاتە ئىكسىرىيەكانى

تەجەللا

دەبا زەمزەمەى چىركە ئاگىرنەكانى

نىگەرانى و مەينەتى عومرى

بەسالاچۇو

تۆماركەم... تۆمار... تۆمار

١١

مەلەك مۇورووى عەترىناكى عەرقەناكى

دۇر باخەللان دەرپىتىن

ئەقۇل و باسک مەرمەپىنى

بەھىن موشكىنى سىنە ئاتەشىن

بەلۇياسانى لەش تورت و لووسى

بلىورىنى شەو دەريا شەككەرپىيەكانى

مېھرى ئەزەللى و نەشئى عەرىيەدەى

شەرابى (سېپى)ات

دەشۇرەپىن!

١٢

كەفى كاپچىنۇى گەردى زرافى ئىلاھىت

چرا شۇوشەى رۆحى كلىل و شەكەتان

دادەگىرسىپىنى دا دا دا

ئەى گورزە بلىسەى نازىپەرەرى رەھا

وەى سەماى كەھو و زەنگىيانە شىۋاوهكانى

دورجى موقەددەس!

بەعەترى پېچى داو داوى ئالىتونىت

سۆسەكانى چىركە ئىجان و

354

پشکرکانی عیشق عیشق عیشق
حهشیشنایاکه... حهشیشنای
حه شی شن اک

۱۳

ئەو پۆلە زەربىيە چاو رەشانە
دەلىيى لە توخمى دور و ئەلماسن
والە ژىر چادرە سەوزە بلىيىسىدارەكانى
بەختەورىدا بەراڭشاوى
سروودەكانى عیشق و جوانى دەچىن و
چاومەست و كەسىرە و نەشە باز
پرووە ئاتۇنى نورى بالاش
دەللاڭىن و دەللاڭىن و
دەللاڭىن!

۱۴

تۈرى بىرىشكەي ورده مەوارى
سەددەفە پېرۋەزەكانى دەرياچەي
بى كۆتايى خودا!
ئەي شۆخ
ئەي شىيدارىتىرىن پارچە مىتالىيىك
لە دۆزەخ!
وھى نارنجىتىرىن لە تە مۆسىقا يەكى غەجه رزاد
لە فېردىوس!
شەپۆلى ئاڭرىنى شىعىر شىعىر شىعىر
چلۇن دەتوانى نەخشى
غۇبارى تەللايى روخسارى
يەزدانىت بنووسيت و

۲۰۰۴/۹/۹

دەسبەسەر عەرشى پېرۋىزى هالاوى
نورى جوانىتا داگرى دا!

پیچت

153	مايا
171	دارمان
174	پايزى رەنگەكان يان «كەۋالىتىك بۇ رېبوار سەعىد»
177	سەمای ئاو ئاو ئاو
178	چۆپى
179	بېھەودىيى
180	زىندانەكانى
181	شازادە
183	لە هەمبەر سرووشتدا لە هەمبەر سرووشتدا
186	سيماكان
190	مەرجانەكان
194	خومار
197	زازاكان زىبايتىرين زىزىھى زەمھەريرىن
201	لا لە بەدەستان
205	لالە بەدەستان
211	باپرم جانانە
219	ماچىنەكان
227	خەون
231	سروودەكانى عىشق
235	دەشنى
241	كەفباران
243	سەمای پىتپوكان
249	مەرگى غەربيان
258	وارانى رۆح
267	ئەردەنيا
269	عىشق و ندواز
273	ئەرىدىيا...ئەمى جىلىوه فرۇش!
280	تەفتىلەكە فيردىھوسىيەكانى ئاھورا
292	كەۋالەكانى قەدەر
298	زىنانى رۆح

5	گۈرپستانى ئەپىكۈرۈس
9	پىتكىننېتكە لەناو قورىگى شارى گرياو
12	سووتان لەناو گپى عەشقا
13	تونكۈچەرى...منىش تاولى دەرىيەدەرىت
15	دۇو پارچە شىعىر
16	دۇوكەملە
54	كەت و شوپىن
56	گۈشىبەندە شۇورە
58	شان
61	تەززو
62	گۈرپستانى ئەپىكۈرۈس
70	تاۋوسى سىپى دايانا
81	مۇنادە جوانەكان
97	ئەلىساپات
98	فاوست
99	دەف
100	ورج
106	مەرگ و جوانىيى
107	بازنەي قابىل
109	بۇھيمىيەت
113	سىزا
115	دۇوش
117	ئەى برۇنىزىتىرين خەفەت
120	يەشىمەكانى چۆمسىكى
128	گەمەي مۇرقىيەكان
147	زى زى ھەمىشە دايكمانە
150	جەنگ

سرووده‌کانی بیشق

تابلوکانی ئەقین

تاج

دوج

جموره

لیا

پشا

خولیا

پارچه حەشیشەکانی عىشقىن

304	سرووده‌کانی بیشق
310	تابلوکانی ئەقین
314	تاج
319	دوج
324	جموره
327	لیا
329	پشا
338	خولیا
340	پارچه حەشیشەکانی عىشقىن